דר. בן ציון ליבער

דאָס געשלעכטס לעבן

א פאָפולער־ווייסנשאַפטליך בוך

פערטע, פאַרבעסערטע אויפלאַגע

SEXUAL LIFE

A Popular Scientific Book

By BENZION LIBER, M. D., Dr. P. H., New York

Fourth, improved edition

1927

Published by Rational Living, Box 2, Station M, New York.

אַ מתנה דעם אידישען פאָלק

Copyright 1914 by "Unser Gesund" Magazine
Copyright 1918 by Benzion Liber
Copyright 1919 by Benzion Liber
Copyright 1927 by Benzion Liber

THIS BOOK AND THE POST OFFICE

In 1917 this book was suppressed by the Post Office. Although ostensibly it was declared non-mailable because it was regarded as obscene, the real reason was its radicalism in social and economic matters particularly as related to modern prostitution and venereal diseases and its advocacy of birth control. This was found out by the Division of Venereal Diseases of the United States Public Health Service which "put in—in vain—a strong plea for the value of the book in educating the public." But after much correspondence and after the appearance of the author's energetic protest in The New Republic of New York, the Solicitor of the Postmaster approved the mailing of the book, provided certain small, stupidly insignificant changes, indicated by the Solicitor, are made. It is evident that the much desired suppression of the book had become impossible; therefore these changes had to be insisted upon. But they were a poor excuse.

As it will be seen, the present edition has been printed in conformity with the order of the Post Office.

Here are its letters which finally permitted the mailing of the book:

POST OFFICE DEPARTMENT
Office of The Solicitor
Washington
January 24, 1922

Dr. Benzion Liber,
New York, N. Y.

My dear Sir:

Referring to the matter of admission to the mails of your book entitled "Sex Life", I have to advise you that this Department will not object to its admission to the mails if the following changes be made, to wit:

In the article "Criminal Morality", pages 29 to 33, omit the two paragraphs beginning "One of the first things a young man learns is that he must", etc., and "Pressed from all sides," etc.

Omit the article entitled "The Incomplete Intercourse", pages 158-161.

In "Preventative Means", on page 161: As you state that the plan for a European edition has been abandoned, it is desirable that you omit the words, "I hope that in the European edition of this book it will be possible to print a description of preventatives", which are regarded as an advertisement of the European edition giving information such as is forbidden by Section 211 of the Penal Code.

Omit the four illustrations at the end, figures 4, 9, 39 and 51.

Yours truly,
JOHN H. EDWARDS,
Solicitor

U. S. POST OFFICE
New York, N. Y.
April 21, 1922

Dr. B. Liber,
New York, N. Y.

My dear Sir:

In connection with previous correspondence concerning the mailability of the book "Sexual Life", a copy of the letter sent to you January 24, 1922, by the Solicitor for the Post Office Department has been received and the Solicitor advises that the revised book may be accepted for mailing in accordance with the statement between you and the Department as shown by the letter referred to and your letter of April 13, 1922.

Copies of the book and advertisements relating to it will therefore be accepted for mailing.

Sincerely yours,
E. M. MORGAN,
Postmaster

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/sexuallife0000benz

ACKNOWLEDGMENT

As most of the chapters published in this book have been reprinted from the Yiddish magazines "Unser Gesund" (Our Health) and "Dos Ratzionale Leben" (Rational Living), both edited by Dr. B. Liber, the following opinions will interest the readers:

AN APPRECIATION

The Department of Health is constantly experiencing great difficulties in securing publicity for its work against venereal disease. In most newspaper offices the words "syphilis" and "gonorrhoea" are still tabooed, and without the use of these terms, it is almost impossible to correctly state the problem which the Department of Health has undertaken to solve. We are, therefore, pleased to record that a Yiddish health journal, "Unser Gesund", publishes most of our press bulletins and announcements in full. Moreover, our Medical Adviser reports being consulted by a number of patients desiring advice in venereal and other sexual matters, who came to him in response to publications in this health journal. We beg to assure the editor of "Unser Gesund" of our cordial appreciation of his co-operation.

Bulletin of the Department of Health of New York City.
April, 1914.

B. S. Barringer, M.D., Medical Adviser Venereal Clinic, Department of Health:

For the past few months we have been somewhat mystified at the Department of Health by a certain class of cases which have come to us for advice. These cases all had a number of peculiarities; they were Hebrews, spoke English very indefinitely, had very up-to-date views on eugenics, asked about the Wisconsin law and many other questions which I could not hope to answer. Upon inquiring further I found that they had been reading a Journal called "Unser Gesund", of which I have a copy ,and which is, as far as I know, *the only New York paper, having a general circulation, which prints matter decrying the advertising venereal quack.* I will pass around a copy of this paper. On the one side is an article in Yiddish and on the other side a particular translation of this article. I got in touch with the editor and gave him what material we had at the Department of Health, which he has published very gladly.

One day I received a note from this editor in regard to a patient, about whom you have already heard from Mr. Vandiver (Counsel for the Medical Society of the County of New York.) This patient had a swelling in the lower abdomen, but Dr. G., whose advertisement he saw in a paper and whom he visited, told him that he had syphilis. The patient has very kindly consented to come here tonight and is sitting on the front seat. He will be very glad to be questioned by any one of the audience after the meeting. He was examined by us and showed nothing that even remotely suggested syphilis. A Wasserman test of his blood was negative. He was also examined by your President who confirmed our diagnosis. I bring him simply to emphasize two points: First, what good a small fearless paper can do in talking against and in printing matter against the advertising venereal quack; and second, as a typical case of what these advertising venereal quacks are doing every day.

From the records of a meeting of The Society of Sanitary and Moral Prophylaxis, held at the New York Academy of Medicine, April 9, 1914, as published in the Journal of the Society, in its issue of May, 1914, page 133.

נאכפראָגע חאָב איך געפונען אַז דאָס זייַנען לעזער פון אַ זשורנאַל מיט דעם נאָמען „אונזער געזונד", פון וועלכען איך חאָב דאָ אַן עקזעמפלאַר און וועלכער איז, אַזוי ווייט ווי איך ווייס, די איינציגע ניו־יאָרקער פובליקאַציע חאָבענדיג אַן אַלגעמיינע צירקולאַציע, וועלכע דרוקט אַרטיקלען געגען דעם וועגערישען שווינדעל וואָס מאַכט זיך רעקלאַמע. איך וועל איך איבערגעבען אַן עקזעמפלאַר פון דיזען זשורנאַל. אויף איין זייט איז פאַראַן אַן אַרטיקל אין אידישען און אויף דער אַנדערער זייט אַ טיילווייזע אויסערזעצונג פון דעם אַרטיקל. איך האָב זיך געשטעלט אין פערבינדונג מיט דעם רעדאַקטאָר און האָב איהם געגעבען דעם מאַטעריאַל וואָס מיר האָבען געהאַט אין דער געזונדהייטס אַבטיילונג און ער האָט עס מיט גרויס פערגניגען געדרוקט.

איין מאָל האָב איך ערהאַלטען פון דעם רעדאַקטאָר אַ נאָטיץ וועגען אַ פּאַציענטען פון וועלכען איהר האָט שוין געהערט רעדען מר. וואַנדיוואָר (דער אַדוואָקאַט פון דעם ניויאָרקער אָפּיציעלען מעדיצינישען פערריין). דיזער פּאַציענט האָט געהאַט אַ שוועלונג אין דעם אונטערשטען טייל פון בויך, אָבער דר. ג., וועמעס אַנאַנסע ער האָט געזאָהן אין אַ צייטונג און וועמען ער האָט בעזוכט, האָט איהם געזאָגט אַז ער האָט סיפילים. דער פּאַציענט איז געווען אַזוי פריינדליך צו קומען אַהער היינט אָבענד און זיצט דאָ אין דער ערשטער באַנק. ער וועט זיך לאָזען מיט פערגניגען אויספרעגען, נאָך דער זיצונג, פון סיי וועמען פון דער פערזאַמלונג. ער איז אונטערזוכט געוואָרען פון אונז און האָט ניט געוויזען קיין שום זאָך וואָס זאָל אפילו פון דער וויייטענס דערמאָנען סיפילים. אַ וואַסערמאַן אונטערזוכונג פון זיין בלוט איז געווען נעגאַטיוו. ער איז אויך אונטערזוכט געוואָרען פון אייער פרעזידענט, וועלכער האָט בעשטעטיגט אונזער דיאַגנאָזע. איך בעטע דעם פּאַציענטען אַהער אויפצוקומען כדי צו בעטאַכטן צוויי פונקטען: ערשטענס, וויפיל גוטס אַ קליינע מוטיגע צייטשריפט קאָן אויפטון רעדענדיג און דרוקענדיג מאַטעריאַל געגען דעם וועגערישען שווינדלער וואָס מאַכט זיך רעקלאַמע; און צווייטענס, אַלס אַ טיפּישער פאַל פון דעם וואָס די דאָזיגע וועגערישע רעקלאַמע־שווינדלער טוען יעדען טאָג.

(פון דעם בעריכט פון אַ זיצונג פון דעם פערריין וועגען סאַניטאַרע און מאַראַלישער פערהיטונג, געהאַלטען אין דער ניויאָרקער מעדיצינישער אַקאַדעמיע, דעם 9־טען אַפּריל, 1914. דער באַריכט איז געדרוקט אין דעם זשורנאַל פון דעם פערריין אין דער אויסגאַבע פון מאַי 1914, זייט 133.)

אַנערקענונג.

אזוי ווי די מעהרסטע קאפיטאלען פון דיזען בוך זענען איבער־געדרוקט געוואָרען פון די צייטשריפטען „אונזער געזונד" און „דאָס ראציאָנאלע לעבען", ביידע רעדאקטירט פון דר. ב. ליבער, וועלען די פאָלגענדע מיינונגען אינטערעסירען די לעזער:

אַן אַבשאַצונג.

די געזונדהייטס אַבטיילונג האָט שטענדיג גרויסע שווערי־קייטען צו קריגען עפענטליכע מיטאַרבייט אין איהר קאַמף געגען ווענערישע קראַנקהייטען. אין די מעהרסטע ציוויליזירטע לענדער, ווי אויך אין אונזער לאַנד, זענען די ווערטער „סיפילים" און „גאָנאָרעע" נאָך אַלץ ניט ערלויבט, און אָהן דעם געברויך פון די ווערטער איז עס כמעט אונמעגליך פאַרצוברענגען אויף אַ קאַרעקטען אופן די פראַגע וואָס די גע־זונדהייטס אַבטיילונג האָט זיך אונטערגענומען צו לייזען. דער־ביי איז עס אונז אָנגענעהם צו נאָטירען אַז אַ אידישע געזונדהייטס צייטשריפט, „אונזער געזונד", פערעפענטליכט אינגאַנצען די מעהר־סטע פון אונזערע פרעמ בולעטינען און אַנאַנסירונגען. אַ חוץ דעם בעריכטעט אונזער מעדיצינישער רעטגעבער אַז עד ווערט קאָנ־סולטירט פון מעהרערע פאַציענטען וואָס ווינשען צו קריגען אַן עצה אין ווענערישע און אַנדערע סעקסואַלע זאַכען, און וועלכע קומען צו איהם אַלס אַן ענטפער אויף אַרטיקלען אין דעם דאָ־זיגען געזונדהייטס זשורנאַל. מיר פערזיכערען דעם רעדאַקטאָר פון „אונזער געזונד" אַז מיר שעצען הערצליך אַב זיין מיטאַרבייט.

בולעטין פון דער געזונדהייטס אַבטיילונג פון ניו יאָרק.
אַפּריל, 1914.

דר. ב. ס. באַרינדזשער, מעדיצינישער רעטגעבער פון דער ווענערישער קליניק פון דער ניויאָרקער געזונדהייטס אַבטיילונג:

אין די לעצטע עטליכע מאָנאַטען האָבען מיר, אין דער גע־זונדהייטס אַבטיילונג, ניט פערשטאַנען אַ געוויסע קלאַסע פון פאַ־לען וואָס פלעגען קומען צו אונז פאַר עצות. אַלע די פאַלען האָבען געהאַט אייניג אייגענטימליכקייטען; זיי זיינען געווען אידען, האָבען זעהר אונזיכער געעדעט ענגליש, האָבען געהאַט זעהר געניוע און מאָדערנע מיינונגען איבער עוגעניק, זיי האָבען געפרעגט איבער דעם וויסקאָנסין געזעץ און אַ סך אַנדערע פראַגען וועלכע איך האָב זיי ניט געקאָנט ענטפערען. אויף מיין ווייטערער

פֿאַרוואַרט

פון דר. מאַריס פישבערג.

פון דער „ניו יאָרק יוניווערסיטי און בעללוויו מעדיקעל קאָללעדזש".

פֿאר איניגער צייט האָב איך געהערט דאָס פֿאלגענדע מעשה׳־לע: אין א קלוינער אמעריקאַנער שטאָדט האָט זיך א פרוי אויס־געלערנט שווימען; איהרע קרובים און שכנים זענען געווען זעהר אונצופרידן. דאָס גאַנצע שטערטעל איז געווען דערציטערט. דער גלח איז צון איהר געקומען און איהר געוואָלט בעווייזען אז זי פיהרט זיך ניט אויף ריכטיג.

— שווימען איז א ספֿאָרט וואָס געהערט זיך נאָר פאר מענער, האָט ער צון איהר געזאָגט.

— אָבער שטעלט זיך פֿאָר אז איך דערטרענק זיך, ווי אזוי וועל איך זיך רעטען? — האָט זי נאיוועריהייט געפרעגט.

— איהר וועט וואַרטען ביז א מאן וועט קומען אייך רעטען, האָט ער איהר שנעל געענטפערט.

אונזער היינטיגע ערציהונג איז געבויט נאָך דעם פלאן פון אָט דיזען גייסטליכען, וועלכער האָט עס גוט געמיינט אָבער איז זיכער געווען אויף אן אונריכטיגען וועג. מיר לערנען אונזערע קינ־דער אלעס, פון איין זייט אבערגלויבענס און רעליגיאָן, פון דער אַנדערער זייט ליטעראַטור, אָבער דער לעבענסווייכטיגסטער טייל פון דער ערציהונג, די בעציהונגען צווישען די געשלעכטער, וועלט אין גאַנצען אַרויסגעלאָזען פון׳ם פּראָגראַם. א סך בלייבען פאלשטענ־דיג אונווויסענד וועגען דיזער הויפטזעכליכסטער פון אלע מענשליכע פונקציעס; אנדערע מוזען קריגען זייער ערפאהרונג פון צופעליגע בעקאַנטשאפטען; אנדערע ווידער פון גוטע, שלעכטע אדער גלייכ־גילטיגע שריפטען. דאָס רעזולטאט איז געוועהנליך אן אומגליק פאר דער יוגענד.

מען לערנט ניט דעם יונגען, אויפוואקסענדיגען מאן וועגען די געפאהרען וואָס וואַרטען בעהאלטענערהייט אויף איהם אין די

PREFACE

By Maurice Fishberg, M. D.

Author, Clinical Professor of Tuberculosis, New York University and Bellevue Medical College.

Some time ago I heard the following story told: A woman in a small American town has learned to swim to the great dismay of her relatives and neighbors. In fact the community was actually shocked, and the clergyman of the city called upon her, telling her that she is not doing the right thing. "Swimming," he told her, "is a sport only suitable for men." "But supposing I am drowning, how will I save myself?" she naively asked. "Then wait till a man comes to rescue you," was the prompt response.

Our education at the present time is pursuing along the lines laid down by this well meaning, but decidedly misguided clergyman. We teach our young folks everything, from superstitutions to religion on the one hand and belles lettres and literature on the other, but the most vital part of education, the relation of the sexes, is altogether left out. Some remain in entire ignorance of this, the most important of human functions; others have to learn it from their chance acquaintances; still others from literature, good, bad or indifferent. The result is usually disastrous.

The young and growing man is not taught the dangers lurking in indiscriminate sexual relations; the maturing young woman is not informed about the facts of life; the married woman becomes a mother without any preparation and knows less about maternity than she knows of Chinese literature. And when these people, owing to their ignorance, drown in the sea of life, salvation depends whether by chance some one who knows about the problems of life will happen to be around and save them. But unfortunately a savior is only rarely around.

For this reason, in addition to many others which could be enumerated, a book on the sexual problems which confront the modern young man and woman is very useful. I have no doubt that Dr. Liber, who has done so much and so well in popularization of medical literature for the Jewish readers, has succeeded in preparing a suitable book on the sex problems of today. While some may question the wisdom of stating the sexual facts in plain language for the average reader, just as the above mentioned clergyman questioned the propriety of swimming by a woman, teh vast majority of educators, as well as physicians, welcome a good book of this character.

New York, February 3rd, 1918.

פאַרעדע

צו דער דריטער אויפלאַגע, 1919

פון׳ם פאַרפאַסער.

וואָן איך בין געקומען קיין אַמעריקאַ, אין 1904, האָב איך געהאַט הינטער מיר אַ קאַריערע פון קאַמף און לייַדען אין די סאָציאַליסטישע רייהען, אַלס רעדנער און שרייבער, אַלס פובליציסט און זשורנאַליסט. די סצענע פון מיין טעטיגקייט איז ניט תמיד געווען צוויישען אידען. איך האָב געהאַט אָנגעוואַנדט פאַרשידענע אייראָפעישע שפראַכען, אָבער ניט די אידישע.

ניט יאָרק האָט פאַר מיר אָבער געעפענט אַ נייע וועלט און נייע מענלעכקייטען. אַריינפאַלענדיג אין דער מיט פון אַזא גרויסער אידישער באַפעלקערונג, האָב איך זאָפאָרט באַשלאָסען זיך צו לערנען וואָס בעסער און וואָס מעהר די אידישע שפראַך, כדי צו קאָנען רעדען און שרייבען צו מיין פאָלק אַזוי אַז עס זאָל מיך קאָנען גרינדלעך פאַרשטעהן.

און צו זאָגען האָב איך געהאַט זעהר פיעל. אַ חוץ די נויט־וועגדיגקייט צו ערקלערען די סאָציאַלע און נאַציאָנאַלע פראַגען, האָב איך געפיהלט אַ באַדירפניש צו ערציהען, צו לערנען אַלע די מיט וועלכע איך האָב געזאָלט קומען אין באַריהרונג. איך האָב זיך ניט געקאָנט באַגניגען מיט דעם פרעדיגען פון וועלט אידעאַלען. איך האָב געוואָלט פאַרשפרייטען אַזא אויפקלערונג וואָס זאָל יעדען העלפען וואָס מעהר צופאַסען זיין איצטיג לעבען, זיין לעבען אין דער היינטיגער געזעלשאַפט, צו די פאַרגעשריטענסטע אידעאַלען פאַר דער צוקונפט.

וואָס מיך האָט מעהרסטענס אינטערעסירט אין דעם פריוואַט לעבען פון דעם א י י נ צ ע ל נ ע ן אידישען ארבייטער, איז געווען: ערשטענס, די פרייע קינדער ערציהונג, אַלס אַ גרונדלאַגע

ניט געקליבענע, אין די צופעליגע, געשלעכטליכע בעציהונגען; דאָס יונגע מיידעל וואָס האלט אין רייף ווערען ווערט ניט אינפארמירט וועגען די לעבענס פאקטען; די פערהייראטע פרוי ווערט א מאמע אהן קיין שום פארבערייטונג און זי ווייסט ווינציגער איבער מו־טערשאפט ווי איבער כינעזישער ליטעראטור. און ווען אלע די מענ־שען דערטרענקען זיך, דורך זייער אונווייסענהייט, אין דעם ים פון לעבען, הענגט די רעטונג אָב פון דעם צופאל אויב אימיצער וואָס קען די לעבענס פראבלעמען טרעפט זיך צו זיין ביי דער האנד און רעטעט זיי. אָבער אומגליקליכערווייז איז אן ערלעזער זעלטען פאראן.

דערפאר און פאר נאָך מעהרערע אנדערע גרינדען וועלכע מען וואָלט געקאָנט אויסרעכענען, איז א בוך איבער די סעקסואלע פרא־גען וואָס שטעלען זיך פאר דעם מאדערנעם יונגען מאן און דער מאדערנער יונגער פרוי, זעהר ניצליך. איך האָב קיין שום צווייפעל אז דר. ליבער'ן, וועלכער האָט אזוי פיעל און אזא גוטעם אויפנע־טון אין דער פאפולאריזירונג פון מעדיצינישער ליטעראטור פאר די אידישע לעזער, איז געלונגען צוצוגרייטען א פאסענד בוך איבער די היינטיגע געשלעכטם פראבלעמען.

כאָטש וואָס מאנכע מענשען צווייפלען אפשר צו ס'איז קלוג צו ברענגען פאר דעם דורכשניטליכען לעזער די סעקסואלע פאקטען אין אזינפאכען לשון, פונקט אזוי ווי דער אויבען דערמאָנטער גלח האָט געהאלטען דאָס שווימען פון א פרוי פאר אונפאסענד, וועל־לען אָבער די מעהרסטע ערציהער, ווי אויך דאָקטוירים, גוטהייסען א גוט בוך פון דעם סאָרט.

און דוקא ניט די קאַנסערוואַטיוון פּרעסע האָט געדרוקט די פּאַרבערעכערישע לײגען געגען מיר; נאָר מאַנכע פון די ראַדיקאַלע צייטונגען. דאָס איז ניט צו פֿאַרוואונדערן וואָן מען באַדענקט אַז די אידישע סאָציאַל פּראָגרעסיוון שרייבער אין אַמעריקע

זיינען אונווויסענד כמעט אין אַלעמען, נאָר איבערהויפּט אין געזונד פֿראַגען, און שוועך צוגעגלײך צו נייע אידעען;

אַז זיי זענען אָפּט אונטער דעם איינפֿלום פון געוויסע דאָקטוירים, וועמעס פּראַקסיס איז ניט אין גאַנצען אויף דער הויך פון דער אמת'ער מעדיצינישער עטהיק און וואָס זענען אינטאַלעראַנט צו נייע פּרינציפּען און מעטאָדען;

אַז מאַנכע פון די צייטונגען האָבען געהאט אַן אינטערעס צו לעבען אין גוטע באציהונגען מיט די שווינדעל־דאָקטוירים וועמענס אַנאַנסען זיי פֿלעגען דרוקען, אַ פּראַקטיקע וועלכע איך האָב שטאַרק באַקעמפט.

א חוץ דעם האָט מיר די אידישע ראַדיקאַלע פּרעסע ניט געקאָנט פּארצייהען מיין אונאָפּהענגיקייט, מיין העזה צו ארבייטע אָהן קיינעמס הילף, זיך צו וועגדען דירעקט צום פֿאָלק, ניט צו געהערען צו קיין שום פּארטיי אָדער קלייזעל.

איך בין זיי איצט דאָס אַלעם מוחל.

אָבער לײדער איז פון יענעם קאמף צווישען זיי און מיר איבערגעבליבען אזא לאַנג אז אפילו וען אייניגע שריפטשטעלער וואָלטען זיך שוין יא וועלען אָננעהמען מיין קריוודע וועג מען טוט מיר אַן אומגערעכטיגקייט, האָבען זיי מורא דאָס צו טון. אָט איז א ביישפּיל: די צווייטע אויפלאַגע פון מיין בוך „דאָס געשלעכטס לעבען" איז פּאַרהאַלטען געוואָרען פון דער רעגירונג דערפּאַר וויל עס איז געווען „צו רעוואָלוציאָנער", ווי ס'איז מינדליך ערקלערט געוואָרען, — אונטער דעם אויסרייד אז ס'איז געווען אונמאָראַליש, ווי ס'איז שריפטליך ערקלערט געוואָרען. (דאָס קאָן איך באַווייזען.) נו, האָט קיין אייניציגע אידישע צייטונג ניט פּראָטעסטירט. קיין אייניציגע פון די גרעסערע צייטונגען האָט ניט אפילו געהאט דעם מוט צו דרוקען א רעצענזיע בון דעם בוך, כאָטש וואָס פּערזענליך האָבען מיר מעהרערע צייטונגס־שרייבער צוגעזאָגט דאָ צו טון. נע־

פאר דעם קאמף פאר דער באפרייאונג פון די דערוואקסענע; צווייטענס, דער קאמף געגען רעליגיאן און אבערגלויבענס, די גרעסטע שטערונגען צום פארטשריט; דריטענס, די באוואוסטזיניגע באשרענקונג פון די צאהל קינדער; פערטענס, די ערציהונג פון דעם עולם צו פארשטעהן און אפצושאצען די קונסט, וועלכע קאן דערהויבען און באפרייען דעם גייסט; און ענדליך, די אויפקלערונג אין געזונד פראגען, דאס לערנען ווי אזוי צו לעבען אין די איצטיגע אוננארמאלע אומשטענדען כדי וואס מעהר צו פארהיטען קראנקהייטען.

די לעצטע אויפגאבע האב איך געהאלטען פאר די וויכטיגסטע. איך האב באטראכט פאר א הייליגען חוב צו העלפען פארשטארקען און פארשענערען דעם קערפער פון אלע די וואס זענען געווארען מיינע דירעקטע און אינדירעקטע תלמידים, וואס האבען מיך געלעזען און זיך צו מיר צוגעהערט. איך האב טאג און נאכט גערבייט פאר דעם צוועק. איך האב געמאכט די העכסטע מאטעריאלע און גייסטיגע אפפער. כדי צו קאנען דערגרייכען א וואס גרעסער פובליקום, האב איך, אונטער די גרעסטע שוועריגקייטען, ארויסגענעבען און רעדאקטירט א מאנאטליכע צייטשריפט מיט דעם נאמען „אונזער געזונד", וועלכע, צוזאמען מיט איהר נאכפאלגערין, „דאס ראציאנאלע לעבען", האט עקזיסטירט פון אקטאבער 1910 ביז אקטאבער 1917, און פון וועלכער די מעהרסטע קאפיטלען פון דיזען בוך זענען גענומען געווארען.

אבער אנשטאט מיין ארבייט צו לויבען אדער זי זאכליך צו קריטיקירען, האט די אמעריקאנישע אידישע פרעסע געהאנדעלט זעהר אונעהרליך. איין טייל האט די נאנצע באווענונג וואס איז דורך מיר געשאפען געווארען, פארשוויגען, גלייך ווי זי האט גאר ניט עקזיסטירט. אן אנדערער טייל האט מיך פערזענליך אנגעגריפען, מיך פארלוימדעט, געזוכט מיט אלע מיטלען מיך מארקיש און פינאנציעל צו רואינירען, וועלכעם איז זיי גליקליכערווייז ניט געלונגען, — אדער וועניגסטענס איז זיי נאר אין א קליינעם גראד געלונגען, וויל עפים בלייבט דאך איבער פון יעדער פארלוימדונג.

האָב ניט געפונען קיין איינציגס וואָס זאָל ענטשפּרעכען מיין ציועק: צו רעדען פון דעם שטאַנדפּונקט פון דעם אידישען לעזער און פּאַר דעם אידישען לעזער, וועמעס באַציִונגען איך קען אַזוי גוט. דעריבער האָב איך געמוזט אַליין שאַפען א ווערק וואָס איז ספּעציעל געשריבען פּאַר דעם סאָרט אידען וואָס מוז לעזען אַזאַלכע ווערק אין אידישען.

די מעהרסטע פון די סעקס־ביכער וואָס זענען ערשינען, סיי אין ענגלישען, סיי אין דייטשען, סיי אין פראַנצויזישען. האָבען חסרונות, וועלכע מאַכען זיי ניט צוגענגליך צו דעם אויבען דערמאָנטען מין לעזער. מאַנכע פון די ווערק זענען געשריבען פּאַר מענשען וואָס זענען פּאַרבעריִט צו העכערע שטודיען, אַנדערע זענען צו אייִנזייטיג און פּאַרנאַכלעסיגען געווייסע אינטערעסאַנטע פּראָגען, אַנדערע זענען ניט פּראַקטיש גענוג.

* * *

איך וויים אַז א סך אידען האַלטען וועניג פון אָריגינאַלע אידישע ווערק און רעספּעקטירען נאָר א ניט־אידישען אויטאָר. אָבער איך האָף אַז מיינע לעזער, דאָס הייסט דאָס קלוגערע אידישע לעזענדיגע פובליקום, בעזונדערס דאָס ראַדיקאַלע, וועט אַנדערש אורטיילען, און וועט זיין גערעכט צו מיר, ווייל נאָר אויף אַזאַ אופן קאָן מען ערמוטיגען די ווייטערדיגע אַרויסגאַבע פון אידישע אויפקלערענדיגע שריפטען.

* * *

„דאָס געשלעכטס לעבען" איז אַן עלעמענטאַר טעקסט בוך. עס האָט ניט קיין פּרעטענציעס צו זיין העכער ווי ס'איז נויטיג פּאַר אונזערען עולם.

כדי צו פערמיידען עס זאָל ווערען א צו דיק בוך, איז עס געשריבען געווארען שפּאַרעוודיג, עקאָנאָמיש; דעריבער בעט איך דעם לעזער עס ניט צו לייענען ווי א ראָמאַן, נאָר עס צו לערנען מיט אויפמערקזאַמקייט און אויפצופּאַסען אויף יעדען וואָרט, כדי עס גוט צו פערשטעהן.

* * *

אַזוי ווי עס איז ניט ווייסענשאַפטליך אוּן עס קאָן אַמאָל זיין שעדליך אַז א

בענבוי באמערקט, האט דאס אבער נאטירליך ניט געהינדערט אז די גאנצע אויפלאגע זאל אין עטליכע מאנאטען פאלשטענדיג אויספארקויפט ווערן. די אידישע ראדיקאלע פרעסע האט ניט נאר מורא געהאט פאר דער רעגירונג; זי האט מורא געהאט זיך צו קאמפראמיטירן און מ י ר צו העלפען.

אינטערעסאנט איז אז וועהרענד מיין צייטשריפט איז פון דער אידישער פרעסע און פון די „איסט סיידער" דאקטוירים פאר־פאלגט געוואָרן, האט די ניויארקער שטאדטישע געזונד אפטיי־לונג (דעפארטמענט אף העלטה) געלויבט מיין אויפקלערונגם אר־בייט אין איהר אפיציעלען בולעטין, — און אז וועהרענד מיין בוך איז פון איין צווייג פון דער רעגירונג אונטערדריקט געוואָרן, האט אן אנדער צווייג מיך איינגעלאדען איבערצונעהמען דאס אמט פון רעדאקטאר פון דער מעדיצינישער אפטיילונג פון דעם אויסלענדי־שען פרעס ביורא, פון דעם „קאמיטטעע אף פאבליק אינפארמיי־שאן." נאר דאס איז צו ערקלערן דורך דעם וואס מאנכע צעני־טראלע און לאקאלע רעגירונגם צווייגען זענען פארגעשריטענער ווי אנדערע, און דורך דעם וואס אין מעדיצינישע פראגען זענען אלע אויטאריטעטען פארגעשריטענער ווי די ראדיקאלערע פרעסע.

איך ערוואַרט נאך אויך איצט אז די אידישע פרעסע וועט ניט דערמאנען די ערשיינונג פון אט דעם בוך. נאר איך וויים אז דאס פובליקום וועט פארשטעהן אז וואס איך גיב איהם דא איז פשוט א נויטיגע זאך, און וועט מיר העלפען פארשפרייטען דאס בוך מיט די אמת'ען וואס עס ענטהאלט.

* * *

אין די לעצטע יאהרען איז אין די מוחות פון אלע די וואס גע־בען זיך אב מיט סעקסואלע און סאציאלע פראגען געשעהן א גרוי־סע אומוועלצונג. זיי זענען געקומען צו דער איבערצייגונג אז אן אויפקלערונג אין געשלעכטם פראבלעמען איז נויטיג, און צוואר, פאר אלע קלאסען פון דער געזעלשאפט. און עס זענען ערשינען ביכער איבער דעם געשלעכטם לעבען, אריגינאלע און איבערזעצונ־גען אין אלע שפראכען. איך האב נאטירליך געקאנט נעהמען איינס פון די ביכער און עס פשוט איבערזעצען אין אידישען. אבער איך

נאָך פּאַראַן מענשען מיט פּאַרדאָרבענע מוחות ,וועלכע האַלטען אַזא בוך פּאַר שמוציג, אונאַנשטענדיג, אָבסצען. איך באַטראַכט עס פּאַר ריין, זויבער ; ס'איז אַזוי שמוציג ווי דאָס רייניגען פון שמוץ סיי וואו, אין די גאַסען, אין די הייזער, אין די קערפּערס, אין די קעפּ.

* * *

באַמערקונג צו דער פּירטער אויפלאַגע.

די וויכטיגסטע ענדערונגען זיינען געמאַכט געוואָרען אויף זאָלגענדע ערטער : זייט 32, 154, 158, 159, 180, 202, 251, 279, 296 ; ביים סוף, די בילדער : 4, 9, 39, 51.

דאָס בוך קאָן טון אַ סך גוטעם אָבער אויך אַ סך שלעכטס — עס הענגט אַפּ פונ'ם לעזער. אויב ער איז אַ נאַר זאָל ער עס בעסער ניט לייענען!

געווען לעכער מענש זאל זיך אליין בע־
האנדלען וועלן ער איז קראנק, א חוץ
אין איינפאכע, ניט קאמפליצירטע פא־
לען, האב איך אין דעם בוך ניט פיעל
נערעדט פון בעהאנדלונג, נאר איך האב
געזוכט צו העלפען דעם לעזער פערהי־
טען קראנקהייטען.

די עהרליכע לעזער וועלן לייכט איינזעהן אז דער צוועק פון דעם בוך איז ניט קיין געלד פראפיט פאר דעם פארפאסער, נאר אויפקלעהרונג. צו מיר וועט געלינגען צו ברענגען קלארקייט אין די מוחות, צו ניט, דאס וועט דער לעזער אליין אורטיילען. אבער אין דער ערנסטקייט, אין דער איבערגעבענהייט, אין דער ליעבשאפט, אין די גוטע מאטיוון, מיט ויעלכע עס איז געשריבען געווארען, אין דעם, ערלויב איך קיינעם ניט צו צווייפלען. אויב א פינאנציעלער פראפיט זאל ארויסקומען, האב איך אין זין איהם אנצואווענדען אויף אזאן אופן אז ער זאל ווידער צוריק קומען צום עולם אין דער פארם פון אן אנדערער אויפקלערונגס ארבייט, מינדליכע און שריפטליכע.

* * *

די צייט וועלן א דאקטאר זאל זיך שעמען מיט אזא פאפולער ווערק, איז פראראבער; די אלטע מעריצינישע „עטהיק" צופאלט איצט אויף שטיקלעך; א נייע האלט אין געבוירען ווערען. ניט נאר דער עולם איז אין די גאר לעצטע יאהרען צוגעוואינט געווארען צו דער נייער ראלע פון דעם דאקטאר, צו ווין ראלע אלס לעהרער און אויפקלערער; אפילו דער דורכשניטליכער דאקטאר הויבט אן צו פערשטעהן דעם נייעם טיפ מעריצינער; ער הויבט אן איינצוזעהן די נויטוועניגקייט ארבצוגעהן פון זיין הויכען שטומען טורם און רעדען צום איינפאכען עולם אין אן איינפאכער שפראך.

אינהאלטס פערצייכנים:

זייט

די פאסט צענזור — — — — — — — — — — — — — — — — 5
אנערקענונג — — — — — — — — — — — — — — — — — 6
פאררעדע פון ס' פארפאסער — — — — — — — — — — — — 13
פארוואָרט פון דר. פישבערג — — — — — — — — — — — 10

ערשטע אבטיילונג:

אייגליטונג.

א פערבראכערישע מאראל — — — — — — — — — — — — — 29
פארטשריט פון סעקסואלער אויפקלערונג — — — — — — — 34

צוויטע אבטיילונג:

אנאטאמיע און פיזיאלאגיע פון די געשלעכטס־ארגאנען.

אייגליטונג — — — — — — — — — — — — — — — — — 39
די געבערמוטער — — — — — — — — — — — — — — — — 41
די אייערשטעק — — — — — — — — — — — — — — — — 42
די טובען — — — — — — — — — — — — — — — — — 44
די שיידע — — — — — — — — — — — — — — — — — 45
די דרויסענדיגע ווייבליכע געשלעכטס טיילען — — — — — 47
די טעסטיקלען (האָדען) — — — — — — — — — — — — 48
די פראָסטאטע — — — — — — — — — — — — — — — 50
דער פענים — — — — — — — — — — — — — — — — — 51
די בריסט אדער מילך דריזען — — — — — — — — — — 52
צוויי בעמערקונגען — — — — — — — — — — — — — 54

דריטע אבטיילונג:

שוואַנגערשאפט און ענטבינדונג.

שוואַנגערשאפט
דערקענען פון דער שוואַנגערשאפט — — — — — — — — 57
די סמנים פון דער שוואַנגערשאפט — — — — — — — — 58

פערטע אבטיילונג:

דאָס געזעלשאפטלעכע געשלעכטס לעבען.

זייט

דאָס נאָרמאלע געשלעכטס לעבען — — — — — — — — 101
לייבע און געשלעכטס לעבען — — — — — — — — — — 104
פּאָליגאמיע אָדער מאָנאָגאמיע — — — — — — — — — 107
עוגעניק אָדער יודזשעניקס — — — — — — — — — — 107
„פּריהלינגס ערוואכען" — — — — — — — — — — — 109
ביים מיידעל
ביים אינגעל
די מענסטרואַציע — — — — — — — — — — — — 112
צו פּריהע סעקסואַלע בעדערפּנישען — — — — — — — 116
אָן אונאָנגענעהמע איבעראַשונג — — — — — — — — 116
דער איבערגאַנג — — — — — — — — — — — — 117
חתן־כלה — — — — — — — — — — — — — — 119
טרוקענע און בלוטאַלע מענשען — — — — — — — — 120
אונגלייכע סעקסואַלע לייִדענשאַפטען — — — — — — 121
מאַסטורבאַציע (אָנאַניזם) — — — — — — — — — 122
א בריעף צו אָן אָנאַניסט — — — — — — — — — — 124
בעהאַנדלונג פון מאַסטורבאַציע ביי קינדער — — — — — 130
פּאָלוציעס — — — — — — — — — — — — — — 131

פינפטע אבטיילונג:

סעקסואַלע קינדער־ערציהונג.

סעקסואַלע קינדער ערציהונג — — — — — — — — — — 135
ביישפּיעלען פון געשפּרעכען צווישען א קינד און א קלוגער
מאַמען — — — — — — — — — — — — — — 137
ווייטערעס וועגען די געשפּרעכען — — — — — — — — 146

זעקסטע אבטיילונג:

אָנאָמאַליען אין דעם געשלעכטס לעבען.

אייניגע אָנאָמאַליען און פּערווערבענהייטען — — — — — 151
וואַגיניזם, נימפאָמאַניע, פּריאַפּיזם, סאַדיזם, מאַזאָכזם, פּעטישיזם, עקסהיביציאָניזם, סאָדאָמיע, פּעדעראַסטיע, האָמאָסעקסואַליזם.
קאָנסאַנגוויניטעט — — — — — — — — — — — — 154
סטעריליטעט — — — — — — — — — — — — — 155

די פרוכט און איהר פערבינדונג מיט דער מוטער — — 59
די דויער פון דער שוואנגערשאפט — — — — — — 59
די ענטוויקלונג פון פעטום — — — — — — — — 60
„א זיבעלע" און „אן אכטל" — — — — — — — — 62
די רייפע פרוכט — — — — — — — — — — — 62
די לאגע פון׳ם קינד אין דער געבערמוטער — — — 63
געשלעכטס־בעשטימונג — — — — — — — — — 64
דאס לעבען פון׳ם פעטום — — — — — — — — 67
פערענדערונגען אין דער מאמען — — — — — — 68
צווילינגען — — — — — — — — — — — — 69
היגיענע פון דער שוואנגערשאפט — — — — — — 70
געבורטס מאלען און „זיך פערקוקען" — — — — — 73

ענטבינדונג

געבורטס כחות און ווידערשטאנד — — — — — — 74
די געבורט — — — — — — — — — — — — 75
איז די ענטבינדונג א געפאהר? — — — — — — 77
א דאקטאר אדער א העבאם? — — — — — — — 80
א קאמף פאר רייניקייט — — — — — — — — 80
רייניקייט ביי דער ענטבינדונג — — — — — — 83
אבערגלויבענס — — — — — — — — — — 87
נאך דער ענטבינדונג — — — — — — — — — 87
זאל מען געברויכען אנעסטעטישע (איינשלעפענדיגע)
מיטלען — — — — — — — — — — — 89
די הוילונג פון די געשלעכטס־אָרגאנען — — — — 91
די פלעגע אין דער קינפעט — — — — — — — 91
אונרעגלמעסיגקייטען — — — — — — — — — 94
איינרוויסונגען,
בלוטונגען אדער העמאראגיען,
שוינטויט פון׳ם קינד,
קינפעט פיבער,
די וועגדונג,
די צוואנג אפפראציע,
דער קאיזערשניט,
אנדערע אונרעגלמעסיגקייטען.

די דריי שטאַדיען פון סיפּילים — — — — — — — — 259—262
הערעדיטערע סיפּילים — — — — — — — — — — — — 262
פּערהיטונג פון סיפּילים — — — — — — — — — — — 263
בעהאַנדלונג פון סיפּילים — — — — — — — — — — — 264
געשלעכטס לייז — — — — — — — — — — — — — 266

אכטע אבטיילונג:

פּרויען קראַנקהייטען.

פּרויען קראַנקהייטען — — — — — — — — — — — — 269

נייַנטע אבטיילונג:

נערוועזע אנאמאליען.

סעקסואלע נעוראַסטעניע — — — — — — — — — — — 275
פּרייד'ס טעאָריע — — — — — — — — — — — — — 276

צעהנטע אבטיילונג:

צווייפּראַקטישע מיטלען.

זיץ בעדער — — — — — — — — — — — — — — — 281
די אייגנשפּריצונג אין דער שיידע — — — — — — — 282

עלפטע אבטיילונג:

שאַרלאַטאַניזם.

דער מעדיצינישער באַנדיט — — — — — — — — — 285
די רעקלאַמע פון די מעדיצינישע באַנדיטען — — — — — 286
בריעף פון בעשווינדעלטע מענער — — — — — — — 292

אינדעקס — — — — — — — — — — — — — — — 297

בילדער (סוף פון'ם בוך). — — — — — — 303—328

פיגור א: — מאלטהוס.
ב: — דושאַרדזש דריסדייל.
ג: — פּאָל ראַבען.
ד: — מארגארעט סענגער.
1. ספּערמאַטאָזאָען.
2. צעלע.
3. אָוואולום.
4, 16, 17. מענליכע געשלעכטס אָרגאַנען.

דיאגנאָז פון מענליכער סטעריליטעט — — — — — — 156
די סטעריליזירונג פון פערבראכער — — — — — — — 157
דער אונפאָלשטענדיגער פערקעהר — — — — — — — 158
פערהיטונגס מיטלען — — — — — — — — — — — 161
היפּאָספּאדיע — — — — — — — — — — — — — 162
בעהאלטענע טעסטיקלען — — — — — — — — — — 162
וואריקאָסעל — — — — — — — — — — — — — 163
דער ברוך אָדער די הערניע — — — — — — — — — 165
הערמאפראָדיטיזם — — — — — — — — — — — 169
אימפּאָטענץ — — — — — — — — — — — — — 169
די בעשניידונג אָדער די מילה — — — — — — — — 171
די פּראָהויט — — — — — — — — — — — — — 179
פימאָזים — — — — — — — — — — — — — — 180
נעבורט בעשרענקונג — — — — — — — — — — — 180
מפיל זיין — — — — — — — — — — — — — — 192

זיבעטע אבטיילונג:

געשלעכטס קראנקהייטען.

אלגעמיינע בעמערקונגען איבער געשלעכטס קראנקהייטען — 205
די פערשפּרייטונג פון געשלעכטס קראנקהייטען — — — 210
די פּראָסטיטוציע — — — — — — — — — — — — 212
געשלעכטס קראנקהייטען — — — — — — — — — 229
די גאָנאָרעע — — — — — — — — — — — — — 230
אורזאך — — — — — — — — — — — — — — 234
די אָקוטע גאָנאָרעע ביים מאן. — סימפּטאָמען — — — — 234
פערהיטונג — — — — — — — — — — — — — 239
בעהאנדלונג — — — — — — — — — — — — — 239
די כראָנישע גאָנאָרעע ביים מאן — — — — — — — — 242
קאָמפּליקאַציעס פון גאָנאָרעע — — — — — — — — 246
גאָנאָרעע ביי דער פרוי — — — — — — — — — — 249
גאָנאָרעע ביי קליינע מיידעלעך — — — — — — — — 250
סטעריליטעט דורך גאָנאָרעע — — — — — — — — 251
דער ווייבער שאנקער — — — — — — — — — — 252
סיפילים — — — — — — — — — — — — — — 255
סימפּטאָמען פון סיפילים — — — — — — — — — 259
דער סיפילישער שאנקער — — — — — — — — — 259

ערשטע אבטיילונג:

איינלייטונג:

9, 7, 5. ווייבליכע געשלעכטס אָרגאַנען.
6. געבערמוטער.
8. עפענונג פון דער געבערמוטער.
10. ריכטונג פון געבערמוטער.
11. אייערשטאָק.
12. פאָליקלען.
13. זאמען־פערדים און אָוואוּלום.
14, 15. טעסטיקל.
18, 19. שוועלקערפער.
20, 21, 22. ברוסט.
23, 24. שוואַנגערע געבערמוטער.
25. פעטום אין דעם וואַסערזאָק.
26. לאַגע פון׳ם קינד.
27. נאָרמאַל בעקען.
28, 29, 30, 31. פערזאָרגונג פון׳ם נאָפּעל.
32, 33, 34, 35. ברוסטבינדער.
36. ראַכיטיש בעקען.
37. נאָרמאַלע שוואַנגערע פרוי.
38. אָסטעאָמאַלאַציע.
39. פימאָזים.
40, 41. שפּריצערי׳ל.
42, 43. קאַטהעטער, בוזשי.
44. סאָנדען.
45. האָר אויספאַלען ביי סיפיליס.
46. קאָנדילאָמען.
47, 48. גוממא.
49. צייכן ביי הערעדיטערער סיפיליס.
50. הערעדיטערע סיפיליס.
51. אייגנשפּריצונג.
52, 53, 54. בעט שיסעל.

אַ פערברעכערישע מאָראַל

האָט איהר זיך אמאָל געשטעלט די פראָגע, פאר וואָס מיר געהן אָנגעטון? מיינט איהר אפשר, אז דער איינציגער גרונד איז ווייל די קלײדער שיצען אונז געגען קעלט און רעגען? א סמן, אז דאָס איז נישט דער פאל, איז וואָס מען טראָגט קלײדער אין שענסטען וועטער און אין די וואַרעמסטע טעג. מיר בעדעקען אונזער קערפער ווייל מיר שעמען זיך מיט איהם. ס׳איז אמת, אז פאר מאַנכע מענשען איז דאָס א גרויסע טובה, ווייל די קלײדער בעדעקען א סך פעהלער פון קערפער און נאַרען אָב די וואָס מען האָט אן אינטערעס אָבצונאַרען. וועג מען קאָן זיך פּאַרשטעלען, אז מען זאָל אַרומגעהן אין געווײַסע צייטען אָהן קלײדער, וואָלטען די מענשען אין אַלגעמיין געמוזט מעהר אויפּפּאַסען אויף זייער קערפּער ווי אויף זייערע קלײדער. אָבער אפילו די גליקליכע בעזיצער פון א שענעם קערפער, שעמען זיך מיט איהם, ווייל — ס׳איז איינגעפּיהרט, אז מען דארף זיך מיט איהם שעמען. די מענשען וואָס מיר רופען אָן „נישט ציוויליזירט" גענהן אַרום נאקעט אָדער כמעט נאקעט און עס פאלט זיי גאָר נישט איין זיך צו שעמען. א נאקעטער מאן בעגעגענט נאקעטע פרויען אויף שריט און טריט און קיינער פון זיי ווערט נישט דורך דעם געשלעכטליך אויפגערעגט, וועהרענד ביי אונז איז א געוואלד וועג מען זעהט א פרוי אויפהעבען איהר קלייד א ביסעל העכער ווי געווענליך. וואר איז ווילדער? וואר האָט אונריינע געדאנקען, וואר איז תמיד בעריט צו בעגעהן א ווילדע טאט?

און מען קאָן דיזען אונטערשיד צווישען „ווילדע" און „ציווילירטע" (גיט די נעמען וועמען איהר ווילט!) פערשטעהן, וועג מען דענקט וואָס פאר א מאכט עס האָבען די געוואָיהנהייטען, די אַלטע, איינגעוואָרצעלטע געוואָיהנהייטען. אזוי, צום ביישפּיעל, שעמען מיר זיך קיין מאל נישט צו זעהן און צו צייגען דאָס פּנים אָדער די הענד; אָבער זעהן די בלויזע פיס פון א פרוי,

זיינען גאנץ ווייט איינם פון אנדערען, און דורך דעם בילדעט זיך ביי ביידע א מין אומגעזונטע נייגעריגקייט, וועלכע ענדערט זיך אום אין א שטענדיגער, נישט נאראלער אויפרעגונג, וועלכע, ביי דער קלענסטער געלעגענהייט, ביי דער לייכטסטער בעריהרונג, צופלאקערט זיך אין א שרעקליכער פלאם, אין א העליש פייער. „די קינדער דארפען גאר נישט וויסען פון געשלעכטס־זאכען"; ניין, אזעלכע זאכען עקזיסטירען גאר נישט אין אונזער ערציהונג. זענען דען פארען געשלעכטס־טיילען אין שולען, אין שול־ביכער, — עקזיסטירען זיי איבערהויפט אפיציעל? פון וואנען ערפאהרען מיר, פון וואנען לערנען מיר אלעם וואם מיר דארפען וויסען וועגען געשלעכטס־לעבען? לערנט אונז וועגען דעם די נאטור, וועז די צייט קומט? ניין, מיר האבען לוסט צו געשלעכטליכען פארקעהר א סך פריהער. אונזער פערלאנגען ווערט העראפגערופען נישט נאטירליך, נאר אויף א קינסטליכען אופן, דורך די אומנאטירליכע אומשטענדען אין וועלכע מיר לעבען.

פרעגט אמאל דאם קינד ווי אזוי מיר קומען אויף דער וועלט. אנשטאט איהם צו געבען אן איינפאכען, אבער אמת'ען ענטפער, וואם זאל זיין נייגירדע צופריידען שטעלען, זאגט מען איהם א ליגען אדער מען שלאגט איהם פאר'ן פרעגען אדער מען לעגט אב דעם ענטפער אויף שפעטער „וועז ער וועט זיין גרויס". אז מען ענטפערט איהם נישט, זוכט דאם קינד אנדערע, זעהר אומריינע קוועלען כדי צו וויסען וואם עס וויל און דארף וויסען. יעדער שמייכעל, יעדער האנד־דרוק, יעדעם שפטשען, וואם ערוואקסענע ציינען, נישט וויסענדיג ווי פערשטענדיג די קינדער זענען אין דער בעציהונג, יעדעם אומפארזיכטיגע ווארט העלפט דעם קינד אין זייע פארשונגען נאך דעם אמת. נאר אין דער זעלבער צייט שטיינט אין איהם ארויף א גרואנק וועלכער וועט איהם שפעטער גאנץ בעהערשען: אז אין געשלעכטס־זאכען דארף מען זיך היטען, דארף מען זיך שעמען, אז ס'איז אין דעם דא עפעס שמוציגעס, שענדליכעס, העסליכעס. און, וועז מען וועלט עלטער, הערט מען רעדען וועגען דעם נאר אין א מיאוסער פארם, נאר אין א שפאטישער ארט, נאר אין פערבינדונג מיט דעם גרואנק פון פערדארבענהייט. וועז דאם איינגעל פיהלט, מעהרסטענס קינסטליך הערפארגערופען,

די פּים אָהן זאָקען, איז פּאַר א געוועהנלּיכען בשר ודם א שרעק־ליכע זאַך. א בעסער ביישפּיעל איז דער פּאַקט, וואָס ווילדע מענשען, וועו מיר ברענגען זיי אונזער „ציווילּיזאַציע", אונזערע קראַנקהייטען וועלכע א גייסטיגער פּראָפעסאָר האָט אָנגערופען אמאל אונזער „סיפּילּיזאַציע", אונזערען בראָנפען, אונזערע ביקסען און אונזערע קלּיידער, צוזאַמען מיט אונזער זעלּיגמאַכענדען גלּויבען, שעמען זיך אם אָנפאַנג מיט די קלּיידער. עפּים שיינט דער פּרוי, אז אָנגעטונענערהייט האָט מען מעהר דאָס אויג גערייכ־טעט אויף איהר פערשידענער געשלעכטלּיכקייט און די מענער וועו־רען אויפגערעגט וועו זיי זעהן א פּרוי פון זייער אייגען פאַלק אָנגעטון אין פּרויען קלּיידער. מען דערצעהלט פאַלגענדע לעהר־רייכע אָנעקדאָטע פון שווייצערישען לעבען: מעהרערע קינדער פון ביידע געשלעכטער האָבען זיך נאָקעט געבאָדעט אין א טייך. זיי האָבען זיך אָבגעשפּריצט, זיי זענען אַרומגעלאָפען, געשטיפּט, געלאַכט, זיי זענען געווען גלּיקלּיך. ס'איז, פּערשטעהט זיך, קיי־נעם פון זיי ניט איינגעפאַלּען אז אין דעם איז דאָ א פּעהלער, דען עס זענען געווען רייניע, אונפערדאָרבענע, נאַטירלּיכע קינדער. אָן אַלטער מאָן געהט דורך, בלּייבט שטעהן וויי פון א דונער דער־שלאָגען. ער הויבט אויף זיין שטעקען און צושרייט זיך: איהר אונפערשעמטע, אויסגעלאַסענע טייפּעלס! וויי קאָנט איהר זיך ערלּויבען זיך צו באָדען אין איינעם, אינגלּעך און מיידלּעך. די קינדער זענען שטיל געבלּיבען, נישט פּערשטעהענדיג אין וואָס זייער חטא איז בעשטאַנען... נאָר איינער פון זיי האָט געענטפּערט: „אָבער מיר וויסען דאָך נישט וועו ס'איז א אינגל און וועו א מיידל, מיר זענען דאָך אלע נאָקעט!"

יאָ, איהר אין אייער צו קאָמפּלּיצירט דענקען, קאָנט אפשר נישט פערשטעהן וויי אזוי די קינדער זעהען נישט זייערע גע־שלעכטס־אונטערשידען. אָבער ס'איז גאָנץ איינפאַך וועו מען בעדענקט אז פאַר זיי זענען ניט די געשלעכטס־אָרגאַנען קיין אונ־טערשרידס־מערקמאל; זיי וויסען אז מען רופט אינגל דאָס קינד וואָס טראָגט הויזען און מיידל דאָס קינד וואָס טראָגט א קלּיידל.

אונזער „מאַל" פערדערבט אָבער אונזער איינפאַכקייט. מיר וועלען ערצויגען אויף אזאַן אופן אז ביירע געשלעכטער

נאָר די פראָסטיטוציע בענגיגט זיך נישט מיט דעם צושטע־רען פון דער נשמה. עס קומען דאָן די געשלעכטס־קראַנקהייטען.

און וואָס ווייסען די עלטערען פון דעם געהיימען לעבען פון זייערע קינדער? וואָס ווייסען די יונגע מיידלעך פון דעם שמו־ציגען געשלעכטס־לעבען פון זייערע צוקינפטיגע מענער און פרויען?

די יונגע מיידלעך, וועלכע דאַרפען שפעטער אזא גרויסע רא־לע שפּילען אין לעבען, וועלכע דאַרפען ווערען די מאַמעס פון אונ־זערע קינדער, אין וועמען שוים עס ליגט די צוקונפט פון פאָלק, די מיידלעך האַלט מען בלומרשט וויט פון געשלעכטליכע ערשאַה־רונגען. זיי דאַרפען זיך שעמען, זיי דאַרפען „גאָר נישט ווייסען", זיי דאַרפען גאָר נישט פרענגען: דאָס געהערט צו זייער פליכט. און מען האַלט זיי און איבערהויפּט די קינדער פאַר אידיאָטען, ווען מען דענקט אז זיי פערשטעהען נישט אזא מין געשעהעניש: דער מאַמע'ס בויך וואקסט לאַנגזאַם, לאַנגזאַם; איין מאָל ווערט די מאַמע קראַנק, ליגט א ן בעט, שרייט די גאַנצע נאַכט און אין דער־פריה ליגט לעבען איהר א ניי קינד. און מען זאָגט דעם גרעסערען שוועסטער? אז דאָס איז געקומען פון שטערן, אָדער דער שטאַרק האַט עס געבראַכט, אָדער גאָר דער דאָקטאָר! גליידְ ווי די מאַמע האַט בעגאַנגען א פערברעכען, א שאַנדטאַט וועלכע מען מוז האַלטען געהיים!

איין זאַך פיהרט מען מיט דעם זיכער אוים. א גרויסער טיי? פון די פראָסטיטואירטע האַבען זייער טרויעריג לעבען צו פערדאַנ־קען דער אונווויסענהייט אין וועלכער די עלטערען און די שולע האָ־בען זיי געהאַלטען. און דער זעלבער אונווויסענהייט האַבען א סך פרויען צו פערדאַנקען זייערע ליידען אין פערהיראַטעטען לעבען, די קראַנקהייטען וואָס זייערע מענער גיבען זיי, די געהיימע אומ־גליקען אין זייער אינטימען לעבען.

די אונווויסענהייט וועגען געשלעכטס־לעבען איז די אורזאַך פון טויזענדער פערברעכען, פון טויזענדער קראַנקהייטס־פאַלען און שטערבע פאַלען, פון א שמוציג, אומגליקליך לעבען אין אַלע קלאַ־סען פון דער געזעלשאפט. און דער פערברעכער איז קיין אַנדערער ווי: אונזער שערליכע, אומרייניע „מאַראַל".

געוויסע אונזיכערע, אונבעשטימטע, וועגן פערשטענדליכע בעדירפּנישען, קומט ער נאטירליך נישט פרעגען טאטע־מאמען, ווייל ער וויסט אז זיי וועלען איהם נישט ענטפערען, ער וויסט אז זיי זענען קיינע פריינד, זיי זענען צו הויכע אויטאריטעטען, זיי וועלען זיך נישט ארבלאזען צו איהם. וועז ער האט אונערקלערליכע ליידען, שמערצען, וואס האבען צו טון מיט די געשלעכטס־ארגאנען, וועגדט ער זיך נישט צו די עלטערען: ער וועגדעט זיך צו חברים. און די חברים ענטפערען איהם וואס זיי וויסען איז זייער איגנארענץ.

(אונטערדריקט דורך דער אמעריקאנישער פאסט־צענזור.)

און וויבאלד ער האט איבערגעטרעטען די שוועל, די שרעקליכע שוועל פון דער פראסטיטוציאנס־קלאסע, פון איינעם פון די ערנסטע קעסעל־גריבער פון אונזער עלענדען לעבען, איז אפט דער רעסט פון זיין אונשולד אין נאנצען געבראכען געוואָרען, און דאס שענע וואס האט נאך נעשוועבט ביי איהם אין הארצען וועגען לייבע, וועגען זעעלישער און קערפערליכער אויפריכטיגער אומארמונג, איז אלעס דאס אפט פאר תמיד פערלעצט, טויטליך פערוואונדעט געוואָרען, אונווידעררופליך פערשוואונדען. דער פראסטיטואירטער'ס בעריהרונג האט איהם נייסטיג פערניפטעט...

געביעט, ווייל זיי זענען סעקסואַל אונפּעהיגע מענשען אָדער אַנדערש אַבנאָרמע געשלעכטלעך, אַזוי אַז זיי זעהן ניט איין די וויכטיגקייט פון געשלעכטס פראַגען און זיי אורטיילען די וועלט נאָך זיך.

וען מען וואַרפט אונז פאָר אז מיר רעדען צו פיל פון סעקס, קאָנען מיר לייכט ענטפערען אז, אויב מיר וויללען עס אָדער ניט, סעקס איז אייגער פון די הויפּט פאַקטאָרען וואָס בעשטימען די פּאָרם פון אונזער לעבען, וואָס בעאיינפלוסען אונז אין יעדען אויגענבליק, וואָס געבען אַ זין אונזער עקזיסטענץ. ווי אָפט איז סעקס נאָך אַ וויכטיגערער פאַקטאָר ווי ערנעהרונג! שוין ניט רעדענדיג פון דעם אז מיר זענען בעשטימט פון דער נאַטור, וועמעס ווערקצייג מיר זענען, צו פערמעהרען אונזער מין און אז דאָס איז טאַקע ווירקליך די בעדייטונג פון סעקס אין אַלע זיינע פאָרמען, — ווייסען מיר אז ס'איז זעלטען דאָ אַ מענש וואָס זאָל ניט האָבען קיין סעקסואַלע אינטערעסען, וועמעס מח זאָל ניט ווערען פערנומען פון אירגענד וועלכע געשלעכטליכע געדאַנקען, אַ גרויסען טייל, דעם גרעסטען טייל פון זיין לעבען. און קוקט זיך אַרום. איהר זאָגט אַרויס דאָס וואָרט „טאַטע", „מאַמע", רעדט איהר פון סעקס; איהר דערמאָנט זיך אין די פערגאַנגענע דורות, איהר דענקט וועגען די צוקונפטיגע דורות, — סעקס; אייער נאַציאָן — סעקס; אייער פרוי, אייערע קינדער — סעקס! פריפט נאָר רעדען אַ ביסל לענגער איבער עפּים וואָס סעקס זאָל ניט דערמאָנט ווערען פון נאָהענט אָדער פון ווייטען, וועט איהר זעהן אז ס'איז אונמעגליך. אונזער ליטעראַטור, אונזער טעאַטער, אונזער קונסט פון יעדען סאָרט איז פול מיט סעקס.

און כאָטש סעקס איז אפשר דאָס וויכטיגסטע ביים מענשען, איז עס נאָך ווייט פון זיין גרינדליך בעקאַנט דער מענשהייט; ניט נאָר וואָס די מעהרסטע מענשען ווייסען ניט פיל פון דער גענשלעכטליכער פונקציע, נאָר אפילו די וואָס האָבען אַ פליכט צו ווייסען, זענען זעהר אונווייסענד. בלויז ווינציג ספּעציאַליסטען און סעקסאָלאָגען זענען פאַרבעריים צו רעדען מיט אזוי פיל קענטנים ווי פיל די ווייסנשאפט ערלויבט אונז; די גרעסטע מעהרצאָהל דאָקטוירים זענען כמעט בלינד אין דער סעקס פראַגע. און

פּאָרטשריט פון סעקסואַלער אויפקלערונג.

אין די לעצטע יאָהרען האָט א פּראָגרעסיוו מינאָריטעט אין די מעהרסטע לענדער איינגעזעהן די נויטוועגדיגקייט פון סעקסואַלער אויפקלערונג. ביכער, צייטשריפטען, ארטיקלען אין דער פּרעסע בעהאַנדלענדיג די געשלעכטס פראָגע זענען ערשינען און ערשיינען מעהר און מעהר. פּאָרטראָגען און פּאָפולערע לעקציעס איבער דער פראָגע וועלען געהאַלטען. אָבער נאָך אַלץ אין א זעהר קלייענער, אונגעניגענדער מאָס, אין א זעהר שוואַכער דאָזע.

די קאָנסערוואַטיוון פּראָטעסטירען און קעמפען אפילו געגען דעם ביסעלע אויפקלערונג; זיי הינדערען זי וויפיעל זיי קאָנען; זיי שטעלען איהר קלעצער אין וועג. זיי האָבען מעהר אָדער וועניגער אויטאָריזירטע צענזאָרען וועלכע, אונטער דעם תירוץ אז זיי זענען די היטער פון דער „מאָראַל", שטערען זיי וויפיעל עס איז אין זייער מאַכט, די פערשפּרייטונג פון וויסענשאפט און אמת.

נאָר אויך א סך לִיבעראַל און ראַדיקאַל געזאָנענע מענשען, אָנגעפילט מיט די אבערגלויבענס, מיט די פאַלשע פּרינציפּען פון זייער ערציהונג אלס קינדער, טראָגענדיג אויף זיך דעם גייסטיגען יאָך פון דער פינסטערער פערגאַנגענהייט, זענען געגען סעקסואַלער אויפקלערונג. דאָס איז מעהרסטענס ווייל זיי אַליין פעהלט די אמת'ע געשלעכטליכע ערציהונג; אָפטמאָל דערפאָר ווייל זיי, פונקט ווי א גרויסע צאָהל פון זייערע רעאַקציאָנערע חברים, זענען אַליין „צו סעקסואַל", זענען פול מיט איבערטריבענע, אונגאַטירלִיכע געשלעכטס בעדירפנישען, אזוי אז זיי קאָנען ניט לעזען אָדער הערען מיט רוהיגקייט אן אמת וועגען געשלעכטס לעבען; זיי ווערען דערבּיי בעטייבט, זייער גלייכגעוויכט ווערט געשטערט. און זיך פּאָרשטעלענדיג אז יעדער איז אזוי פערדאָרבען ווי זיי, האָבען זיי מורא אז יעדע אויפאַבע, אונשולדיגע אויפקלערונג וועט האָבען דיזעלבע ווירקונג אויף אנדערע.

אַנדערע זענען געגען פון אויפקלערונגס אַרבייט אויף דעם

צוויטע אבטיילונג

אַנאַטאָמיע און פיזיאָלאָגיע פון די געשלעכטס-אָרגאַנען.

אזוי ווי זיי גיבען זיך ניט אָב מיט איהר, דענקען זיי אָפט אז די ספּעציאַלישטען איבערטרייבען.

אָבער טראָצדעם זעהן מיר יעדען טאָג אז די אויפקלערונג וועגען געשלעכטס לעבען ביי וויסענשאַפּטס לייט און ביים געווענהנ־ליכען עולם מאכט פאָרטשריטען און אז דאָם פערשפּרייטען פון לייכט אין דער בעציהונג רייניגט מענהר און מענהר אוים אונזער לעבען.

אַנאַטאָמיע און פיזיאָלאָגיע פון די געשלעכטס־אָרגאַנען.

א י י נ ל י י ט ו נ ג.

(זעה די בילדער סוף פון בוך)

די געשלעכטס־אָרגאַנען בעשטעהן: 1) פון אזעלכע וואָס האָבען אַלס צוועק צו פּראָדוצירען, אַרויסצוגעבען די עלעמענטען וועלכע פערורזאַכען דאָס געבוירען־ווערען פון א קינד, 2) פון אזעלכע וואָס העלפען צו דיזע עלעמענטען און ערלייכטערען זייער אויפגאַבע, 3) פון אזעלכע וואָס האָבען אַלס צוועק ביידע געשלעכטער צו פערייניגען און די דאָזיגע עלעמענטען פון איין געשלעכט צו בערענגען וואָס נעהנטער צו די פון דעם אַנדערען געשלעכט און 4) ביי דער פרוי, האָס אָרגאַן אין וועלכען דאָס קינד ענטוויקעלט זיך.

אייגענטלעך נעהמט דער גאַנצער קערפער א געוויסען אַנטייל אין דעם געשלעכטליכען אָדער סעקסואַלען אקט, אָבער די הויפּט אויפגאַבע פאַלט אויף די געשלעכטס־אָרגאַנען.

די עלעמענטען זענען די ס פּ ע ר מ א ט א ז ע ן ביים מאַן און די א י י ב ע ן (אייעלעך, אָוואָלען) ביי דער פרוי. דאָס פרינציפּ און דער צוועק פון דעם סעקסואַלען פערקעהר איז, צו דיזע ביידע זאַלען קומען אין בעריהרונג.

דער ספּערמאַטאָזאָאָן בעשטעהט פון צוויי חלקים: דער קאָפּ וועלכער איז דאָס אייגענטליכע מענליכע עלעמענט וועלכעס ברענגט זיין אינהאַלט צו צום אייכען, און דער פיינער לאַנגער עק, דער „פאָדים", וועלכער האָט אַלס צוועק זיך צו בעוועגען און דעם קאָפּ צוצופיהרען צום ריכטיגען אָרט. דער ספּערמאַטאָזאָאָן איז איין זעקס־הונדערסטעל פון אַן אינטש (צאָל) לאַנג, דער קאָפּ אַליין איז איין זעקס־טויזענדסטעל פון אַן אינטש לאַנג. ער איז ענטדעקט געוואָרען וועז די פערבעסערונג פון דעם מיקראָסקאָפּ האָט עס ערלויבט, אין 1677 פון ל ע ו ע נ ה ע ק. אין יעדען זאָמען־אויסגום זענען פאַראַן א זעהר גרויסע צאָהל ספּערמאַטאָזאָען אָדער, ווי מען רופט זיי אויך, זאָמען־פעדים. (פיגור 1.)

קעהר. ביי דער פרוי איז די א ו ר ע ט ר א נאנץ פערשידען פון דער שיידע און זי עפענט זיך העכער פון דער עפענונג פון דער שיידע אין דער וואולווא. (פיגור 5.)

די געבערמוטער. (דער אוטערוס).

די געבערמוטער איז דאס ארגאן אין וועלכען דאס קינד ענטוויקעלט זיך. זי איז אונגעפעהר 7 צענטימעטער, 2 אינטשעס מיט ¾ לאנג; איהר גרעסטע בריים איז 4 צענטימעטער, איין אינטש און ⅝; איהר דיקקייט איז 2.5 צענטימעטער, 1 אינטש. דאס איז ביי א נארמאלער רייפער פרוי וואס האט נאך ניט געבוירען קיין קינד. ביי אונרייפע מיידלעך איז די געבערמוטער קלענער, ביי פרויען וואס האבען שוין ענטבונדען געהט די געבערמוטער קיינמאל ניט פאלשטענדיג צוריק צון איהר פריהערדיגער גרויס, זי בלייבט אביסעל גרעסער. — מען טיילט די געבערמוטער איין אין ק ע ר פ ע ר און ה א ל ז. דער האלז איז דער אונטערשטער חלק וועלכער איז שמעלער ווי דער קערפער. די וואנד בעשטעהט הויפטזעכליך פון א דיקען מוסקעל, וועלכער איז בערעקט פון אינוועניג מיט דער שליימהויט, און דרויסען, צו דער בויכהעל צו, מיט דער הויט וואס בעדעקט אלע בויכארגאנען. די העל פון דער גערמוטער איז קליין אין פערהעלטנים צו דער גרויס פון דעם גאנצען ארגאן; אייגענטליך איז זי נישט מעהר ווי אן ענג פלאץ צונויפגעדריקט צווישען די פאדערשטע און הינטערשטע וועגד; איהר פארם איז דרייעקיג, מיט דעם קלענערען שפיץ אונטען; אין דעם פאלנט זי מעהר אדער וועניגער נאך די אלגעמיינע פארם פון דער געבערמוטער.

די העל געהט איבער נאך אונטען אין דעם קאנאל פון דעם האלז דורך דעם זאגענאנטען א י נ ע ר ל י כ ע ן מ ו י ל; דער האלז-קאנאל ענדיגט זיך אונטען אין דער שיידע מיט דעם ד ר ו י ס ע נ ד י ג ע ן מ ו י ל. פון די זייטען ווערט די געבערמוטער געהאלטען דורך בענדער, די ב ר י י ט ע ב ע נ ד ע ר און די ר ו נ ד ע ב ע נ ד ע ר. די נארמאלע לאגע פון'ם קערפער איז אביסעל נאך פארענט איינגעבויגען; אבער די לאגע וועקסעלט זיך נאך די בעוועגונגען פון'ם קערפער און נאך דער לאגע פון די

דאָס אָוואָלום אָדער אייבערפלאַך איז אַ ספּעציעלע צעלע וועלכע האָט דעם צוועק אויפצונעהמען דעם ספּערמאַטאָזאָאָן (איהר זעהט (פיג. 2) אָבגעבילדעט אַ טיפּישע צעלע, זעהר פערגרעסערט. אַ גוטע פּאַרשטעלונג פון אַ צעלע קאָן אייך געבען דאָס געווהנליכע היהנער־אייי. נו, אַזוי ווי יעדע צעלע, בעשטעהט דאָס אייבען פון אַ דרויסענדיג הייטעל, פון פּראָטאָפּלאַסמאַ און פון אַ קערן. דאָס אייבען איז אַ סך גרעסער פון דעם זאַמען־פּאָדים, עס איז איין 120־טעל פון אַן אינטש; מען קאָן עס זעהן מיט דעם פּרייען אויג אַזוי ווי אַ קלייענער פּלעק, אַ פיינער פונקט, וועהרענד דעם זאַמען־פּאָדים קאָן מען ניט זעהן אָהן אַ מיקראָסקאָפּ; און טראָצדעם איז דאָס אייעלע ערשט ענטדעקט געוואָרען אין 1827 פון בּאָער. (פיג. 2 און 3.)

די געשלעכטס אָרגאַנען.

די סעקס־אָרגאַנען זענען אין קורצען די פאָלגענדע:

בייס מאַן, — די טעסטיקלען וואָס פּראָדוצירען דעם זאַמען, די זאַמען־וועגען אָדער קאַנאַלען וואָס פיהרען איהם אַווענ, די זאַמען־בלאָזען וועלכע ענטהאַלטען איהם, אַנדערע קאַנאַלען וואָס פיהרען איהם אַווענ אין דעם אורעטראַל־קאַנאַל, דיזער קאַנאַל (אורעטרא) וועלכער געפינט זיך אין פּענים, דער פּענים וועלכער געהט אריין אין דער וויבלי־כער שיידע בייס פערקעהר, מעהרערע קלייענ דריזען וואָס ערלייכטערען דורך זייער שליים דעם וועג פון דעם זאַמען, פון וועלכע אייגע אַ גרויסע, די פּראָסטאַטא. — די אורעטרא בייס מאַן איז אין דער־זעלבער צייט אויך דער קאַנאַל פאַר דעם אורין, וועלכער קומט פון דער אורין־בלאָזע. (פיגור 4.)

בייי דער פרוי, — די אייערשטעק וואָס פּראָדוצירען די אייבען, די טובען דורך וועלכע די אייבען געהן זיך בעגעגענען מיט די זאַמען־פּעדים, די גבערמוטער וואָו דאָס קינד ענטוויקעלט זיך, די שיידע וועלכע נעהמט אויף דעם פּענים בייס פערקעהר, די וואָלוו, דאָס הייסט די דרויסענדיגע פאַלטען וואָס שיצען די שיידע און רייצען אויף צום פער־

ענדערונגען פון די נאכבאר־ארגאנען, האט ער דאך א מעהר אדער וועניגער בעשטימטע פאזיציע, לויגענדיג צווישען דער געבערמוטער און דער טובע פון דער ענטשפרעכענדער זייט, פערבונדען מיט די ביידע ארגאנען דורך דעם בריטען באנד און מיט דער געבערמוטער דורך א ספעציעלען באנד וואס געהט פון דער גע־ בערמוטער צום אייערשטאק, דאס אייערשטאק באנד. דער אייערשטאק איז אין אינטש וויים פון דער געבערמוטער.

דער אייערשטאק בעשטעהט פון צווויי הויפט־טיילען, די דינד (קאָרטעקס), וואס איז נאהענט צו דער איבערפלאך פון דעם ארגאן, און דער מארק, דער טיעפערער, מיטלערער טייל. דער אקטיוואר, פראדוצירענדער טייל איז די רינדע. אין איהר געפינען זיך די גראשׂ׳שע פאליקלען אדער בלעזלעך, וואס היסען אזוי נאך דעם האלענדישען אנאטאם גראשׂ פון 17־טען יאהרהונדערט, וואס האט זיי ענטדעקט. די בלעזלעך האבען א פערשידענע גרויס, פון א מיקראסקאפישער גרויס ביז צו איין פערטעל פון אן אינטש. אין יעדען בלעזל ביללדעט זיך אן איי, און וועו דאס איי וועדט רייף, צורייסט זיך דאס בלעזל און דאס איי פאלט ארויס; עס וועדט דאן אויסגענומען פון דער טובע, וואו עס באגעגענט זיך מיט דעם ספערמאטאזאָאן און די שוואנגערשאפט הויבט זיך אן, אדער — וואו עס וועדט צושטערט, וועו עס באגעגענט קיין ספערמאטאזאָאן. דאס בלעזל אדער פא־ ליקעל פון וואנען דאס איי איז ארויס פילט זיך אן מיט בלוט, וועל־ כעס וועדט אין א קורצער צייט אזוי פערענדערט, אז עס זעהט אוים גלע ערקערפער. דערפאר רופט מען עס קארפוס לוטעום, דאס היסט גלעזל קערפער. מיט דער צייט פערשווינדט דיזער גלעזער קערפער אין נאנצען. וועו א שוואנגערשאפט פאלגט נאך דעם פרייוועדען פון אן אייעלע, וועדט דער קארפוס לוטעום פערהעלטנישמעסיג זעהר גרויס און מען רופט איהם דער אמת־ ער קארפוס לוטעום; וועו קיין שוואנגערשאפט פאלגט ניט, איז דער גלעזער קערפער קלענער און ער היסט דער פאלשער קארפוס לוטעום. אבער די גרויס פון דעם דאזיגען קערפער איז ניט קיין גראנטי פאר שוואנגערשאפט. איבערהויפט זענען נאך פאראן דונקלע, ניט קלארע פונקטען אין דער פראגע פון דער

נאכבאר־אַרגאנען. די געבערמוטער לויגט צווישען דער א ו ר י ן־ ב ל א ז (פאַרעגט) און דעם ר ע ק ט ו ם אָדער מאסטדארם (ריקווערטם). רעכטס און לינקס פון איהר געפינען זיך די א י י־ ע ר ש ט ע ק. ביים גרונד פון דער געבערמוטער, אויבען, — רעכטס און לינקס, — זענען פארן די ט ו ב ע ן, דורך וועלכע די אווא־לען וואנדערען פון די אייערשטאק צו דער געבערמוטער. דאָס דרויסענדיגע מויל פון דער געבערמוטער, וואָס עפענט זיך אין דער שיידע, איז פערשידען ביי פרויען איידער זיי האָבען ענט־ בונדען, פון פרויען וואָס האָבען ענטבונדען איין מאָל און פון פרויען וואָס האָבען ענטבונדען מעהר ווי איין מאָל. אין דער צייט פון דער שוואַנגערשאפט קומען פאָר גרויסע און וואונדערבארע פער־ ענדערונגען אין דער געבערמוטער. (פיגור 6, 7, 8, 9 און 10.)

די אייערשטאק.

די אייערשטאק זענען צווייי אַרגאנען וואָס געפינען זיך אין דער בויך־הויל פון דער פרוי, איינער רעכטס, דער אַנדערער לינקס פון דער געבערמוטער און וועלכע פראָדוצירען די אייעלאָך אָדער אָוואָוולען. די אייער־שטאק ביי דער פרוי ענטשפרעכען די טעס־ טיקלען פון׳ם מאַן, וועלכע פראָדוצירען די ספערמאַטאָזאָען; די אייערשטאק און די טעסטיקלען זענען די אייגענטליכע, די הויפט, געשלעכטס־אַרגאנען, וויל זיי געבען ארויס די הויפט־עלעמענטען פון דער געשלעכטליכער פונקציע.

יעדער אייערשטאָק איז א האלב־האַרטער, לענגליך־קיילעכי־ גער קערפער, אונגעפעהר 1½ אינטשעס (36 מילימעטער) לאַנג, ¾ אינטש (18 מילימעטער) בריייט און ½ אינטש (12 מילימעטער) דיק. אָבער די גרויס איז זעהר פערשידען ביי פערשידענע פרויען, אפילו נאַרמאלע און דערוואקסענע. ביי יונגע, נאָך אונעטוויקעלטע מיידלעך איז דער אייערשטאָק פיעל קלענער. געווענליך וועגט אן אייערשטאָק פון א דערוואקסענער פרוי, אן ערך ¼ אונץ (7 גראם). נאָך דעם ווי די רעגעל הערט אויף, אַרום 45 יאָהר, ווערען די אייערשטאק קלענער און קלענער, ביז זיי זענען וועניגער ווי די העלפט פון דער נארמאלער גרויס, ביי גאנץ אלטע פרויען.

כאָטש די לאַגע פון דעם אייערשטאָק ענדערט זיך דורך די

אונטער געווענליכע אומשטענדען פערייניגט זיך דאס אווא־לום מיט דעם ספערמאטאזאען (זאמען־פאדים) אין דער טובע; דאס הייסט אז די קאנצענטראציע אדער עמפענג־נישס געשעהט דאדט. פון די פיעלע אייער וואס קומען ארויס פון דעם אייערשטאק און פון וועלכע מעהרערע ווערען וואַרשיינליך פערלוירען אין דער בויך־העהל, געהן מאנכע אריין אין דער טובע; זייער וועג ווערט ערלייכטערט דורך די צילען, די פיינסטע מיקראסקאפישע „האַרעלעך", וועלכע בעווענגען זיך און רופען הער־פאר אין דעם שלייס פון דער טובע א שטראם וואס ריכטעט זיך צו דער געבערמוטער צו. אזוי געהט דאס אוואולום אקעגען די זאמען־פעדים וואס קומען פון אונטען, פון דער שיידע, און וועלכע געהן דורך דער געבערמוטער ארויף צו די טובען, ביז איינס פון זיי באגעגענט אן אייעלע. וועז דאס בעפרוכטעטע אייי געהט אריין אין דער געבערמוטער און זעצט זיך פעסט אויף דער וואנד פון דיזען ארגאן, דאן העבט זיך אן די שוואנ־גערשאפט. (פינגר 13.)

אבער עס קאן זיך טרעפען, דורך א גיט נארמאלען צושטאנד פון דער טובע אדער דורך א טעות פון דער נאטור, אז דאס בעפרוכ־טעטע איי זאל בלייבען אין דער טובע, זיך דארט פעסטזעצען און זיך אנהויבען צו ענטוויקלען. דאס איז אטובאר, עק־סטראַ אוטערינע אדער עקטאפישע שוואנ־גערשאפט. דאס געשעהט פערהעלטנימעסיג זעלטען און עס איז א געפעהרליכער צושטאנד פאר דער פרוי.

די שיידע.

די שיידע איז א פלאכע רעהר, מיט מוסקולעזע וועגד, פון אינעווייניג בעדעקט מיט א שלייס־הויט, דאס הייסט א הויט וואס גיט ארויס שלייס; זי איז אונגעפעהר 3 אינטשעס (7½ צענטימע־טער) לאנג; אונטען הויבט זי זיך אן ביי דעם שפאלט צווישען די קלייגע ליפען און בעגרענעצט זיך אויבען מיט דער געבערמוטער, מיט וועלכער זי איז פערבונדען, א ביסעל העכער פון דער אונטער־שטער עפענונג פון דער געבערמוטער, אויף אזא'ן אופן אז דער אונטערשטער חלק פון דעם געבערמוטער־האלז שטעקט ארויס אין

פּראָדוקציע פון די אָוואוליען, בעזונדערס אין פערבינדונג מיט דער מענסטרואַציע. ווי עס שיינט, האָבען די אייערשטאָק, א חוץ זייער בעקאַנטער אויפגאבע אלס פּראָדוצירער פון אייער, נאָך א וויכטיגע כאָטש געהיימניספולע ראָלע אין קערפער פון דער פרוי: ארויסצוגעבען עפּים וואָס העלפט איהר געבען ענערגיע, געזונד, לעבען. מען ווייסט דאָס פון דער שלעכטער ווירקונג וואָס עס האָט אויף דער פרוי די אָפּעראַציע פון ארויסשנייידען ביידע אייערשטעק. (פיגורען 7, 11 און 12.)

די טובען.

רעכטס און לינקס פון דער געבערמוטער איז פּאָרען א רעהר וואָס מען רופט אָן מיט דעם נאָמען פ א ל ל א פ י ש ע טובע, נאָך דעם אַנאטאָם וואָס האָט זי צוערשט בעשריבען. יעדע טובע האָט צוויי עפענונגען, איינע אין דער ענטשפרעכענדער זייט פון דער געבערמוטער און די צווייטע נעבען דעם אייערשטאָק. דורך דער טובע גהען איבער די אייעלעך (אָוואוליען) פון דעם אייערשטאָק צו דער געבערמוטער; דערפאר רופט מען זי אויך דער א י י ל י י ט ע ר (פיהרער פון׳ם איי); די לענג פון דער טובע איז אין דורכשניט 12 צענטימעטער (5 אינטשעס). די בריים איז ניט איבעראל גלייך; אין דעם ענגערען אָרט, נאָהענט פון דער געבערמוטער, איז זי פון 3 ביז 4 מילימעטער דיק; אָבער וואָס ווייטער ווערט זי דיקער, 6 ביז 8 מילימעטער, און זי געהט איבער אין א פערבריייטונג מיט וועלכער זי ענדיגט זיך און וועלכע האָט די פאָרם פון א טרומייט (טראָמפּעט). דיזער עק צייגט אונטער־נעלמעסיגע נאָכהענגזעלען וואָס ווערען אָנגעוואָפען פ ר א נ ז ע ן אָדער פ י מ ב ר י ע ן. איינע פון די פראַנזען איז געווהנליך לענגער ווי די אַנדערע און דערגרייכט ביז צום אייערשטאָק; זי הייסט די א י ע ר ש ט א ק־פ ר א נ ז (פ י מ ב ר י א א ו א ר י ק א). די אינווענדיגסטע זייט פון דער טובע איז א פיין, ענג רעהרעל, און דאָרט וואו עס איז בריייטער, זענען פּאָרען א סך פאלטען. דער בריייטערער עק עפענט זיך אין דער בויך־העהל, נאָהענט פון׳ם אייערשטאָק; דער שמעלערער עק עפענט זיך אין דער געבערמוטער, אויבען, ביים גרונד פון דיזען אָרגאַן, אין דער ענטשפרעכענדער זייט. (פיגור 7.)

די דרויסענדיגע וויבליכע געשלעכטס טיילן.

די ליפן זענען הויט־פאלטן וואס בעדעקען און בעשיצען דעם איינגאנג אין דער שוידע. די גרויסע ליפן זענען צוויי לאנגע, דיקע פאלטן, וועלכע הויבען זיך אן פון דעם זאגענאנטן וועניסבערג, דאס הייסט פון דעם האריגען דרייעקיגען טייל פון דעם אונטערשטען חלק פון דער בויך־אויבער־פלאך, און גיהן נאך ריקווערטס זיך פערלירענדיג אין דער איבעריגער הויט; זיי זענען, אין זייער אויסערליכער אויבערפלאך, בעדעקט מיט מעהר וועניגער שיטערע האר. צוויישען זיי ליגען די קליינע ליפן, וועלכע בעשטעהן פון א דעליקאטערער הויט און זענען אין גאנצען פערדעקט פון די גרויסע ליפן. נאך פארענט, צוטיילט זיך יעדע פון די קליינע ליפן אין צוויי קליינע פאלטען וועלכע גיהן איבער אין דיזעלבע פאלטען פון דער אנדערער זייט און לאזען איבער צוויישען זיך אן ארט וועלכעם ענטהאלט דעם קליטארים (דייטש: קיטצלער). דער קליטארים איז א קליין ארגאן וועלכעם איז אונגעפעהר אזוי צוזאמענגעזעצט ווי דער פענים (דאס גליד) ביים מאן, אזוי אז ביי אויפרעגונג קאן דער קליטארים שטייף ווערען (איהר וועט דאס בעסער פערשטעהן וען איהר וועט לעזען די אנאטאמיע פון'ם פענים). — דער פלאץ צוויישען די קליינע ליפן הייסט דער אינגאנג אדער דער וועסטיבול; דארט געפינט זיך צוערשט די עפענונג פון דער אורעטרא, דאס הייסט די קליינע עפענונג דורך וועלכער דער אורין קומט ארויס, און אונטען, דאס הימען און די עפענונג צו דער שיידע. הארט זענען אויך פארען די פיינע עפענונגען פון געווייסע דריזען וואס גיבען ארויס א פליסיגקייט. אלזא פון אויבען נאך אונטען קומט צוערשט דער קליטארים דען די אורעטרא־עפענונג און דען די שיידען־עפענונג. דאס מוז בעטאנט ווערען וויל פיעלע זענען נישט קלאר איבער דער לאגע פון דיזע טיילן. — אלע דרויסענדיגע וויבליכע געשלעכטס־ארגאנען אין איינעם הייסען די וואולווא. — וען די פרוי שטעהט גליך, זעהט מען מעהרסטענס בלויז דעם וועניס־בערג.

דער שיידע, אם גרונד פון וועלכן דער אונטערזוכענדער פינגער קאָן איהם פיהלן. (מיר ווייסן פון ערפאהרונג אז די מעהרסטע אונווייסענדע פרויען פערוועקסלן די שיידע מיט דער געבערמוטער; איהר זעהט אלזא אז דאָס זענען צוויי פערשידענע אָרגאנען.) די אונטערשטע עפענונג פון דער שיידע איז געוועהנליך ענגער ווי דער שיידען־קאנאל און ביי דער יונגפרוי איז זי נאָך פערענגערט דורך א רינגפאָרמיגע פערלענגערונג פון דער שלייהוויט, וועלכע הייסט דאָס ה י מ ע ן; דאָס הימען קאָן זיין פערשידען דיק און די עפענונג וואָס עס לאָזט איבער אין דער מיט אלם אייננאנג אין דער שיידע, קאָן זיין פערשידען גרוים. עס איז מעהרסטענס נאָר אזוי פיעל אָפען וויפיעל ס׳איז נויטיג וועגען דעם מאָנאטליכען בלוט־אויספלוס. אָבער זעהר אָפט איז די עפענונג גרעסער פון געבורט אויס, אזוי אז ביים ערשטען געשלעכטס־פערקעהר מוז דאָס הימען נישט תמיד צעריסען ווערען און בלוטען, ווי מאנכע גלויבען. דאָרט וואו דאָס געשעהט, דאָס הייסט אין דער מעהרצאָהל פאלן, איז די בלוטונג א זעהר קלייניע, — עטליכע טראָפען בלוט. ז ע ה ר ז ע ל ט ע ן איז עס צו האָרט און מוז אייננעשניטען ווערען אויידער דער קאָיטוס זאָל קאָנען שטאטפינדען.

נאָך דער ענטבינדונג פון א קינד, בלייבט דער איינגאנג אין דער שיידע בריייטער ווי ער איז פריהער געווען און א גרויסער טייל פון דעם הימען ווערט פערווישט. — די אינווייניגסטע שלייהוויט פון דער שיידע צייגט מעהרערע רונצלען אָדער פאלטען, וועלכע מאכען אז זי זאָל ניט זיין גלאט, אָבער דער גרעסטער טייל פון דיזע פאלטען ווערט פערווישט דורך די ענטבינדונגען. די שיידע לייגט צוויישען פאלגענדע אָרגאנען: די אורין־בלאָז, פאָרענט, אויבען; דער אונטערשטער טייל פון די אורעטערען אָדער די קאנאלען וואָס פיהרען דעם אורין פון די ניערען צו דער בלאָז; פאָרענט, די אורעטרא, דער קאנאל וואָס פיהרט דעם אורין פון דער בלאָז אַרויס נאָך דרויסען, און פון וועלכער די שיידע איז אָבגעטיילט דורך א גרעכטעס געוועבע; דאָס רעקטום אָדער דער מאסטדאָרם, ריק־ווערטס; מעהרערע מוסקולען פון׳ם בעקען. (פיגור 9.)

טעסטיקעל, נאר זיי בילדען א לענגליך ארגאן וואס ווערט אנגערופען דער נ ע ב ע ן־ ה א ד ע ן אדער ע פ י ד י ד י מ י ס. דער נעבען־האדען ליגט אויף דעם ריקווערטיגען טייל פון׳ם האדען און איז ריקער אויבען און שמעלער אונטען. דער אונטערשטער, שמעלערער טייל נעהט איבער אין דעם פריהער־דערמאנטען דוקטום דעפערענס (אבליייטענדער קאנאל). — די טעסטיקלען ענטווייקלען זיך אין דער בויכהעהל, אבער פאר דער געבורט פון׳ם מענליכען קינד נעהן זיי ארויס פון דער בויכהעהל, דורך צוויי קאנאלען וואס געפינען זיך אונטער דער הויט אין דעם אונטערשטען חלק פון׳ם בויך, און בעזעצען זיך אין סקראטום. אין זיין ארבאנג נעהמט יעדער האדען מיט אלעם וואס איז נעווען אין פערבינדונג מיט איהם אין דער בויכהעהל; דאס בילדעט א שטראנג אויף וועלכען דער האדען הענגט; ער הייסט דער ז א מ ע ן־ ש ט ר א נ ג. אין איהם זענען פאראן די בלוט־געפעסען, די נערוון וואס דיענען דעם טעסטיקעל, דער אבליייטענדער זאמען־קאנאל, די הייטלעך וואס הילען זיי אלע איין און זאנאר א פיין שטיקעל מיט מוסקעל־פעדים. אט די עפענונגען אין דער בויכהעהל, דורך וועלכער די טעסטיקלען קומען ארויס און שטייגען ארונטער, זענען אפט די ערשטע דורך וועלכע עם ענטשטעהט א ב ר ו ך (הערניע), דאס הייסט מען ווערט געברויכט. (זעה ווייטער דאס קאפיטעל איבער „ברוך".)

דער ד ו ק ט ו ס ד ע פ ע ר ע נ ס איז א צימליך גע־ וואונדענער קאנאל, וועלכענס נאנצע לענג איז 45 צענטימעטער (18 אינטשעס) און וועלכער נעהט ארויף דורך דעם זאמען־שטראנג אין דער בויכהעהל און נעהט אריין אין דעם ז א מ ע ן־ ב ל ע ז ע ל, וועלכעם איז פון איהם נעבילדעט נעווארען. דער דוקטום דעפע־ רענס פיהרט אזוי זי זאמען־פעדים צו דעם זאמען־בלעזעל, וועל־ כעם דיענט אלם א מין רעזערוועאר וואו די זאמען־פעדים האל־ טען זיך אויף ביז זיי דארפען ארויסגעהן. עס זענען פאראן צוויי טעסטיקלען, צוויי נעבען־האדען, צוויי אבליייטענדע זאמען־קאנאלען און צוויי זאמען־בלעזלעך; פון אלע די ארנאנען איז אוינם רעכטס און אוינם לינקס. (פיגור 14, 15, 16 און 17.)

די גרויסע ליפּען ענטשפּרעכען דעם ס ק ר א ט ו ם (האָדען־זאק) און דער קליטאָרים ענטשפּרעכט דעם פּענים פון׳ם מאָן, ווי מיר וועלען זעהן אין די ווייטערע קאַפּיטלען.

די טעסטיקלען (האָדען).

די טעסטיקלען זענען די וויכטיגסטע פון די מענליכע געשלעכטס־אָרגאַנען; זיי גיבען דעם מאָן זיין מענליכען כאַראַקטער, אַזוי ווי די אייערשטעק זענען פּעראַנטוואָרטליך פאַר דער ווייבליכקייט פון דער פרוי. די טעסטיקלען פּראָדוצירען די זאָמען־פּעדים (ספּערמאַטאָזאָען). זיי זענען רונדע, לענגליכע אָרגאַנען וואָס העננען אין ס ק ר א ט ו ם (האָדען־זאק) אויף אַזאַ אופן אַז ד ע ר לינקער איז נידריגער ווי דער ר ע כ ט ע ר, דאָס הייסט זיי ווייכען זיך אויפער דעם אַנדערען אויס, כדי זיי זאָלען ליגען בעקוועמער. (דאָס איז ווייכטיג צו בעמערקען, ווייל א סך יונגע לייט געהן צום דאָקטאָר זיך בהאַנדלען, דענקענדיג אַז דיזע אינריכטונג איז א קראַנקהייט!) יעדער איז 4 ביז 4.5 צענטימעטער (1½ ביז 1¾ אינטש) לאַנג, 2.5 צענטימעטער בריים און 2 צענטימעטער דיק. — דער האָדען איז אייגעטליך אין 150 ביז 200 אָבטיילונגען, אין וועלכע עס געפינען זיך צו 1, 2 אָדער 3 קליינע ז א מ ע ן־ק א ג א ל ע ן וועלכע זענען לאַנג אָבער פערנעהמען ניט קיין פּינעל פּלאַץ וויל זיי זענען זעהר געוואונדען; דערפאַר רופט מען זיי אויך די ג ע ו ו א ו נ ד ע נ ע ז א מ ע ן־ר ע ה ר ל ע ך. זיי געהן איבער אין די ג ל י י כ ע ז א מ ע ן־ר ע ה ר ל ע ך, וועלכע בילדען, ביים אייננאַנג אין האָדען, א נעץ, פון וועלכען עס קומען ענדליך ארויס די גרעסערע רעהרלעך וואָס פיהרען דעם זאָמען, נאָך מעהרערע דרעהונגען און ווינדונגען, אין דעם אָ ב ל י י ט ע נ ד ע ן ק א נ א ל, דעם ד ו ק ט ו ס ד ע פ ע ר ע נ ס. — די ז א מ ע ן־פ ע ד י ם ווערען געבילדעט אין די געוואונדענע זאָמען־רעהרלעך, זיי ענטוויקלען זיך פון וואַנד־צעלען פון דיזע רעהרלעך, ביי וועלכער געלעגענהייט דיזע מאַכען דורך א קאָמפּליצירטע פערענדערונג. — די זאָמען קאָנאַלען, נאָכדעם וויי זיי קומען ארויס פון דעם אויבען־דערמאָנטען „נעץ", זענען נישט מעהר אין דעם אייגענטליכען

דאָס ארויסקומען פון דער פליסיגקייט אַן און פאר זיך איז א סמן פון קראנקהייט פון דער פראָסטאטא. דאָס איז א ליגען.

א חוץ דער פראָסטאטא און נידריגער פון איהר זענען נאָך פאראן צוויי קלייע דריזען, די קוי פערש דריזען, וואָס גיסען אויף אריין זייער פליסיגקייט אין דער אורעטרא. מען דענקט אז אלע די נעבען־פליסיגקייטען וואָס שטאמען פון די דריזען העלפען דעם זאמען שנעלער ארויסצוקומען און אפשר רייצען זיי אויף די זאמען־פערדים, אז דיזע זאלען זיך בעסער בעוועגען, — אבער אויף זיכער וויסט מען דאָס נישט.

(פיגור 16 און 17.)

דער פענים.

דער פענים, דאָס מענליכע גליד, האָט אלס צוועק שטייף צו ווערען, כדי לייכטער אויסצוגיסען דעם זאמען, די ספערמא, אין דער פרוי׳ס שיידע, וועלכער אקט פיהרט צו בעפרוכטונג. דער פענים איז נישט נאָר פערשידען אין לענג ביי יעדען פערשידענעם אלטער, נאָר אויך פון איין מאן צום אנדערען. דערביבער איז עס לעכערליך צו זעהן ווי יונגע לייט האבען מורא אז זייער ארגאן איז צו קליין, וועז עס איז בלויז קלענער ווי ביי אנדערע מענער, אבער עס איז נאָרמאל. ביים ענדע פון׳ם פענים געפינט זיך דער קאָנישער טייל וואָס מען רופט „די אייכל", נאָך דעם נאָמען פון דער פרוכט פון דעם אייכענבוים, מיט וועלכער זי איז עהנליך. די אייכל איז בעדעקט מיט דער פארהויט, א מין הויט־פאלטע וואָס קאָן צוריקגעשאָבען ווערען כדי די אייכל צו לאָזען פריי, וועלכעס געשעהט פון זיך אליין ביים פערקעהר, וועז דאָס גליד ווערט שטייף. ביי בעשניטענע, ביי רעליגיעזע אידען און מאהאמעדאנער, איז די פארהויט נישט פארען, זייענדיג אוועקגעשניטען ביי דער רעליגיעזער אפעראציע פון מילה. — דער פענים בעשטעהט הויפטזעכליך פון דריי לאנגע צילינדרען פון א מין געוועב וואָס קאָן שטייף ווערען, דאָס הייסט ערעקטיל גענג געוועב: צוויי דיקערע צילינדרען אויבען, און איין צילינדער וואָס איז דינער, צוזאמען. זיי הייסען די שוועל־קערפער. צוויישען די

די פּראָסטאַטע.

די פּראָסטאַטע איז א פערהעלטנישמעסיג גרויסע דריזע וואָס פּראָדוצירט א פליסיגקייט וועלכע איז נויטיג פאר דעם מענליכען געשלעכטס־אפּאראט. איהר פּאָרם איז קאָנוש, די שפּיץ זייענדיג געריכטעט נאָך אונטען און דער ברייטער גרונד צו דער אונטערש־טער אויבערפלאַך פון דער אורין־בלאָז. זי איז מעהר האַרט ווי וייך, זי וועגט עפּים וועניגער ווי אַן אונץ (אַרום 25 גראַם) און ווערט פערגרעסערט ביי זקנים אפילו אין נאַרמאַלען צושטאַנד. זי ווערט דורכגעדרונגען פון דעם אורין־קאַנאל (אורעטרא), וועלכער קומט פון דער בלאָז און מוז דורכגעהן דורך דער פּראָסטאַטע. פון ריקווערטס איז די פּראָסטאַטע אין בעריהרונג מיט די זאַמען־בלעז־לעך און מיט דעם רעקטום. זי בעשטעהט פון צוויי מינים געוועב: דריזען־געוועב און מוסקעל־געוועב. דאָס דריזען־געוועב ענטהאלט צעלען וואָס פאַרבעריטען די פּראָסטאַטא־פליסיגקייט, וועלכע איז א גרויע, טריבע פליסיגקייט, וואָס געהט אַרויס פון דער פּראָס־טאַטא אין דער אורעטרא דורך קלייגע רעהרלעך. דער מוסקעל האָט אָפּ צוועק אַרויסצופּרעסען די פליסיגקייט אין דעם אויגען־בליק וועז דער זאַמען קומט אַרויס, ביים עגדע פון דעם געשלעכטס־פערקעהר, אזוי אז דיזע פליסיגקייט מישט זיך אויס מיט דער פליסיגקייט פון אַנדערע דריזען וואָס געפינען זיך אין די געשלעכטס־אָרגאַנען וויי אויך מיט דעם זאַמען, מיט דער ספּערמא, וועלכע קומט פון די זאַמען־בלעזלעך. — וועז מען וויל אונטערזוכען די פּראָסטאַטא, שטעקט מען אַריין א פינגער אין רעקטום, דורך וועל־כען מען קאָן זי דורכפיהלען. מען קאָן זיך דאָן געבען רעכענשאפט צו זי איז נאַרמאַל אָדער נישט אין איהר גרויס און איהר האַרט־קייט אָדער קאָנסיסטענץ. וועז מען רייבט זי אַביסעל, לאָזט זי אַרויס איהר פליסיגקייט, וועלכע רינט נאַטירליך אַרויס דורך דער דרויסענדיגער עפענונג פון דער אורעטרא. דאָס איז נאַרמאַל. כדי צו וויסען אויב די פליסיגקייט איז נאַרמאַל, אויב מען האלט עס פאר נויטיג, דארף מען זי אונטערזוכען. אבער מעהרערע שווייג־דעל־דאָקטוירים רייבען די פּראָסטאַטא ביי זייערע פּאציענטען דורך דעם רעקטום און ערקלערען די אונווייסענדע יונגע לייט אז

דורך געווייסע קאנאלען, וואס עפענען זיך אויף דער ב ר ו ס ט ־ ו ו א ר צ ע. דיזע לינט אין א מין קרייז פון דונקעלער הויט. א גוט ענטוויקעלטע דריזע ענטהאלט ארום 20 אבטיילונגען וואס מען רופט ל א פ ע ן און יעדער לאפען האט א קאנאל. די קאנאלען קומען ארויס פון א פערצווייגונג פון רעהרלעך און פאר דעי ווארצע פערבריטען זיי זיך אין א מין זעקעלעך, נאך וועלבע זיי ווערען ווי־ דער ענג אין דער ווארצע. זייער עפענונג אין דער ווארצע איז וועי־ ניגער ווי א האלבער מילימעטער בריט. די דריזע בעשטעהט פון רעהרלעך, וועלבע זענען צווישען זיך פערבונדען דורך בינדע־גווועב; די צעלען פון די רעהרלעך זענען ספע־ ציעלע מילך־צעלען, אין וועלבע עם ענטשטעהט, אין יעדער, א מילך־טראפען. דיזער איז נישט מעהר ווי א פיינער פעט־טראפען. די פעט־טראפען הויבען זיך אן צו בילדען אין דער צווייטער העלפט פון דער שוואנגערשאפט. אבער די פליסיגקייט וואס בילדעט זיך אין דער ברוסט אין דער שוואנגערשאפט־צייט איז נאך קיין אמת׳ע מילך, זי איז וואסעריג, ענטהאלט בלויז וועניג פעט־טראפען און הייסט ק א ל א ס ט ר ו ם. ערשט שפעטער, נאך דער ענט־ בינדונג, קומען אלע מילך־טראפען, אלע פעט־טראפען ארויס און פון זיי בעשטעהט די מילך. כעמיש איז די מילך צוזאמען־געזעצט פון וואסער, קאזעין (דער הויפט־בעשטאנדטייל פון קעז), אלבומין (אייי־וויים־שטאף), פעט, צוקער, מינעראלען.

ביים נייגעבוירענעם קינד זענען די ברוסט־דריזען גלייך ענט־ וויקעלט ביי ביידע געשלעכטער; אין דער געשלעכטליכער רייפע־ צייט (פ ו ב ע ר ט ע ט) וואקסען זיי און די רעהרלעך פער־ מעהרען זיך אי ביי אינגלעך אי ביי מיידלעך, אבער ביי מיידלעך בעריטענד מעהר. אם שטארקסטען וואקסען די דריזען בלעזלעך און רעהרלעך אין דער שוואנגערשאפט. נאך יעדער פעריאדע פון זויגען פערשווינדען די דריזען־בלעזלעך און נאך דעם וויי די פרוי פערלירט איהר רענעל (אין ק ל י מ א ק ט ע ר י ו ם) פער־ שווינדען די דריזען־בלעזלעך פאלשטענדיג, אזוי אז עס בלייבט נישט מעהר איבריג ווי א מאסע בינדע־גווועב און מעהר אדער וועניגער פון דעם שמאלץ וואס איז אימער געווען אין דער ברוסט־ דריזע. ביים מאן בלייבט נאך דער פובערטעט־צייט עפים איבריג

צוויי אויבערשטע און דעם אונטערשטען שוועלקערפער געפינט זיך די אורעטרא. די שוועלקערפער זענען אינגעוויקעלט אין הייט־לעך, וועלכע ענטהאלטען די בלוטגעפעסען און די נערוון פון דעם אָרגאַן. די שוועלקערפער זהען אוים ווי שוואַמען און ענט־האלטען העהלען אין וועלכע דאָס בלוט קומט אריין פון די בלוט־געפעסען. וון די העהלען וועלען אָנגעפילט מיט בלוט, וועלט דאָס גליד שטייף; דאָס שטייף וועלען הייסט ע ר ע ק צ י ע. די געשלעכטליכע אויפרעגונג רייצט די נערוון וואָס געהן צו די געשלעכטס אָרגאַנען; איינער פון די ווירקונגען פון דיזער רייצונג איז די רייצונג פון די נערוון פון די בלוט־געפעסען, דאָס הייסט פון די אָדערען, פון׳ם גליד. די פאָלגען דערפון איז אז די אָדערען עפענען זיך, גיסען אריין בלוט אין די העהלען פון די שוועל־קער־פער און פילען זיי אָן, אזוי אז דאָס גליד וועלט שטייף. וון די אויפרעגונג איז פאָריבער, וועלען די שוועלקערפער צוריק אויס־געפרעסט און דאָס גליד וועלט ווידער ווייך. ביי דער פרוי איז אויך פאַראן א קליין אָרגאַן וואָס ענטהאלט שוועלקערפער־געוועב און וועלט שטייף ביי אויפרעגונג; דאָס איז דער ק ל י ט ָ ר ס. — די א ו ר ע ט ר א געהט דורך די גאַנצע לענג פון׳ם פענים און עפענט זיך ביים שפיץ פון דעם אייכל. אין דער וואַנד פון דער אורעטרא זענען פאַראן א סך קליינע דריזלעך וואָס גיסען אריין זייער פליסיגקייט אין דעם קאַנאל. די בעשרייבונג פון דער אור־עטרא גהערט ניט אהער, נאָר צו דער אנאטאָמיע פון די אורין־אָרגאַנען. (פיגור 18 און 19)

די בריסט אָדער מילך־דריזען.

די בריסט זענען דריזען־אָרגאַנען וואָס געפינען זיך אונטער דער הויט פון דער ברוסט־געגענד. זיי זענען פאַראן ביי מאַן און פרוי, אָבער ענטוויקלען זיך פאָלשטענדיג בלויז ביי דער פרוי. ביי זוי־געריגע פרויען וועלען זיי א סך גרעסער וי אין זייער געוועהנליכען צושטאַנד. אזוי וי אלע ד ר י ז ע ן, דאָס הייסט אָרגאַנען וואָס פראָדוצירען א פליסיגקייט אין קערפער, געבען די בריסט א ספעציעלע פליסיגקייט, ד י מ י ל ך, וועלכע וועלט ארויסגעפיהרט

דריטע אבטיילונג

שוואַנגערשאַפט און ענטבינדונג

פון דעם רעהרען־נעץ און נאָר זעהר זעלטען ענטוויקעלט זיך דעם מאַן׳ס ברוסט־דריזע ביז צו דער מעגליכקייט פון אַן אמת׳ער אויס־שיידונג (סעקרעציאָן) פון מילך.

עס קאָן זיך טרעפען אז א פרוי זאָל האָבען מעהר ווי צוויי מילך־דריזען און זיי זאָלען זיך געפינען אין פערשידענע טיילען פון׳ם קערפער, אָבער דאָס איז זעלטען. (פיגור 20, 21 און 22.)

בעמערקונג 1.

עס איז וויכטיג צו בעמערקען אז דאָס גהירן און דאָס גאַנצע נערוען סיסטעם זענען ענג פערבונדען מיט די געשלעכטס אָרגאַנען און אז ס׳איז פאַראַן א קאָמפליצירטע בעציהונג צווישען די סעקסואָל אָרגאַנען און אַלע טיילען פון דעם קערפער, אזוי אז זיי בעאיינפלוסען זיך געגענזייטיג. פון דעם קאָן מען פערשטעהן פאַר וואָס די גאַנצע גייסטיגע און פיזישע טעטיגקייט פון׳ם מענשען איז אָבהענגיג פון זיין געשלעכטליכען לעבען.

בעמערקונג 2.

וען א מאַן וועלט, אין זיין קינדהייט, דאָס הייסט אייגער ער איז נאָך ענטוויקעלט, אזוי אָפערירט אז זיינע טעסטיקלען וועלען אויסגעשניטען (קאַסטראַציע), וועלט ער אין גאַנצען פערענדערט; ער קריגט ווייבליכע כאַראַקטערען; למשל, ער האָט ניט קיין באָרד, זיין קול איז ווייבעריש, זיינע פאַרמען רונדער ווי ביים נאָרמאַלען מאַן. (זעה „די טעסטיקלען, זייט 48.)

שוואַנגערשאַפט

(זעה די בילדער סוף פון בוך)

דער אָנפאַנג פון דער שוואַנגערשאַפט.

נאָכדעם ווי דאָס אָוואוּלום ווערט בעפרוכטעט פון דעם ספּער־מאטאָזאָאָן, הויבט זיך אָן די וואונדערבאַרע ענטוויקלונג פון דעם איי. פון איין צעלע בילדען זיך, דורך א קאָמפּליצירטען פּראָצעס, צוויי צעלען, פון צוויי בילדען זיך פּיער, און אזוי ווייטער. אין דער ווייטערער ענטוויקלונג איז פּאַראַן א פּאָרם, אין וועלכער די רונדע פּרוכט זעהט אוים ווי א זעקעל, איז לעדיג אינעוועניג און האָט אן עפענונג; דיזע פּאָרם הייסט ג א ס ט ר ו ל א. די דרויסענדיגע הויט אָדער האָס אויסערליכע לאַגער צעלען פון דעם זעקעל, זייענדיג אין אַנדערע בעדינגונגען ווי די אינערליכע הויט אָדער דאָס אינערליכע לאַגער צעלען, קריגט אן אַנדערעם אוים־זעהען ווי דיזעם; די צעלען פון די ביידע הייטלעך ווערען מעהר און מעהר פערשידען איינע פון די אַנדערע און א חוץ דעם וואקסט אונטער א דריט הייטעל אָדער א דריט לאַגער צעלען, וועלכעם געפינט זיך אין דער מיט צווישען דעם אינערליכען און אויסער־ליכען הייטעל. די פרוכט בעשטעהט אלזא פון א קערפער וואס איז איינגעטיילט אין דריי הייטלעך אין וועלכע ס'איז פאראן א הוילער רוים מיט אן עפענונג נאָך דרויסען. יעדע פון די דריי הויטען ענטוויקעלט זיך אויף א פערשידענעם אופן און פון יעדער בילדען זיך מיט דער צייט אַנדערע אָרגאַנען. פון דעם אויסער־ליכען לאַגער ענטוויקעלט זיך הויפּטזעכליך די הויט, דאָס נערוועז־סיסטעם, עטצ.; פון דעם מיטלערען, די ביינער, די מוסקלען, די בלוט־גפעסען, אינווענדיגסטע אָרגאַנען; פון דעם אינערליכען, די פערדויאונגס־אָרגאַנען. — די גאַסטרולא־פּאָרם איז נאָך פּאַראַן אין דער טובע. דאָס בעפרוכטעטע איי וואָס האלט זיך אין ענט־וויקלען געהט דאן אריין אין דער געבערמוטער און בעזעצט זיך דאָרט.

די פרוכט און איהר פערבינדונג מיט דער מוטער.

צום סוף פון דער שוואנגערשאפט, בעשטעהט דאס רייפע אייַ פון פאלגענדע טיילען: דער פעטוס (דאס קינד); דער אייַ־הויט ען וואס זענען מעהר אדער וועניגער צונויפ־געקלעבט און בילדען א גרויסען זאק; דאס פרוכטוואס־סער, וואס געפינט זיך אין דיזען זאק און אין וועלכען דער פעטוס איז אויך פאראן; די פלאצענטא (דאס ארט) אין וועלכען דער אויסטוויש פון׳ם קינד׳ס און דער מאמע׳ס בלוט געשעהט, און די נאפעלשנור, וואס פערבינדט דעם פעטוס מיט דער פלאצענטא.

די פלאצענטא (דאס ארט) איז א פלאכער, שוואמיגער, רונדער קערפער, 3 צענטימעטער דיק, 16 צענטימעטער בריים; זיי וועגט אונגעפעהר א האלבען פונט. פון איין זייט קומט ארויס די נאפעל־שנור, די אנדערע זייט איז פערבונדען מיט דער וואנד פון דער געבערמוטער.

די נאפעל־שנור געהט פון דער פלאצענטא צום נאפעל פון דעם קינד. זי איז א שטראנג פון ½ יארד אדער ½ מעטער לענג, כמעט אזוי דיק ווי א פינגער. זי ליגט לויז אין פרוכטוואסער אדער ווי־קעלט ארום טיילען פון׳ם קינד׳ס קערפער. די הויפט ארטאנען פון דער נאפעל־שנור זענען די 3 נאפעל אדערען: אייניע ברענגט דאס בלוט פון דער פלאצענטא צום קינד און 2 פיהרען דאס בלוט פון׳ם קינד צו דער פלאצענטא.

דאס פרוכטוואסער איז א טריבע, גרויע אדער וויסליכע פליסיגקייט וואס געפינט זיך אין וואסערזאק; ס׳איז פאראן ½ ביז 1 ליטער אדער קווארט. דאס וואסער האלט דאס קינד ווייט פון די זאק־הויטען און פון דער געבערמוטער־וואנד, וועלכעס שיצט דאס קינד פון א דרויסענדיגען דרוק און ערלויבט עס זיך צו ענט־וויקלען און זיך צו בעווועגען.

די דויער פון דער שוואנגערשאפט.

די שוואנגערשאפט הויבט זיך אן אין דעם אויגענבליק וועז דאס אייכען און דאס ספערמאטאזאאן טרעפען זיך צונויף. אזוי ווי עס קאנען אין יעדער צייט זיך געפינען רייפע אייכען אין די

די סמנים פון שוואַנגערשאַפט.

וועז א פרוי ווערט שוואַנגער וווייזען זיך, נאָך א געוויסער צייט, מאַנכע סמנים, אייניגע זיכערער ווי די אַנדערע. אָט זע־נען אין קורצען די סמנים פון שוואַנגערשאפט: אויסבלייבען פון דער מענסטרואַציע, ברעכען, פערענדערונגען אין דעם אַפעטיט אוז אין דער פערדויאונג, שטאַרקערע פערדונקעלונג פון די דונ־קעלע ערטער אויף דער הויט פון דעם קערפער אוז פון דעם פנים; ספעציעל א שוואַרצקייט אַרום די ברוסט וואַרצען אוז א דונקעלע ליניע אין דער מיט פון דער בויך־הויט פון אויבען ביז אַרונטער; פערגרעסערונג פון די בריסט; פערגרעסערונג פונ׳ם בויך; גע־שוואָלען אוז בלויליך אויסזעהן פון די דרויסענדיגע געשלעכטס־טיילען; ענדערונגען אין דער פסיכאָלאָגיע פון דער פרוי. א ב ע ר ק י י ן א י י נ צ י ג ע ר פ ו ן ד י ז ע ס מ נ י ם א י ז נ י ש ט א ב ס א ל ו ט ז י כ ע ר, ווייל זיי קאָנען זיין צו פערדאָנקען אַנדערע צושטאַנדען אָדער אויף קראַנקהייטען. מען קאָן זיך דעריבער אויף זיי ניט אין גאַנצען פערלאָזען, כאָטש עט־ליכע פון זיי צוזאַמען, אוז אין געוויסע צייטען וועז מען קאָן ער־ווארטען שוואַנגערשאפט, מאכען די שוואַנגערשאפט ווארשיינליך.

דעם דאָקטאָר׳ס הויפט סמן איז, א חוץ די אויבען דערמאָנטע: די גרויס אוז די פאָרם פון דער געבערמוטער, וואָס ער געפינט אוים דורך א דאָפעלטער אונטערזוכונג, פון אינעוועניג אוז פון דרויסען; דאָס קאָן איהם אָבער נישט געבען קיין שום רעזולטאט וועז ס׳איז צו פריה, ד. ה. אין די ערשטע דריי וואָכען פון דער שוואַנגערשאפט.

די זיכערסטע סמנים זענען דאָס פיהלען פון די בעוועגונגען פון דעם קינד אוז דאָס הערען פון דעם קינד׳ס האַרץ־קלאפען, וועלכע זענען ערשט מעגליך אין דער מיט פון דער שוואַנגערשאפט, דאָס הייסט ביי 4½ חדשים שוואַנגערשאפט. דאָס איז שטרענג וויסענשאפטליך גערעדט; וועגען געווהנליכע אוז פראקטישע צוועקען זענען די אויביגע סמנים גענוג אין נאָרמאלע פאלען אוז מען קאָן זאָגען אז דער דאָקטאָר דערקענט די שוואַנגערשאפט וועז זי איז דריי אָדער פיער וואָכען אלט.

אונענטוויקעלטסטע חיות. מען רופט די לאנגע, אפשר מילי־אנען יאהרען דויערענדיגע מענשלעכע ענטוויקלונג: פילאנגעניע; די אבגעקירצטע, נאר אנגעדייטעטע, ענטוויקלונג פון׳ם איינצעלנעם מענשען, אין די ערשטע וואכען פון דער שוואנגערשאפט, הייסט: אנטאגעניע. א ביישפיעל: אין א געוויסען צושטאנד האט דאס עמבריאן אן אנדייטונג פון די עפענונגען וואס די פיש האבען ביי דער זייט פון קאפ, דאס הייסט עס געהט דורך די פאוע פון די חיות וועלכע, ווי די פיש, אטעמען נישט דורך לונגען.

אין 21־טען טאג איז די פרוכט 4 מילימעטער לאנג; זי האט אויגען, אויערן, א מויל, א הארץ, אלעס רודימענטערע. וען זי איז 1 מאנאט אלט, איז זי 7 מילימעטערד לאנג; זי האט רודימענטערע הענד און פיס; דאס נאנצע איי מיט דער פרוכט איז גרויס ווי א נוס. סוף פון 2טען מאנאט, האט זי א מענשליכע פארם און איז 15 מילימעטער לאנג. סוף פון 3טען מאנאט איז דער פעטום 9 צענטימעטער לאנג און וועגט 20 גראם; דאס געשלעכטאיזשוין בעשטימט. כדי געניויער צו זיין, מוז מען זאגען אז אינערליך איז דאס געשלעכט שוין בעשטימט, דאס הייסט די אינערליכע סעקסואלע ארגאנען זענען שוין פון א בעשטימטען געשלעכט אם ענד פון דער 8־טער וואך, — און דרויסען, אויף דעם קערפער פון פעטום, איז דאס געשלעכט בעשטימט ביי 10 וואכען שוואנגערשאפט. — ביי 4½ חדשים הויבט אן דאס קינד זיך צו בעוועגען און זיין הארץ צוקלאפען. — ביי 7 חדשים קאן שוין א קינד בלייבען לעבען, וועז עס זאל דאן, דאס הייסט פריהציטיג, געבוירען ווערען; אבער ס׳איז זעהר שווער און מעהרסטענס שטארבט אזא קינד. ערשט נאך 30 וואכען הייסט דאס קינד לעבענספעהיג, נאר די מעהרסטע שטארבען נאך עטליכע שטונדען אדער טעג. ביי 9 מאנאטען בלייבען די מעהרסטע קינדער לעבען. ריף זענען זיי אבער אם ענד פון דער שוואנגערשאפט, צום סוף פון דעם 10־טען שוואנגערשאפטם־מאנאט (פיג. 23, 24, 25.)

געשלעכטס־אָרגאַנען פון דער פרוי, איז עס מעגליך אז אירגענד וועלכער סעקסואלער פערקעהר זאָל האָבען אלס פאָלגע א שוואַנגערשאפט. דאָס איז מעגליך, אָבער עס מוז נישט זיין. נאָך די בעסטע סטאטיסטיקען און אויסרעכענונגען דויערט די שוואַנגערשאפט אין דורכשניט 272 און ½ טעג; אָבער אויסנאהמען אויף מעהר און אויף וועניגער קומען פאָר. אין די מעהרסטע פאלען איז עס אן אונמעגליכקייט צו וויסען וען די שוואַנגערשאפט האָט זיך אָנגעפאַנגען און מען ווייסט בלויז אז דאָס איז געשעהן צווישען דער לעצטער מענסטרואַציע און דער צייט וואָס מען האָט ערווארטעט די צווייטע וואָס איז נישט געקומען; עס האָט געקאָנט שטאַטפינדען זאָפארט נאָך דעם סוף פון דער לעצטער מענסטרואַציע, אויב מען האָט דענסטמאל געהאַט פערקעהר, אָדער שפעטער, אפשר גאָר א פאָר טעג איידער די צווייטע מענסטרואַציע האָט זיך געזאלט צייגען. אלזא מען קאָן נישט גענוי וויסען פון וועלכען צו רעכענען די שוואַנגערשאפט און ביז וועלכען זי וועט דויערען. אָבער די פאלגענדע, נעגעלי'שער כינגן איז די פראקטישעסטע און די בעסטע: אזוי ווי פון דער לעצטער רעגל ביז צו דער ענטבינדונג זענען פארן אונגעפעהר 280 טעג, אָדער 10 לבנה מאנאטען אָדער 9 זון־מאנאטען מיט 7 טעג און אזוי ווי די שוואַנגערשאפט דויערט בלויז 272 טעג, נעהמט מען אראָב דריי חדשים פון דעם ערשטען טאָג פון דער לעצטער מענסטרואַציע און מען צעהלט צו 7 טעג, דאָן האָט מען דעם טאָג פון דער ענטבינדונג. צום ביישפיעל: לעצטע רעגל, 3־טען נאָוועמבער, צעהלט צוריק 3 חדשים, הייסט עס דער 3־טער אויגוסט, לעגט צו 7 טעג, וועט די ענטבינדונג זיין דעם 10־טען אויגוסט פון׳ם נעכסטען יאָהר.

די ענטוויקלונג פון פעטום.

ביז צום סוף פון צווייטען שוואַנגערשאפטס־מאָנאַט רופט מען די פרוכט עמבריאָן; פון דאָן אָן הייסט זי פעטוס. דאָס קינד מוז אין א קורצער צייט דורכמאכען די הויפט־פאזען פון דער ענטוויקלונג פון דעם מין מענש, דאָס הייסט די ענטוויקלונג פון דעם מענשען צרויפשטייגענדיג פון די ניידריגסטע,

פול און די גלידער אויך אזוי. אלעס איז רונד. די הויט איז רויטלעך. אויך דעם קאפ זענען דא האר. די שפיץ אויערן און נאז זענען האַרטליך, — דאס הייסט די קנארפלען פון די ער־טער זענען ענטוויקעלט. די נעגל זענען האַרט און דערגרייכן די שפיץ פינגער. די טעסטיקלען לינען אין סקראטום. — דאס קינד שרייט הויך און בעוועגט זיך שטארק; עס מאכט אויף די אויגען. פון דעם רעקטום קומט ארויס א שווארצער שטול, מ ע־ק א נ י ו ם. — די ביינער פון דעם שארבען בעריהרען זיך נאך ניט איבערא און לאזען איבער אפענע ערטער, פון וועלכע דער וויכטיגסטער איז דער פון פארענט און אין דער מיט, איבער דעם שטערנביין; זי הייסט ד י ג ר ו י ס ע פ א נ ט א נ ע ל ע.

די לאַגע פון׳ם קינד אין דער געבערמוטער.

נארמאלערווייזע לינט דאס קינד אין דער לענג, דאס הייסט די לענג פון דעם קינד איז אין דער לענג פון דער געבערמוטער. וועז דער קאפ לינט נאך אונטען, אויף דעם ב ע ק ע ן (די ביינער וואס בילדען די היפטען) פון דער פרוי, ווי עס געשעהט מעהרס־טענס, איז עס א ק א פ ־ ל א ג ע. דאס איז נארמאל. וועז דער קאפ איז געריכטעט נאך אויבען און דעם קינד׳ס בעקען לינט אויף דער מוטער׳ס בעקען, איז עס א ב ע ק ע ן ־ ע נ ד ־ ל א ג ע. די לעצטע געהערט שוין צו די ניט־נארמאלע לאגען. — 99 פראצענט פון די רייפע קינדער לינגען אין דער לענג און 96 פראצענט אין דער קאפ־לאגע. — אין דער לענגס־לאגע קאן דער רוקען פון׳ם קינד לינגען נאך לינקס אדער נאך רעכטס פון דער פרוי. אין דער גרעסטער צאהל שוואנגערשאפטען לינט דעם קינד׳ס רוקען נאך לינקס. — א ק ו ע ר ־ ל א ג ע איז דאן וועז דעם קינד׳ס לענג איז אין דער בריים פון דער געבערמוטער. דאס איז א ניט־נארמאלע און מאנכמאל א געפעהרליכע לאגע.

אייגענטליך קאן מען רעדען פון א בעשטימטער לאגע ערשט אין די לעצטע שוואנגערשאפטס־וואכען. אין די ערשטע מאנאטען בייט זיך די לאגע אפט. וואס קלענער דאס קינד איז, וואס עניגער דער פרוי׳ס בעקען, וואס וויכער אוז שוואכער די מוסקלען פון

„א זיבעלע און „אן אכטעל".

אין עולם איז פּאראן אן אבערגלויבען, נאָך וועלכען א קינד וואָס ווערט געבוירען אין זיבעטען מאָנאט, א „זיבעלע", קאָן לעבען, נאָר „אן אכטעל", א קינד וואָס קומט אויף דער וועלט אין אכטען מאָנאט, קאָן ניט לעבען. דער גלויבען קומט פון א טעות וואָס א גרויסער גריכישער געלערנטער האָט געהאט פאר מעהר ווי צוויי טויזענד יאָהר; די דאָקטוירים און דער עולם פון די פריהעריגע צייטען, גלויבענדיג בלינדערהייט אין דער אויטאָריטעט פון יענעם וויסענשאפטס־מאן און זיך ניט ערלויבענדיג אלײן צו פּאָרשען און צו האָבען א מיינונג, האָבען אויפגעהאלטען די אונריכטיגע בעהויפּטונג. און אזוי טרעפט עס זיך, אז וועז מען האָט אן „אכטעל", וויסענדיג אז „עס קאָן דאָך סיי ווי סיי ניט לעבען", ווי מען זאָגט, פערנאכלעסיגט מען עס און עס שטאַרבט טאקע אין א סך פאלען. און וועז עס בלייבט דאָך לעבען, זאָגט מען ס'איז געווען א טעות, ס'איז ניט געווען קיין „אכטעל", נאָר א „זיבעלע". וועז מען דענקט אָבער אז דאָס קינד איז א „זיבעלע", פלעגט מען עס זעהר געטריי און מען שטרענגט זיך אָן עס צו דערהאלטען ביים לעבען.

די רייפע פרוכט.

די רייפע פרוכט איז 50 צענטימעטער אָדער 20 אינטשעס לאַנג און וועגט 3¼ קילאָגראַם אָדער 7 פונט. זי קאָן וועגען א ביסעל מעהר אָדער וועניגער און נאָך זיין נאַרמאל. אָבער וועז זי איז צו שווער, וועז זי איז צו פעט, איז זי נישט נאַרמאל און נישט געזונד. א סך פרויען זענען שטאלץ מיט א 12 פונטיג קינד און וויסען נישט אז דאָס איז נאָר נישט קיין גוטער סמן און אז ס'איז א בעווייז אז די מאַמע האָט ניט גלעבט ווי עס דארף צו זיין. וואַרשיינליך איז איהר ערנעהרונג געווען אונריכטיג. מאַנכמאל ווי א דאָקטאָר אָדער א העבאַם דער פרוי אינערעז אז דאָס קינד איז דאָפּלט שווער, כדי צו צייגען ווי געשיקט זיי זענען געווען ביי דער ענטבינדונג, ווי שווער דיזע איז געווען און וויפיעל די פאַמיליע האָט זיי צו פערדאַנקען. מען דארף זיי ניט תמיד גלויבען. — וועז דאָס קינד וועגט גענוירען רייף, איז דער קערפער

מען האָט געגלויבט אז דער גראד פון אויפרעגונג אדער פון פערגעניגען ביים סעקסואלען פערקעהר, ענטשיידעט דאָס געשלעכט פון דער פרוכט; דאָס בעדייט אז אויב דער מאן איז מעהר אויפגערעגט אדער האָט א גרעסער פערגניגען, וועט דאָס קינד זיין א אינגעל, און אומגעקעהרט. — מען האָט געדענקט אז די קינדער מוזען זיין אינגלעך אין די פאלען אין וועלכע דעם מאן'ס ספערמא איז מעהר אויסגעברויכט, וועניגער לעבהאפט, — און מיידלעך, וועז דאָס ספערמא איז קרעפטיגער. — אנדערע האָבען בעהויפטעט אז א אינגעל וועט געבוירען דאָרט וואו דער טאטע איז אין אלגעמיין שוואך געשלעכטליך און אומגעקעהרט; וועז די פרוי איז שוואך געשלעכטליך, אדער אפילו אזוי־זיך שוואך קערפערליך, וועט דער רעזולטאט זיין א מיידעל. אזוי, למשל, אננעהמענדיג אז די פרוי איז שוואך באלד נאך אן פאר דער מענסטרואציע (וואס איז ניט אמת), האָט מען געמיינט אז פון א פערקעהר אין יענע טעג, מוז די קאנצעפציע זיין א ווייבליכע. דאָס רופט מען די ט ע א־ ר י ע פ ו ן ד ע ם ש ו א כ ע ר ע ן ע ר צ י י נ ע ר. — ווידער אנדערע האָבען געזאגט אז דאָס פראדוקט פון יעדען טעם־ טיקעל און פון יעדען אייערשטאק זענען פאר א געוויסען געשלעכט פון די קינדער. פאר אנדערע פאנטאסטען האָבען אזעלכע וועלט־ פענאמענען ווי די ים־בעווענונג פון „פלוט און עבב", די פאזען פון דער לבנה, די לאגע פון די שטערען, געהאט א „זיכערען" איינפלוס אויף דעם קינד'ס געשלעכט.

א ר א נ א ו ו ם ק א י א האָט אין א שריפט אויך געזאגט אז דער גראד פון סעקסואלער אויפרעגונג אדער פון פערגעניגען וואס מען פיהלט וועהרענד דעם פערקעהר, ענטשיידעט דאָס נע־ שלעכט. דאָס איז שוין אן אלטע טעאריע, וואס מען געפינט אויך אין תלמוד. — ט ה ו ר י האָט געהאלטען מיט די וואס דענקען אז א מעהר אויסגעברויכטע ספערמא האָט אלס רעזולטאט א מענ־ ליך קינד.

ה י פ א ק ר א ט, ג א ל ע ן, א ר י ס ט א ט, דער ת ל מ ו ד האָבען אויסגעשפראכען מיינונגען אין דער פראגע. פון די מאדערנע פאָרשער איז אבער דער וויכטיגסטער: דער פער־ שטארבענער פראָפעסאָר ל ע א פ א ל ד ש ע נ ק, געווען

דער פרוי׳ס בויך, וואָס גרעסער די געבערמוטער, — דאָס לייכטער און עפטער וועקסלט זיך דעם קינד׳ס לאָגע.

אלזאָ געגן סוף שוואַנגערשאפט ליגט דאָס קינד מעהרסטענס מיט דעם קאָפּ אראָב, מיט דעם רוקן לינקס; דער קערפּער איז שטארק איינגעבויגן, דער קאָפּ אויף דער ברוסט געבויגן, די הענד און פּיס נאָך רעכטס. (פּיגור 26.)

געשלעכטס בעשטימונג.

דִי מענשן האָבן אימער געווינשט צו געפינען מיטלען ווי אזוי צו בעשטימען פון פריהער וואָס פאר א געשלעכט דאָס ערוואַרטעט קינד וועט האָבן, מיטלען וואָס זאָלן די מאמע אזוי בעאיינפלוסען אז דעם קינד׳ס געשלעכט זאָל ענטשפרעכען דעם וואונש פון די עלטערן. געברויכן אזוינע מיטלען וואָלט געהייסען ג ע ש ל ע כ ט ס - ב ע ש ט י מ ו נ ג. דאָס איז ניט צו פערוועקסלען מיט דער נייגונג אדער דעם בעדערפניש צו ד ע ר ק ע נ ע ן וועהרענד דער שוואַנגערשאפט דאָס געשלעכט פון דעם קינד וואָס די פרוי טראָגט. אזא דערקענען אדער פאראויסזאָגען פון דעם געשלעכט איז ביז איצט אן אונמעגליכקייט; די סמנים וואָס זענען זייט טויזענדער יאָהרען אנגענעבען געוואָרען, סיי די זאָגענאנטע וויסענשאפטליכע, סיי די אויסגעשפּראָכען אבערגלויבישע, זענען אונריכטיגע, אונפערלעסליכע און אפט לעכערליכע. אזוי אז עס לוינט זיך ניט פון זיי צו רעדען. דאָס הייסט, אייגפאך גערעדט, אז קיינער קאָן ניט וויסען צו דאָס קינד וואָס די שוואַנגערע פרוי טראָגט, איז א אינגעל אדער א מיידעל. אויב אימיצער זאָגט אייך פאָרוים דאָס געשלעכט און טרעפט, איז עס א צופאל, איז עס געראטען — און ראטען הייסט ניט וויסען.

וואָס אנבעלאנגט די אבזיכטליכע און קינסטליכע געשלעכטס ב ע ש ט י מ ו נ ג, האָבן תמיר געהערשט אלערליי טעאריען, מעהרסטענס פאנטאסטישע, ניט באזירט אויף קיין שום אמת׳ע פאקטען; אבער אין די לעצטע יאָהרען האָבן מיר נעמאכט מעהר פאָרטשריט און עס זעהט אויס אז מאנכע פּאָרשער אויף דעם גביעט זענען צוגעקומען נעהנטער וויי די וועג־עס־איז פריהער צון א לעזונג פון דער פראגע.

אויסגעארבייט א סעריע רעגלען ווי אזוי צו ערנעהרען די פרויען און אפשר וואלט ער געווען געהאט ערפאלג ווען זיין ארבייט וואלט ניט אונטערבראכען געווארען פון זיין טויט.

א חוץ די טעריען זענען נאך פארען אנדערע, אבער קיינע איז ניט זיכער און עס זעהט אויס אז וועניגסטענס דערווייל איז די געשלעכטס בעשטימונג אן אונמעגליכקייט.

דאס לעבען פון'ם פעטום.

ווי אזוי לעבט דאס קינד אין דער גע בער מוטער? דאס קינד איז פונקט אזוי ווי אן ארגאן אדער ווי א טייל פון אן ארגאן פון דער פרוי'ס קערפער. עס לעבט אלזא אין גאנצען אויף דעם חשבון פון דער מאמען. עס קריגט ערנייערט בלוט מיט פרישען זויערשטאף־גאז פון דער מוטער'ס לונג, דען דאס קינד אטעמט נישט; עס קריגט פערדויעטע און אין בלוט פערשפרייטע נאהרונג וואס איז איבערגעארבייט און אב־סארבירט אדער איינגעזאפט געווארען אין דער פרוי'ס פערדויאונגס־ארגאנען. און אלע די שטאפען און גאזען וואס דארפען פון דעם פעטום ארויסגעווארפען ווערען, געהן ארויין אין דער מאמע'ס בלוט און ווערען פון איהרע ארגאנען ארויסגעווארפען, גראד אזוי ווי איהר קערפער פערזארגט איהרע אייגענע אויסווארוף־שטאפען. אין דעם פעטום ענטוויקעלט זיך א לונג, א מאגען, געדערים, עטצ. אבער זיי זענען דערווייל אונגוויטיג. זיי ווערען פארבעריטעט פאר דער צייט ווען דאס קינד וועט געבוירען ווערען. מיט דעם קינד'ס הארץ איז עס אבער נישט אזוי. אקעגען מיטע שוואנגערשאפט־צייט הויבט דאס פעטאלע הארץ אן צו פונקציאנירען פאר זיך אליין; עס פאמפט דאס בלוט, עס קלאפט; עס שיקט דאס בלוט צון אלע טייל־ען פון דעם קינד'ס קערפער. אבער דאס בלוט ווערט ערנעהרט און ערנייערט פון דער מאמען, דורך דער פלאצענטא און דורך די אדערען פון'ם נאפעלשנור. ביי א געווויסער איבונג קאן מען הערען דאס הארץ־קלאפען $4\frac{1}{2}$ חדשים שוואנגערשאפט. דאס הארץ־קלאפען איז פיעל שנעלער ווי דער מאמע'ס הארץ־קלאפען און ווי איהר פולס. דאס איז אויך די צייט ווען די פרוי דערפיהלט די ערשטע

דירעקטאָר פון דעם עמבריאָלאָגישען אינסטיטוט אין וויען. (אין 1898). זיין ערנסטע ארבייט און זיין אויסזיכט אויף ערפאָלג האָט איהם צוגעצויגען די פערפאָלגונג פון זיינע קאָלעגען, די וויענער פראָפעסאָרען, וועלכע האָבען איהם פערטריבען פון דער פאקולטעט. — צוערשט האָט שענק עקספּערימענטירט מיט זיין אייגענער פרוי און ס'איז איהם געלונגען צו האָבען, נאָך זיין וואונש, 6 זיהן.

נאָך שענק'ס מיינונג האָט דאָס אייכען, נאָך זייענדיג אין אייערשטאָק, די פעהיגקייט זיך אויסצובילדען אויף א מענליך אדער ווייבליך אייכען. נאָר דאָס ענטשידענע מאָמענט ליגט אין די ערנעהרונגס-פערהעלטניסען פון דעם עמבריאָן. א שלעכטערע ערנעהרונג פון'ם עמבריאָן, דאָס הייסט אלזא פון דער מוטער, מאכט עס לייכטער אז עס זאָלען ענטשטעהן די מענליכע פאָרמען און כאראקטערען. ס'איז אויך בעקאנט אז אין אלגעמיין ווערען א סך מעהר אינגלעך ווי מיידלעך געבוירען, ווען די פרייזען פון נאָהרונגס-מיטלען זענען הויך. און נאָך מלחמות ווערען אויך מעהר מענליכע קינדער געבוירען ווי אין אנדערע צייטען. — די אייכען אין דעם אייערשטאָק ענטוויקלען זיך, אונטער דעם אינפלוס פון דעם צערפאל פון אייווייסשטאָפען, צו מענליכע אייכען, און אזא צערפאל געשעהט אין דעם קערפער פון דער ערוי דעמסטמאל מעהר, וועז זי ווערט ניט ערנעהרט מיט צו רייכע שפייזען, ווען זי עסט ניט פיעל פון די עסענס וואָס ענטהאלטען א סך אייווייס, וויל דאָן מוז זי אויסגעברויכען א גרויסע קוואנטיטעט פון איהר אייגענעם אייווייס. נו, און ווען די מעהרסטע אייכען זענען בעשטימט צו ווערען מענליכע און ווען זיי, ארויסקומענדיג פון דעם אייערשטאָק, ווערען בעפרוכטעט, מוזען די מעהרסטע קינדער זיין מענליכע. (אייווייס איז פאָראן אין פלייש, אייער און אין געוויסע פלאָנצען שפייזען.)

דעריבער איז שענק'ס אידעע געווען צו ערנעהרען די פרויען א געוויסע צייט פאר און ווהרענד דער שוואנגערשאפט אויף אזא'ן אופן אז דאָס געשלעכט פון דעם קינד זאָל דורך דער ערנעהרונג בעאיינפלוסט ווערען. די פרויען וואָס האָבען געוואָלט האָבען אינגלעך האָבען געקראָנען א דיעטע אָרעם אין אייווייס-שטאָפען און אומגעקעהרט פאר די וואָס האָבען געוואָלט מיידלעך. שענק האָט

„שטאָלצען גאַנג". — די בריסט ווערען גרעסער און ענטהאַלטען א פּליסיגקייט וואָס דאַרף זיך אומוואַנדלען אין מילך, דאָס ק א־ל א ס ט ר ו ם. — מעהרערע טיילען פון׳ם קערפּער ווערען טונקעל געפּאַרבט אָדער קריגען פּלעקען: אַרום די ברוסט־וואַרצען, די מי־טעל־ליניע פון בויך, דער שטערען, עטצ. דאָס איז שטאַרקער צו זעהן ביי ברונעטע פרויען ווי ביי בלאָנדע. — דער גאַנצער קער־פּער, אָבער בעזונדערס דאָס פּנים, די ליפּען, זעהן אויס ווי גע־שוואָלען. — די פרויען האָבען מעהר אפּעטיט ווי געווענליך. — זיי ליידען אָפט פון איבעלקייט אָדער זיי ב ר ע כ ע ן אויס די שפּייזען; דאָס קאָן דויערען א טייל יאָר דער שוואַנגערשאפט אָדער די גאַנצע צייט; עס קאָן זיך צייגען נאָר אין דער פריה אָדער א גאַנצען טאָג. — דאָס גלוסטען זיך פון געווּסע אונגעוועהנליכע שפּייזען און די אָנפאַלען פון טרויריגקייט אָדער די שנעלע ענדע־רונגען פון׳ם געמיט, קומען אָפט פאָר און זענען ערנסטע אונאַנגע־נעהמליכקייטען; אָבער ביי מאַנכע פרויען איז דאָס בלויז א קינ־דעריש זיך נאַריש־מאַכען, אן איבערטרייבונג, אן איבערנעהמעניש.

צ ו ו י ל י נ ג ע ן.

עס טרעפט זיך פון צייט צו צייט אז א פרוי זאָל טראָגען צ ו ו י י קינדער אויף אמאָל, דאָס הייסט צ ו ו י ל י נ ג ע ן, אָבער זעהר זעלטען זענען ד ר י י ל י נ ג ע ן און נאָך זעלטענער פ י ע ר ל י נ ג ע ן. א צוויליגג ענטשטעהט מעהרסטענס דורך דעם וואָס דער זאָמען בעפרוכטעט צוויי אייער (אָוואולא) מיט אמאָל, אַנשטאָט איינס, דורך צוויי ספּערמאַטאָזאָען. עס טרעפט זיך אויך, אָבער נישט אָפט, אז אין איין איי (אָוואולום) זאָלען זיך ענטוויקלען צוויי פרוכטען, דורך צוויי ספּערמאַטאָזאָען. וועז דאָס לעצטע פּאַסירט, זענען די קינדער תמיד פון דעם זעלבען געשלעכט. אין דעם ערשטען פאַל קאָנען זיי זיין פון דעמזעלבען געשלעכט אָדער נישט, אָבער אויך הא זענען זיי עפּטער פון דעמזעלבען גע־שלעכט, אזוי אז די מעהרצאָהל צוויליגגען זענען פון דעמזעלבען געשלעכט. ביי דער געבורט קאָן מען אונטערשיידען אויב דער צוויליגג שטאַמט פון איין איי אָדער פון צוויי אייער; מען געפינט אן אונטערשיד אין די היטלעך וואָס וויקלען איין דאָס קינד און

בעוועגונגען פון דעם קינד. פון דאן אָן און ווייטער הערען דעם קינד׳ס האַרץ און דעם קינד׳ס בעוועגונגען ניט מעהר אויף, — סיידען עס שטאַרבט אָב. — די ערשטע אָטמונג געשעהט אָבער ערשט אין דעם אויגענבליק פון דער געבורט.

פערענדערונגען אין דער מאַמען.

די נאָרמאלע פערענדערונגען אין דער פרוי׳ס קערפער וועהרענד דער שוואַנגערשאפט זענען: די געבערמוטער ווערט אונגעהייער פערגרעסערט. פון א לענג פון 7 צענטימעטער, שטייגט זי לאַנג־זאם אַרויף ביז צון א לענג פון 36 צענטימעטער, ביים סוף פון דער שוואַנגערשאפט. איהר מוסקולעזע וואַנד ווערט פערדיקט און פער־שטאַרקט. די בלוט־געפעסען אין דער וואַנד ווערען קאַלאַסאל פער־מעהרט און פערגרעסערט.—די מענסטרואַציע הערט אויף און קומט ווידער צוריק נאָך דער קינפעט אָדער נאָך דעם אַנטוועהנען פון דעם קינד פון דער ברוסט. זעלטען טרעפט זיך עס, אָבער עס טרעפט זיך, וז א פרוי זאָל פאַרטוצעצען איהרע מאַנאַטליכע בלוטונגען אין דער שוואַנגערשאפט.—די פערגרעסערונג פון דער גרעבערמוטער קאָן האָבען אלם פאָלגע אַן אָפטען דראַנג צו אורינירען, ווי אויף א נייגונג צו פערשטאָפונג,—דורך דעם דרוק פון דער גרעבערמוטער אויף דער בלאָז און אויף דעם מאַסטדאַרם. אויף דעמזעלבען אופן קאָן מען ער־קלערען די שוועלונגען פון דער וואולווא, פון די פים, פון די אָדערען פון די פים: דורך דעם דרוק פון דער גרעבערמוטער אויף די אָדערען און דורך דער שטערונג פון דער בלוט־צירקולאַציע. — האָם וואַקסען פון דער גרעבערמוטער און פאָלגליך פון דער בויך־וואַנד איז פער־העלטנismעסיג אזוי שנעל, אז די טיעפערע לאַגערען פון דער הויט קאָנען זיך ניט אזוי גיך אויסדעהנען און ווערען איינגעריסען; דעריבער זעהט מען א סך רויטליכע סמנים פון דיזע קלייגע אי־נ־די־סונגען דורך דער בויך־הויט. נאָך דער ענטבינדונג בלייבען זיי שטעהן פאר אימער, אָבער זיי ווערען דאן וויים; ביי א צווייטער ענטבינדונג זעהט מען ביידע פאַרטען סמנים, די אלטע און די נייע. — די פרוי, טראַגענדיג דעם שווערען בויך פאר זיך, מוז ענדערען איהר קערפער־האלטונג; דעריבער קריגט זי א מין

טיגע אַנשטרענגונגען. הייסט עס, אז מען דארף פערמיידען צו **רייטען**, שפרינגען, טאַנצען, אויף דעם בייסיקעל (צווייראָד) פאָה־**רען**, שטייגען אויף בערג, צו פיעל רייזען, צו שוואר ארבייטען. מען דארף שלאָפען גענוג, פערמיידען אלץ וואָס רעגט שטארק אויף. — איך וויים אז אַן ארבייטער־פרוי מיט א סך קינדער קאָן ניט תמיד דאָס אלעס אבהיטען. וויפיעל ס׳איז מעגליך, זאל זי עס טון.

יעדען טאָג א שפּאציער איז נויטיג. צ ו פ י ע ל רוהען איז שלעכט. פרישע לופט דרויסען און אין הויז איז נויטיג.

מען מוז זיך האלטען ריין; יעדען טאָג א לעבליכע, — ניט צו וואַרעמע, ניט צו קאלטע — וואַנע, איז נויטיג. ים־בעדער אין זומער זענען ערלויבט פאר אזעלבע פרויען וואָס זענען פאלשטענדיג געזונד און קרעפטיג. אויב ס׳איז דאָ דער קלענסטער צווייפעל אין דער בעציהונג, זאל מען בעסער דאָס ים־באָד אויסגעבען. — איינשפריצונגען אין דער שיידע זענען ניט גוט צו מאכען, סיידען א דאָקטאָר ראט דאָס וועגען א צו שטארקען אויספלוס. זיץ־בעדער, פוס־בעדער זענען ניט ערלויבט.

די ק ל י י ד ע ר דארפען זיין אזוי אז די פרוי זאל זיך ניט פיהלען קאלט אין ווינטער און ניט צו היים אין זומער. קאר־מעטען, זאקען בענדלעך און אלץ וואָס פערענגערט און פרעסט די הויט, דעם קערפער, די גלידער, אלץ וואָס שטערט די בלוט־צירקו־לאציע, זענען ניט ערלויבט, ניט אפילו אין די ערשטע מאנאטען. אלע קליידער און אויך די זאקען זאלען זיין אויפגעהאנגען, די־רעקט אדער אינדירעקט, אויף די שולטערען, אויף די אקסלען. א באנדאזש פאר דעם אונטערשטען בויך־טייל איז נאר ביי אונגאר־מאלע פרויען, ביי פאלען פון ארבהענגענדיגען בויך, צו רעקאמאנ־דירען. די בריסט זאלען ניט געדריקט ווערען פון קיין שום מלבוש.

די ב ר ו ס ט ־ ו ו א ר צ ע ן זאלען נעריינינט און אב־געטריקענט ווערען ווען עס בעווייזט זיך אויף זיי די פליסיגקייט פון דער ברוסט, וועלכע קלעבט זיך אפט צו צו דער הויט פון דער וואַרצע. אויב די וואַרצע איז נישט גענוג ענטוויקעלט, קאָן א לייכ־טער מאסאזש אמאל העלפען.

אויב א פרוי וואָס זויגט א קינד וועט שוואנגער, מעג זי דאָס

אין דער פלאַצענטא; ביי קינדער פון פערשידענע אייער זענען פאַראַן צוויי פרייע אָדער צונויפגעוואַקסענע פלאַצענטען. אייגצעלהייטען זענען דאָ ניט נויטיג. ווי בעקאַנט זענען זיך אלע צווילינגען זעהר עהנליך פיזיש און גייסטיג, אָבער נאָך מעהר די וואָס שטאַמען פון דעמזעלבען אייי. — געוויי איז די צווילינג־שוואַנגערשאַפט ניט ערקלערט; טעאָריען זענען דאָ, אָבער אונזיכערע; דאָס פערשטעהט זיך וועז מען בעדענקט אז מען קאָן ניט אלע מאל וויסען צו די קאָנצעפציע האָט שטאַטגעפונען נאָך איין פערקעהר אָדער נאָך מעהרערע. ס׳איז אָבער זיכער אז צווילינגען קומען אָפט פון אין אייניגען פערקעהר.

צווילינגען מאַכען נאַטירליך די שוואַנגערשאַפט שווערער; די פרוי איז צום ביישפיעל אָפט מעהר געשוואלען וויי ביי אן איינפאַכער שוואַנגערשאַפט.

די קינדער, יעדעס פאַר זיך, זענען געווענהנליך קלענער וויי וועז זיי ווערען געטראָגען איינצעלווייז. איינס פון ביידע קאָן זיך אמאל מעהר ענטוויקלען אויף דעם חשבון פון׳ם אנדערען; דאָס צווייטע קאָן זאָגאר אָבשטאַרבען און זיך אויף פערשידענע אופנים פערענדערען פאַר דער ענטבינדונג.

פאַר דאָקטוירים און העבאַמען זענען פאַראַן סמנים דורך וועלכע זיי זענען אימשטאַנד, אין די שפעטערע מאָנאַטען פון דער שוואַנגערשאַפט, צו דערקענען א צווילינג, כאָטש ס׳איז ניט תמיד לייכט.

היגיענע פון דער שוואַנגערשאַפט.

די שוואַנגערשאַפט איז ניט קיין קראַנקהייט, דערביבער דאַרף נישט דאָס לעבען אין דער צייט זיך זעהר פיעל אונטערשיידען פון דעם פריהערigען לעבען פון דער פרוי, נאַטירליך אַנגענהמענדיג אז זי איז אַנדערש געזונד און אז די שוואַנגערשאַפט איז א נאָרמאלע. אָבער אויב אין דעם געווענהנליכען לעבען ערלויבט מען זיך אמאל אריבער צו שרייטען די רעגלען פון דער היגיענע, דאַרף מען דאָס קיין מאל ניט טון אין דער שוואַנגערשאַפטס־צייט.

טראָצדעם זענען דאָ געוויסע עצות וואָס אפילו א נאָרמאלע טראָגענדיגע פרוי דאַרף אָבהיטען. ערשטענס דאַרף זי ווייסען אז דאָס איז ניט די צייט פון עקסטרעמע קערפערליכע און גייס־

דאָס ב ר ע כ ע ן איז מעהרסטענס גאָר ניט שעדליך; עס פּאַדערט קיין בעהאַנדלונג. נאָר וועלן עס וועלט געפּעהרליך, דאַרף מען זיך וועלדען צוון א דאָקטאָר. נאָך דעם עסען זאָל די פּרוי וואָס ברעכט ליגען פּאַלשטענדיג רוהיג.

אין דער שוואַנגערשאפט־צייט זעלען א סך פּרויען מעהר אָדער וועניגער נערוועז, אויפגערעגט, גערייצט אָדער לייכט רייצבאר, אָבער א קלוגע, ראַציאָנאַלע פּרוי קאָן אָפּט אויף זיך ווירקען זיך צו האַלטען רוהיג. יעדענפאַלס דאַרף מען פּערמיידען צו גענהן אויף פּלעצער וואָס רעגען אויף אין די פּאַמיליע דאַרף אַלץ טון כדי צו שאפען דער פּרוי א רוהיגע אומגעבונג. וועלן די נערוואָזיטעט פון דער פּרוי שטייגערט זיך ביז צו דעם פּונקט אז עס זעלען דאָ סמנים פון אן אַבנאָרמען גייסט, זאָל מען זיך וועלדען צוון א דאָקטאָר.

געבורטס מאַלען און „זיך פּערקוקען".

עס הערשט א גלויבען אז דאָס וואָס די פּרוי זעהט, הערט אָדער לעבט איבער אין דער שוואַנגערשאפט צייט, האָט א גרויסען פיזישען און גייסטיגען איינפלוס אויף דעם קינד און אז געוויסע סמנים, פּלעקען, געבורטס מאַלען זעלען צו פּערדאַנקען דעם פּאקט אז די פּרוי האָט „זיך פּערקוקט".

קיין שום וויסענשאפטליכע פּהאַבע איז ניט פּאראן די בע־הויפּטונג אויפצוהאַלטען. נאָך די מאַדערנע לעהרען איבער ה ע־ר ע ד י ט ע ט (ירש'ענען אייגענשאפטען) זעלען די דאָזיגע מערקמאָלען אבסאָלוט ניט צו פּערדאַנקען דעם צופּאל פון „זיך איבערשרעקען". אזוי, צום ביישפּיעל, איז ניט אמת אז א קינד וועלט געבוירען מיט א רויטען צייכען אויף אַרעם איבער דעם פּייער וואָס די מאַמע האָט געזעהן אָדער צוליעב דער מאַמע'ס ליעבשאפט פון רויטע קאַרשען. ווי פּיעל מאָל טראָגענדיגע מאַמעס האָבען זיך דערשראָקען דורך א פּייער און זייערע קינדער האָבען קיין שום צייכען ניט, דערמאָנען ניט די וואָס גלויבען אין דעם „פּערקוקען זיך".

אַלע סמנים, ווי אויך די נייגונגען און טאַלענטען פון די קינ־דער, קומען בירושה פון פּריהערידע דורות, נאָך געוויסע נאטירליכע געזעצען וואָס מען האַלט איצט אין אויסגעפּינען.

קינד זויגען אַזוי לאַנג ווי זי און דאָס קינד פיהלען זיך גוט. אָבער בעפֿאָר אין, זי זאָל דאָס קינד אַנטוועהנען.

די שוואַנגערע פרוי מעג און זאָל עסען וואָס זי איז געוואָיהנט צו עסען. די לייכטע פֿאַרמען פון ב ר ע כ ע ן דאַרפען זי גאָר ניט דערשרעקען און זי דאַרף דערצו גאָר ניט טון.

די שוואַנגערע פרוי מוז האָבען ש ט ו ל ג א נ ג יעדען טאָג; וואָן דאָס איז ניט מעגליך אויף א נאַטירליכען אופן, זאָלען קליסטירען אַנגעוואַנדעט ווערען.

דער ס ע ק ס ו א ל ע ר פ ע ר ק ע ה ר זאָל אין דער צייט פון דער שוואַנגערשאַפט זיין זעלטענער אין ניט אזוי שטאַרק ווי געווהנליך. אין די לעצטע עטליכע וואָכען, פֿאר דער ענטבינדונג, איז דאַטזאָם מען זאָל גאָר קיין פערקעהר ניט האָבען. אָבער אפילו אין דער ערשטער צייט זאָל מען זיך דערפון אָבהיטען, אויב עס פערורזאַכט דער פרוי לייִדען.

זעהר אָפט זענען בערשידענע טיילען פון׳ם קערפער אין דער־צייט פון דער שוואַנגערשאַפט געשוואָלען; מעהרסטענס די דרוי־סענדיגע סעקסואַלע טיילען און די פיס. וואָן די ש ו ו ע ל ו נ־ג ע ן שטייגען ארויף אויף די הענד און אויף דעם פנים, זאָל מען געהן זיך לאָזען אונטערזוכען; דער אורין וועט אפשר דאַן צייגען א שטערונג אין די נ י ע ר ע ן, וועלכע קאָן געפעהרליך ווערען. די ערשטע זאַך וואָס מען דאַרף אין אזא פאַל טון, איז אויפהערען צו עסען און צו טרינקען אַלע רייצענדיגע און שארפע שפייזען און אלקאָהאָלישע געטראַנקען, ווי אויך פערמיידען פלייש און פיש אין סיי וועלכער פֿאָרם.

די גרווהנליכע שוועלונגען פֿאַדערען נאָר רוה און לעבליכע בעדער; דאָסזעלבע איז צו זאָגען וועגען די ג ע ש ו ו א ל ע נ ע א ד ע ר ע ן פון די פים און פון די געשלעכטס־אָרגאַנען. זעלטען דאַרף מען באַנדאַזשירען די פיס. וואָן א געשוואָלענע אָדער פֿלאַצט און בלוטיגט, זאָל מען זאָפֿאָרט מאַכען א פעסטען באַנדאַזש און זיך אַנידערלעגען. ה ע מ א ר א א י ד ע ן אין דער שוואַנגערשאפט דאַרפען פערהיט ווערען, דורך אכטונג געבען מען זאָל האָבען נאַרמאַלען שטולגאַנג; די בעהאַנדלונג איז רוה, קאַלטע קאָמפרעסען.

קלענערע קנאבען, וואס זענען אלע פעסט צונויפגעבונדען, אזוי אז זיי בילדען איין שטיק. דער וויכטיגסטער חלק פון דעם בעקען איז דער שמאלערער, וועלכען מען רופט דאס קליינע בעקען. די אויבערשטע עפענונג פון דעם קליינעם בעקען האט אונגעפעהר די גרויס פון דעם קינד'ס שארבען; וועז זי איז אבער צו קליין, ווי עס געשעהט ביי פרויען, וועמעס בייגער האבען זיך דורך קראנק־הייטען (מעהרסטענס נאך פון דער קינדהייט) ניט נארמאל ענט־וויקעלט, איז די ענטבינדונג זעהר שווער אדער אונמעגליך, ווייל דעם קינד'ס קאפ קאן בשום אופן אדער נאר מיט גרויסע שווירינ־קייטען אדער מיט קינסטליכע מיטלען דורכגעהן. (ביגור 27.)

די וויכטע געבורטס־וועגען זענען ניט אזא גרויס הינדערניש ביי דער ענטבינדונג, ווי די קנעבערנע, ווייל זיקאנען זיך אויסדעהנען, אויסציהען און איינרייסען. דעריבען וועל־רען די וויכטע טיילען ביי יעדער ענטבינדונג מעהר אדער וועניגער צו ריסען אדער פערוואונדעט. אם מעהרסטען וועלען אויסגעצויגען דער קאנאל פון דעם האלז פון דער געבערמוטער, די עפענונג פון דער געבערמוטער, די שיידע און די דרויסענדיגע געשלעכטס־טיילען.

די וועהען זענען צונויפציהונגען פון דער געבער־מוטער; די פרוי פיהלט זיי אלס שמערצען. אם אנפאנג פון דער ענטבינדונגס־צייט קומען די וועהען זעלטען און זענען שוואך; שפעטער וועלען זיי שטארקער און קומען עפטער. דער צוועק פון די וועהען איז בייצוקומען די ווידערשטאנדען.

די געבורט.

עטליכע וואכען פאר דער ענטבינדונג הויבט זיך אן די פאר־בערייטונג פאר דעם גרויסען געשעהעניש. די פרוי האט אונרע־געלמעסיגע, לייכטע וועהען, פארוועהען, אדער צונויפ־ציהונגען פון דער געבערמוטער, וועלכע בעפעסטיגען דעם קינד'ס קאפ אויף דעם אויבערשטען ראנד פון'ם בעקען. די עפענונג פון דער געבערמוטער איז שוין אביסעל אפען אין דעם לעצטע פאר וואכען.

די געבורט וועלט אייגעטיילט אין דריי פעריאדען:

1) די עפענונגס־פעריאדע, פון'ם אייגענט־

ענטבינדונג.

(זעה די בילדער סוף פון בוך)

געבורטס כחות און ווידערשטאנד.

וועז דאס קינד איז רייף ווערט עס געבוירען.

די געבורט איז די נאטירליכע ארבייט פון דעם מוטערליכען קערפער וואס האט דעם צוועק, די פרוכט, דאס קינד, מיט אלע אין דער שוואנגערשאפט געבילדעטע טיילען וואס פערבינדען די פרוכט מיט דער מוטער, ארויסצוטרייבען; ביי דער געבורט הויבט דאס קינד אן זיין זעלבסט־שטענדיג לעבען.

די כחות וואס העלפען ביי דער געבורט זענען די צוזאמענציהונגען פון דער גע בערמוטער אדער די וועהען, און די צוזאמענציהונגען פון די בויך־מוסקלען.

די שוויריגקייטען, דער ווידערשטאנד, וואס די געבורטס־כחות מוזען איבערקומען זענען פערורזאכט פון דעם וועג וועלכען די פרוכט מוז דורכגעהן. דיזער וועג ווערט געבילדעט פון די געשלעכטס־ארגאנען, אדער בעסער געזאגט, פון דעם גע־שלעכטס־קאנאל און פון די ביינערנע (קנאכערנע) אונטערלאגע, וואס מען רופט דאס בעקען.

די שוויריגקייט פון דער ענטבינדונג העננט מהרסטענס אב פון דעם פערהעלטנים צווישען דער גרויסקייט, די פארם, די לאגע פון דער פרוכט, און די גרויסקייט פון דעם בעקען און די מעגליכ־קייט פון די וויכע טיילען זיך אויסצוציהען, אויסצודעהנען.

ביי די מהרסטע פרויען זענען די נאטירליכע קרעפטען גע־נוג, כדי דעם ווידערשטאנד בייצוקומען. דעריבער איז אן ענט־בינדונג קיין קראנקהייט. די מהרסטע פאלען פון קראנקהייטען ביי דער ענטבינדונג ווערען פערורזאכט דורך די אונרייניע אונטער־זוכונגען און אונרייניר בהאנדלונג.

דער ביינערנער טייל פון דעם געבורטס־קאנאל הייסט דאס בעקען. עס בעשטעהט פון דריי הויפט קנאכען און פון א פאר

דער אנדערער, אדער הערען גאר ניט אויף, וועהרענד די הויט און דאם פלייש צווישען שיידע און רעקטום ווערט שטארק אויסגעדעהנט, קומט דער קאפ ארויס, און דער קערפער פאלגט איהם נאך, אליין, אדער מיט אביסעל הילף פון דעם דאקטאר אדער פון דער העבאם. מיט דעם קערפער קומט אויך דאס גאנצע פרוכט־וואסער ארויס.

דאס קינד ליגט איצט צווישען דער פרוי׳ס פיס; עס הויבט זאפארט אן צו אטעמען און צו שרייען. פון זיין נאפעל ציהט זיך דער נ א פ ע ל ־ ש ט ר א נ ג ארויין, דורך דער שיידע, אין דער געבערמוטער, צו דער פ ל א צ ע נ ט א, מיט וועלכער ער איז פערבונדען. די פרוי ליגט איצט רוהיג, מיד, אבגעמאטערט, אבגעשוואכט. פון דער שיידע פליסט בלוט, וועלכעם שטאמט מעהרסטענס פון דער פלאצענטא.

3) דאן הויבט זיך אן די נ א כ ג ע ב ו ר ט ס ־ פ ע ־ ר י א ד ע. נאך א קורצער רוה־צייט, דערפיהלט די פרוי ווידער וועהען, אבער איצט ניט אזוי שטארק ווי פריהער; דאס זענען די נאכגעבורטס־וועהען. דיזע פעריאדע דויערט א האלבע שעה ביז א שעה, מאנכעמאל אויך צוויי, און ענדיגט זיך מיט דעם ארויספאלען פון דער פלאצענטא (האס „ארט"). אויב נויטיג העלפט דער געבורטס־העלפער די נאכגעבורט ארויסקומען.

די נארמאלע געבורט דויערט אין גאנצען ארום 20 שטונדען ביי ערשט־געבערענדיגע און ארום 12 שטונדען ביי פרויען וואס האבען שוין פריהער געבוירען. די אויסטרייבונגס־פעריאדע נעהמט פון 1 ביז 2 שטונדען; אויב דיזע דויערט צו לאנג, קאן דאס קינד שטארבען. די דויער פון דער געבורט העננט אב פון דעם כח פון דער פרוי און פון דער גרויס פון דעם קינד׳ס קאפ.

איז די ענטבינדונג א געפאהר?

די ענטבינדונג איז א נאטירליכער, נארמאלער פהאצעם, דער סוף־אקט פון דער שוואנגערשאפט; פאלגליך איז זי נישט קיין קראנקהייט און מען דארף זיך פאר איהר ניט שרעקען. מאנכע ווילדע פרויען און מאנכמאל אויך פרויען פון ציוויליזירטע לענ־דער, ווי אויך אלע ווייבליכע ווילדע חיות ענטבינדען אליין, אהן קיין

ליכען אָנפאָנג פון דער געבורט ביז די געבערמוטער־עפענונג איז געגוג ברייט געווארען דעם קאָפּ דורכצולאָזען. מען קאָן די בלאָז, אין וועלכער דאָס קינד ליגט, פיהלען אין דער דאָזיגער עפענונג. די בלאָז מאכט פלאַץ פאר דעם אָנקומענדיגען קאָפּ, וועהרענד דער האלז פון דער געבערמוטער דערווייטערט זיך און ווערט די־ נער. די וועהען ווערען שטארקער און שטארקער, עפטער און עפטער; באלד לאָזען זיי דער פרוי ניט מעהר ווי 5 מינוט פויזע צווישען איין וועהע און דער אָנדערער; אויך קורצערע פויזען זענען פאראָן. מיט דער צייט צערייסט זיך די בלאָז, און דאָס וואסער וואָס געפינט זיך איבער דעם קינד'ס קאָפּ רינט ארויס; דאָס איז אזוי פיעל ווי א לעפעל וואסער. דאָס איבריגע וואסער קאָן נאָך איצט ניט ארויס, ווייל דער קאָפּ, דריקענדיג אויף דעם בעקען, לאָזט עס ניט דורך. מען קאָן פון דעם פערשטעהן ווי וויכטיג ס'איז אז די בלאָז זאָל בלייבען גאנץ, אזוי לאנג ווי די געבערמו־ טער איז נאָך ניט גענוג געעפענט, ווייל די בלאָז העלפט דאָך אזוי פיעל די געבערמוטער צו עפענען. ווי אָפט האָב איך זיך געמוזט בעזערען אויף אונגעדולדיגע און אונווייסענדע העבאמען, וועלכע האָבען די בלאָז פאר דער צייט צוריסען, אין דער האָפנונג די געבורט גיכער צו ענדיגען!

2) **דיא וויסטרייבונגס־פערידע** איז די אין וועלכער דער קאָפּ און דערנאָך דער קערפער פון־ם קינד ווערען געבוירען. די וועהען, דאָס הייסט די געבערמוטער־ קאָנטראקציאָנען, און די צונויפציהונגען פון די בויך־מוסקלען, וע־ רען שטארקער און ווידערהאלען זיך עפטער. דער קאָפּ קומט מעהר און מעהר אראָב און זיין אונטערשטער טייל, דאָס הייסט דער אויבערשטער וואָס ליגט איצט גאנץ אונטען, ווערט געשוואָ־ לען (**די גע בו רט ס־ג עש וו אול ס ט**). ביי יערער וועהע קומט א גרעסערער חלק פון־ם קאָפּ אין דער עפענונג פון דער שיידע און דיזע עפענונג ווערט גרעסער און גרעסער. דער קאָפּ געהט ניט נאָר אראָב, ער דרעהט זיך אויך אזוי אז ער זאָל זיך שטעלען אין דער ריכטיגער לאגע. (טעכנישע איינצעלהייטען זענען פאר די לעזער ניט נויטיג). ענדליך, וועהרענד די פרוי צי טערט און שוויצט און ליידט, וועהרענד וועהען פאלגען איינע נאָך

אין איהר לעבען. אבער איצט איז א דאקטאר אינפעקטירט און מאכט קראנק א פרוי דורך זיין אייגענע שולד, דורך זיין שמוציגקייט און נאכלעסיגקייט, איז די מעדיצינישע ווייסענשאפט דערפאר ניט פעראנטוואָרטלעך, ווייל דער דאקטאר האט געלערנט ווי אזוי אומצוגעהן מיט דער פרוי כדי אלץ זאל זיין אין אָרדנונג.

א סך מאַדערנע נאבעלע דאקטוירים ארבייטען וואונדערבאר, אבער דאך מוזען געווייסע האקטוירים פערזענלעך אנגעקלאגט ווערען פאר מאנכע שלעכטע פאלגען ביי ענטבינדונגען. דאס איז גוט בעקאנט אין אונזער פראפעסיע און וואס מעהר דער עולם וועט וויסען וואס פאר א הילף ער האט צו ערווארטען פון דאקטאר, דאס מעהר וועט דיזער אכטונג געבען און וועט מעהר געווייסענהאפט ארבייטען. אין אן ארטיקל אין 9־טען יאנואר 1915 פון׳ם „דזשוירנאל אמער. מער. אסס׳ן" שרייבט דר. דושאהן פ. מאראן אז וועניגסטענס 15,000 פרויען שטארבען יעהרליך ביי דער ענטבינדונג אין די פעריניגטע שטאטען. און ווי פיעלע ווערען און בלייבען קראנק פאר פיעלע יאהרען דורך פעהלערען וואס זענען בעגאנגען געווארען אין דער ענטבינדונגס־צייט? פון 9035 שטערבעפאלען ביי, נאך, און דורך ענטבינדונגען אין געווייסע ערטער אין די פעריניגטע שטאטען, אין 1912, זענען 3905, דאס הייסט 43 פראצענט, געווען פערורזאכט דורך אינפעקציע, דורך שמוץ, דורך „בלוט־פערגיפטונג", דורך פ ו ע ר פ ע ר א ל ע ר ס ע פ־ט י צ ע מ י ע; און אין דעם זענען זיכער ניט שולדיג די ענטבינדונגען אלס אזעלכע, נאר די געבורטס־העלפער, וועלכע זענען אין אמעריקא מעהרסטענס דאקטוירים. פערשטעהט זיך, אז אין פערגלייך מיט די מילי׳אנען פרויען וואס מאכען דורך ענטבינדונגען יעדעס יאהר און בלייבען געזונד און בעזונדערס אין פערגלייך מיט די פיעל גרעסערע צאהלען אינפעקציאנס־שטערבע פאלען פון פאר פופציג יאהרען, איז דאס א קלייניע צאהל; אבער דאס וואלט אויך ניט געדארפט געשעהן; דאס קען אין אונזער צייט אויך ניט ענטשולדיגט ווערען.

שום הילף און זעלטען געשעהט זיי עפּיס שלעכטס דורך דעם. איך וויל ניט זאָגען אז א הילף אין דער צייט פון אזוינע גרויסע וועה־טאָגען, אין דער צייט פון דער ערוואַרטונג פון דעם אונבעקאַנטען, איז ניט ווינעשנסווערט, אָבער דער אויבּיגער פאַקט איז זיכער א סמן אז דאָס קינד־האָבען איז קיין קראַנקהייט און ער דארף האָבען די ווירקונג צו בערוהיגען די מעוברת'ע פרוי. עס זענען אויך פאַראַן פרויען וואָס מאַכען פון דער ענטבינדונג קיין גרויסען צימעס און געהן באַלד נאָכדעם טון זייער געוועהנלעכע ארבייט, אָהן קיין שום שאַדען פאַר זיי. דאָס אַלעס, א לייכטע ענטבינ־דונג אָהן הילף און כמעט קיין אונטערבערעכונג פון דער ארבייט, איז אפשר מעגליך ביי פרויען וואָס האָבען זייער גאַנץ לעבען געלעבט נאָך די געזעצען פון דער נאַטור, וואָס זענען פאַלשטענדיג געזונד אין יעדער בעציהונג. אָבער ליידער זענען אזעלכע פרויען ביי די ציוויליזירטע פעלקער נישט אפט צו געפינען. נאָר טראָצ־דעם מוז מען זאָגען אז אפילו צווישען ציוויליזירטע פרויען זענען אימער די געפאַהרען פון דער ענטבינדונג געקומען, אָדער זענען פערגרעסערט געוואָרען, מעהר דורך דער מענשליכער הילף, ווי דורך דער נאַטור. עס האָט געמוטמען טויזענדער יאָהרען ביז מיר האָבען זיך אויסגעלערנט ווי אזוי צו העלפען און ניט צו שאַדען; אָבער אויך איצט בעגעהן מיר פעהלערען און, מעהר ווי אלעס, זענען אונזערע פעהלערען צו פערדאַנקען דער אונווייסענהייט אָדער דער נאַכלעסיגקייט פון מאַנכע פון די וואָס זוכען צו העלפען דער פרוי: די פאַמיליע, די פריינדינען, געווייסע העבאַמען, געוויסע דאָקטוי־רים. ס'איז קיין צווייפעל ניט, אז ווען אלע העבאַמען און דאָק־טוירים וואָלטען געווען עהרליך און געניג געלערנט, וואָלטען מיר זעלטען געהאט א קראַנקהייט אָדער א טויט־פאַל ביי א נאָרמאַלער, ניט קאָמפּליצירטער ענטבינדונג. מיט א סך יאָהרען צוריק האָט די מעדיצינישע פראַפעסיע גאָר ניט אָנגעהויבען צו פערשטעהן די אורזאַך פון די פיעלע שטערבעפאַלען וואָס זענען דעמסטמאַל פאָר־געקומען דירעקט דורך איהר שולד און דורך שמוץ; יעדע ענטבינ־דונג אין וועלכער א דאָקטאָר האָט זיך אריינגעמישט איז דאָן ווירקליך געווען א סכנה און ס'איז בעסער געווען פאַר א פרוי צו זיין אָהן קיין מעדיצינישער הילף ביי דיזער וויכטיגער דראַמע

לער ווי אין די היימען, גרעסער ביי די ענטבינדונגען אונטער דער אויפזיכט פון דאקטוירים ווי אונטער דער פלעגע פון העבאמען, א צושטאנד וואס די סטאטיסטיקע פון ניו יארק צייגט אויף איצט, אבער ס׳איז נאר ניט צו פערגלייכען מיט די רעזולטאטען פון יענע יאהרען. א פערשטויסענע ברוי וואס האט געהאט „אונגעזעצליך" א קינד ערגיץ אויף דער נאס, איינע אליין, אהן הילף, האט געהאט פיעל מעהר מענליכקייט און האפנונג צו בלייבען לעבען און צו זיין געזונד, ווי א פרוי וואס האט ענטבונדען אין א קליניק, ליגענדיג אין א ריין בעט און ווערענדיג וויסענשאפטליך (נאך יענע צייטען) בעהאנדעלט, ארומגערינגעלט פון דאקטוירים און קראנקען־פלעגערינען. און אפילו אין די שפיטעלער איז געווען די שטערב־ליכקייט דורך אינפעקציע דריי ביז פיער מאל גרעסער צווישען די פרויען וואס זענען געלעגען אין קינפעט אין די האקטארישע קליניקען ווי אין די העבאמען־קליניקען. אפט זענען אין די ערשטע געשטארבען אריבער 30 פראצענט; דאס הייסט אז פון דריי פרויען איז איינע געשטארבען דורך שמוץ און אינפעקציע. פאר וואס דאס איז געווען, האט מען ניט נעווואוסט, — ס׳איז געווען א סוד. מען האט דאס שרעקליכע קינדבעט־פיבער גערופען „מילך־פיבער", אדער מען האט עס צוגעשריבען צו... „ווע־טער־ענדערונגען", אדער מען האט געדענקט, אז עס מוז זיין.

דער אידישער דאקטאר איגנאץ פיליפ זעמ־מעלווייס, געבוירען אין בודאפעסט אין 1818, געשטארבען אין 1865, און דער אמעריקאנער דאקטאר און געניאלער פאעט אליווער ווענדעלל האלמס (האלמס), 1809—1894, זענען געווען די ערשטע וואס האבען פערשטאנען אז די אנ־שטעקונגען ווערען פערורזאכט דורך ארייגברענגען שמוץ אין די ארגאנען אין א צייט ווען זיי זענען פערוואונדעט, און אז אויף אזא אופן פערשפרייט זיך דאס קינפעט־פיבער פון איין פרוי צו דער אנדערער. קיינער פון די ביידע דאקטוירים האט דעמסטמאל ניט געוואוסט פון דעם אנדערען און די וועלט האט ניט געוואוסט און אויך ניט געוואלט וויסען פון זייערע ערקלערונגען.

איינער פון זיי, זעממעלווייס, האט געליטען די ארגסטע קוואלען דורך זיין פיאניר־קאמף, זיינע קאלעגען צו ער־

אַ דאָקטאָר אָדער אַ העבאַם?

די פראַגע וועמען מען זאָל פאַרציהען ביי דער ענטבינדונג, אַ דאָקטאָר אָדער אַ העבאַם, איז אָפט זעהר וויכטיג צו ענטשיידען פאַר דער פרוי אין די לעצטע חדשים פאַר דער ענטבינדונג. עס פערשטעהט זיך אז אַ דאָקטאָר איז, נאָך זיין ערציהונג און בילדונג, בעסער פאָרבעריים צו דער אַרבייט, וועלכע פאָדערט וויסענשאפט און געניויאיגקייט. אויך איז ער פאַרצויהען צוליעב דעם גרונד וויל, אויב עס טרעפט זיך עפּיס ניט נאָרמאַלעס, איז ער דאָ ביי דער האַנד. פון דער אַנדערער זייט איז ניטאָ קיין גרונד פאַר וואָס אַ העבאַם, אויב זי האָט פּליסיג שטודירט איהר פאַך, אויב זי האָט ערפאַהרונג, אויב זי איז ריין, אויב זי איז עהרליך און געוויסענהאפט, זאָל ניט קאָנען מיט ערפאָלג דורכפיהרען סיי וועלכע נאָרמאַלע ענטבינדונג. אמת, די מעהרסטע זענען שמוציג און אונגעניגענד געבילדעט פאַר זייער פראַפעסיע; אָבער דאָס קאָן גענדערט וועהרען, מען קאָן פאַר זיי מאַכען גוטע שולען און פון זיי פאָדערען אַ שטרענגע לעהרע און אָבהיטונג פון די כירורגישע רעגלען, ווי ס'איז דער פאַל אין אייניגע לענדער. וואָס אַנבעלאַנגט די בעהלער פון די העבאַמען, מוז מען זאָגען אז דאָקטוירים בעזעהן אויך פעהלער, און זאָגאָר זעהר פיעלע און אַ סך פון זיי טוען ניט אין דער פראַקטיקע דאָס וואָס זיי לערנען אין דער שולע.

אויסערדעם פיהלען זיך די פרויען פרייער, ס'איז זיי אנגענעהמער, וועז זיי וועלען בעהאַנדעלט פון מענשען פון זייער גע־שלעכט. און אין אַרימע פאַמיליען, וואו ס'איז שווער אָדער אונמעגליך צו האָבען אַ וואַרטאַרין, טוט אָפט די העבאַם אזעלכע ניצליכע, כאָטש אונאַנגענעהמע דיענסטען, וועלכע מען קאָן קיין מאָל נישט פערלאַנגען פון אַ דאָקטאָר. און דאָן זענען די הויכע פרייזען פון די דאָקטוירים אין אַלגעמיין צו האַרט פאַר די מעהרסטע אַרבייטער פרויען.

אַ קאַמף פאַר רייגקייט.

ביז צו דער מיט פון דעם לעצטען יאָהרהונדערט איז די שטערבליכקייט ביי ענטבינדונגען, דורך אינפעקציע, געווען שרעקליך גרוים, און צוואר איז זי געווען אַ סך גרעסער אין די שפּיטע־

איהם געווען א געגנער און נאָך א צייט פון אומזיסטען קאמף איז זעמעלווייס פון דער קליניק אַרויסגעוואָרפען געוואָרען. האָפענדיג אז ער וועט געפינען סימפאטיע אין די פערייגען פון מעדיצינישע געלעהרטע, איז ער אהין געגאנגען האלטען פאָרטראגען. נאָר ווער האָט איהם געוואָלט הערען? א חוץ ס ק א ד א און ה ע ב ר א, וואָס זענען אליין געווען פיאָנירען אויף זייערע אייגענע מעדיצינישע געביעטען, און אפשר נאָך א פאָר, וואָס האָבען איהם שוואָך פערטיידיגט, האָט זיך קיינער ניט געוואָלט צון איהם צוהערען. ער האָט געשריבען א בוך, האָט מען עס ניט געלעזען. ער האָט געשיקט פערזענליכע בריעף צו דאָקטוירים, זיי בעליידיגענדיג און זיי אָנרופענדיג „מערדער". אָבער דער ענטפער איז געווען נאָך מהר אויסלאָכען, נאָך מהר שפאָטען, נאָך מהר פערפאָלגונג.

צום סוף איז ער משוגע געוואָרען; די מענשליכע האַרטנעקיגקייט גענגען נייע אידעען, די מענשליכע שלעכטקייט, די איינגעשפאַרטקייט און אונווייסענהייט פון דער מעדיצינישער פראָפעסיע, האָבען איהם געטריבען צו פערצווייפלונג. פון אלע פערברעכען פון דאָקטוירים, אין לויף פון טויזענדער יאָהרען, איז דאָס גרויען איינער פון די ארגסטע„ פינסטערסטע און שרעקליכסטע.

רייגקייט ביי דער ענטבינדונג.

איצט וויסען מיר,א דאנק יענע פיאָנירען, אז די ערשטע בעדינגונג איז רייגקייט, די גענויעסטע רייגקייט. דאָס צימער אין וועלכען די ענטבינדונג דארף שטאטפינדען זאל זיין לופטיג, ליכטיג און וואָס איינפאכער מעבלירט; עס זאל ענטהאלטען וואָס וועניגער זאכען, און איבערהויפט וואָס וועניגער זאכען וועלכע קאָנען איינזאפען שטויב; עס זאל פון דריהער פאָרבעריט וועלען, אָבער נישט אין לעצטען אויגענבליק פאר דער ענטבינדונג, וויל דאמאלס איז ניט גוט אויפצוהויבען שטויב. פערשטעהט זיך אז טעפיכער (קארפעטס) זענען ניט אם פלאץ. דאָס בעט דארף זיין איינפאך געמאכט, אהן קישען, בלויז מיט א קליין, נידריג קישען צוקאָפענס און אלעס דערין זאל זיין פריש און ריין. א טישעל, אדער צוויי, בעדעקט מיט ריינע, וויסע, טישטיכער,

קלערען ווי אזוי זיי אליין זענען שולדיג אין דעם טויט פון טויזענדער פרויען. זיין לעבען איז אן אמת'ע טראגעדיע, אבער ס'איז ניט מעהר ווי דאָס געווענליכע שיקזאל פון אלע די וואָס זענען די ערשטע צו פערשטעהן א זאך און וואָס געבען זיך ניט אונטער און האָבען דעם מוט ארויסצוזאָגען דעם אמת און פאר איהם צו לייד ען. זעמלווייס איז א מארטירער, איינער פון די ריינסטע מארטירער. איצט שטעהט אין בודאפעסט א מאָנומענט צו זיין אנדענקען; אבער אנערקענט זיינע אידעען האָט מען ערשט לאנג נאָך זיין טויט, און וועהרענד זיין לעבען האָט איהם כמעט קיינער ניט געוואָלט אויסהערען.

זייענדיג אן אסיסטענט אין א וויענער קליניק, האָט ער בעמערקט אז די דאָקטוירים און שטודענטען וואָס זענען געקומען אהין אונטערזוכען די פרויען, פלעגען זיך ניט גרינדליך וואשען די הענד און א סך מאל זענען זיי געקומען אהין פון דער בעהאנדלונג פון אנדערע קראנקהייטען, פון דער כירורגישער בעהאנדלונג פון וואונדען און מכות, פול מיט מאטעריע און אויך פון דעם פאלמעסען פון טויטע. אין בעסטען פאל האָבען זיי זיך אבגעוואשען די הענד ווי צום עסען. זעמעלווייס האָט איינגעזעהן, אז דאָס איז ווייט פון זיין געגנוג און האָט אוועקגעשטעלט אין קליניק א שיסל מיט א לעזונג פון א דעזינפעקטאנט, פאדערענדיג אז יעדער זאל זיך דערין וואשען די הענד, איידער ער גיהט צון א פרוי וואָס דארף ענטבינדען. ער האָט אויך געפאדערט מען זאל ניט קומען אין דער קליניק זאפארט נאָך דעם בעזוך פון א טויטען־הויז. ס'איז גאנץ איינפאך, א יא? אבער דאָס איינפאכסטע פערשטעהט מען אם שווערסטען.

יעדעם מאל וואָס מען האָט איהם געפאלגט, איז די רעטע פון די שטערבעפעלען ארונטערגעשטיגען; וועז מען האָט איהם ניט געפאלגט, איז זי ארויפגעשטיגען.

מען האָט אנגעהויבען פון זעמעלווייס זיך אויסצולאבען און אלע שטודענטען און דאקטוירים האבען אבזיכטליך אלעס געטון געגען זיין ווילען. דאן איז ער געוואָרען ביטער און בייז און האָט געזוכט מיט געוואלט זיינע מיטלען אייגצופיהרען. זיין אייגענער שוף, דער פראפעסאר און פיהרער פון דער קליניק, איז

דער קינפֿעטאַרין זאָל ניט בעריהרען די פֿאַדלאָגע; א האַנדטוך, א לייַלעך זאָל ניט געשלעפּט ווערען, נאָר אויפֿגעהויבען ווערען.

ווען די פֿרוי הויבט אָן צו פּיהלען די ערשטע וועהען זאָל דאָס צימער און דאָס בעט פֿאַרבעריט ווערען (דאָס צימער קאָן שוין פון פּריהער טייַלוויז זיין פֿאַרבעריט), אַלץ זאָל ווערען אָנגעגריט, די פֿרוי זאָל קריגען א קלייסטיר, דערנאָך א באָד מיט זויף און מיט לעבליך וואַסער, און א ריין העמד. וואָס וועניגער זי איז אָנגעטון, דאָס בעסער איז. די פֿרוי זאָל נאָר ניט אָדער וואָס וועניגער עסען. אין צימער זאָל ניט זיין קאַלט, אָבער פֿרישע לופֿט זאָל ניט פֿעהלען. אַן אָפֿען פֿענסטער איז ניט שעדליך. די פֿרוי מעג אַרומגעהן אין צימער וויפֿיעל זי איז נאָך אימשטאַנד, אָבער ניט באַרוועס, כדי ניט אַריינ־צוטראָגען קיין שמוץ דורך די פֿים אין בעט אַריין. לייכטע, ריינע שטעק־שיך און זאָקען זענען גוט, אַזוי אַז וועז זי קומט אין בעט אַריין קאָן זי זיי אויסטון. די פֿים זאָלען זיין גאַנץ ריין און די נעגעל פון די פֿים קורץ אָבגעשניטען און גערייניגט; דאָס זעלבע מיט די הענד: די פֿרוי קאָן זיך אָפּט ניט בעהאַרשען פון בעריהרען די געגענד פון די געשלעכטס־טייַלען. בעוונדערס געוני זאָלען די געשלעכטס־האָר און די דרויסענדיגע געשלעכטס־טייַלען געוואַשען ווערען מיט זויף.

אַן איריגאַטאָר אָדער „סירינדוש־בעג" זאָל זיין אָנגעגריט פֿאַר דעם פֿאַל, אַז מען וועט איהם דאַרפֿען פֿאַר אַן אַיינ־שפּריצונג. ער זאָל זיין גערייניגט און אויסגעקאָכט צוואַ־מען מיט אַלעמען וואָס געהערט צון איהם. די רעהר און די קאַניַלע (דאָס ענד־שטיק) זאָלען ניט אַריינגעלעגט ווערען אין דעם איריי־גאַטאָר, נאָר זיי זאָלען ערגעץ אַזוי העננען אַז זיי זאָלען ניט בע־ריהרען קיין שום זאַך. מען זאָל דאָס וואַסער ניט פרופען אַרייַנ־לעגנדיג די האַנד אין איריגאַטאָר אָדער אין שיסעל; נאָר מען זאָל אַרויפֿגיסען אַביסעל וואַסער אויף דער האַנד. ביי אַ נאָר־מאַלען פֿאַל איז בעסער ניט צו מאַכען קיין אַיינשפּריצונג.

די זויף דאַרף זיין ריין; זי דאַרף ניט האָבען געדיענט צו

זאָלן זיין אָנגעגרייט פאר דעם דאָקטאָר און פאר אלץ וואָס מען דארף אַוועקלעגן, ווי אינסטרומענטען (וועג נויטיג), וואטען, גאָז, א פּאָר שיסעל. אונטער דעם בעט זאָל זיין א צובער. א פלאָכע בעט־שיסעל (בעד־פּען) זאָל זיין אָנגעגרייט, אָבער ניט אויף דער בלויזער פּאָדלאָגע, כדי מען זאָל ניט אין בעט אריינטראָגען דעם שטויב פון דער פּאָדלאָגע. אלץ מוז זיין רייך געוואשען און די שיסלען אין וועלכע מען דארף וואשען אין אינסטרומענט, אָדער די הענד, אָדער אין וועלכע מען דארף האלטען אן אנטיספּטישע לעזונג, זאָלען זיין אי גוט געוואשען, אי מיט קאָכענדיג וואסער אויסגעשווענקט; מען קאָן זיי אויך מיט אלקאָהאָל אויכברענען: מען גיסט אריין א קלײן ביסעל אלקאָהאָל אין דער שיסעל און מען צינדט עס אָן. אם בעסטען איז זיך צו וואשען די הענד מיט רינענדיג וואסער. וועו מען נעהמט אָן א שיסעל כדי זי איבער־צוטראָגען פון איין אָרט אויף אן אנדערען, זאָל מען די פינגער ניט אריינלעגען אינעוועניג, נאָר אָננעהמען די שיסעל מיט בויידע הענד פון דרויסען. — דאָס בעט זאָל זיין אזוי געשטעלט, אז וואָס מעהר — נאטירליך אָדער קינסטליך — ליכט זאָל פאלען אויף דער פרוי'ס געשלעכטס־אָרגאנען. אויף דעם בעט, איבער דעם לייבּ, זאָל מען אריופלעגען א ריינע וואסק־לייוענד אָדער „אויל־קלאָטה“ (אויב ניי אָדער אלט זאָל זי געוואשען ווערען, צוערשט מיט זייף און מיט וואסער און דאן אָבגעגאָסען וועלען מיט קאָכענדיג וואסער) און די וואסק־לייוענד בעדעקען מיט א שטיק איינפאכער לייוענד. נאָך בעסער איז צו געברויכען דעם ווייכען „ראָבבער־שיט“ (קאוטשוק־לייוענד), וועלכען מען קויפט אויף דעם מעטער אָדער יארד. דאָס לייבּ, דאָס גומי־לייבּ, די לייוענד, זאָלען אלע וועלען גוט בעפעסטיגט צו דער מאטראָץ, כדי אלץ זאָל זיין גלאָט, אָהן פאלטען. מען זאָל ניט געברויכען קיין אָנדערע ווי זיכערהייטס־שפּילקעס. קיין נ י י ע לייכער, העמדער, האָנדטיכער, און אזוי ווייטער, דירעקט פון געוועלב, זאָל מען ניט געברויכען; מען זאָל זיי האָבען אויסגעקאָכט, געזאָטען. מען זאָל אכטונג געבען, אז קיין שום זאך וואָס קאָן קומען אין בעריהרונג, דירעקט אָדער אינדירעקט, מיט דעם בעט אָדער מיט

אָפענע וואונה, דורך וועלכער שמוץ קאָן אריינגעהן אין דעם בלוט. דאָס דאַרף מען קיין מאָל ניט פערגעסען.

אבערגלויבענס.

עס זענען פאַראַן א סך אבערגלויבענס וועגען ענטבינדונג. די וואָס זענען שערליך, דאַרף מען ניט צולאָזען. אָבער צו די וואָס שאַדען גאָר ניט צום געזונד, קאָנען מיר זיך פערהאלטען גלייכגילטיג, כאָטש פון דעם שטאַנדפונקט פון אלגעמיינער אויפקלערונג, איז עס תמיד גוט צו מאכען א פערזוך די פרויען אָנצוואוויזען אויף דער נאַרישקייט פון זייערע אבערגלויבענס.

וואָס ארט מיך, אלס דאָקטאָר, צום ביישפיעל, אויב דער קינדפעטאָרין׳ס מאַמע מאכט אויף אלע שיפלאָדען, די טירען פון אלע שאַפעס, דענקענדיג אפשר אז דורך דעם דערלייכטערט זי דעם וועג, עפענט זי דעם וועג פאַר דעם נייעם בירגערל? זי האָט אפילו ניט קיין אהנונג אז דערמיט דיענט זי די געצען פון איהרע אבות פון פאַר טויזענדער יאָהרען און אז זי האָט דאָ צו טון מיט גייסטער; אָבער שעדליך צו דער ענטבינדונג איז דאָס נישט. און וואָס געהט מיך אָן אז זי לענט אין דער קינפעטאָרין׳ס בעט אונטער דער מאַטראַץ אריין א מעסער, מיט וועלכען זי שעכט אונבעוואוסטערהייט אלע רוח׳ישע שונאים פון׳ם קינד צו פון דער פרוי? אָדער דאָס וואָס זי הענגט אוים שמות ארום דעם בעט, כדי מיט די הייליגע ווערטער צו פערטרייבען אל־דאָס־בייזע?

אָבער וועז מען לעגט ארויף א מטבע אויף דעם קינד׳ס נאָפעל, איז דאָס העכסט געפעהרליך דורך דעם שמוץ וואָס דאָס קאָן אריינברענגען אין דער אָפענער וואונד פון דעם נאָר־וואָס אָבגעשניטענעם נאָפעל. אזא אָדער אן עהנליכע זאך דאַרף מען דורכאוים פערוואהרען.

נאָך דער ענטבינדונג.

דאָס נאָרמאלע קינד אָטעמט גוט און שרייט באלד נאָך דער געבורט. מען האלט די פינגער אויף דעם נאָפעלשניר און מען פיהלט דעם אינעווענדיגסטען פולס. נאָך אייניגע מינוט, וועז דער פולס ווערט גאַנץ שוואַך, דאָס הייסט וועז דער מאַמע׳ס בלוט

וואשען עפּים שמוציגס, און אויב יאָ, זאָל מען זי גרינדליך אָבוואַ־
שען, איידער מען בעדיענט זיך מיט איהר.

אָבער די וואָס קומען אין בעריהרונג מיט דער קינפּעטאַרין,
דירעקט אָדער דורך געגענשטאַנדען וואָס זענען פּאַר איהר, זאָלען
זיין ריין, זאָלען האָבען ריינע אָפּט געוואַשענע הענד, קורצע, גע־
רייניגטע נעגעל, און זאָלען זיין אָנגעטון אין ווייסען, מיט א גע־
וואַשענעם פּאַרטוך אָדער מיט א גרויסער, לאַנגער, ווייסער בלוזע
וואָס זאָל בעדעקען אַלע קלייִדער. די אַרבעל זאָלען זיין גוט אַרויפ־
געקאַטשעט און די פּאַרדער־אַרעמס זאָלען זיין געוואַשען. איבער־
הויפּט זאָל די העבאַם און דער דאָקטאָר דיזע פּאַרשריפּטען נאָכ־
קומען. אויב דער דאָקטאָר איז געווען בייַ אַן אָנשטעקענדיגען
פּאַל אָדער עד האָט בעריהרט וואונדען מיט אייטער, אָדער עד איז
געווען אין טויטען־הויז פון א שפּיטאָל, דאַרף ער מעהרערע טעג
זיך אָבזאָגען פון ענטבינדונגען. אויב ער מוז אבסאָלוט די ענט־
בינדונג מאַכען, זאָל ער זיך מאַכען ין באָד, איבערבייטען די קלייִדער
און אַרבייטען מיט אויסגעקאָכטע קאוטשוק הענדשעקעס. דעם
דאָקטאָר'ס הענד מוזען געוואַשען ווערען פון 10 ביז 15 מינוט,
מיט א הארט האַנד־בערשטל, מיט זייף, וואַרים וואַסער, דאַן מיט
אַלקאָהאָל און ווידער מיט וואַסער. א דעזינפעקטאַנט איז מאַנכמאָל,
אָבער ניט תמיד נויטיג, אויב מען האָט זיך די הענד אַזוי געריניגט
ווי ס'איז דאָ ערקלערט געוואָרען. אפּילו וען מען אַרבייט מיט
דאָבבער־הענדשעקעס, זאָל מען פּריהער די הענד אַזוי ריניגען. דעם
דאָקטאָר'ס און דער העבאַם'ס אינסטרומענטען דאַרפען זיין סטע־
רילייזירט, דאָס הייסט אויסגעקאָכט. די העבאַם אָדער דער דאָק־
טאָר דאַרף זיך ניט אָבווישען די הענד צו דער אונטער־
זוכונג פון דער פרוי, און וואָס וועניגער די פרוי
ווערט אונטערזוכט, דאָס בעסער איז
פאר איהר. נאַטירליך, אונטערזוכט מוז זי ווערען כדי מען
זאָל וויסען צו אַלעם איז נאָרמאַל אָדער ניט; אָבער ניט מעהר אונ־
טערזוכען ווי עס איז אונבעדינגט נויטיג.

אַלע דיזע מאַסרעגלען זענען נויטוועניג, וויל נאָך דער ענט־
בינדונג זענען די געשלעכטס־אָרגאַנען ווי איין קאָנכאַל גרויסע

איבער די לייגעבער, מען ווישט אָב דאָס בלוט פון דער פרוי׳ס קערפער מיט א האנד־טוך איינגעטונקען אין לעבליך וואסער, מען לעגט צון איהרע געשלעכטס־טיילען א שטיק וואטע איינגעווייקעלט אין גאזע, וואס ווערט בעפעסטיגט דורך זיכערהייטס־שפילקעס פאַרענט און ריקווערטס צו א גרויסען פעסטען באנדאזש וואס ציהט איין דעם גאנצען בויך. מען קאן דאס מאכען מיט א האנד־טוך. מען באנדאזשירט די בריסט מיט א האנדטוך אָדער מיט א ספעציעל אויפגענעהט געוואנד. מען דעקט די פרוי צו און מען לאזט זי ליגען פאלשטענדיג רוהיג גליך, אויף דעם רוקען, מיט די פים אויסגעשטרעקט, ניט הויך צו־קאפענס. (פיג. 32—34.)

דאס אלץ איז פאר נארמאלע פאלען.

זאל מען געברויכען אנעסטעטישע מיטלען?

אזוי ווי די פרויען האבען זעהר גרויסע וועהטאגען ביי דער ענטבינדונג, איז עס ניט קיין וואונדער וואס מען האט שוין פון לאנג געוזוכט מיטלען דורך וועלכע די פרויען זאלען גאר ניט פיהלען אָדער זאלען וואס וועניגער פיהלען די וועהטאגען. כאטש וואס פרויען וועלכע האבען מיידעלווייז געלעבט נארמאל, וועלכע לעבען אויך שפעטער ריכטיג און זענען געזונד און שטארק, ליידען וועניגער ביי דער ענטבינדונג ווי די שוואכע, ניט נארמאלע פרויען, כאטש וואס ווילדע, פרימיטיווע פרויען און חיות ליידען אויך וועניגער, אבער גאר אהן וועהטאגען איז זעלטען אן ענטבינדונג און מאנכמאל זענען זיי אונערטרעגליך. פאר אייניגע יאהרען האט מען איינגעפיהרט די קלאראפארם־אנעסטעזיע, דורך וועלכע די פרוי וועט ערשט אפגעשלאפען און פיהלט גאר נישט, ווי מען טוט עס פאר יעדער גרויסער אפעראציע. געווהנליך גיט מען דאס אנעסטעטישע מיטעל ערשט פאר דער צווייטער ענטבינדונגס־פעריאדע, וועז די שמערצען זענען אם שטארקסטען, כדי מען זאל דערפון וואס וועניגער געבען. אין די גאר לעצטע יאהרען האט מען געמאכט א פערזוך אייניגעבען דעם לאך־גאז און נאך מעהר איז פערזוכט געווארען די בעהאנדלונג מיט דעם דעמערשלאף אָדער „טווילייט־סלייפ". דאס לעצטע מיטעל

הערט אויף ארויסצופלישען אין דעם קינד'ס קערפער, שערט מען איבער דעם נאָפּעלשניר מיט א שערלע וואָס איז געווען פין פרי־הער נעריניגט און אויסגעקאָכט, אָנגעגרייט און געהאלטען אויך געווייקעלט אין סטערילער נאָזע, צוזאמען מיט אן אויסגעקאָכט ריין וויים בענדל, מיט וועלכען מען פערבינדט שטארק דעם נאָפּעל־שניר אין צוויי ערטער, פאר און נאָך דעם שניט. מען בינדט צו דעם נאָפּעלשניר אין די ביידע ערטער נאָך איידער מען מאכט דעם שניט, כדי וואָס וועניגער בלוט זאל פערלוירען געהן. דער שניט ווערט געמאכט 3 ביז 4 צענטימעטער דיסטאנץ פון דעם קינד'ס קערפער, דאָס הייסט פון דעם קינד'ס בויך. דער שניט איז נאָר ניט שמערצהאפט; דאָס קינד פיהלט איהם נישט.

דאָס קינד ווערט דערווייל אויסגעוויקעלט און אוועקגעלעגט און מען בעשעפטיגט זיך מיט דער מאמען. שפעטער מאכט מען דעם קינד א לעבליכע וואָנע מיט זייף, מען וואשט אווען דעם שמוץ פון זיין קערפער און פון זיין קאָפּ, מען וואשט אָב דאָס פנים און די אויגען מיט קאלט וואסער, מען גיחט צו צום באָד א טאָפּ מיט קאלט וואסער און מען נעהמט דאָס קינד ארויס פון דעם באָד. דערנאָך ווישט מען דאָס מויל אוים מיט א ריין, וויים, דין טיכעל, אויסגעטונקען אין קאלט וואסער, מען טריקענט אָב דאָס לייב און מען פערזאָרגט דעם נאָפּעל. מען וויקעלט אויך דאָס איבערגעבליבענע שטיקעל נאָפּעלשניר, וואָס ליגט אויף דעם קינד'ס בויך, אין א שטיק ריינער, סטערילער נאָזע און איבער דער נאָפּעל־געגענד באנדאזשירט מען דעם בויך. דאָס קינד ווערט אויסגעפוי־דערט, די פודער גוט צוטיילט אויף דער הויט מיט וואטע, כדי עס זאל ניט בלייבען קיין גרעסערע מאסע פודער אין די הויט־פאל־טען. די פ א ר ה ו י ט ווערט בעהאנדלט ווי עס איז בעשריבען אין דעם קאפיטעל „די פארהויט", אין דיזען בוך. דאָס קינד ווערט בעקוועם אָנגעטון, אבער די הענד און די פים ווערען גענאָזען פריי; עס ווערט צוגעדעקט און אוועקגעלעגט. (פיג. 28—31.)

דעם קינד'ס אויגען ווערען פון'ם דאקטאָר אָדער פון דער העבאם אזוי בעהאנדלט ווי זיי האָבען גע'ערענט, כדי צו פערהיטען אויגען קראנקהייטען.

דאָס בעט פון דער קינפעטאָרין ווערט גערייניגט; מען בייט

די היילונג פון די געשלעכטס אָרגאַנען.

נאָך דער ענטבינדונג הויבט אָן די געבערמוטער קלענער צו ווערען, אָבער די צוריקבילדונג געהט אזוי לאַנגזאַם אז ערשט נאָך זעקס וואָכען ווערט זי נאָרמאַל, נאָר צוריק צו דער גרויס פון א בתולה׳ס געבערמוטער געהט זי שוין מעהר קיין מאָל נישט. ביי דער געלענהייט פון דער דאָזיגער צוריקבילדונג האָבען די פרויען מעהרסטענס וועהטאָגען, וועלכע זענען בעזונדערס שטאַרק אין די ערשטע טעג. מען רופט זיי נאָכוועהען. זיי זענען זעלטען ביי ערשטלינגען און טרעפען זיך אָפט ביי פרויען וואָס האָבען שוין פריהער געבוירען.

פון דער געבערמוטער און פון דער שיידע קומען אַרויס שטיקלעך הויט און א פליסיגקייט, דער וואָכנפלוס, וועלכער שטאַמט פון די נאָך ניט געהיילטע וואונדען און וועלכער בעשטעהט פון בלוט, שלייַם, אייטער און רעשטען פון געוועבען. אין די ערשטע 2-3 טעג איז די פליסיגקייט מעהר בלוטיג און טיעפער רויט; פון׳ם 4-טען ביז צום 8-טען טאָג וועניגער בלוטיג, שיטערער, און איהר פאַרב איז העלרויט; פון׳ם 8-טען טאָג אָן איז זי געלבליך אָדער וויסליך און זי קומט אויך אין א קלענערער מאָס. נאָך 4 ביז 6 וואָכען פערשווינדט זי אין גאַנצען.

די וואונדען און די שוועלונגען פון דער שיידע און פון די דרויסענדיגע געשלעכטס-טיילען הילען זיך צימליך שנעל.

א נאָרמאַלע קינפּעטאָרין האָט ניט קיין פיבער. אויב די טעמפּעראַטור איז איבער 38 גראַד צענטיגראַד אָדער איבער 100.4 גראַד פאַהרענהייט איז עס ניט נאָרמאַל און מען דאַרף אויסגעפינען די אורזאַך.

די פלעגע אין דער קינפּעט.

ס׳איז אמת אז א סך פרויען שאַדט נישט ווען זיי שטעהן באַלד נאָך דער ענטבינדונג אויף פון דעם בעט. אָבער די מעהרסטע וואָלט דאָס יאָ געשאַדט, און פיעלע קאָנען דאָס ניט טון. נאָך דער גרויסער אנשטרענגונג פון דער געבורט, אין דער צייט ווען אזוי פיעל וואונדען מוזען זיך הילען, דאַרף די פרוי האָבען ר ו ה,

בעשטעהט פון איינשפּריצען אונטער דער הויט צוויי מעדיקאַמענ־
טען, מאָרפּין און סקאָפּאָלאַמין, די פּרוי לייגנ־
דיג אין א גאַנץ שטיל און האַלב־פינסטער צימער. די פּרוי וועלט
דערפון ניט אין גאַנצען בעוואוסטלאָזן, אָבער זי פּיהלט ניט די
שמערצען. מעהרערע ספּעציאַליסטען בעהויפּטען אז דער דעמער־
שלאָף איז זעהר ערפּאָלגרייך, אָבער א סך זענען דאַגעגען. אין
פּיעלע שפּיטעלער וואו מען האָט דאָס מיטעל פּראָבירט, האָט
מען עס געמוזט אויפגעבען.

אָט וואָס מען האָט אויסצוזעצען געגען אלע די מיטלען צו
פּערקלענערען די געבוירט־וועהען: פּאַר די פּרויען וואָס האָבען
ניט קיין פּאַלשטענדיג נאַרמאַל האַרץ אָדער די וואָס ליידען פון
עפּים א כראַנישער קראַנקהייט, זענען די מיטלען מאַנכמאַל גע־
פּעהרליך; דער דעמערשלאָף האָט אויף געווייסע פּרויען גאָר ניט
קיין ווירקונג, און אויף אַנדערע נאָר א שוואַכע ווירקונג, אזוי אז
זיי פיהלען די שמערצען סיי־ווי־סיי; די מיטלען האָבען אָפּט א
שלעכטע ווירקונג אויף דעם קינד; א סך פּרויען וועלען שרעקליך
אויפגערעגט אונטער דער ווירקונג פון דעם דעמערשלאָף, מאַנכע
וועלען פּאַר א שטיקעל צייט כמעט גייסטעספקראַנק; די פּסיכאַלא־
גיע פון דער פּרוי מיט דעם געדאַנק אז זי מוז האָבען אזא מיטל,
וועלט אזוי געענדערט, אז אַנשטאַט זיך צו פּאַסען אז זי מוז און
קאָן די שמערצען פּערטראָגען, האָט זי מעהר מורא און שרעקט
זיך פּאַר דער ענטבינדונג; די וועהטאָגען וועלען טאַקע אָבגעשוואַכט
דורך דעם מיטל, אָבער אויך די „וועהען", דאָס הייסט די צונויפ־
ציהונגען פון דער געבערמוטער וועלען שוואַכער, אזוי אז די ענט־
בינדונג איז אָפּט שוועלער ווי אָהן אן אַנעסטעטיש מיטל; דע־
ריבער זענען דורך די מיטלען עפּטער נויטיג אינסטרומענטען, דאָס
הייסט די ענטבינדונג וועלט געפּעהרליכער; דער דעמערשלאָף איז
ניט לייכט אָנצוואוועדען פּאַר יעדער פּרוי, ווייל מען דאַרף האָבען
א זעהר געשיקטען דאָקטאָר, א זעהר געשיקטע בעדיענונג, א ספּע־
ציעל אייגנעריכטעט צימער און — ווייל דאָס אלעס קאָסט זעהר
טייער.

שפּייזען און אלקאהאלישע געטראַנקען, — אַבער נישט צו פיל אַלקאָהאָל; זי דאַרף זיך ניט איבערעסען. פּרוכט מוז זיין א טייל פון יעדער מאָלצייט.

אויב זי האָט ניט אַליין קיין שטול, זאָל מען איהר מאכען יעדען טאָג א קליסטיר. זי זאָל האָבען שטולגאַנג אין א פּלאַכער בעטשיסעל.

אויב זי קאָן ניט לאָזען דעם אורין, מוז דער דאָקטאָר איהר איהם אויסצאַפּען מיט דעם קאַטהעטער, אַבער מען זאָל צוערשט מעהרערע מאָל פּראָבירען צולעגען וואַרעמע אומשלענען אויף דעם אונטערשטען טייל פון׳ם בויך און די דרוסענדי־גע געשלעכטס־טייל מיט וואַסער בעשפּריצען, וועלכעם העלפּט אָפט זעהר גוט.

ביי נאַרמאַלע פאַלען זאָל מען ניט מאכען קיין אייגשפּריצונגען אין דער שיידע. מען זאָל נאָר א פּאָר מאָל אין טאָג רייניגען די דרוסענדיגע געשלעכטס־טייל און אויף זיי האַלטען א שטיק וואַטען אייגעווייקעלט אין גאַזע, וועלכעם זאָל אָפּט געווען אסעלט ווערען. די בעשמוצטע וואַטען און גאַזע זאָל ניט ליגען אין צימער; אויב מעגליך, זאָל מען זי פערברענען. שוואַמען זאָל מען ניט געברויכען, וויל זיי קאָנען קיין מאָל ניט גוט גערייניגט ווערען.

אינערליכע אונטערזוכונגען אין דער קינפּעט צייט זענען שעדליך און זענען פערבאָטען אין נאַרמאַלע פאַלען.

זויגען דאָס קינד זאָל די ברוי אָנהויבען אונגעפעהר 6 שטונדען נאָך דער עבטבינדונג, וועו אלעם איז נארמאל. וועו די מילך קומט צו שטארק צו, מאכט מען דער פרוי א באנדאזש אויף די בריסט, אזוי אז זי זאלען ווערען אויפגעהויבען און לייכט צום קערפער צוגעדריקט.

דאָס קינד זאָל געוואַיגען ווערען ביי דער געבורט.

נאָך דעם ערשטען רייניגונגס באָד זאָל מען דאָס קינד עטליכע טעג ניט באַדען, און נאָר דאָס פּנים, דאָס מויל, די הענד, די פיס, דעם אָנוס און די געשלעכטס־טייל־ען יעדען טאָג (די לעצטערע מעהרערע מאָל אין טאָג) רייניגען, אויפּפּאַסענדיג ניט צו בענעצען דעם נאָפּעל. וועו דאָס איבערגעבליבענע שטיקעל נאָפּעל־שטראַנג פאַלט אראָב, קאָן מען אָנהויבען דאָס קינד רעגעלמעסיג צו באַדען.

רוה פון׳ם קערפער, רוה פון׳ם מח. אין רוה בעשטעהט די הויפט־פלעגע פון דער קינפּעט־צייט.

וועו אלעס געהט גוט, זאָל די פרוי ליגען א וואָך ביז 10 טעג אין בעט. אין די ערשטע צוויי, דריי טעג זאָל זי ליגען אונבע־וועגלעיך אויף דעם רוקען. דערנאָך מעג זי זיך אביסעל בעווועגען, זיך לעגען אויף א זייט. נאָר ביסלעכווייז, שטופענווייז, זאָל זי איבערגעהן צום זיצען אין בעט, דערנאָך צום זיצען אויף א בענקעל, און צום שטעהן און ארומגעהן.

די קינפּעטאָרין זאָל ליגען אין בעסטען, לופטיגסטען, ליכטיג־סטען צימער; דאָס פענסטער זאָל זיין אָפּען, אָבער די פרוי זאָל, אין די קאלטע טעג, זיין גוט צוגעדעקט. אין ווינטער מעג מען, פערשטעהט זיך, דאָס פענסטער צומאכען ביים איבערטון. די טעמפּעראטור אין צימער זאָל ניט זיין נידריגער ווי אונגעפעהר 65 גראד פאהרענהייט, 14 גראד רעאמיר אָדער 18 גראד צענטי גראד. ס׳איז א פעהלער צו פערהענגען די פענסטער און דאָס צי־מער צו מאכען טונקעל, ווי מאנכע טוען עס. שמוציגע זאכען, ווי פערונרייניגטע ווינדלען און וויקעלעך פון׳ם קינד זאָלען וואָס שנע־לער ארויסגענומען ווערען פון דעם קינפּעט צימער.

דער קינפּעטאָרין׳ס בעט זאָל געהאלטען ווערען ריין.

צו פיעלע בעזוכען זאָלען ניט ערלויבט ווערען, כדי די פרוי זאָל זיך ניט אויפרעגען.

מען זאָל די פרוי ניט דולען מיט זאָרגען פון דער באלעבא־טעשאפט.

איך וויים אז ניט אלע ארבייטער פרויען און זייערע פאמיליען קאָנען דיזע געבאָטען אבהיטען. זאָלען זיי אָבער טון דאָס בעסטע וואָס ס׳איז זיי מענליך.

אין די ערשטע פאָר טעג, וועו דער אפעטיט איז נאָך מעהר־סטענס שוואך, איז אם בעסטען דער פרוי ג ר נ י ט אָדער זעהר ווינציג עסען צו געבען. זופ, פרוכטזאפטען, א לויז איי, צערעלען און עהנליכע זאכען זענען פאסענדע שפייזען. וועו די פרוי הויבט אָן צו ווערען הונגעריג און אויב זי האָט שטול און האָט ניט קיין פיבער, מעג מען איהר געבען צו עסען וואָס זי ווי, — מיט אויסנאהם פון שארפע, הארבע און אויפרעגענדיגע

א צו לאנגע בלוטונג קאן אבשוואכען די פרוי און אפילו פערור־זאכען איהר טויט.

שיינטויט פון׳ם קינד. — דער געבורטסהעלפער דארף די ענטבינדונג אזוי פיהרען אז דעם קינד׳ס קאפ זאל ניט ליגען צו לאנג אין דער שיידע, ווייל אויב האם קינד גיט א ציה דעם אטעם, ציהט עס ארײן שלײם און פליסיגקייט און זיינע אטמונגס־ארגאנען ווערען פערלעגט און עס ווערט דערשטיקט. עס זענען אויך פאראן אנ־דערע אורזאכען פון דערשטיקונג פון׳ם קינד און ביי יעדער שווער־רער, צו לאנגער אדער אונגאראמאלער ענטבינדונג קאן דאם געשען. אויב דאם דערשטיקטע קינד לעבט נאך, איז עס בלוי, ווייל זיין בלוט ענטהאלט קוילען זויערע אנשטאט זויער־שטאף, דען פון דער מאמען קריגט עס שוין מעהר נישט קיין בלוט מיט זויער־שטאף, און עס גיט ניט מעהר איבער דער מאמען זיין בלוט מיט דער גיפטיגער קוילען זויערע; פון דער אנדערער זייט קאן עס ניט אטעמען אויף זיין אייגענעם חשבון, ווייל זיינע אטעם אר־גאנען זענען ערגעץ ווא פערשטאפט געווארען. האם קינד איז שטיל און עס בעוועגט זיך ניט. אבער דאם האץ קלאפט, וועלכעם איז א סמן אז עס לעבט נאך. וען דאם האץ הערט אויף צו אר־בייטען, איז שוין גאר ניטא וואם צו טון.

מען רייניגט דאם מויל און דעם האלז מיט א ריין, דין טיכעל, ארומגעווויקעלט ארום דעם פינגער, האלטענדיג דערבי דאם קינד מיט דעם מויל אראב און מיט דעם קאפ נידריגער ווי דער קערפער. דערנאך טויכט מען דאם קינד איין אין א שיסעל מיט וואסער וואסער און באלד נאך דעם אין א שיסעל מיט קוהל וואסער, וועל־כעם מען וויידערהאלט מעהרערע מאל, און מען גיט איהם עטליכע פעטש אויף דעם קערפער, כדי עס צו רייצען. מעהרסטענס העלפט דאם. אויב נישט, מוז מען אנווענדען קינסטלישע אט־מונג דורך אייגע פון די מעטאדען וואם זענען בעקאנט יעדען געבורטסהעלפער. די גרעסטע צאהל דאקטוירים און העבאמען געבויכען די „שלטצע׳שע שווינגונגען", ביי וועלכע דאם קינד ווערט געהאלטען ביי די פסלען און ריטמיש און מיט דעם קאפ אראב אויפגעהויבען און דאן מיט דעם קאפ ארויף ארונטערגעלאזען. די סילוועסטער און די שעפער

אונרעגעלמעסיגקייטען.

איינרייסונגען. — עס איז כמעט ניטאָ קיין ענטבינדונג אָהן אַן איינרייסונג אין די געשלעכטס אָרגאַנען. נאָר די מעהרסטע זענען לייכטע און, אויב די פרוי ווערט געהאַלטען ר י י ן א ו ן ר ו ה י ג, היילען זיי זיך אַליין. די גרעסערע ריסען מוזען צוגענעהט ווערען ווען זיי זענען פרישׁ. א ד א מ ר י ס, דאָס הייסט א ריס פון דער הויט און פון דעם פלייש צווישען דער וואולווא און דעם אָנוס, מוז כמעט תמיד צוגענעהט ווערען. א גרויסער דאָמרים וואָס געהט טאָקע ביז צום אָנוס קאָן האָבען שלעכטע פאָלגען, ווייל ווען דער מוסקעל וואָס איז אַרום דעם אָנוס ווערט איינגעריסען איז אונמעגליך אָדער שוואר דעם שטול אייגצוהאַלטען און מען קאָן איהם פערלירען ניט וויסענדיג. א ריס אין האַלז פון דער געבערמוטער, אויב ער איז זעהר גרויס, דאַרף אויך צוגענעהט ווערען. צו א קלייגעם ריס זאָל מען גאָר ניט טון.

בלוטונגען אָדער העמאָראַגיען. — ביי יעדער נאָרמאַלער ענטבינדונג ערוואַרטען מיר זיך אויך בלוטונגען. אָבער גענען זעהר שטאַרקע אָדער לאַנג דויערענדיגע בלוטונגען — דאָס איז פאַר דעם וואָס פיהרט די געבורט צו בעשטימען — מוז מען עפּים טון. אָפט ווען א ט א מ פּ א נ י ר ו נ ג, דאָס הייסט אַן אויספילונג פון דער שיידע מיט סטעריליזער וואַטען אָדער גאַזע גענוג זיין. אָבער אויא טאַמפּאָן דאַרף ניט בלייבען צו לאַנג אינעווענג, נאָר מעהר ווי צעהן ביז צוועלף שטונדען, וויל זאָנסט קאָן זיך שמוץ אָנזאַמלען און די אָרגאַנען קאָנען אינפעקטירט ווערען. אויב די בלוטונג ווערט ניט געשטילט דורך רוה און טאַמפּאָנירונג, קאָן זיין אַז אַן אָפּעראַציע איז נויטיג, — מעהרסטענס אַן א ו י ס ק ר א צ ו נ ג אָדער, ווי מען רופט עס אויך, א ק י ר ע ט א ז ש פון דער געבערמוטער. דורך דער אָפּעראַציע גלינגט אַרויסצונעהמען די קלייגע שטיקלעך הויט אָדער פלאַצענטא וואָס קאָנען זיין צוגעקלעבט צו דער אינעוועניגער וואַנד פון דער געבערמוטער און קומען מאַנכמאָל ניט אַליין אַרוים, אָבער וואָס לאַזען אָפּען די פערוואונדעטע אָדערען פון וואַנען די בלוטונג קאָן שטאַמען. די אורזאַך, דאָס אָרט פון דער בלוטונג, וואָס און ווען ס׳איז צו טון, דאַרפען בעשטימט ווערען פון דעם געבורטסהעלפער.

שערלעך אין די הענד פון געוויסענלאזע דאקטוירים, וואס וועלען עס אן אונגעוויטיגערהייט, נאר כדי מיט דער ענטבינדונג שנעלער פארטיג צו ווערען, אדער כדי צו קאנען פארערען א גרעסערען לוין פאר דער ארבייט. אינטערעסאנט איז דער פאקט אז די קאריערע פון דיזען העכסט ניצלעכען אינסטרומענט האט זיך אנגעהויבען אויף א זעהר ניט שענעם אופן. פאר א צייט לענגער ווי הונדערט יאהר, פון׳ם סוף פון 16־טען יאהרהונדערט ביז צום אנפאנג פון׳ם 18־טען יאהרהונדערט האבען ט ש ע מ ב ע ר ל ע ן, דער ערפינדער, און זיינע נאכפאלגער עם געהאלטען בסוד און דערמיט געמאכט א מיאוס׳ען האנדעל.

די צוואנג־אפפאראציע מוז געמאכט ווערען נאר וועז מען קאן ניט ערווארטען קיין נאטירליכע ענטבינדונג אהן א ׳עפאהר פאר דער מאמען און פאר דעם קינד, און וועז געווייסע, פארגעשריבענע בעדינגונגען ווערען ערפילט. קיין דאקטאר וואס קען ניט גענוי די טעכניק פון דער אפפאראציע, דארף זי ניט אונטערנעהמען. זי איז מעהרסטענס אן אפפאראציע פאר געווייסע פארמען פון ענגען בעקען.

דאס ארויסציהען פון׳ם קינד ביי די אונטערשטע חלקים פון׳ם קערפער, אנשטאט ביים קאפ. אהן אינסטרומענטען.

די צושטערונג פון׳ם קינדס קאפ (קראניאטאמיע), דאס הייסט דאס הרג׳ענען פון׳ם קינד אין דער מאמע׳ס לייב, איז מאנכמאל נויטיג, וועז אן ענטבינדונג איז אונמעגליך און וועז דורך דעם ווערט די מאמע גערעטעט. פארען ספעציעלע אינסטרומענטען פאר דיזער שרעקליכער אפפאראציע.

דער קאיזערשניט איז די ענטבינדונג דורך דעם בויך, אנשטאט דורך דער שיידע. ביי מאנכע פארמען פון זעהר ענגען בעקען, וואו אפילו די צוואנג קאן ניט העלפען, אדער וואו מען קאן אויך אן אנדערען אופן קיין לעבעריג קינד ניט האבען, בלייבט נאר איין מיטעל, — דעם בויך און די געבערמוטער אויפצושניידען.

עם פערשטעהט זיך אז אלע אויסגערעכענטע אפפאראציעס ווערען גמאכט אונטער אנעסטעזיע, דאס הייסט די פרוי ווערט איינגעשלאפען.

מעטאָדען פון קינסטלעכער אָטמונג זענען דיזעלבע ווי ביי דער־וואקסענע; זייער בעשרייבונג געהערט ניט אהער.

מען דארף פאָרטזעצן אלע מיטלען צו בעלעבען דאָס קינד, אזוי לאנג ווי ס׳איז נאָך פאראן די קלענסטע האָפנונג, ווייל מאנכמאל געלינגט עס דאָס קינד צו רעטען ערשט נאָך א פאָר שטונדען. אָבער עס פערשטעהט זיך אז מען דארף ארבייטען פאָרזיכטיג, ווייל דעם קינד׳ס ביינדלעך און ארגאנען זענען פיין און דעליקאט, און קאָנען לייכט פערוואונדעט ווערן.

קינפעט פיבער. — א ביסעל היץ קאָן א פרוי האָבען אפילו ביי דער נארמאלסטער ענטבינדונג. אָבער העכער פיבער איז אפט צו פערדאנקען אן אינפעקציע וואָס קומט פון ניט אָבהיטען אלע רעגלען וועלכע איך האָב שוין אויסגערעכענט אז זיי דארפען הערשען פאר, וועהרענד, און נאָך דער ענטבינדונג. אן אינפעקציע קאָן פערורזאכען אייטערדיגע וואונדען, שוועלונגען, מכות, אין און ארום די סעקסואל ארגאנען, ווי אויך סעפסיס פון דעם גאנצען בלוט, בלוט פערגיפטונג, ווי מען רופט עס געווענליך. די בעהאנדלונג איז נאטירליך פערשידען נאָך דעם פאל. אפט שטארבט די פרוי פון אזעלכע אינפעקציעס אדער זי נויטיגט זיך אין אזעלכע אפעראציעס, וואָס מאכען פון איהר א קריפעל.

די וועגדונג — איז אן אפעראציע אהן אינסטרומענטען, מיט די בלויזע הענד, דורך וועלכער דער דאקטאר דרעהט איבער דאָס קינד אין דער געבערמוטער פון אן אונריכטיגער לאגע אין וועלכער די ענטבינדונג איז אומעגליך, אין א ריכטיגער לאגע, אזוי אז די ענטבינדונג זאל ווערען מעגליך. צום בוישפיעל, וען דאָס קינד ליגט אין דער קווער, אנשטאט אין דער לענג, אין די לעצטע שטונדען, און עס איז ניט מעהר צו האָפען אז זיין לאגע וועט זיך אליין ענדערען. עס זענען נאָך פאראן אנדערע פאלען וואו א וועגדונג איז נויטיג.

די צוואַנג אָפּעראַציע — וועלט געמאכט מיט אן אינסטרומענט, די צוואנג (פאָרצעפס, צאנג), מיט וועלכער מען ציהט ארויס דאָס קינד בייס קאָפּ. דאָס אינסטרומענט רעטעט יעדעס יאָהר טויזענדער לעבענס, אָבער ליידער איז עס אויך אפט

פערטע אבטיילונג:

דאָס געוועהנליכע געשלעכטס לעבען.

עס קאָן זיך צופעלליג טרעפען אז, אנשטאָט די שוואַנגערשאפט זאל זיך ענטוויקלען אין דער געבערמוטער, ענטוויקעלט זי זיך אין איינער פון די טובען, זעלטענער אין אייערשטאָק, — עקסטרא אוטערינע שוואנגערשאפט; אזוי ווי די ערטער זענען ניט דערצו אייגנעריכטעט, איז דאָס געפעהרליך פאר דער פרוי. די טובע פלאצט, שטארקע אינערליכע בלוטונגען פאלגען; די פרוי קאָן שטארבען, אויב מען אפערירט זי ניט אין צייט.

די בלאָזענמאלע איז א זעלטענערע פאָרם פון שוואַנגערשאפט אין וועלכער ניט א קינד ענטוויקעלט זיך, נאָר געווייסע בלאָזען. געפעהרליך דורך בלוטונגען; די בעהאנדלונג איז נאָך דעם פאל.

געפעהרליכע אונרעגעלמעסיגקייטען זענען אויך אמאל: די פלאצענדע, וועו זי ליגט פאר דעם קינד, נעבען דער עפענונג פון דער געבערמוטער, וויל דורך די וועהען וועדט דאָס די פלאצענטא איינגעריסען און בלוטיגט שטארק; דער ניט נאָר־מאל ליגענדער נאָפעל שטראנג; די וועהענשוואכקייט.

די אונרעגעלמעסיגקייטען פון דעם בעקען זענען מעהרסטענס צו פערדאנקען דער קינדער קראנקהייט פון די ביינער וואָס מען רופט די ענגלישע קראנקהיט אָדער רהאכיטיס; זעלטענער אויך אן אנדערער ביינער קראנקהייט, אסטעאמאלאצי ע. (פיגור 36, 37, 38.)

ביי פרויען, וואָס קאָנען זיך ערוואַרטען אויף געפעהרליכע אונרעגעלמעסיגקייטען ביי דער ענטבינדונג, זענען מיטלען פאר געבורט בעשרענקונג א נויטוועגדיגקייט. און זיי זענען אויך געזעצליך, אפילו אין די לענדער וואו זיי זענען זאָנסט פערבאָטען.

דאָס נאָרמאַלע געשלעכטס־לעבן.

ס׳איז תמיד שוואר געווי צו בעגרענעצען דאָס נאָרמאַלע פון דעם נישט־נאָרמאַלען. און וועגען געשלעכטס־לעבן איז דאָס נאָך שוואַרער. אָבער טראָצדעם קאָנען מיר אין אַלגעמיין בעטראַכטען פּאַר נאָרמאַל דאָס געשלעכטס־לעבן פון די מעהרסטע פערהייראָטע מענשען, אָדער פון די וואָס לעבען א לענגערע צייט מיט איין און דערזעלבער פרוי אָדער מיט איין און דעמזעלבען מאַן, אויב זייער פּאָרם פון געשלעכטליכען פערקעהר פערוואַכט זיי קיין פיזישען און קיין מאָראַלישען שאָדען.

דער צוועק פון דעם געשלעכטליכען פערקעהר איז צו פערמעהרען דעם מין. אָבער די נאַטור האָט אַרומגערינגעלט דיזען פערקעהר מיט אַלערליי אננעהמע און פערגניגונגס־פולע געפיהלען אָקטען, ווי עס וווייזט אויס, כדי מען זאָל איהם נישט פערנאַכלעסיגען. אַלע דיזע אָקטען און געפיהלען זענען א טייל פון דעם געשלעכטס־פערקעהר; זיי זענען קיינע נאָרישקייטען; זיי זענען וויכטיג און זאָגאָר נויטיג. דער פערליעבטער בליק, דאָס שמייכעלהאַפטע וואָרט, דער ליעבעס־בריעף, דער האַנד־דרוק, דאָס געשפּרעך, דער ציטער ביי דער בעגעגענונג, דער קוש, דער קאָנטאַקט פון די קערפערס, — דאָס אַלעס, וועלכע עס קומט פּאָר צוווישען מאַן און פרוי מיט אַן אונבעשטימטען אָדער בעשטימטען וואונש זיך צופריעדענצושטעלען געשלעכטליך, געהערט צום געשלעכטס־פערקעהר, כאָטש ס׳איז נאָך אָפט זעהר ווייט דערפון. דער פערקעהר צווישען די סעקסואַל־אָרגאַנען דארף בעטראַכט וועלען אַלס דער סוף־אָקט פון דעם גאַנצען געשלעכטס־פערקעהר. פון דעם קאָן מען איינזעהן אז פון א פערקעהר בלויז פון די געשלעכטס־אָרגאַנען, אָהן קיין שום טיילנאַהמע פון דעם איבריגען קערפער, אָדער אָהן קיין טיילנאַהמע פון דעם גייסט, קאָנען ניט אַרויסקומען קיין גוטע פּאָלגען. מאַנכמאָל בעהאַלט דער זאָגענאַנטער איינפאַכער פריינדשאפטס־פערקעהר צווישען מאַן און פרוי, וועלכע בעשטעהט אויסערליך למשל בלויז פון געשפּרעכען אָדער לעזען צו

טען פערקעהר, — נאָר אויך כדי דער פערקעהר אַן און פאַר זיך זאָל זיין ענערגישער, בעסער און פאַר ביידע טיילען מעהר בע־ פרידיגענד.

עס וואָלט גוט געווען פאַר דעם מאַן צו האָבען פערקעהר ביי 20 יאָהר. אָבער אַזוי וויִ אַ ריינער פערקעהר, אָהן אַ געפאַהר פון אָנשטעקונג איז איצט זעלטען מעגליך ביי דעם אַלטער, דורך די סאָציאַל־עקאָנאָמישע אומשטענדען, דורך די אונמעגליכקייט צו ערנעהרען אַ פאַמיליע, שאַדט עס ניט אויב מען האָט ערשט פערקעהר נאָך 25 יאָהר און עס שאַדט ניט אויב מען האַלט זיך צוריק דערפון ביז דעמסטמאָל, נאָר מען מוז וואָס מעהר פערמיידען אַלע גע־ לעגענהייטען וואָס רעגען אויף געשלעכטליך. נאָר ניט האָבען קיין פערקעהר ביז צו 27 — 28 יאָהר איז מעהרסטענס ניט שעד־ ליך, נאָר מאַנכמאָל וועדט מען דערפון אימפּאָטענט. נאָך שפּעטער צו בלייבען אָהן פערקעהר און אויב מען האָט לוסט דערצו, פערזאָכט כמעט תמיד אימפּאָטענץ.

ס'איז געזונדער פאַר מאַן און פרוי ניט צו שלאָפען שטענדיג צוזאַמען; אַ הויז וואָס ס'איז אין אַלגעמיין ניט היגיעניש, איז עס געשלעכטליך ניט גוט, וויִל מען רייצט זיך דורך דעם אויף צו האָבען צו אָפט פערקעהר.

ביי נאָרמאַלע מענשען איז דאָס סעקסואַלע בעדירפניש פאַראַן ביז צום טויט אַדער ביז צון אַ הויכען אַלטער, אָבער עס וועדט שוואַכער און שוואַכער מיט די יאָהרען, אָנגעפאַנגען פון זעכציג יאָהר אונגעפעהר. זוכען דאָס דאָזיגע בעדירפניש קינסטליך אַרויס־ צורופען אין דעם אַלטער, איז אַ פעהלער, וויִל דאָס איז אומ־ געזונד.

אין דער צייט פון פערקעהר זאָל מען זיך היטען צו זאָגען אַדער צו טון אירגענד עפּים וואָס קאָן האָבען אַלס פאַלגע מען זאָל אָנוועהרען דעם חשק צום פערקעהר. מען זאָל נאָר ניט טון וואָס קאָן דעם שותף אַדער די שותף'טע ענטמוטיגען אַדער זיין אַדער איהר אויפמערקזאַמקייט פון'ם סעקסואַלען אקט אָבציהען. מען זאָל אין דער צייט ניט רעדען פון קיין אונאַנגענעהמע זאַכען.

מען זאָל ניט האָבען קיין פערקעהר אויב מען האָט ניט קיין לוסט דערצו אַדער וועז מען איז צו מיד, פונקט אַזוי וויִ מען דאַרף

זאמען, א געשלעכטליכע צוציהונג, וועלכע איז א ניט פאלשטענדיגער סעקסואל־פערקעהר.

דאָס געשלעכט־לעבן הויבט זיך אָן זעהר פריה, מען קאָן זאָגען ביי דער געבורט פון׳ם קינד; עס פערשטעהט זיך, אין די קינדער־יאָהרען איז עס נאָר רודימענטער, דאָס הייסט עס זענען פאַראן בלויז שפורען דערפון. אָבער דיזע שפורען, וועלכע זענען שווער צו בעמערקען פאַר דעם אונערפאַהרענען, קאָנען קיינסטלעך און פאַר דער צייט אויפגעוועקט ווערען דורך אן אונריכטיגע פיזישע און גייסטיגע ערציהונג און דורך פערשידענע דירעקטע און אינדירעקטע רייצונגען. דאָס דאַרף מען פערמיידען.

אין ווערעמע געגענדען ווערען די מענשען רייף געשלעכטליך פריהער ווי אין קעלטערע געגענדען. אָבער אין דער בעציהונג איז אויך זעהר פיעל צו פערדאַנקען די מנהגים.

א סך מאל שטעלט מען זיך די פראגע ווי אָפט ס׳איז נאָרמאל צו האָבען סעקסואלען פערקעהר. דאָס איז פערשידען נאָך די מענשען; וואָס ביי איניגע הייסט נאָרמאל, קאָן הייסען ביי אַנדערע צו אָפט אָדער צו זעלטען. אָבער מעהרסטענס זענען שלעכטע געוואָהניטען, קינסטליכע אויפרייצונגען (דורך א ניט נאָרמאל לעבען, דורך צופיעל אָדער רייצענדיג עסען, דורך אלקאָהאלישע און אַנדערע אומגעזונדע געטראַנקען, דורך צו פיעלע קינסטליכע סעקסואלע רייצונגען), — די אורזאַכען פון צו אָפטען פערקעהר אָדער פון א „בעדירפניש" צו האָבען צו פיעל פערקעהר. אזא מין בעדירפניש איז ניט נאָרמאל, נאָר עס זעהט אוים נאָרמאל, ווייל מען האָט זיך דערצו צוגעוואָיהנט, אזוי ווי א שכור דענקט אז זיין בעדירפניש צו טרינקען א סך איז נאָרמאל און נאַטירליך. — עס דאַרף מעהרסטענס זיין א פאזוע פון א פאָר טעג, פון עטליכע טעג אָדער וועניגסטענס פון איין טאָג צווישען אירן פערקעהר און דעם צוויטען.

אין אלגעמיין, און אונטער אונזערע אומשטענדען, הייסט עס נאָרמאל וען מען האָט פערקעהר צווישן ביז דריי מאל אין דער וואָך. אָבער עס שאדט ניט וען מען האָט בלויז אירן מאל וועכענטליך.

ניט נאָר צוליעב געזונד איז עס נויטיג צו פערמיידען צו אָפ-

נשמה, די לעבע פון׳ם קערפער, פריינדשאפט צווישען ביידע גע־שלעכטער, שותפות צו קעמפען און צו ליידען צוזאמען, א געוויסע פערייניגונג פון אידעען און פון געשמאק, כאטש די טעמפעראמענ־טען מוזען ניט זיין עהנליך.

דאס אידעאל איז אז לעבע זאל זיין דער אויסציגער מאטיוו פאר א פאמיליען־לעבען. אבער א סך מאל ווערט די הייראט גע־בויט אויף א גאנץ אנדערער גרונדלאגע ווי די לעבע, — ספעציעל צווישען די ציוויליזירטע מענשען. אפט, ווען מען הייראט, זאגט מען: די לעבע וועט שוין קומען שפעטער. דאס איז זעלטען אמת: אומגליקליכע טעג קומען שפעטער! וויפיעל מאל איז דאס נאר־מיליען־לעבען נישט מעהר ווי אן אנדערע פארם פון פראסטיטו־ציע! צום ביישפיעל, ווען מען האט חתונה: צוליעב געלד; צו־ליעב כבוד; נישט צו דארפען ארבייטען; צו קריגען א פרוי בלויז אלס אן ערזאץ פאר דער פראסטיטואירטער; צו לעבען בעקוועמער; צוליעב דער עפענטליכער מיינונג; צוליעב די עלטערען; געצוואונ־גענערהייט (אנדערע פראסטיטואירען אויך).

אין פרייסען זענען פון 1884 ביז 1892 געווען 16 פרא טוי־זענד גט׳ען; אין די פעריניגטע שטאאטען, אין דערזעלבער צייט, 15 פראצענט. דאס זענען געזעצליכע, בעקאנטע שיידונגען. אבער וויפיעל לעבען געשידען, כאטש נישט אויף א געזעצליכען אופן! און וויפיעל זענען אומגליקליך לעבענדיג צוזאמען, נישט קאנענדיג זיך שיידען! ביי זעהר פיעלע פאמיליען איז דאס פערהייראטע לעבען אן אונאונטערבראכענע מלחמה. דאס איז אויך דער פאל ביי א סך ראדיקאלען און מעהרסטענס דעריבער וויל די מענער זענען דעספאטיש, וויל זיי זענען נישט בעפרייט פון די פארור־טיילען וואס בעהערשען די מעהרסטע מענשען. זיי האבען געביטען די אויסערליכע פארם פון דער הייראט, אבער זייער פאמיליען־לעבען איז דאסזעלבע ווי ביי אנדערע, איז אונפערענדערט. פערשטעהט זיך, עס זענען דא גליקליכע אויסנאהמען.

צווישען די אורזאכען פאר גט׳ען זיך קאנען אויך אויסגערעכענט ווערען: צו פיעלע קינדער; קיינע קינדער; געשלעכטס־קראנקהייטען; צו גרויסע אונטערשידען פון די יאהרען; ארעמקייט; שלעכטע געוואינהייטען, ווי טרינקען און

ניט עסען וועלן מען איז ניט הונגריג אָדער וועלן מען איז דערצו ניט אויפגעלייגט.

פּאַר מאָנאַט לעזער וועט די פּאָלגענדע עצה אויסזוכן איבערפּלייסיג, אָבער איך וויים אז פּאַר פּיעלע איז זי נוציג: קיין פּערקאהר אין דער צייט פון דער פּרויס מענסטרואַציע; דאָס קאָן זיין שעדליך פּאַר ביידע, א חוץ דעם וואָס ס'איז ניט אַנגענעהם פּאַר דער פּרוי און ניט אָפּעטיטליך פּאַר ביידע.

ליבע און געשלעכטס־לעבן.

ליבע איז א נעץ וואָס די נאַטור שפּרייט אויס כדי צו פּערמעהרען דעם מין מענש. (ביי חיות עקזיסטירט אויך ליבע). נאָר די פּ א ל ש ט ע נ ד י ג ע ליבע איז די אמת'ע ליבע. די אמת'ע ליבע האָט נישט קיין העכערע און נישט קיין נידריגערע טיילען. אָלעס איז הויך און גרויסאַרטיג. דאָרט וואו ס'איז פּאַראָן בלויז די געשלעכטליכע צוציהונג, איז עס נישט קיין דויערענדיגע ליבע; ריכטיגער געזאָגט, ס'איז ניט קיין ליבע, כאָטש מען קאָן זיך פּאַרשטעלען אז מען זאָל קאָנען אויסלעבען א גאַנץ לעבען אָהן אייגענטליכער ליבע. פּערקעהרט, דאָרט וואו ס'איז נישטא קיין געשלעכטליכע צוציהונג, נאָר בלויז א מין סענטימענטאַלע ליבע, אויב דאָס איז מעגליך, — וועט זי אויך נישט לאַנג דויערען. די ערפאַהרונג לערנט אונז אז די גרונדלאַגע פון דער אידעאַלסטער ליבע איז דער געשלעכטליכער פערקעהר; דאָרט וואו מען פּאַסט זיך ניט צו געשלעכטליך, קאָן קיין דויערהאַפּטע ליבע ניט זיין. די גרעסטע צאָהל פּאָלען פון ג ט זענען צו פּערדאַנקען אזא מאָנגעל אין א געשלעכטליכער צופּאַסונג, מעהרסטענס דער פּאַקט וואָס איינער אָדער ביידע וועלן ניט צופּרידען געשטעלט סעקסואַל אָדער וואָס איינער אָדער ביידע פערלאַנגען צו פּיעל פּערקעהר. די ש י י ד ו נ ג איז אָפּט א פּאָלגע פון נישט פּערשטעהן וואָס ליבע איז; דאָס פּאַרלאַנגט אָדער איינער פון זיי, האָט זיך אָבגענאַרט אין זיינע געפּיהלען און האָט געדענקט אז דיזע געפּיהלען זענען געווען אמת'ע ליבע, כאָטש עס איז בלויז געווען א שטרויען פּייער.

פּאָלשטענדיגע און אמת'ע ליבע איז: די ליבע פון דער

געוועלשאפט. אין דער היינטיגער דורכשניטליכער פאַמיליע זענען בעהאַלטען: די פאַלשע מאָראַל, די היפּאָקריזיע, דער ליגען, די פערהיירַאטע פראָסטיטוציע, די אונטערדריקונג פון דער פרוי, די אונטערדריקונג פון די קינדער. און די א מ ת ׳ ע פ ר א ס ט י־ט ו צ י ע, וועלכע מען רופט אָן א נויטיג איבעל, א י ז א ש ט י צ ע פ ו ן ד ע ר פ א מ י ל י ע. דאָס אַלעס איז פער־דעקט פון׳ם געזעץ. און אויב די פּאַרטגעשריטענע מענשען, די רעוואָלוציאָנערען, ווערען בעשולדיגט אין וועלען צושטערען אָט די פאַמיליע, — איז דאָס א גרויסער כבוד פאר די רעוואָלוציאָנערען.

פּאָליגאַמיע אָדער מאָנאָגאַמיע?

זענען די מענשען פון אונזערע ציוויליזירטע געגענדען מעהר נעניגט צו פ א ל י ג א מ י ע און פ א ל י א נ ד ר י ע אָדער מעהר צו מ א נ א ג א מ י ע און מ א נ א נ ד ר י ע? מעגליך אז מאַנכע זענען מעהר נעניגט צו פּאָליגאַמיע און פּאָלי־אַנדריע; אָבער ס׳איז שווער דאָס צו ווייסען, ווייל דאָס געשלעכטס־לעבען אין אונזער געזעלשאפט איז אזוי אונריכטיג און אונא־טירליך. מיר שיינט אז די גרעסטע צאהל מענשען זענען מעהר נעניגט צו מאָנאָגאַמיע, אָבער דער אמת וואָלט זיך אַרויסגעזייגט אונטער א צושטאנד וואו מאן און פרוי וואָלטען געווען פ ר י י זיך אויסצוקלויבען און זיך צו שיידען נאָך זייער געשמאק. ביי פיעלע חיות איז פּאַראַן א שטרענגע מאָנאָגאַמיע און מאַנאַנדריע. יעדענפאַלס וואָלט עס, ניט נאָר איצט, נאָר אפילו אונטער בעסערע בעדינגונגען וווי די היינטיגע, געווען ניצליכער און בעקוועמער צו לעבען מאָנאָגאַמיש וווי פּאָליגאַמיש. (דיזע וועדטער קומען פון גריכישען: פּאָליגאַמיע — א סך פרויען, פּאָליאַנדריע — א סך מענער, מאָנאָגאַמיע — איין פרוי, מאָנאַנדריע — איין מאן.)

עוגעניק אָדער יודשעניקס.

אין די לעצטע יאָהרען געהט אָן אין פערשידענע ערטער א בעוועגונג צונויף צו פּאַרען פרויען און מענער אויף אזא׳ן אופן אז פון זיי זאָלען ארויסקומען וואָס בעסערע, פיינערע קינדער און אזוי וואָס מעהר צו פערבעסערען די קינפטיגע דורות. די עקס־

אזוי ווייטער; אונטערייהויט צום מאן אדער צו דער פרוי; אפט וויל מען האָט נישט די נויטיגע טאקטיק זיך צו לייבען; פערנאכלעסיגען זיין שותף געשלעכטליך אדער פערקעהרט, זוכען צו האָבען צו פיעל פערקעהר; אבער מעהרסטענס וויל מען שטעלט זיך ניט צופרידען געשלעכטליך אדער מען פאסט זיך ניט צו געשלעכטליך.

וועגן די סעקסואלע הארמאניע איז פאראן, פערצייהט מען זיך לייכט די געגענזייטיגע פעהלער; אבער וועגן דיזע הארמאניע פעהלט, קאן דער קלענסטער פעהלער ווערען א תירוץ פאר א קריגעריי אדער פאר א שיידונג.

די ווישענשאפט פון לידע איז נאך ניט געשריבען געוואָרען, אבער זי קאן נעמאלט זיין, זי איז מענלעיך; זי הענגט אב פון יעדען איינעם'ס שכל. די הויפט זאך איז, נישט לייכט עווענטואזוען וואס מען האָט ערוואָרבען; אויב מען לייבט און מען ווערט געליבט, אלעס טון וואס קאן אויפהאלטען דיזע לייבע. ניט פערגעסען אז א וואָרט, א קליניגקייט קאן זיין וויכטיג. אין אלגעמיין קאן מען זאגען אז א געזונטע, פערנינפטיגע לייבע פון רייפע מענשען איז פערזיכערט קעגען פייער און וואסער.

די בעסטע עצה וואס מען וואלט געקאנט געבען פערהייראטע מענשען איז, זיך ניט צו פערנאכלעסיגען איינס דאס אנדערע און צו זיין דאס גאנצע לעבען לייבהאבער, אזוי ווי זיי זענען געווען פאר דער הייראט.

דאס אידעאלע פאמיליען־לעבען איז דאָרט וואו ס'איז געווען א פרייע אויסוואהל, וואו ביידע טיילען זענען פריי צו טון וואס זיי ווילען, וואו די פרוי איז ניט איהר מאן'ס אייגענטום. ביז צו א געוויסען גראד הענגט אונזער גליק אין פאמיליען לעבען אב פון אונז: אפילו די שקלאפעריי וואס אונטערווארפט אונז צום געזעץ און צו דער עפענטליכער מיינונג, וועט נישט אריינדרינגען אין אונזער אינטימען לעבען, אויב מיר ווילען עס ניט דערלאזען.

דעאקציאנערען זאגען אז די פאמיליע איז די גרונדלאגע פון דער געזעלשאפט. אבער בעטראכטענדיג דעם צושטאנד פון די מעהרסטע פאמיליען, אין אלע קלאסען פון דער געזעלשאפט, קאנען מיר זאגען אז דיזע גרונדלאגע איז פערפוילט, אזוי ווי די גאנצע

אָבער זי קאָן נאָך ניט געבען די נויטיגע ענטעפרס אויף די פראָגען וואָס זי האָט זיך געשטעלט.

האָס בעסטע מיטעל וואָס פיהרט אונז צום א פערבעסערונג פון דעם מענשליכען מין אין קאָן אפשר האָבען דיזעלבע ווירקונג ווי די עוגענישע מאסרעגלען, איז די בעשרענקונג פון דער צאָהל קינדער, די גע בו רט בע שר ענ קונ ג. דאָס איז אפילו אין פאָל פון נאָרמאלע עלטערען, אָבער נאָך מעהר וועו די עלטערען זענען קערפערליך אָדער גייסטיג ניט נאָרמאל.

„פריהלינגס ערוואַכען"

ביים מיידעל.

וועו דאָס מיידעלע נעהט נאָך אין א קורץ קליידעל אוו האָט נאָך אין זין איהרע קינדערישע שפיעלען, אין אלטער פון 13 ביז 15 יאָהר, קומט פאָר אין איהר אָן ענדערונג וועלכע איז פאר דעם אונערפאָהרענעם מענשען נאָר זעלטען צו דערקענען פון דרויסען. עס איז א פערענדערונג אין כאראקטער, אין דער אויפפאסונגסקראפט, אין איהרע בעציהונגען צו דער אָרומיגער וועלט אוו צו זיך אליין. זי פערשטעהט זיך אָפטמאל נישט אליין אוו זי וויסט נישט וי אזוי איהר נעהנטערע געזעלשאפט צו פערשטעהן. עפים הויבט זיך אָן ביי איהר אָן אונבעשטימט חלום'ען, זי זעהנט זיך נאָך עפים איהר אונבעקאַנטעם; דאָס איז דער מאָראלישער טייל פון דער ענטפאלטונג פון דער מענשליכער בלום. דיזע מאָראלישע אומבייטונג אין דער וואונדערבאר דעליקאטער מיידעלשער קנאספע האָט געוועהנליך נישט די שלעכטע פאלגען וואָס זי וואלט געקאַנט האָבען, וויל די שפיעלעריש, נאיוויע נאטור פון דעם קינד וואָס בלייבט נאָך פאר א שטיק צייט אין איהר, שוואכט אָב אוו קאָריגירט דאָס נייע דרענגען אוו בענקען פון דעם אָנקומענדיגען פרויען־געפיהל אוו מוטער־געפיהל. עס איז אמת אז די ענטוויקלונג איז נישט געווען א פלעצליכע; עס איז אמת אז זי האָט זיך אָנגעהויבען אין וויגעלע, אז זי האָט געפונען אָן אויסדרוק אין דער גאנצער צייט פון די ערשטע צעהן־צוועלף יאָהר פון דעם קינד'ס לעבען, אז זי האָט זיך אריין געמישט אין אלע איהרע שפיעלען; עס איז אמת,

פערטען אין דער ערציהונג פון חיות האָבן שוין פון לאַנג אַנ־
געווענדט מיטלען כדי ארויסצוקריגען מינים וואָס זאָלען האָבן
די העכסטע פיזישע אייגענשאפטן וואָס זענען נאָר מעגליך געווען.
דער יעניגער וואָס האָט געלעגט די גרונדלאגע פון דער נאָך ניט
פאַלקאָם ענטוויקעלטער עוגענישער וויסענשאפט, פון דער וויסענ־
שאפט וואָס זוכט די געזעצען און די איינפלוסען דורך וועלכע די
מ ע נ ש ל י כ ע ראסע זאָל זיך פערבעסערן פיזיש, איז געווען
דער ענגלענדער פ ר ע נ ס י ס ג א ל ט א ן. אין אמעריקא
פערשפרייטען די עוגענישטען די אידעע אז נאָר אזעלכע פאַרלעך
זאָלען חתונה האָבן וואָס האָבן אין זיך אלע עוגענישע פאָרצ־
רונגען כדי ארויסצוברענגען די מעגליכסט בעסטע, די אויסגע־
צייכענטסטע קינדער. עס איז שווער אז זייערע אידעען זאָלען פון
א גרויסער צאָהל אָנגענומען ווערען, ווייל די מהרסטע מענשען
זענען דערצו ניט געוואָיהנט און אזעלכע הייראטען קוקען אויס
פאר זיי צו טרוקען, צו אויסגערעכענט. אָבער אין דער אמת'ן זענען
דיזע הייראטען ניט וועניגער מעגליך ווי די וואָס ווערען געמאכט
דורך די פראָזאאישסטע געלר אויסרעכענונגען. יעדענפאַלס, איינס
איז זיכער, — אז די הייראטען צווישען קראנקע אָדער קרענקליכע
מענשען, אויף א ווילדען שטייגער, אָהן קיין שום פערנינפטיג פאָר־
הערזעהן פון די מעגליכע פאַלגען, קאָנען נאָר ברענגען שלעכטע
פירות. לייבע איז טאקע א גוטער, נויטיגער שטאַנדפונקט פאר
א הייראט; אָבער לייבע אליין איז פונקט אזוי שעדליך ווי דאָס
אנדערע עקסטרעם, וויסענשאפטליכע בערעכנונג אליין.

אויב די עוגעניק איז נאָך ניט ענטוויקעלט איז עס דורך דעם
וואָס די פאקטען אויף וועלכע זי קאָן זיך שטיצען זענען נאָך ניט
גרינדליך אויסשטודירט געוואָרען. צום ביישפיעל, עס פעה־
לען די נויטיגע סטאטיסטיקען, אָדער זיי זענען ניט גענוג אויסגע־
ארבייט, די ה ע ר ע ד י ט ע ט ס - ג ע ז ע צ ע ן (די נא־
טירליכע געזעצען פון דער י ר ו ש ה פון די מעלות און חסרונות)
זענען נאָך אונבעקאַנט. אמת, זינט מען האָט אנערקענט די פונ־
דאַמענטאלע הערעדיטעטס כללים, וואָס דער מאַנאָך מ ע נ ד ע ל
האָט ענטדעקט, האָט די עוגעניק געמאכט א גרויסען פאָרטשריט;

געווארען. עס איז וויכטיג, אויב עס איז ניט צו שפעט, אז די ערקלערונג זאל וועניגסטענס איצט אפען און פריי געגעבען ווערען. און דערצו איז די בעסטע פערזאן די מאמע אליין אדער אן אנדערע פרוי, אן אויפגעקלערטע, קלוגע, וויסענדיגע פרוי. עס פערשטעהט זיך אז דארט וואו עס האט זיך נישט געפונען קיין מאמע, קיין טאטע, קיין פריינדין, קיין לעהרערין וואס זאלען האבען אויפגעקלערט דאס מיידעל, דארט וואו איהר געשלעכטליכע ערציהונג איז פערנאכלעסיגט געווארען, וואלט געקאנט אן עהרליכער, גרויסמוטיגער, טאקטפולער, אינטעליגענטער דאקטאר (אדער א דאקטארין) זיין דער לעהרער און עס וואלט אפשר גוט געווען וען אזא מנהג וואלט זיך איינגעפיהרט אזוי גוט פאר מיידלעך ווי פאר אינגלעך.

ביים אינגעל.

דאס אינגעל נויטיגט זיך אפשר נאך מעהר אין א פיהרער און לעהרער אין געשלעכטס-לעבען ווי דאס מיידעל, ווייל ער איז מעהר אויסגעזעצט די וועלטליכע רייצונגען און איז, דורך זיין גע־שלעכט, פרייער ווי דאס מיידעל. די גרעסטע פרייהייט אן און פאר זיך שאדט איהם ניט, אבער זיין אונערפאהרענהייט, זיין אונ־וויסענהייט קאמבינירט מיט דער דאזיגער פרייהייט איז פאר איהם געפעהרליך. אייגענטליך וואלט דאס אינגעל, גראד אזוי ווי דאס מיידעל, ווי איך האב עס שוין פריהער ערקלערט, געדארפט קריגען א שטופענווייזע, גראדואלע, נאטירליכע סעקסואלע ערציהונג, א צוגרייטונג, אנגעפאנגען פון דער צייט ווען זיין שכל הויבט זיך אן צו ענטוויקלען, אזוי אז עס זאלען ניט זיין קיין שוועריגקייטען ווען ער הויבט אן ווערען רייף. אבער אזוי ווי דאס געשעהט זעלטען, וואלט א רייהע ערנסטע לעקציעס געהאט א זעהר גוטען אינפלום.

די סעקסואלע ענטוויקלונג ביים יונגען מאן איז, אין איהרע אויסערליכע סמנים, קאמפליצירטער ווי ביים מיידעל. די ע ר ע ק־צ י ע ס, די לייכטע אויספלוסען פון דעם איבערפלום פון שליים ביי אויפרעגונגען און שפעטער די פ א ל ו צ י ע ס פון זאמען, די גע־שלעכטליכע חלומות שרעקען דאס אינגעל איבער און געבען איהם ארויין דעם גערואנק אז ער איז קראנק. דאס אונבעשטימטע, מיסטע־ריעזע ווינשען נאך עפים אונבעקאנטעם, דאס אונוויליגע רויט ווערען

אז די צאַרטע און זאַרגפאַלטיגע מוטערשאפט פאר דער פּופּע איז נעווען א נויטיגער אָנפאַנג פאר איהר שפּעטערער, נאטירלעכער, רייכער, אמת'ער מוטערשאפט. אָבער איצט, אין די ענטפאַלטונגס־יאָהרען, אין דער צייט פון דער גרויסאַרטיגער געשלעכטלעכער אויפ־וועקונג, זענען די גייסטיגע פערענדערונגען שנעלער ווי פריהער, כאָטש נישט קלאָרער, כאָטש זיי זענען זאָגאר נאָך פערווירענדער, נאָך אונפערשטענדלעכער ווי פריהער. און איצט, וועו דאָס מיידל שטעהט אויף דער שוועל פון איהר פרויענשאפט און מוטערשאפט, ערוואַרטען זי, אין אונזער נידריגער, שמוציגער, קאַרופּטער, צייווי־לייזרטער וועלט, אלערלעי געפאַהרען, אויב מען פיהרט זי נישט מיט גרויסער פאַרזיכט, צערטלעכקייט און ליעבשאפט, אריבער די אונזיכערע סטעושקע. די געפאַהר וועט אָבער זיין א פיעל קלע־נערע, די אויפגאבע א פיעל לייכטערע, אויב מען האָט זיך צוגע־הערט צום מיידלס פון אָנפאַנג אָן, פון דער צייט וועו זי האָט געהאט גענוג שכל צו שטעלען פראגען און אויב מען האָט איהר זיי אמת און אויפ־ריכטיג פערענטפערט.

און אויב דער מאַראַליש־גייסטיגער טייל פון דער פרויען־ענט־וויקלונג איז אפט אונבעקאַנט אָדער א רעטענויש אי פאר דעם קינד אי פאר די עלטערען, זענען אָבער די קערפערלעכע אומענדערונגען אזוי זיכטבאר אז זיי קאָנען נישט בלייבען אונבעמערקט. נאטיר־ליך, ביי די זעלטענע טאטע־מאמעס וואָס פערשטעהן די ראציאָ־נאלע, שכל'דיגע קינדער־ערציהונג, קומט דיזער קערפערלעכער וועק־סעל נישט אונערוואַרטעט ביים קינד. דאָס מיידלע איז ביסלעכ־ווייז, לאַנגזאם באַרבעריייט נעווען צו דער גרויסער ראָלע וואָס זי דארף שפּיעלען און זי ווייסט איהרע אויפגאבען און פליכטען; און אזוי ווייסט זי אויך ביז אין דער צייט אלע ערשיינונגען וואָס דארפען זיך צייגען אין איהר קערפער. נאר ליידער זענען אזעלכע גוטע ערציהונגען זעלטענהייטען און דערפאר זענען די ערשטע „שאמ־האָר", די בעדייטונג פון דעם אויפבליהען פון די יונגע שטאלצע בריסט און די בעדייטונג פון דער מענסטרואַציע מעהרסטענס פרעמד דעם מיידלע, אדער זייער זין איז, דורך געהיימע, ליגנעריישע, אונ־רייגע לעהרען פון אונווייסענדע חבר'טעס, פערצויגען און פערפלעקט

געווענליך אן ארום דעם אלטער פון 15 יאָהר, זעהר אפט צווישען 13 און 16 יאָהר, זעלטען פריהער אדער שפעטער. זי הערט אויף צווישען 40 און 50 יאָהר, זעלטען פריהער ווי 40, נאך זעלטענער שפעטער ווי 50 יאָהר. אין אלגעמיין קאן מען זאגען אז זי הערט אויף פריהער אויב זי האָט זיך שפעטער אנגעהויבען און ענידגט זיך שפעטער אויב זי האָט פריהער אנגעפאנגען.

וואס אנבעלאנגט די רעגעלמעסיגקייט פון דער בלוטונג, איז זי זעלטען א פאלקאמענע. עס הייסט נאך נארמאל ווען די בלוטונג קומט מיט א פאר טעג פאר דער געווענליכער צייט (זעלטענער נאך דער צייט). עס איז אויך נארמאל ווען זי קומט רעגעלמעסיג איין מאל אין דריי וואכען. אין די ערשטע מאנאטען ווען די רעגעל הויבט זיך אן, ביים יונגען מיידעל, טרעפט זיך אפט אז זי זאל זיין נאכץ אונרעגעלמעסיג, און דאך בעדייט דאס קיין שום קראנקהייט. — די מענסטרואציע אזוי אויך אונרעגעלמעסיג אין די לעצטע מאנאטען אדער זאגאר יאהרען פון איהר עקזיסטענץ, ד. ה. פאר איהר אויפהערען. אין דיזער צייט געהט די פרוי מעהרסטענס דורך א קריטישער פעריאדע פון׳ם לעבען און זי ליידט אפט, כאטש זי האָט נישט קיין ווירקליכע קראנקהייט. די פעריאדע פון דעם פרויען־לעבען אין וועלכער זי האָט ניט מעהר די רעגעל הייסט קלימאקטעריום.

די קוואנטיטעט בלוט וויפיעל עם דארף נארמאל קומען מיט דער מענסטרואציע איז נאטירליך ניט בעשטימט. אבער יעדע פרוי דערקענט וואס הייסט אבנארם צופיעל און אבנארם צו וועניג, בעזונדערם וועז זי פערגלייכט די בלוטונג מיט איהרע געווענליכע בלוטונגען, אדער אויב זי פערגלייכט זיך מיט אנדערע פרויען.

לייכטע אונאנגענעהמע געפיהלען האָט כמעט יעדע פרוי. שמערצען זענען ניט נארמאל, כאטש זיי קומען אפט פאר — בעזונדערם ביי ארביטער־מיידלעך; זיי זענען א סמן פון נישט נארמאלען, נישט היגיענישען לעבען, אדער פון א קראנקהייט, אדער מעהרסטענס פון צופיעל גשעלעכטלי כער אויפרעגונג.

די מענסטרואציע בעדייט אז די געבערמוטער איז רייף אויפצונעהמען די בעפרוכטונג און אז דאס מיידעל איז גענארען א

ביי דער בעריהרונג פון א פרוי, די גאַנצע אונבעהאלפענקייט אין דער געגענוואַרט פון דעם וויבלעכן געשלעכט, ערשטוינט און בעוונדרונגט דאָס אינגעל. די שטילערע און קלוגערע אינגלעך ווערען אין דער פעריאָדע ארומגענומען פון א גרענצלויזע בענקעניש, פון א טרויריגקייט, פון א פעסימיזם וואָס אומארמט די גאַנצע מענשהייט, די גאַנצע נאַטור, די גאַנצע וועלט. וועו זיי זענען אַביסעל עלטער, זענען זיי אָפטמאל אזוי אויפגערעגט אז אפֿאר דעם ערפאַהרענעם מענשען זעהן זיי אוים ווי א פאָס פולווער וואָס וועט עקספלאָדירען דורך א פונק פייער. און דאָס געשעהט טאקע, אין א געוויסען זין. זיי גלויבען זיך פערליבט אין יערען מיידעל וואָס רעגט זיי אויף און פיהלען זיך העכסט אומגליקליך אויב זיי קאָנען ניט דערגרייכען זייער ציעל, זי צו בעזיצען.

און אין די שוועריגקייטען געפינט זיך דאָס אינגעל מעהרסטענס אלײן, הילפלויז, אָהן אן עלטערען, פערשטענדיגען פרייגד, וועמען ער זאָל זיך קאָנען אויסגיסען זיין הארץ און וועלכער זאָל זיין זיין לייכט־שטערן. ארום איהם זענען בלויז פאַראן: די אונפרייגדליכע עלטערען פאר וועמען ער איז, דורך זיין ערציהונג, געוואָיהנט געוואָרען, מורא צו האָבען אָדער זיך צו שעמען; די עלטערע, צינישע און אָפט אונפערשעמטע חברים, וואָס רעגען איהם מעהר אויף און טרייבען איהם צו פראָסטיטואירטע; די אנאָנסען פון די שווינדעל דאָקטוירים וואָס דערשרעקען און פערצווייפלען איהם; און א וועלט פון פרויען וואָס צינדען איהם שטענדיג אָן און, צווישען זיי, די פראָסטיטואירטע, וואָס ווינקט און רופט און וואַרט מיט איהר גאַנאַרעע און סיפילים אויף דעם יונגען צאָפעלדיגען, אונשולדיגען, אונענטוויקעלטען קערפערל.

די מענסטרואַציע.

די מענסטרואציע (דאָס מאָנאטליכע, די רעגעל, די פעריאָדע) איז א בלוטונג וועלכע קומט פון דער געבערמוטער און ווידערהאָלט זיך מעהר אָדער וועניגער רעגעלמעסיג, כמעט אלע 28 טעג, אָנהאלטענדיג דריי ביז אכט טעג. זי הויבט זיך אָן אין פערשידענע אלטערס, נאָך דעם קלימאט, נאָך דער געגענד, נאָך דער ראַסע, ד. ה. נאָך דעם מין מענשען. אין אונזערע געגענדען פאַנגט זי

זיי קומען שפּעטער אין בעריהרונג מיט יונגע לייט; וועו זיי וואל־טען זיך נישט תמיד אויפגערעגט געשלעכטליך אין דער צייט וועו א סעקסואלער פערקעהר איז זיי נישט מעגליך; (א זעהר גרויסער טייל פון די ש מ ע ר צ ע ן וואס די מיידלעך ליידען ב י י ד ע ר ר ע ג ע ל אדער אין אנדערע צייטען איז צו פערדאנקען אזעלכע, קינסטליכע, נישט צופרידענגעשטעלטע אויפרעגונגען) וועו זיי וואלטען געלעבט אין אלגעמיין היגיענישׂ, געניסענדיג גוטע לופט, גוטע שפּייזען, נויטיגע רוה, נויטיגע בעוועגונג, לויפען, שפּיע־לען; וועו זיי וואלטען נישט געארבייט אין די וועלקשטאטען אוו פאבריקען אזוי פיעלע שטונדען אין טאג אונטער שלעכטע אומ־שטענדען, אין דער צייט וועו זייער קערפער האלט זיך אין ענט־וויקלען; וועו זיי וואלטען נעהייראט צו דער ריכטיגער צייט. מיידלעך! היט אב פון דעם וואס איהר קאנט אבהיטען!

די הויפט־געוועצען אין דער צייט פון דער מענסטרואציע זע־נען: ר י י נ ק י י ט א ו ן ר ו ה. פאלגט נישט די פערשי־מעלטע רעליגיעזע געוועצען! האלט זיך ריין! מעהרערע מאל אין טאג דארפט איהר זיך ריינigen די געשלעכטס־טייללען מיט לעב־ליך וואסער. וווי אזוי איהר דארפט זיך פערבינדען וועט איהר אליין לייכט אויסגעפינען. אויך די וועש דארף אזוי אפט גע־וועקסלט ווערען וויפיעל ס'איז נויטיג כדי זי זאל די גאנצע צייט זיין ריין. ביי נארמאלע פרויען זענען לעבליכע בעדער גאר ניט שעדליך. איהר קאנט מאכען א פערזוך; אויב איהר פיהלט זיך נישט שלעכטער דורך זיי, מעגט איהר זיי תמיד מאכען. נארמאלע פרויען דארפען נישט קיין בעזונדערע רוה אין דער צ י י ט פ ו ן ד ע ר מ ע נ ס ט ר ו א צ י ע; אבער אין אלגעמיין און אונטער אונזערע געווהנליכע אומשטענדען, וועט עס גוט זיין צו פערמיידען לויפען, צו פיעל גענהן, שפּרינגען, טאנצען, זיך גלישטשען אויף דעם אייז, אויף א בייסיקעל (צוויי־ראד) פאהרען, רייטען, עטצ. — ו ו י כ ט י ג א י ז, מ ע ן ז א ל ז ע ה ן צ ו ה א ב ע ן ר י כ ט י ג ע ן ש ט ו ל ג א נ ג. — עס פערשטעהט זיך אז מען דארף ניט האבען קיין פערקעהר אין דער צייט פון דער מענסטרואציע.

פרוי; זי בעדייט נישט תמיד אז דאָס מיידעל איז רייף צו האָבען געשלעכטליכען פערקעהר, כאָטש אין זעהר א סך פאלען וואלט זי שוין אין די ערשטע צייט פון איהר רייף־ווערען געקאָנט שוואנגער זיין. איהרע געשלעכטליכע ארגאנען זענען כמעט קיין מאל נישט גענוג ענטוויקעלט אין די ערשטע יאָהרען. א זעהר פריהע שוואנגערשאפט קאָן אמאל זיין זעהר געפעהרליך פאר דער יונגער מאמען, ווייל די ענטבינדונג קאָן אין איהרע יאָהרען נאָר זעלטען זיין נאָרמאל. די פרוי איז, אין אונזערע געגענדען, רייף צו ווערען א מוטער מעהרסטענס ערשט אין אלטער פון 20 יאָהר. וועהרענד דער רעגעל הערט אויף, ביי אונגעפעהר 45 יאָהר, הערט אויך אויף די פעהיגקייט פון דער פרוי צו טראָגען און האָבען קינדער. פון דעם קאָנט איהר אלזא נעבענביי זעהן און אויסרעכענען ווי פיעלע קינדער א פרוי וואלט געקאָנט האָבען וועהרענד זי טוט נאָר נישט געגען שוואנגערשאפט!

אינטערעסאנט איז אז א קורצע צייט פאר יעדער רעגעל שטייגט ארויף די ענערגיע פון אלע ארגאנען פון דער פרוי, דאָס הייסט אז אלעם ארבייט דאָן שטארקער ווי געווענליך ביי איהר, (טעמפעראטור, פולס, מוסקעל־קראפט, אטמונג, עטצ.), און אז דיזעלבע ענערגיע ווערט אבגעשוואכט מיט דעם אנפאנג פון דער מענסטרואציע.

אייגענטליך איז די רעגעל א נארמאלע פונקציע פון דעם קערפער און מען וואלט נישט געדארפט לעבען אנדערש אין דער צייט פון דער בלוטונג ווי אין אן אנדערער צייט. אבער אזוי ווי אין אנדערע פונקציען פון קערפער בעגעהן מיר פעהלער, אזוי אויך אין דיזער. און א חוץ דעם שפיעלט גראד ביי דער מענסטרואציע אונזער סאציאלע לאגע א זעהר גרויסע ראלע און מען איז אפט נישט אליין שולדיג אין די פעהלער וואס ווערען בעגאנגען געגען קערפער, נאָר די געזעלשאפט איז אפט שולדיג.

די רעגעל וואלט תמיד געווען פאלשטענדיג נארמאל וועהן מיידלעך וואלטען געקריגען א ריכטיגע, סאלידע, אפענע געשלעכטליכע ערציהונג; וועהן זיי וואלטען געוואיהנט געווען פון קליינערהייט אן צו געהן אין שול אין איינעם מיט אינגלעך און זיך געשפיעלט צוזאמען מיט זיי, כדי זיי זאלען נישט אזוי אויפגערעגט זיין וועהן

— פון וואנען וווייסט איהר דאָס? — „איך האָב דאָך ניט געזעהן קיין בלוט". — דאָס איז טאקע א סמן, אָבער ג י ש ט ת מ י ד, ווייל דאָס ה י מ ע ן איז אָפט פון זיך זעלבסט געוונג אָפען זיך ניט צו צעריייסען. אָבער א חוץ דעם, אפילו וען דאָס גליר איז ניט אריין אינעוועניג, קאָן א מיידעל שוואנגער ווערען. — „ווי אזוי? דאָס אַרט איז דאָך פערמאכט!" — ס'איז פערמאכט? ווי אזוי האָט איהר דען די מאָנאטליכע בלוטונג? אויב דאָס בלוט קאָן ארויס־קומען, קאָן דער זאמען אָדער א טייל דערפון אריין. און ס'איז גענוג וען פון דעם ארום דער וואולווא אויסגעאָסענעם ספערמא געהט אריין א זהר קלייענער, מינימאָלער טייל, אז איהר זאָלט שוואנגער ווערען. דאָס צו וויסען, געהערט, צוזאמען מיט אלעמען וואָס שטעהט אין דיזען בוך, צו דער ערציהונג וואָס אייער מאמע האָט אייך געדארפט נעבען און וואָס אייער פרייַנד האָט אויך נע־דארפט קריגען. דאָס וואָלט אייך אייגנעשפּארט אן אונאנגענעהמע איבעראשונג.

דער איבערנאַנג.

ער איז 18 יאָהר אלט. ער באגעגענט זיך מיט חברים פון דעמזעלבען אָדער א העכערען אלטער פון איהם. זיי שמועסען נאָר פון פרויען. זיי זענען תמיד אין א צושטאנד פון אויפרעגונג. זייער פּארשטעלונג, זייענדיג גערייצט, ווערט אָנגעצונדען, און ברענגט זיי פאָר די בילדער וואָס זיי ווינשען צו זהן. זייערע וויצען און שפּאסען זענען פול מיט דעם פרויען־קערפער. די מעהרסטע פון זיי האָבען שוין „ערפאָהרונג"; זיי רעדען מיט „קענט־נים"; זיי פיינען זיך זאָגאר אויס אז זיי האָבען שוין געהאט זייער פעקעל קראנקהייטען און זיי לאָבען זיך אוים פון דעם „קינד", דעם אייניגען אינגעל צווישען זיי וואָס וווייסט נאָך זהר ווענig וועגען דער פראגע. אנדערע האָבען אויך ניט קיין ערפאָהרונג, נאָר זיי שעמען זיך דאָס אויסצוזאָגען און זיי שטימען איין אין קאָר פון אויסלאָבען דעם אייניגען אויסגעשפּראָבען אונערפאָהרענען.

ער לעזט די ליגנעריש ביכלעך וואָס וועהרען פערשפּרייט צו מאכען רעקלאמע געווייסע נידריגע שווינדלערס וואָס האָבען ליידער געזעצליך דעם טיטעל „דאָקטאָר". דאָרט זהט ער זיינע עטליכע

צו פריהע סעקסואלע בעדערפנישען.

אונטער אידעאלע נאָרמאלע בעריגונגען וואלט א מיידל אדער א אינגל ניט געהאט קיין געשלעכטליכע לוסט אזוי פריה ווי ס'איז דער פאל אונטער אונזערע אומשטענדען. היינט ווערט דאָס בעדערפניש ארויסגערופען קינסטליך דורך אלע אויפרעגונגען וואָס דאָס לעבן צווינגט אויף זיי ארוף אדער צו וועלכע זיי זעצען זיך אליין אוים. צו דעם העלפט אויך די ליגנעריש, אונעהרליכע, אונאָטירליכע, אונריכטיגע געשלעכטליכע ערציהונג, די נייגעריגקייט וואָס קומט פון אזא ערציהונג און דאָס אבגעטיילטע לעבן צווישען די מענליכע און ווייבליכע קינדער. ס'איז זיכער אז די עלטערען טראָגען א גרויסע שולד אין דיזער צו פריהער קינסטליכער דערוועקונג פון'ם געשלעכטליכען בעדערפניש. ווייסען מיר דאָך אז, א חוץ די אויבען דערמאָנטע זינד פון די עלטערען קעגען זייערע קינדער, שיקען די מאמעס זייערע מיידלעך אויף דער יאגד נאָך א מאן וואו זיי קאָנען נאָר, אָפט אין די טאנצשולען. און די אויפרעגונג צו וועלכע מען זעצט זיך דאָרט אוים איז אונבעשרייבליך; דען דאָס טאנצען אין יענע ערטער איז ניט דער קונסט-טאנץ פון די... אמאליגע גריכען, מיט דעם צוועק צו ענטוויקלען שענקייט, געזונד און הארמאָניע. אין געענטיל!

אַן אונאַנגענעהמע איבעראַשונג.

אונווייסענדע מיידלעך דענקען אז זיי קאָנען זיך „אמוזירען" מיט זייערע מענליכע פריינד, לאָזענדיג זייערע געשלעכטס-טיילען זיך בעריהרען און אז דאָס קאָן ניט האָבען קיין שום פאלגען. זעהר אָפט געשעהט עס אז דורך אזא „שפיעלען-זיך" ווערט דאָס מיידעל (מאנכמאל זעהר יונג) שוואנגער. „ווי אזוי קאָן דאָס זיין?" וואונדערט זיך און צוואווייניט זיך דאָס מיידעל וועט מען ערקלערט איהר דעם צושטאנד. „מיר האָבען דאָך נאָר ניט געטון; ס'איז דאָך נאָר געווען דרויסען!" — ערשטענס וויייסט איהר ניט אויב ס'איז נאָר געווען דרויסען... „איך בין דאָך ניט — — געוואָרען א פרוי!"

בילד, פּלעצלויך, פּאר א קורצען אויגענבליק, שוויבט ארויף א פּאר־שטעלונג, די רויטע און פרישע באקען פון דער שכנה׳ס יונג מיידעל פון דאָרט, פון דער היים. ער גיט זיך א וויש איבער דעם שטערען און וויש אוועק דעם שרעקליכען קאָנטראַסט. שוויים, יאָ, ער דערפיהלט שוויים.

די פּראָסטיטוטקע העלפט איהם; עפּים רעדט זי פון „גרין", פון „אונערפאהרען" און זי טרייסט איהם.

נאָר ער פיהלט זיך מיד, דערשלאָגען; ער האָט גאָר ניט געקאָנט טון; ער ליגט ווי א בהמה אויף דעם בעט. און ווען ער דאַרף צאָהלען, ציטערען זיינע הענד און אלעס טאַנצט ארום איהם.

מיט א געפיהל פון טיעפסטען עקעל פערלאָזט ער דאָס אָרט; ער אַנטלויפט, און לויפט איבער די גאַסען, ניט וויסענדיג וואו־אַהין, ווי א שכור...

ער פערשפּרעכט זיך קיין מאָל מעהר ניט צו געהן; אָבער ער האלט ניט זיין וואָרט.

ד א ס א י ז ג ע ו ו א ן ד ע ר א י ב ע ר ג א נ ג, ד ע ר א י ב ע ר ג א נ ג צ ו ן א ל ע ב ע ן פ ו ן ש מ ו ץ.

דענקט איהר ניט, יונגע לייט, איבערהויפט די גאַנץ יונגינקע, אז ס׳איז בעסער ניט צו ווערען „א מאַן" אויף אזא׳ן אופן? אז ס׳איז בעסער זיך צוריקצוהאלטען פון פערקעהר, צו זיין אבסטינענט?

חתן־כלה.

זעהר אפט קומט צום דאָקטאָר א מאַמע מיט איהר מיידעל זיך בעקלאָגנדיג אז דאָס מיידעל איז ניט געזונד; זי ליידט פון קאָפּ־וועהטאָג, פון נערוואָזיטעט, פון בויך־שמערצען און פערשידענע אונבעשטימטע סימפּטאָמען, וואָס געהערען צו קיין שום קראַנקהייט. ווען מען פרעגט אביסעל גענויער אויס, געפינט מען אז דאָס מיידעל איז א כלה און מען ערפאהרט אויך אז דאָס יונגע צוקינפטיגע פּאָר־פּאָלק זיצען אָב מעהרערע שטונדען צוזאמען, „שפּיעלען זיך" און רעגען זיך אויף. געשלעכטליכען פערקעהר האָבען זיי געוועהנליך ניט; זיי געהן ביז צו דער גרעניץ, אָבער ניט אריבער. דאָס הייסט אז ס׳איז פאראן א סך אויפרייצונג, אָבער קיין צופרידען־שטעלונג. א ו ן ד א ָס א י ז א ו ן מ ו ז ז י י ן

אונשולדיגע, כמעט קינדערישע סודות אויף אזא'ן אופן בעשריבען, אז ער וועלט איבערצייגט דאָס ער איז א זינדיגער מענש מיט שווע־רע פערברעכענס אויף זיין געוויסען, כאטש דאָס הויבט זיך אפילו ניט אָן. און ער לערנט פון דיזער שמוץ־ליטעראטור אז די אייג־ציגע הילף, די אייגציגע רעטונג פאר איהם איז צו געהן צו פראָ־סטיטואירטע. די חברים, גאנץ יונגע בחורים, דערצעהלען איהם דאָך אויך אז וועז זיי בעקלאָגען זיך פאר א דאָקטאָר איבער זייערע ליידען, הייסט ער זיי געהן צו פראָסטיטואירטע, אזוי ווי וועז ער וואָלט געוואָגן אן אגענט פון די באָרדעל־הייזלעך. אָדער איז יענער דאָקטאָר גאָר אפשר זיין אייגענער אגענט, וויסענדיג אז וועז די יונגע לייט וועלען פאלען א קרבן פון אן אנשטעקענדיגער קראנק־הייט, וועלען זיי קומען צוז איהם זיך הילפן? ווי אזוי די מעשה איז, די אלע אן נאָך אנדערע, פיעלע אומשטענדען, טרייבען דאָס 18־יעהריגע אינגעל אריין אין דעם גיהנום פון פראָסטיטוציע, אין דער עפענטלעכער קלאָאקע, וואָס פערסם'ט אן פערפעסטעט דאָס לעבען פון טויזענדער.

אן ער געהט. ניט קיין לוסט, ניט קיין בעדערפניש פיהרט איהם אהין; ער דענקט אז ס'איז זיין פליכט צו געהן. ער מוז ווערען „א מאן". ער איז צוטומעלט, פערווירט, זיין קאָפ ברענט איהם, דאָס הארץ קלאפט שטארק, ער ציטערט, ער גיט זיך ניט די מינדסטע רעכענשאפט וואָס ער טוט. די ערפאהרענע פראָסטיטו־אירטע בעטראכט איהם מיט א חוזק'דיגען שמייכעל; ער הערט ניט איהרע ווערטער, ער וויסט ניט וואָס ער האָט צו טון. ער ווערט רויט, פערלעגען, פערשעמט. ס'איז איהם טרוקען אין האלז און ביטער אין מויל.

זי העלפט איהם; ער פיהלט א וויעדערווילען. עם ווילט זיך איהם ברעכען. און ער וואָלט וועלען וויינען, ווייגען אין זיין מאמע'ס שוים. נאָר ער מוז זיין א מאן. און ער זעהט פאר זיך אראָב־העננענדיגע בריסט, א צוקנייטשטען בויך, רויטע און בלויע סטעג־געלעך, א מויל פול מיט גלעל, צינוש לאבענדיגע צייהן, — קנייט־שען איבעראל; און ער פיהלט דעם הויך פון א מיאוסען פארפום געוהר; דאָס אלעס איז א בליץ־שנעל בילד, די פארבען מישען זיך צוזאמען מיט די אוינקארבונגען פון די קנייטשען און אין דעם

לאנד און אין דער שטאדט, ערהאבערט אייערע רעכטען אין שלאפ־ציממער !..

אונגלייכע סעקסואלע ליידענשאפטען.

אונגלייכע געשלעכטליכע לידענשאפטען זענען דאן פארהאן וועו מאן און פרוי ווערען נישט צופרידען געשטעלט געשלעכטליך אין דערזעלבער צייט. ביי די מעהרסטע נארמאלע מענשען הערשט א געווישע הארמאניע אין דער בעציהונג; און אפילו וועו עס טרעפט זיך א קליינער אונטערשיד צווישען מאן און פרוי, גלייכט זיך דאס לייכט אויס. אבער מאנכעם מאל איז דער אונטערשיד אזא גרויסער, אז אייגער פון די ביידע שותפים בליבט אונצופרידענגעשטעלט. וועו דער א ר ג א ז ם קומט פריהער ביי דער פרוי (ארגאזם רופט מען דאס געפיהל פון צופרידענהייט ביים סוף פון פערקעהר), איז דאס נישט קיין אומגליק, ווייל די פרוי איז דאך ביז צו א געוויסען גראד דער מעהר פאסיווער חלק אין סעקסואלען אקט און מעהרסטענס איז עס ניט שמערצהאפט און ניט אונאנגענעהם פאר איהר, וועו דער פערקעהר דויערט א ביסעל לענגער ווי זי וואלט עס אייגענטליך געווינשט. וועו עס איז פאר איהר יא שמערצהאפט, איז עס וואהרשיינליך צו פערדאנקען אזא צושטאנד וואס מען קאן אנרופען קראנקהאפט; זי דארף אפשר א בעהאנדלונג און אפשר וועט איהר דאס ניט העלפען. יעדענפאלס דארף זי ניט פארטזעצען צו האבען פערקעהר אויף דעמזעלבען אופן ווי ביז אהין; זי דארף זיין צוזאמען מיט איהר מאן זעלטענער, כדי זי זאל זיין מעהר אויפגערעגט און איהר אויפרעגונג זאל דויערען לענגער. עס קאן גאר זיין אז זי איז פאלשטענדיג נארמאל, נאר איהר מאנגעל אן צופאסונג איז בלויז א רעלאטיוום, דאס הייסט ער איז צו פערדאנקען דעם פאקט וואס דער מאן איז אוננארמאל אין דעם זין וואס ער איז צו שטארק לידענשאפטליך. אויב ער ליעבט זיין פרוי, דארף ער, אין אזא פאל, האבען פערקעהר זעלטענער. דאס זעלבע איז צו זאגען וועו דער פרוי'ס אויפרעגונג דויערט לענגער ווי ביים מאן, זיי עס ווייל ע ר איז טאקע ווירקליך סעקסואל שוואכער, אדער ווייל ז י איז אבנארם אין איהר אויפגערעגטהייט. דעם

שעדליך. ביידע לייַדען דערפון, אי דער יונגער מאַן, אי דאָס יונגע מיידעל. די בעסטע עצה איז: אזוי לאַנג ווי איהר קאָנט ניט אָדער ווילט ניט האָבען קיין פערקעהר, פערמיידט די אויפרעגונג אזוי וויַט ווי מעגליך.

טרוקענע און ברוטאַלע מענשען.

פּאַראַן מענער וואָס האַלטען דעם פערקעהר פּאַר א מין פּליכט און נישט מעהר. זיי קומען צו זייער פרוי, האָבען פערקעהר און פּאַרטיג. מעהרסטענס זענען אין אזעלכע פאַלען די פרויען אונצופריעדען אָדער זיי לייַדען דערפון. דער געשלעכטס־פערקעהר איז נישט בלויז א פערקעהר פון די געשלעכטס־אָרגאַנען. דער גאַנצער קערפּער און דער מוח נעהמט טייל, אָדער דאַרף טייל נעהמען דערין. די פרוי לייַדט ניט, זי ענטפערט מיט אויפרעגונג צום מאַן'ס אויפרעגונג, וועהן ער פּאַרבערייט זיך, וועהן ער צייגט איהר אַרויס אַלע סמנים פון ליעבע וואָס קאָנען ברענגען דעם וואונש צו האָבען פערקעהר. אין איינע פון די אורזאכען פּאַר וואָס פרויען האָבען מאַנכמאַל שמערצען ביים פערקעהר, איז דער פאַקט וואָס זיי זענען ניט פאַרבערייט, וואָס די דריזען פון זייערע געשלעכטס־אָרגאַנען, ניט זייענדיג גערייצט, האָבען ניט געהאַט קיין צייט אַרויסצוגעבען די נויטגע שלייַמיגע פליסיגקייטען, וואָס ערלייכטערען דעם פערקעהר; דער מאַנגעל פון דיזער ערלייכטערונג רופט אַרויס שמערץ. (דאָס בעדייט אָבער ניט אז מען דאַרף זיך צו יעדער צייט, דאָס הייסט צו אָפט, אויפרעגען.)

אָבער זיין ברוטאַל איז אויך ניט גוט. זייט ניט ברוטאַל, זייט מילד. און פערגעסט ניט אז מען דאַרף ניט האָבען קיין פערקעהר וועהן ביידע שותפים זענען ניט אויפגערעגט דערצו. אַסך פרויען זענען שוין צו גרונד געגאַנגען דורך דער צו גרויסער ברוטאַליטעט פון מאַנכע מענער און דורך דער בלינדער שקלאַפישער אונטערוואָרפונג פון די פרויען.

פרויען, זייט ניט קיין פּראַסטיטואירטע פּאַר אייער מאַן! אייער איהר געהט עראָבערן פאַליטישע און ציווילע רעכטען אין

מאנכעמאל הויבט זי זיך אן ביי קליינע קינדער אין די וויקעלעך, נאטירליך אין א זעהר אונפאלשטענדיגער פארם, צ. ב. דורך רייבען די פיס איינער געגען דעם אנדערען. זי איז צימליך שטארק פערשפרייט ביי שולקינדער, די שול האבענדיג אפט א זעהר שלעכטען איינפלוס אין דיזער בעציהונג. אבער מעהרסטענס איז זי פערשפרייט צווישען יונגע מענער און פרויען אין דער רייפער געשלעכטס־פעריאדע, פאר דער חתונה, כאטש זי קומט אויך (זעלטענער) פאר ביי לייטע וואס האבען רעגעלמעסיגען פערקעהר און וואס זענען פערהיראט. — מאסטורבאציע איז קיין קראנקהייט, ווי די שווינדעל־דאקטוירים רעדען איין די יונגע מענער, כדי זיי צולומרשט צו היילען און אין דער אמתן זיי צו בעראבווען. דער אמת'ער, עהרליכער דאקטאר פרעטענדירט נישט זי צו היילען; ער קאן געבען א פאר אלגעמיינע עצות, אזעלכע, וועלכע דארפען זיך צופאסען צו יעדען אינדיווידואלען באל, אבער ניט מעהר. עס איז וואהרשיינליך, אז די מעהרסטע מענשען, מענער און פרויען, האבען ווען־עס־איז מאסטורבירט אין זייער לעבען. די מאסטורבאציע איז א געוואינהייט. אזוי ווי סיי וועלכע אנדערע געוואינהייט קאן זי איבערגעטריבען ווערען און שעדליך זיין. א סך אנאניזם קאן אבשוואכען, קאן פאר א צייט מאכען דעם אמתן געשלעכטס־פערקעהר אונמעגליך, קאן האבען א שלעכטען איינפלוס אויף דעם נערוועז־סיסטעם, אבער דאס איז זעהר זעלטען. מען פלעג פריהער צושרייבען צו דיזער געוואינהייט געוויסע פארמען פון משוגעת; אבער איצט ווייסט מען אז, כאטש עס זענען פאראן גיסטעס־קראנקהייטען וואס זענען צו פערראנקען אנדערע געשלעכטליכע אונרעגעלמעסיגקייטען, איז אבער נישט בעוויזען געוואהרען אז די מאסטורבאציע זאל האבען געווירקט אויף אזא־ן אופן. כמעט תמיד, ווען מען הערט אויף זי אויסצואיבען און מען לעבט נארמאל, בלייבט ניט קיין שום פאלגע פון איהר. אבער וועז מען שטעלט זיך פאר אז מען „מוז" ליידען, ליידט מען, — און צוואר אזוי לאנג ביז מען טרייבט זיך ארויס די איינבילדונג פון דעם מוח און מען געווינט ווידער דאס פערטרויען אין זיך אליין.

מאַן׳ס רעלאַטיוועס שוואַכקייט קאָן בעהאַנדעלט ווערען אַזוי ווי די אימפּאָטענץ.

ווען די אונגלייכהייט איז אָבער אויפלכע אַז די צאָהל געשלעכטליכע אָקטאַן וואָס איינער פון די שותפים פערלאַנגט, איז א גרעסערע ווי דער אַנדערער קאָן געבען אָדער אַננעהמען, קאָן עס האָבען שלעכטע פאָלגען פאַר ביידע אָדער פאַר איינעם פון זיי. זיי מוזען דאָן זוכען צו פערמיידען אַלץ וואָס קאָן זיי אונגוטיגערהייט אויפרעגען; זיי מוזען מעהרסטענס שלאָפען אין בעזונדערע בעטען אוּן לעבען אין אַלגעמיין וואָס היגיענישער, וואָס נאָרמאַלער. עס פערשטעהט זיך אַז אין אַזוילכע פאַלען לייגט די פרוי אַס שטאַרקסטען. אויב אַזא לייגנשאַפטליכער מאַן האָט זיין פרוי באמת ליעב, וועט ער זיך צוריקהאַלטען אַזוי ווייט ווי מעגליך. אָבער לייגער זענען פאַראַן א סך בארבאַרישע מענער וואָס ווילען בלויז וויסען פון זייער אייגענעם פערגניגען. אוּן אַזוי ווי די פרוי איז ערציונגען געוואָרען, אוּן האָט ביי דער חתונה געשוואָירען זיך דעם מאַן׳ס ווילען צו אונטערוואַרפען, פאַסירען זעהר פיעלע שטילע, בעהאַלטענע טראַגעדיען, אין וועלכע די פרוי לייגט אוּן פון וועלכע זי שטאַרבט ניט זעלטען יונגערהייט. געגען אַזא בעסטיאַלישען מאַן דאַרף זיך די פרוי רעוואָלטירען אוּן איהם אָנווייזען איהרע רעכטען. אָבער פון דער אַנדערער זייט, דאַרף די פרוי, וואָס איז אַביסעל וועניגער לייגנשאַפטליך ווי דער מאַן, נישט זיין צו קאַרג מיט איהם, בעזאָנדערס וען ער איז נאָרמאַל; זי דאַרף ניט פערגעסען אַז ער קאָן לייגען פון אַזא קאַרגשאַפט אוּן זי קאָן איהם טרייבען צו פראָסטיטואירטע. אויב זיי האָבען זיך ליעב, אויב זיי רעספּעקטירען איינער דעם אַנדערען׳ס ווילען אוּן פרייהייט, אויב זיי זענען קלוג, דאַרפען זיי געפינען א מיטעל־מעסיגען וועג וואָס זאָל זיי ביידע צופרידענ שטעלען; זיי דאַרפען בייד אַביסעל נאָכגעבען, כדי דער שלום אוּן דאָס קערפערליכע געזונד זאָל ניט געשטערט ווערען.

מאַסטורבאַציע (אָנאַניזם).

מאַסטורבאַציע (אָנאַניזם) איז די געשלעכטליכע זעלבסטבעפרידיגונג. מעהרסטענס ווערט זי געמאַכט מיט דער האַנד.

אבערגלויבענם אז נאך „דעם און דעם" מ ו ז מען זיין קראנק און אזוי ווייטער.

און גראד ביים מאסטורבאנטען (אָנאניסטען) אדער נאך מעהר ביים געווענזענם מאסטורבאנטען איז דאס מיסטענם דער פאל. אונ־ וויסענד אין געשלעכטס־אנגעלענהייטען, ווי כמעט יעדער יונגער מאן איז, הערענדיג פון זיינע פריינד און בעקאנטע רעדען פון סעק־ סואלע קראנקהייטען, לעזענדיג בענירוג אלעם וואס פאלט איהם אריין אין די הענד, פערקריכט ער אויף פאלשע וועגען און שטעלט זיך אלעם פאר אומגעקעהרט ווי עם איז. ענטווערדער ער ווערט אָנגעשטעקט פון א ווירקליכער, זיכטבארער געשלעכטס־קראנקהייט — דורך זיין אונווייסענהייט, — אדער ער ווערט א סעקסואלער נעווראסטעניקער, אן איינגעבילדעטער קראנקער — דורך אונווי־ סענהייט. און כדי דעם לעצטען צושטאנד אויסצוקורירען, מוז דער קראנקער נישט מעהר ווי האבען א ווילען, א שטארקען ווילען.

גראדואל, ביסלעכווייז, נאטירליך אונטערריכטעט אין גע־ שלעכטס־לעבען, פון קינדווייז־אויף, אויף אן אונשולדיגען, ריינעם אופן, ווי עס וואלט געארבעט צו זיין, ווערט כמעט קיינער נישט,— וועניגסטענס נישט צווישען די זאגענאנטע ציוויליזירטע געזעלשאפ־ טען, ווי אונזערע. אין דער יוגענד איז מען נייגעריג, מען כאפט אויף אלעם וואס מען קען. און די ערקונדיגונגען וואס מען קריגט געווהנליך פון חברים און עלטערע אינגלעך זענען זעהר שלעכט, ווייל זיי וויסען זיי אויך נאר פון אנדערע אונווייסענדע. דערפאר זענען אלע זיערע עצות: גיפט.

וואס אנבעלאנגט די פאפולערע „ליטעראטור" וועלען דער פרא־ גע, ווערט זי אין די מעהרסטע פאלען געשריבען פון אינגאראנטען אדער (און דאס איז דער גרעסטער טייל), זי שטאמט פון שווינד־ לער, פון שארלאטאנעס וואס האבען אן אינטערעס אז יונגע לייט זאלען געהן צו פראסטיטואירטע און זיך אנשטעקען און זיך דאן ביי דיזעלבע שווינדלער „היילען", און האבען אן אינטערעס אז אלע יונגע לייט — אפילו די וואס זענען ריין פון געשלעכטס־ קראנקהייטען — זאלען ד ע נ ק ע ן אז זיי זענען קראנק, זאלען זיך פ י ה ל ע ן קראנק, כדי זיך ביי די שווינדלער צו קורירען. אין זייערע בראשורען, אנאנסען, עטצ. בעשרייבען זיי

געפערלעכער קאָן די מאַסטורבאַציע ווירקען ביי קינדער, ווייל זי שטערט זיי פון עסען, שלאָפען, שפּיעלען און דורך דעם קאָן זי זיין א הינדערניש אין דער נאָרמאַלער קערפּערלעכער און גייסטיגער ענטוויקלונג. ביי קינדער קאָן די געווּאינהייט זיין א פאַלגע פון א רייצענדיגען קראַנקהאַפטען צושטאַנד פון דעם אורין, פון דער הויט אָדער פון דעם שטול.

וואָס אַנבעלאַנגט דערוואַקסענע, איז די בעסטע עצה: זיך בעהערשען, מיט א פעסטען ווילען די געווּאינהייט אונטערדריקען; זיך בעשעפטיגען קערפּערלעך און גייסטיג; לעבען וואָס נאָרמאַלער אין יעדער בעציהונג; נישט עסען און טרינקען קיין רייצענדיגע זאכען; אויב מען איז רייף צום געשלעכטלעכען פערקעהר, — האָבען פערקעהר, — אָבער ריינעם, זאָגנסט בעסער גאָרנישט! אזוי לאַנג ווי מען קאָן ניט האָבען קיין פערקעהר, פערמיידען סעקסואַלע אויפרעגונגען.

פערגעסט ניט אז יעדעם מאָל מאַסטורבירען, אנשטאָט אייך צו בערוהיגען, רייצט אייך אויף צון א צווייטען מאָל מאַסטורבירען.

א בריעף צון אַן אָנאַניסט.

מיט מעהרערע יאָהרען צוריק האָב איך פאַלגענדען בריעף געשיקט צון א מענליכען מאַסטורבאַנט, אָדער ווי מען זאָגט אונריכטיג, צון אַן אָנאַניסט. דער בריעף וועט זיכער אויך אַנדערע יונגע לייט צונוץ קומען: —

אייערע בריעף זאָגען מיר, אז איהר זענט אַן אינטעליגענטער מענש און דעריבער האָף איך, אז איהר וועט מיך גוט פערשטעהן.

אלע סמנים וואָס איהר גיט מיר אָן, קאָנען זיין סימפּטאָמען פון שלעכטע פאַלגען נאָך מאַסטורבאַציע (אָנאַניזם), אָבער זיי מוזען נישט זיין; זיי קאָנען אויך קומען פון אַנדערע פעהלערען אָדער פון קראַנקהייטען און, וואָס איז נאָך וויכטיגער, זיי קאָנען קומען פון אייניבילדונג. ס'איז א בעקאַנטע זאך, אז א סך קראַנקהייטען אָדער צושטענדען וואָס זענען ביי דער גרעניץ צווישען געזונדהייט און קראַנקהייט, ווערען הערפאָרגערופען פון אייניבילדונג, איבערטרייבונגען, אייגערדעניש, פון געווּיסע אלטע

בלייבט, נאך אייניגער צייט, קיין שפור דערפון אין קערפער: אט דאס וואלט איך געוואלט איהר זאלט מיר גלויבען, אין דעם וואלט איך געוואלט איהר זאלט זיין איבערצייגט. זאגאר די אימפאטענץ, די אמת'ע, וועלכע קאן א ביסעל אפטער פאלגען נאך לאנגיהריגער מאסטורבאציע, איז א זעלטענע ערשיינונג. אין די מעהרסטע אזעלכע פאלען איז די אימפאטענץ אן א י נ ג ע ב י ל ד ע ט ע, און צוואר אין אזא גראד אז מען זאגט דעם בעטרעפענדען: די ק א נ ס ט האבען פערקעהר! הויבט ער אן צו קאנען. און דאס איז דערפאר ווייל ער שלאגט זיך ארויס א דומהייט פון"ם קאפ און ע ר ק ר י נ ג ט צ ו ט ר ו י ע ן צ ו ז י ך א ל י י ן.

טראץ דעם וואס אייער בריף איז געשריבען אזוי צו דער זאך, קאן מען פון א סך שטעלען זעהן ווי איינגעבילדעט איהר זענט. צום ביישפיעל, וואס הייסט דאס פאלגענדע: „דאס בלוט פאלט אוים אין משונה רויטע פלעקען, ו ו א ס ל א ז ט ז י ך ג ל י י ך ד ע ר ק ע נ ע ן, א ז ע ס א י ז ק ר א נ ק ב ל ו ט". וועז איך וואלט נישט געוואז אזוי פיעל צוגעוואינט צוז אזעלכע פראזען (עס איז כמעט א טיפישער זאץ פון אלע יונגע מענער אין אייער צושטאנד), וואלט איך מיך שטארק און ווילד צולאבט לעזענדיג דעם זאץ. נאר אזוי, האב איך דערביי בלויז געגעבען א שמייכעל. זעהט איהר נישט, וועז מען צייגט עס אייך, ווי קאמיש ס'איז: איהר ד ע ר ק ע נ ט (און ג ל י י ך!) אז עס איז קראנק בלוט!! קיין שום ארצט, קיין שום גאלהרטער וואלט נישט געוואז אימשטאנד צו דערקענען וואס איהר דערקענט, אהן קיין שום אונטערזוכונג פונ"ם בלוט! איבריגענס מוז איך אייך זאגען, אז איך האב קיין מאל נישט געהערט אז אנאיזם זאל פערענדערען דאס בלוט.

איצט, וואס אנבאלאנגט די בעהאנדלונג און דאס היילען, קאן איך אייך זאגען, איך בין איבערצייגט אז אויב איהר וועט אנווענדען אין אלעמען מיינע מיטלען, אויב איהר וועט געניי פאלגען מיינע עצות, וועט איהר זיכער געזונד ווערען און איהר וועט שיון נאך א מאנאט אדער צווי אנפאנגען צו זעהן דעם פארטשריט. און, אום נעניעיר אויך אייער פראגע צו ענטפערען, אלע סימפטא-

אזעלכע סימפּטאָמען וואָס יעדער געזונדער מענש קאָן אַ מאָל האָבן און זיי צייגען, אז מיט די סימפּטאָמען מ ו ז מען האָבן די און די קראַנקהייט. די אלע זאכן בוירען זיך לאַנגזאם איין אין די מוחות פון די יונגע לייט און עם קומען ארויס געוויסע אבער־גלויבענס וואָס מאכן טויזענדער מענשן אומגליקליך אומזיסט און אומנישט. און ווי באלד אימיצער בעאַבאכט זיך צופיעל, וויבאלד ער קאָנצענטרירט זיין גאנצע אויפמערקזאמקייט אויף איין אָרט פון זיין קערפער, אויף די געשלעכטס־אָרגאַנען, ווערט יעדער סמן טויזענד מאָל בעדייטענדער ווי ער איז אין דער אמת'ען.

איך בין זיכער, אז קיין גוטע ווירקונג האָט די מאַסטורבאַציע אויף אייך נישט געהאַט. אָבער דאָס שלעכטע פיהלען און דאָס בארג אראָב געהן פון אייער קערפער אין אזא גראד ווי עס איז ביי אייך, קאָן אונמעגליך זיין א דירעקטע פאלגע פון דעם אָנאַניזם אלס אזעלכען. דער גרעסטער טייל פון דעם אונטערגראָבען פון אייער געזונד איז ז י כ ע ר מעהר צו פערדאַנקען ד ע ר א י י נ ב י ל ד ו נ ג א ו ן ד ע ר מ ו ר א ק ר א נ ק צ ו ו ו ע ר ע ן, ווי דער מאַסטורבאַציע אליין. — איהר מוזט ווייסען אז אפשר 90 פּראָצענט (אָדער מעהר) פון אלע מענער מאַס־טורבירען אין געוויסע צייטען פון זייער לעבן, מייסטענס אין דער יוגענד אָדער קינדהייט. נו, ווען זיי וואָלטען אלע געמוזט קראַנק ווערען פון דעם, וואָלטען כמעט נישט געווען קיין געזונדע מענער אויף דער וועלט. און וואָס זהען מיר אין דער ווירקליכ־קייט? עס זענען דאָ מענער קראַנקע פון אָנאַניזם, נישט מיט די סימפּטאָמען וואָס איהר צייגט אָן, מיט אַנדערע, ערגערע. יאָ, עס זענען דאָ. אָבער וויפיעל? אפשר איין פאל אונטער 10,000 מאַסטורבאַנטען. און דאָס זענען געווען אויסערגעווענהנליכע מאַס־טורבאַנטען, אזעלכע וואָס איהר קאָנט זיך גאָר נישט פאָרשטעלען און וואָס איך וויל אייך נישט בעשרייבען. — דורך דיזע אויס־נאהמען איז די גאנצע צרה; פון אזעלכע פאלען שטאמט די מורא וואָס איז פערשפרייט וועגען דעם.

אמת, אָנאַניזם איז א העסליכע, אבשיילליכע פראקטיקע; צו־פיעל געטריבען איז זי אומגעזונד. אָבער וועג מען הערט אויף זי צו פראקטיצירען און מען געווהנט זיך צון א נארמאלען לעבען,

איין און נאָך איין מינוט געהט אַרויס און רייבט זיך אָב מיט א טרוקען טוך.

בעשעפטיגט תמיד אייער מוח, אז איהר זאָלט נישט דענקען פון פרויען. אזוי לאַנג ווי איהר קאָנט נישט פערקעהרען מיט אן עהרליכער פרוי, פערמיידט געשלעכטליכע אויפרעגונגען.

הערט אויף צו גרייבלען און צו דענקען וועגען אייער „קראַנקהייט". דענקט אָן עפּעס אַנדערש.

זייט תמיד בעשעפטיגט מיט וואָס עס איז. עס זאָל נישט „די צייט אוועקגעהן פּוסט", ווי עס געשעהט מיט אייך יעצט.

איהר האָט א טעות גלויבענדיג אז דאָס לעבען איז טרויריג, עטצ. דאָס לעבען איז נישט טרויריג און נישט פרעהליך. ס'איז אזוי ווי מיר זעהן עס. וועהן מיר קוקען דאַרויף מיט שוואַרצע אויגענגלעזער, זעהט עס אוים שוואַרץ. מאַנכמאָל מיינט מען וויינט וואָס פאַר א גרויסע געדאַנקען מען זאָגט אַרויס וועהן מען בעטראַכט אַלעס פונ'ם פּעסימיסטישען שטאַנדפּונקט. אין אמת'ען איז גאָר אָפט א פּעסימיסטיש געדיכט פערורזאַכט געוואָרען פון א קראַנקען מאָגען, אן אָבווייכען אָדער אן אַנדערע אונאָרדנונג אין קערפּער. פע! — ס'איז טאַקע פע! אָבער ס'איז אמת! זייט א נאַרמאַלע חיה, און די נאַטור וועט לאַכען פאַר אייך, זי וועט זיין פרעהליך.

שלאָפט וועניגסטענס זיבען שטונדען, בעסער אַכט שטונדען.

קוקט די מענשען גלייך אין די אויגען. איהר האָט נישט בעגאַנגען קיין שום פערברעכען. כמעט אַלע פון זיי האָבען מאַסטורבירט אָדער מאַסטורבירען און דענקט נישט אז זיי דערקענען אייך. מען קאָן אייך נאָר דערקענען וועהן איהר זעהט צוריקגעצויגען און שעמעדיג און פורכטזאָם; דאָס זעהן זאָגאָר בעקאַנטע סמנים פון אָנאַניסטען.

מאַכט יעדען טאָג א האַלבע שעה אָדער וועניגסטענס 15 מינוט גימנאַסטיק, אזוי אז איהר זאָלט זיך אנדערש בעוועגען ווי איהר טהוט עס ביי דער ארבייט. זעהט אז אַלע מוסקלען פונ'ם גאַנצען קערפּער זאָלען ווערען נעאיבט. מאַכט אָבער ניט קיין גימנאַסטיק אויב אייער ארבייט איז א זעהר שווערע, אזא ביי וועלכער דער קערפּער ווערט זעהר מיד.

מען וועלען פערשווינדען, און די „רינגען אונטער די אויגען" וועלען אויך פערשווינדען.

אין דעם אויגענבליק האָט זיכער שוין די היילונג אָנגעפאַנגען און צוואר דורך די אויבּיגע ערקלערונג ווי אזוי איך שטעל מיר פאָר אייערע ליידען. וויבאלד איהר האָט מיין ברועף ביז אהער גוט פערשטאַנען, און וויבאלד איהר וועט נאָכדענקען וועגען וואָס איך האָב אייך אין קורצען געזאָגט, וועט דאָס האָבען א זעהר גוטען איינפלוס אויף אייך, וויל דאָס איז דער ריינער אמת.

ערשטענס, כדי די געוואָינהייט פון מאַסטורבירען פון אייך צו דערווייטערען, וועגען דעם מוזט איהר אָנווענדען זייער אי־גענעם ווילען. דאָס איז די הויפּטזאַך. אָבער די מיטלען וואָס שטעהן ווייטער אונטען וועלען אייך אויך מיטהעלפען דערצו, ווי אויך צו ווערען א גאַנץ אַנדערער מענש.

איהר וואָלט וועלען „האָבען געשלעכטליכען פערקעהר". יאָ, איהר וואָלט געדאַרפט האָבען. אָבער איהר זאָלט ניט געהן צו קיין פּראָסטיטואירטע. איהר וועט כמעט זיכער קראַנק ווערען פון זיי. (70 פּראָצענט אויף יאָ, 30 פּראָצענט אויף ניין.) נאָר אַנשטענדיגען פערקעהר ערלויב איך אייך, ווען מעגליך. ווען נישט מעגליך, בעסער גאָר נישט. אין אייער אלטער אז מען האָט נישט איניגע יאָהר קיין פערקעהר, מאַכט נישט אוים, — וועט מען לעבט נאָרמאל, וועט מען רייצט זיך נישט אויף קינסטליך.

אָט זענען די איבריגע מיטלען:

לופט. זייט א סך דרויסען, אויף דער לופט. מאַכט אָפּט שפּאַציערגענג און אויספלוגען ארויס פון דער שטאָדט. שטודירט די בוימער, די פלאַנצען, די נאַטור. אינטערעסירט זיך מיט אלעם וואָס איהר זעהט. שלאָפט מיט די פענסטער גוט אָפּען. טוט זיך אָן אזוי אז איהר זאָלט נישט פיהלען קיין קעלט, אָבער האַלט די פענסטער אָפּען.

אייער בעט מוז זיין נישט זעהר ווייך, מעהר האַרטליך; נישט צופיעל זיך צודעקען.

געווהנט זיך צו מאַכען קאַלטע בעדער. געהט יעדען פריהמאָרגען אַרויס אין א וואַנע מיט גאַנץ קאַלט וואַסער, טויכט זיך

אז עס פערשטעהט נישט. דאָס קינד זאָל אויך ניט זעהן קיין שום סאָרט געשלעכטליכע ליעבעס־סצענען און איבערהויפּט קיין שום זאַך וואָס קאָן ביי איהם דערוועקען אויף א קינסטליכען אופן די נייגעריגקייט וואָס וואָלט געקומען שפּעטער. אָבער בעהאָלט ניט אייער קערפּער אָדער זיין קערפּער פּאַר איהם אונניצליכערהייט; פיהרט זיך אויף נאַטירליך מיט איהם. וועז דאָס קינד שטעלט אייך פראַגען וועגען געבוירען־וועריען אָדער געשלעכטס־לעבען, עטצ., ענטפערט דעם אמת אויף אן איינפאכען אופן; אָבער ענטפערט נישט מעהר וויפיעל דאָס קינד פערלאַנגט צו וויסען.

וועז איהר האָט אויסגעפונען אז דאָס קינד שפּיעלט זיך מיט די געשלעכטס־אָרגאַנען, טוט עס אזוי אָן, אז עס זאָל ניט קאָנען צו־קומען צו זיי. דאָס איז סיי ווי סיי גוט צו טון, אָלס פערהיטונגס־מיטעל. וועז עס איז נעניג גרויס צו פערשטעהן וואָס איהר רעדט דערצו, זאָגט איהם מיט גוטען אז ס'איז געפעהרליך דאָס צו טון, אז מען וועלט דערפון קראַנק, עטצ. דאָס העלפט זעהר פיעל מאָל, בפרט נאָך וועז די עלטערען זענען געבליבען גוטע פרייַנד, ניט קיין דעספּאָטען, פון די קינדער, אזוי אז דיזע גלויבען זיי אוז האָבען צוטרויען צו זיי. מען דאַרף אויך זאָרגען אז דאָס קינד זאָל זיך ניט איינהאָלטען מיט דעם וואָס אָדער מיט דעם שטוהל אוז אויב נויטיג, זאָל מען עס זאָגאָר אויפוועקען ביינאַכט כדי עס זאָל לאָזען דעם אורין. לויי־וואַרמע בעדער מיט קורצע, קאָלטע אָבשפּרי־צונגען פון גאַנצען קערפּער, יעדען טאָג, וועלען האָבען א בערוהי־גענדע ווירקונג אויף די צורייצטע נערוון. — מאַנכעסמאָל איז עס נויטיג דאָס קינד אין גאַנצען אוועקצונעהמען פון דער אומגע־בונג אין וועלכער עס לעבט; אפילו אוועקצופאָהרען פון דער שטאָדט אין וועלכער עס האָט געלערענט די שלעכטע געוואָינהייט, כדי דאָס קינד זאָל ניט מעהר באַגעגענען די שלעכטע חברים. — נאָר מישענ־דיג א ריכטיגע פּיוישע און גייסטיגע ערציהונג קאָן מען פערהיטען אָדער בעהאַנדלען די מאַסטורבאציע ביי קינדער.

פּאָלוציעס.

פּאָלוציעס זענען אויספלוסען פון זאמען ביים מאָן, וואָס קומען פון געשלעכטליכער אונצופרידענגעשטעלטער אויפרעגונג, זיי עס

א פּאָר שטונדען יעדען טאָג געהן, איז אָפּט די בעסטע גימנאַסטיק.

עסט ניט קיין רייצענדיגע, האַרבע, געפּעפּערטע, געזייערטע שפּייזען; עסט ניט צופיעל; עסט נאָר וואָן איהר זענט הונגעריג; עסט ניט אין טרינקט ניט נאָהענט צו דער צייט פון שלאָפען געהן. קיינע אלקאָהאָלישע געטראַנקען (קיין וויין, ביער, בראַנפּען), קיין קאָווע, קיין טעע. — צוקויט גוט די שפּייזען. — זעהט צו האָבען רעגעלמעסיגען שטולגאַנג.

עס איז בעסער פּאַר אייך ניט צו עסען קיין שום סאָרט פלייש אין קיין שום זאָך געמאַכט פון פלייש.

בעהאַנדלונג פון מאַסטורבאַציע ביי קינדער.

די הויפּטזאַך איז פערהיטונג. די געפֿאַנד פון די געשלעכטס־אָרגאַנען זאָל זיין זעהר רײַן, טרוקען. וואָן עס צייגט זיך עפּעס א רויטקייט אָדער א בייסענישׂ פון דער הויט אין יענער געגענד, מוז מען עס בעהאַנדלען, וויל פון דעם קאָן ארויסקומען מאַסטורבאַציע. דאָס עסען אין טרינקען זאָל זיין איינפאַך, מילד, נישט רייצענדיג, נישט צופיעל אויף אמאָל. דאָס קינד זאָל זיין בעשעפטיגט מיט שפּיעל־זאַכען אָדער קינדער־ארבייט. מען זאָל גוט אויפּפּאַסען מיט וואָס פּאַר חברים עס געהט ארום. מען זאָל קיין מאָל ניט זיין וויייט פון דעם קינד. מען זאָל זיך ניט שפּיעלען מיט זיינע געשלעכטס טיילען אין עס ניט גלעטען אויף דעם הינטער־חלק וויי מאַנכע מאָמעס טוען עס אין שפּאַס; דאָס וועקט אויף א געווייסען געשלעכטליכען רייז. מען זאָל בעריהרען די געשלעכטס־טיילען נאָר אויף אזוי פיעל וויפיעל ס'איז נויטיג צוליעב רייניקייט. דאָס קינד פון יעדען אלטער זאָל שלאָפען א ל י י ן אין א בעט; קיין מאָל ניט צו צוויי קינדער אין אייניעם. (אין דער בעציהונג האָט ניט קיין צוטרויען אפילו צון אייער ברודער אָדער שוועסטער). אין א צימער אָהן פּאַרפומען, מיט א סך פרישער לופט; ניט צו־וויייך געבעט, ניט אויף פעדערען; עס זאָל אויפשטעהן פון בעט ביים אויפוועקען זיך. דאָס קינד זאָל ניט הערען פון אייך קיין צווייידייטיגע וועגטער אָדער „גלייכע וועגטלעך" וועגען געשלעכטס־לעבען; עס זאָל זיך אייך ניט דאַכטען אז ס'איז אן אידיאָט און

פּיפּטע אַבטיילונג:

סעקסואַלע קינדער ערציהונג

דורך דירעקטער אויפרעגונג (בעריהרען דעם קערפער פון א פרוי), זיי עס דורך פאַרשטעלונגען אַדער חלומות וועגען פערקעהר. וועז מען האָט די פאַלוציעס זעלטען, האָבען זיי קיין שום שלעכטע ווירקונג. וועז מען האָט זיי אַבער אָפט, עפטער ווי אלע וואָך, אַדער ווי מאנכע האָבען זיי, מעהרערע מאל אין דער וואָך, זענען זיי שעדליך. וועז די פאַלוציעס הערען אין גאַנצען אויף, בלייבען כמעט קיין מאל קיין שלעכטע פאַלגען צוריק. דאָס איז וויכטיג צו וויסען וויל די שווינדעל־דאָקטוירים שרעקען איבער די יונגע־לייט, אזוי אז די דענקען אז זיי מוזען דערפון קראנק בלייבען; זיי דארפען גיכער גלויבען דעם שרייבער פון די שורות, וועז ער זאָגט זיי אז דאָס טאָר איז דערצו גאָר נישט נויטיג. די בעהאנדלונג איז דיזעלבע וואָס איז אויבען אָנגעגעבען געווארען פאר מאסטורבאציע. א חוץ דעם זאל מען אויפפאסען אז דאָס בעט זאל נישט זיין צו וויים אוז צו וואַרעם אוז אז מען זאל האָבען פרישע לופט ביים שלאָפען. קאלטע אַדער קיהלע בעדער ווירקען אָפט זעהר גוט.

מען זאל ניט וועלען דערשראָקען פון די ווערטער „זאמען־פארלוסט". ס'איז ניט דאָס זעלבע ווי בלוט־פארלוסט. מען פארלירט דערביי קיין שום וויכטיגע זאך. דער זאמען האלט זיך כמעט שטענדיג אין אויז בילדען.

סעקסואַלע קינדער ערציהונג

די לעזער פערשטעהן שוין פון די פריהעריגע קאַפּיטלען ווי וויכטיג עס איז די קינדער אזוי צו ערציהען אז זיי זאַלען זיין צוגעגרייט צו ווידערשטעהן געגען די סעקסואַלע געפאַהרען וואָס רינגלען זיי אַרום אי אין דער קינדהייט, אי אין דער יוגענד. די פראגע פון אָט דער פאזע פון ערציהונג איז ניט קיין אָבגעשלאָסענע; זי ווערט נאָך דעאַטירט פון פּערזענלעכקייטען, פון ספּעציאַלים־טען אין ערציהונגס אַנגעלעגענהייטען. אין אייניגע שולען זענען שוין מאַנכע פאָרמען פון געשלעכטליכער אויפקלערונג אָנגענומען געוואָרען; אָבער ו ו ע ן די נאַנצע אויפקלערונג וועט אין אַלע שולען אַנערקענט ווערען אלס א נויטוועגדיגקייט, אלס א טייל פון דעם פּראָגראַם, קאָן מען איצט ניט זאָגען. דערווייל לערענט מען דאָרט נאָך זעהר וועניג וועגען דעם קערפּער אין אַלגעמיין. אָבער אפילו ווען דער ציעל וועט דערגרייכט ווערען, וועט דאָס אויך נאָר זיין פאַר דערוואַקסענע קינדער. אזוי זאַ אויף די על־טערען, און מעהרסטענס אויף די מאַמעס וועט נאָך פאַר א לאַנגער צייט פאַלען דער חוב אויפצוקלערען דאָס קינד אין זיין גאָר פריהער יוגענד. דעריבער איז עס זייער פליכט צו לערנען ווי אזוי דאָס צו טון און פון זייער אַרבייט, פון זייער רעדען און שווייגען, וועלכע שטעלען פאַר א קאַלאַמאַלע פּראַנטוואָרטליכקייט, וועט די צו־קונפט פון דעם קינד גרעסטענטיילס אָבהענגען.

עס איז ניט נויטיג אָנצוגעבען א מעטאָדע ווי אזוי דאָס קינד אויפצוקלערען, ווייל דאָס קינד העלפט אונז זעהר פיעל אין דער בעציהונג. עס פיהרט אונז אויף דעם ריכטיגען וועג דורך זיינע פראגען, וועלכע קומען אויף א נאַטירליכען אופן אין דער צייט ווען זיין אינטעליגענץ הויבט זיך אָן צו ענטוויקלען. מעהרסטענס דאַרפען מיר בלויז ענטפערען אויף די פראגען, נ י ט מ ע ה ר א ו ן נ י ט ו ו ע נ י ג ע ר. יעדעס אלטער ברענגט מיט זיך זייַנע שאלות און מיר ווייסען אז אויף זיי צו ענטפערען איז ניט

טערמין. דאָס האָט אויף דערווייל איהר ניגירדע בעפרידיגט. טרעפט זיך אָבער אָט וואָס: אין זייער הויז קומט אריין א פרוי וואָס וואָלט געהאט מיטלען זיך צו קויפען א קינד אָבער זי האָט קיינס און בעקלאָגט זיך שרעקליך פאר וואָס זי איז אזוי אומגליקליך און קאָן ניט האָבען קיין קינד, כאטש, ווי זי זאָגט, זי איז שוין פערהיראט זינט א סך יאָהרען. וועט דאָס מיידעלע נאכדעמ־קענד און, נאָך א צייט, פרעגט זי דעם טאטען: „פאר וואָס קויפט ניט מומע אזוי־און־אזוי א קינד אין קוני אייליאנד?" איז דער טאטע געבליבען פערשעמט!... דורך אזעלכע ליגען פערלירט מען לאָגישערווייז דאָס פיעל בעזונגענע רעכט אויף ליעבשאפט פון די קינדער, — ווייל וואָס קערען זיך דען די אינקובאטארען־קינדער אן מיט די עלטערען? און א חוץ דעם, מוז דאָך דאָס קינד וועל־כעם איז ניט קיין אידיאָט שנעל ענטדעקען דעם ליגען! סיידען מען ווייל דאָס קינד דורכוים מאכען פאר אן אידיאָט, וועלכעם איז טאקע, ווי עס ווייזט אויס, אפט דער ציעל פון געוויסע עלטערען און אין וועלכער טרויעריגער ארבייט זיי האָבען ליידער א צו גרויסען ערפאָלג!

ביישפיעלען פון געשפרעכען צווישען א קינד און א קלוגער מאַמען

I

— מאמע, ווי אזוי בין איך געקומען צו דיר?
— וואָס מיינסטו?
— איך מיין... פון וואנען האָסטו מיך?
— א! איך פערשטעה!.. איך האָב דיך געבוירען.
— וואָס הייסט געבוירען?
— דו ביסט ארויס פון מיר.
— פון דיין קערפער?
— יאָ.
— וואו בין איך געלעגען ביי דיר?
— אין בויך.
— קומען אלע קינדער ארויס פון גרויסע מענשען?

שערליך, און אז, אין געגענטייל, זיי צו לאָזען אונפערענטפערט, זיי צו דערשטיקען און צו אונטערדריקען, איז געפעהרליך. מיר מוזען געהן נאָך ווייטער: נישט נאָר דאַרפען מיר אויף דעם קינד'ס פראגען ענטפערען, נאָר מיר דאַרפען איהם זאָגען דעם אמת; ניט זוכען פון איהם פטור צו ווערען, נאָר איהם צו געבען די ריכטיגע, אמת'ע תשובה. די דראמא „פריהלינגס ערוואַכען" פון וועדעקינד ווייזט אונז וואָס קאָן געשעהן דורך האַלבע „וואַרהייטען".

דעריבער גיב איך דאָ איבער אין נעכסטען קאַפיטעל א רייהע געשפרעכען צווישען א מאמען און איהר קינד. די געשפרעכען זענען בלויז ביישפיעלען און קאָנען, פערשטעהט זיך, נעענדערט ווערען נאָך די פראגען, נאָך דעם קינד, נאָך די אומשטענדען. זייער צוועק אויף דעם אָרט איז בלויז צו צייגען די נאָך אונפאַרבערייטע עלטערען אז אזעלכע ענטפערס זענען מעגליך. און איך מוז צוגעבען אז זיי זענען בעזונדערס לייכט פאר אויפריכטיגע, עהרליכע עלטערען מיט ריינע גערענקען.

עס וואָלט כדאי געווען צו רערען איבער דעם ווי אזוי מען דארף נ י ש ט ענטפערען אויף דעם קינד'ס פראגען; נאָר די פעהלערען וואָס ווערען בעגאַנגען אין דער בעציהונג, זענען שוין אַביסעל בעשריבען געוואָרען אין דער אינלייטונג צו דיזען בוך. קלוגע מענשען קאָנען זיך אליין יענע ווערטער ערגענצען און זייער זין פערפולשטענדיגען; אבי זיי פערשטעהן וואָס ס'איז געמיינט מיט זיי, אבי זיי זענען דורך יענע ווערטער איבערצייגט געוואָרען אז ליגען זאָגען די קינדער הייסט זיי פער'סס'עז. אבער איך ווייל נאָך געבען נאָר איין ביישפיעל וואָס צייגט וואָס פאר א נארישע ענטפערס מאנכע עלטערען, אין זייער מורא פאר דעם ריינעם אמת, געבען זייער קינד. דאָס איז דאווקע געווען א ראדיקאל געזאָגענער טאטע. וועז דאָס מיידעלע האָט געפרעגט פון וואָנען מען נעהמט די קינדער האָט ער איהר געענטפערט אז מען קויפט זיי פון די אינקובאַטאָרען אדער אויסוואַרמונגס־מאשינען, וועלכע מאכען זיי. ער האָט זי געפיהרט אין „קוני אייליאנד" נעבען ניויאָרק, וואו מען זעהט אלע סאָרטען וואונדערס, און איהר געוויזען די אינקובאַטאָרען מיט די ווירקליכע אונרייפע קינדערלעך וואָס מען בעהאַנדעלט דאָרט, וויל זיי זענען געבוירען געוואָרען פאר דעם

— זיי קומען ארויס דורך אן עפענונג וואָס אלע פרויען האָבען צוויישען די פיס, און די מאמעס לויפען דערביי זעהר גרויסע שמערצען.

— שמערצען?

— יאָ, שרעקליכע... אבער וואָס ווײַנסטו, מיין קינד?

— דו האָסט געהאט זעהר גרויסע שמערצען... מאמע, איך האָב דיך אזוי ליעב?

IV

— מאמע, א־יאָ, אסתר'ל און פייגעלע און בײַלע זענען לינגערטעם?

— פאר וואָס פרעגסטו מיך דאָס?

— איך האָב זיי דערצעהלט ווי אזוי קינדער קומען אויף דער וועלט און ווי אזוי זיי וואקסען אין דער מאמע'ס בויך, האָט אסתר'ל געזאָגט אז ס'איז נישט אמת. איהר מאמע האָט איהר געזאָגט אז די קינדער קומען ארויס פון'ם שטערען. און פייגעלע האָט געלאכט פון מיר, ווײַל זי ווייסט אז די העבאם ברענגט זיי אין איהר לעדערנעם טאש; זי זאָגט, זי האָט אליין געזעהן די העבאם מיט דעם טאש, ווען זי האָט געקראָגען דאָס קלײנע ברודערל. און בײַלע'ן האָט איהר גרויסע שוועסטער געזאָגט אז מען נעהמט די קינדער ארוים פון א הויפטע קרויט.

— דאָס אלץ איז נישט אמת, אבער זיי זענען נישט שולדיג, מיין קינד. מען האָט זיי אלע געזאָגט ליגען.

— די מאמעס האָבען זיי געזאָגט ליגען?

— יאָ, ווײַל זיי האָבען מורא געהאט זיי צו זאָגען דעם אמת.

— פאר וואָס, מאמע?

— ווײַל זיי זענען נאראָנים. זיי האָבען מורא אז די קינדער וועלען ווערען שלעכט, ווען זיי וועלען ווייסען דעם אמת.

V

— מאמע, איך וויים פאר וואָס בײַלע'ס מאמע איז געלעגען אין בעט ווען בײַלע האָט געקראָגען דאָס קלײנע ברודערל.

— פאר וואָס?

— אלע קינדער קומען ארויס פון זייערע מאמעס.
— און די מאמעס?
— די מאמעס, ווען זיי זענען קליין, ווען זיי ווערען געבוירען, קומען ארויס פון זייערע מאמעס.
— און די טאטעס?
— די טאטעס קומען אויך ארויס פון זייערע מאמעס.

II

— מאמע, פאר וואָס דארפען די קינדער ליגען אין דער מאָמע'ס בויך?
— זיי דארפען דאָרט ליגען, כדי צו וואקסען. זיי וואקסען דאָרט ביסלעכווייז, ביסלעכווייז, ביז זיי ווערען ריכטיגע קינדער און ביז זיי ווערען אזוי גרויס אז זיי קאָנען שוין ניט זיין אינעווייניג.
— און אז זיי קומען ארויס פריהער?
— אז זיי קומען ארויס איידער זיי זענען רייף, קאָנען זיי נישט לעבען, שטארבען זיי באלד. די קינדער זענען אזוי ווי פרוכטען. געדענקסטו דעם עפעלבוים וואָס מיר האָבען געהאט נעבען אונזער הויז אויף דעם לאנד?
— יאָ.
— געדענקסטו נאָך ווען די עפעל זענען געווען קליין, גאנץ קליין? זיי זענען געהאנגען אויף דעם בוים און די זון האָט זיי אויסגעוואַרעמט, דער בוים האָט זיי ערנעהרט, ארויס שיקענדיג פון אינעוועניג דורך פיינע רעהרלעך די שפייז וואָס ער האָט נענומען פון דער ערד דורך זיינע וואורצלען, און אזוי איז יעדעס עפעל געוואקסען און געוואקסען, און פון גרין איז עס געוואָרען רויטלעך און דערנאָך גאנץ גרויס און שטארק רויט. אזוי וואקסט אויך א קינד אין דער מאמע'ס בויך. עס קריגט נאָהרונג און וואַרעמקייט פון דער מאמע'ס בלוט.
— מאמע, איך האָב דיך ליעב!

III

— מאמע, ווי אזוי קומען די קינדער ארויס פון דער מאמע'ס בויך?

און די קאץ וועט אויך האבען גרויסע שמערצען, וועז זי וועט האבען א קעצעלע?

— יא, מיין קינד, כאטש ניט אזעלכע גרויסע ווי א פרוי.

VIII

— שוין, מאמע, זי האט שוין געהאט!

— ווער, וואס?

— די קאץ האט געהאט קעצעלעך אין קעלער.

— דו האסט זיי געזעהן?

— יא, זיי זענען אזוי קליין! פאר וואס האט זי געהאט פיער אויף איין מאל?

— אזוי געבערען די קעץ. נישט אלע חיות זענען אלץ אייגס. די קוה האט איין קעלבעל אויף איין מאל; די פרוי אויך. אבער עס טרעפט זיך אז א פרוי זאל האבען צוויי קינדער אויף איין מאל.

— גיב מיר א שטיקעל ברויט, וועל איך געבען די קעצעלעך.

— ניין, מיין קינד, זיי דערפען נישט דיין ברויט און זיי קאנען עס נישט עסען. זייער מאמע, די קאץ, גיט זיי מילך פון איהר ברוסט, ביז זיי וועלען ווערען גרעסער.

— דאס איז דאך אזוי ווי בייל'ס מאמע, וואס האט געוויגען איהר קינד!

— יא, מיין קינד, און איך האב דיך ערנעהרט פון מיין ברוסט, וועז דו ביסט געווען א גאנץ קליין קינד.

— מאמע, איך האב דיך אזוי ליעב!

IX

— מאמע, קומען אלע חיות פון זייער מאמע'ס בויך?

— אלע; אבער נישט אויף דעמזעלבען אופן. א סך חיות טראגען די קינדער נישט אין גאנצען אויס. זיי טראגען בלויז די אייער און דערנאך ווארעמען זיי אויס די אייער אונטער זייער קערפער. די הוהן לעגט אייער און שפעטער זיצט זי אויף זיי מעהרערע טעג, זי ווארעמט זיי אויס אונטער איהרע פעדערען, אזוי לאנג ביז די קלייגע היהנדעלעך ווערען רייף און צוברעכען די אייער פון אינעווייניג. דעמסטמאל געהן זיי ארויס. אזוי טוען אלע פעגעל.

— ווייל דאָס ברודערייל איז געקומען פון בייליע׳ס מאמע׳ס בויך און די מאמע האָט געהאַט גרויסע שמערצען.

— יאָ, מיין קינד.

— און איך וויים שוין פאר וואָס בייליע׳ס מאמע האָט געהאַט א גרויסען בויך איידער דאָס קינד איז געבוירען געוואָרען.

— פאר וואָס?

— ווייל דאָס קינד איז געווען אינעווייניג און עס איז נעוואקסען.

— יאָ, מיין קינד.

VI

— מאמע, פאר וואָס ווייל נישט בייליע׳ס מאמע אויסזאָגען בייליע׳ן דעם אמת ווי אזוי זי האָט געהאַט דאָס קינד?

— ווייל זי איז א נאר. אָבער זי איז נישט שולדיג; מען האָט זי געלערנט אז זי דארף נישט אויסזאָגען.

— ווער האָט זי אזוי געלערנט?

— איהר מאמע.

— און ווער האָט עס געלערנט איהר מאמע?

— איהר מאמע׳ס מאמע... און אזוי ווייטער. כמעט אלע מענטשען דענקען אז זיי דארפען זיך שעמען ווען א פרוי האָט א קינד.

— בייליע׳ס מאמע שעמט זיך?.. הא, הא, הא!

— וואָס לאכסטו אזוי, מיין קינד?

— ווייל זי שעמט זיך. עס איז דאָך אזוי שען צו האָבען א קינד און צו זיין א מאמע!

VII

— מאמע, ווי אזוי וואקסען אויס די קעצעלעך?

— זיי וואקסען אין דעם בויך פון זייער מאמען, די גרויסע קאץ. האָסטו נישט געזעהן ווי דער בויך פון אונזער קאץ איז גרעסער געוואָרען? זי וועט באלד האָבען קעצעלעך. אזוי וואקסט אויך דאָס קעלבל אין דעם בויך פון זיין מאמען, די קוה; און אזוי טראָגען די שאף זייערע לעמעלעך, די הונדינען זייערע הינטעלעך און אזוי ווייטער.

דאָס זענען די מענליכע טיילען, דאָס הייסט די פאָטערישע טיילען, אָט דאָס איז דער ווייבליכער טייל, דאָס הייסט דער מוטערישער טייל. און פון דעם מענליכען טייל געהט אַרויס אָט דער פיינער געלער שטויב און געהט אַריין אין דעם ווייבליכען טייל. דיזער פיינער שטויב איז אָבער צונויפגעזעצט פון גאַנץ קליינע קערענדלעך, וועלכע געהן נישט אלע אַריין אין דעם ווייבליכען טייל. ווען אזא קערענדעל שטויב איז אַריין אין דעם מוטערישען טייל, הויבט זיך אָן דאָרט א גרויסע ארבייט, א שטארקע פערענדערונג. דאָס איז דער אָנפאַנג פון דעם וואקסען פון דעם קינד.

— פון וועלכען קינד?

— פון דעם עפּעלע!

— אָה, איך פערשטעה. און אין דעם אָרט וואקסט מאקע אויס דער גרויסער עפּעל?

— יאָ.

און די קליינע מאמעלעך און טאטעלעך פון דעם עפּעל געהן צוריק אַריין אין בוים?

— ניין, מיין קינד, א טייל פון דעם מוטערישען חלק טראָגט דאָס קינד, דעם עפּעל, ביז ער וואקסט אויס. דער פאָטערישער טייל פאלט אוועק פון דעם בוים אין איינעם מיט דעם איבריגען טייל און אין נעכסטען פריהלינג שפּראָצען ווידער בלומען ארויס.

— אָה, דערפאַר זעה איך די בלומען פון די בוימער אראָבפאלען! ס'איז אזוי שען; טייל מאל איז עס ווי א שנעע אויף דער ערד.

— יאָ, דו זעהסט עס אין אונזערע שפּאציערגענג.

— אָבער, מאמע, איך האָב נישט געוואוסט וועגען וואָס מען דארף די בלומען. איך האָב געדענקט אז זיי זענען נאָר פאַר שענקייט.

— אלץ, מיין קינד, אלץ וואָס איז לעבעדיג האָט א צוועק, האָט עפּעס אויפצוטון אויף דער וועלט.

XI

— מאמע, א יאָ דו האָסט א מוטערישען טייל?

— יאָ, מיין קינד, אלע מיידעלעך און אלע פרויען האָבען אזעלכע אָבטיילונגען אין זייער קערפער וואָס מאכען זיי פאַר מאמעס.

— אָ, ווי שען!

— עס זענען דאָ נאָך אַנדערע חיות וועלכע קומען פון אייער. אָבער נישט אַלע וועלען אויסגעווארעמט פון זייערע מאַמעס. א סך וועלען אויסגעווארעמט בלויז פון דער זון.

— אָבער די היהנער האָבען נישט קיין בריסט און קיין מילך.

— ניין, מיין קינד, זיי לערנען זייערע קינדער עסען קלייניע קערענדלעך און אַנדערע זאכען. די חיות וואָס געבערען קינדער, געבען זיי צו זויגען. די חיות וואָס לעגען אייער, געבען זייערע קינדער נישט צו זויגען.

— מאַמע, פון איצט אָן וועל איך נאָכקוקען אַלע לעבעריגע נפשות! ס'איז אַזוי שען צו וויסען אַלץ וועגען זיי!

X

— מאַמע, דו האָסט מיר געזאָגט אז די עפּעל זענען די קינדער פון די עפּעלבוימער. האָבען די עפּעל בלויז א מאַמע?

— ניין, מיין קינד, אין דעם עפּעלבוים געפינט זיך דער טאַטע און די מאַמע צוזאַמען.

— אויף איין בוים?

— יאָ, אין איין בוים. דו גלויבסט נישט? איך וועל דיר דאָס צייגען וועז מיר וועלען זיין אויף דעם לאַנד. מוזען דען אַלע לעבעדיגע וועזען זיין אַלץ איינס? אָט קאָנען די בוימער נישט אַוועקגעהן פון דעם אָרט וואו זיי וואקסען, און מיר, און אַנדערע חיות, קאָנען ארומגעהן, ארומפליהען, ארומשווימען. אָבער עם זענען אויך פאַראַן בוימער און אַנדערע פלאַנצען ביי וועלכע דער טאַטע און די מאַמע געפינען זיך נישט צוזאַמען, ניט אין דער־זעלבער פלאַנץ, ניט אויף דעמזעלבען בוים.

— ווי אזוי זשע הויבט אָן דאָס עפּעלע צו וואקסען וועז עס איז נאָך גאַנץ קליין?

— אָט זעהסטו דאָ א בילד פון א בלום פון אַן עפּעלבוים; שפּעטער, אין פריהלינג וועז די צייט פון בליטען און צוויטעוועז ביי די עפּעלבוימער וועט קומען, וועלען מיר אין א זונטאג ארויס־פאָהרען פון דער שטאָדט און אויף וועל דיר ווייזען די בלומען פון די עפּעלבוימער. דערווייל מוזטו זיך בענגיגען מיט דעם בילד. אָט

— דו האָסט א טעות, מיין קינד. נישט ביי אלע בלומען איז עס אזוי לייכט. ביי מאנכע פלאנצען איז דער ווייבליכער טייל, כאָטש אויך דערזעלבער פלאנץ, ווייט פון דעם מענליכען טייל, און ביי אנדערע פלאנצען זענען זיי גאָר אויך נאנץ פערשידענע ערטער אויף דעם פעלד און אין דעם וואלד. אזוי צום ביישפיעל, קאָן זיך מאכען אז איין בוים זאָל טראָגען נאָר ווייבליכע בלומען, און אן אנדערער בלויז מענליכע בלומען.

— ווי אזוי קומען זיי זיך צונויף?

— ווי אזוי? די ביענען, די אינסעקטען, דער ווינד, זיי העלפען דערין; זיי פערטראָגען דעם געלען שטויב צו די ווייבליכע בלומען. נאָר וועגען דעם וועלען מיר רעדען אן אנדער מאל... דו האָסט געפרעגט ווי אזוי עס איז ביי דעם האָהן און ביי דער הוהן.

— יאָ, דאָס וויל איך ווייסען.

— ביים האָהן איז פאראן, אנשטאט א געלען שטויב, א פליסיגקייט, וועלכע קומט ארויס פון אן אָרט צווישען די פיס. און דיזע פליסיגקייט געהט אריין אין אן אָרט וואָס די הוהן האָט צווישען איהרע פיס.

— אָבער ווי אזוי קומט די פליסיגקייט פון דעם האָהן צו דער הוהן?

— געדענקסטו, ווען מיר זענען געווען אויף דעם לאנד, פלעגסטו זעהן דעם האָהן ארויפשפרינגען אויף דער הוהן, און דו פלעגסט איהם תמיד וועלען פערטרייבען?

— אָה!... דאָס איז עס?... איך האָב געמיינט אז ער בייסט זי און שלאָגט זי!...

— ניין, מיין קינד, וועהרענד זייערע מענליכע און ווייבליכע טיילען בעריהרען זיך, און דער פאָטערישער טייל פון דעם האָהן געהט אריין אין דער מוטערישער עפענונג, אומארמען זיי זיך און קושען זיך. זיי האָבען זיך ליעב, זיי האָבען דערפון פערגניגען!

— דאָס איז וואונדערבאר!

— אזוי געשעהט עס אויך ביי אנדערע חיות.

— ביי מענשען אויך?

— יאָ, מיין קינד.

נאָר ביי די מיידעלעך זענען יענע טיילען נישט אין גאנצען רייף און דערפאר קאָנען זיי נישט ווערן קיין מאמעס.

— ווּאו זענען די מוטערישע טיילען?

— טיף אינוועניג, אין קערפער פון דער פרוי, אָבער דער אָנהויב, דער איינגאנג צו זיי, איז דרויסען.

— אָ, איך וויים, דער איינגאנג איז די עפענונג צווישען די פיס פון וואנען די קינדער קומען ארויס.

— פון וואנען וויסטו דאָס?

— דו האָסט מיר אליין דערצעהלט אז די קינדער קומען פון דאָרט ארויס.

— יאָ, דו האָסט רעכט.

— דו האָסט מיר אויך געזאָגט אז דאָס קינד וואקסט אין דער מאמע'ס בויך. זענען די מוטערישע טיילען אין דעם בויך?

— יאָ, מיין קינד, אונטען אין בויך.

— וואו־זשע זענען די פאָטערישע טיילען ביי די טאָטעס?

— צווישען זייערע פיס.

—אָ, איצט פערשטעה איך.

XII

— מאמע, ביי חיות זענען אויך די טאָטעס און די מאמעס נישט אין איין קערפער?

— ביי די מעהרסטע חיות זענען די טאָטעס פערשידען פון די מאמעס, אזוי ווי ביים מענשען. דער האָהן איז א טאָטע, די הוהן איז א מאמע.

— און די אייער זענען די קינדער?

— דאָס איז דאָס קינד איידער עס איז רייף.

— יאָ, איך וויים אז די מאמע, די הוהן, וואַרעמט אויס די אייער כדי עס זאל ווערן פון זיי ריכטיגע קינדער, עופה'לעך.

— גאנץ גוט, מיין קינד.

— אָבער ביי די בלומען איז דער מענליכער און דער ווייבלי כער טייל נאָהענט איינער פון דעם אנדערען, איז עס לייכט דעם געלען שטויב ארויין צו נעהן אין דעם ווייבליכען טייל. ווי אזוי קאָן דאָס זיין ביי דעם האָהן און ביי דער הוהן?

עס איז לייכט איינצוזעהן אז די געשפרעכען וועלען זיך ניט און קאנען זיך ניט בעגרענעצען ביי דעם אויבּיגען, לעצטען רי־אַ־לאַ. זיי וועלען גענהן ווייטער און מיט דער צייט, פילייכט אין די שפעטערדיגע חדשים אדער יאהרען, וועט האָס קינד ערפאהרען גענוי־ערעס וועגען דעם סעקסואלען פערקעהר ביי פערשידענע בעקאנטע חיות און אויך ביים מענשען. מען וועט מוזען זיין פאַרזיכטיג, וען דאָס קינד וועט שוין זיין אזוי ווייט, ניט צו פערפעהלען איהם צו ער־קלערען אז א צו יונגער מענש איז ניט רייף צום פערקעהר און אז א פערזוך קאן שעדליך זיין; אויך אז מאסטורבאציע איז א זעהר שעדליכע און געפעהרליכע געווּאינהייט פאר קינדער; אז עס זענען פאראן שלעכטע און משוגענע מענשען, מענער און פרויען, וואָס זוכען צו פערנארען קינדער און יונגע מענשען פאר זייערע שמו־ציגע פערגעניגענס און פראָפיטען; אז מען דארף זיך היטען פאר אלע פערדעכטיגע און פאר אלע אונבעקאנטע וואָס וועלען צו קינ־דער אדער צו יונגע לייט צו פרוינדליך. מיידלעך זאלען פריה ערפאהרען וואָס איז די מענסטרואציע און אלעס וואָס עס ערווארט זיי; אויך וועגען דער מעגליכקייט פאר א גאנץ יונג מיידעל וואָס מענסטרואירט, שוואַנגער צו ווערען אפילו ביי א דרויסענדיגער בעריהרונג פון די סעקסואלע ארגאנען; איינגלעך זאלען ווערען צו־גענגרייט צו די קומענדיגע נארמאלע פאלוציעס, צוערשט פון קלאָ־רען שליים און שפעטער פון שליים און זאמען. קינדער פון ביידע געשלעכטער זאלען שוין ביי דרייצעהן אדער פערצעהן יאהר וויסען וועגען דער עקזיסטענץ פון געשלעכטס־קראנקהייטען, פון זייערע געפאהרען און אויך וועגען דער סכנה וואָס שטעקט אין פראָסטי־טוציע.

וויטערעס וועגען די געשפּרעכען.

די אויבּיגע געשפּרעכען קומען ניט פּאָר אין לעבען איינס באלד נאָך דעם אַנדערען, ווי זיי שטעהן אין דיזען בוך, פערשטעהט זיך. יעדעס פון זיי איז א קאָנדענסירט, א צונויפגעדרענגט טיפּיש געשפּרעך פּאָר א געוויסען אלטער פון דעם קינד, די צייט זייענדיג אַבהענגיג פון דעם טעמפּעראַמענט, פון דער אינטעליגענץ, פון דער רייפקייט, פון דער פרייהייט, פון דער פריהערגער און אלגעמיינער ערפאַהרונג און ערציהונג פון דעם קינד, ווי אויך פון דעם כאראקטער פון די עלטערען. דאָס ערשטע געשפּרעך אַדער א רייהע געשפּרעכען מיט דעם אינהאלט דערפון, קאָן פאָרקומען פאָר אַדער נאָך דעם פינפטען יאָהר; דאָס לעצטע אַדער מעהרערע עהנליכע צום לעצטען, אפשר ערשט נאָך דעם אכטען, אַדער צעהנטען אַדער גאָר צוועלפטען יאָהר.

אין אלגעמיין איז ניט נויטיג אז די עלטערען זאָלען פּראַווא־צירען, אַנרעגען אַדער ארויסרופען די געשפּרעכען, ווייל די קינדער, וען זיי זענען אזוי ערציגען געוואָרען אז זיי האָבען א ליעבשאפט צו די עלטערען און ניט קיין מורא פאָר זיי, זענען זעהר אויפריכטיג און פרעגען אלץ וואָס קומט זיי אין מח. און ס׳איז כמעט ניט מעגליך זיי זאָלען ניט פרעגען וועגען געבוירען ווערען און קינדער האָבען. אָבער אויב א נאָרמאל קינד ווערט עלטער און פרעגט דאָך ניט, קאָן מען זיין זיכער אז עס איז עפּים ניט אין אָרדנונג. אַדער די ערציהונג ביז אַהין איז געווען אונריכטיג, אַדער דאָס קינד האָט געפונען געהיימע ערקונדיגונגס־קוועלען, אַדער עס האָט מורא פאָר די עלטערען. כדי דאָן צו פערמיידען די מעגליכע געפאַהרען, וועט עס זיין גוט ארויסצורופען אויפקלערענדיגע געשפּרעכען. עס איז אָבער ניט גוט מען זאָל זיי אָנהויבען פלעצליך, אָהן קיין שום פערבינדונג מיט די געשעהענישען פון הויז אַדער פון דער וועלט. זיי זאָלען זיך תמיד אָנשליסען אין זאָבען וואָס זענען נאָר וואָס פאָרגעקומען ערגיץ וואו אַדער אין געדאַנקען אַדער פאקטען וואָס מען האָט ערגיץ וואו געלעזען אַדער געהערט. ביי אלץ דיזע געשפּרעכען זאָל מען די קינדער אינדירעקט ערמוטיגען צו רעדען פראַנק און פריי און צו פרעגען אלץ וואָס זיי ווילען ווי־סען. מען זאָל זיי ארויסווייזען סימפּאטיע.

זעקסטע אבטיילונג:

אנאמאליען אין געשלעכטם לעבען

איניגע אַנאַמאַליען און פּערוועַרסיעם אָדער פּערדאָרבענהייטען.

מיט דעם וואָרט „אַנאַמאַליען" מיין איך ניט די אייגענטליכע געשלעכטס־קראַנקהייטען, וועלכע זענען פיזישע, אַנשטעקענדיגע קראַנקהייטען; די סעקסואַלע אַנאַמאַליען זענען ניט קיין קראַנקהייטען אין געוועהנליכען זין פון וואָרט, נאָר צושטאַנדען וואָס זענען ניט נאָרמאַל.

אַזוי ווי די נאָרמאַלע פונקציאָנירונג פון דעם געשלעכטס־לעבען העננט אָב אי פון דער אַנאַטאָמישער פּאָרם פון די סעקסואַל אָרגאַנען, פון זייער נאָרמאַלען געבוי, אי פון דער ראַציאָנאַלקייט פון די געדאַנקען און פּאָרשטעלונגען, דאָס הייסט פון דעם מח־צושטאַנד און פון דער ערציהונג, — קאָן יעדע אַנאַמאַליע אין דער פּאָרם פון די אָרגאַנען, ווי אויך יעדע אייגנבילדונג, יעדע איבער־טרייבונג און יעדעם מיספּערשטענדניש פּערורזאַכען אַנאַמאַליען אין דער געשלעכטליכער פונקציע, וועלכע קאָנען זיין זעהר לייכט אָדער זעהר שוועער. ביים נאָרמאַלען, דעננקענדיגען מענשען קומט עס קיין מאָל ניט צו זעהר שטאַרקע אַנאַמאַליען און דורך קאָרעקט דעננקען געלינגט עס אַכ־שטרענגונג פון דעם ווילען און דורך קאָרעקט דעננקען געלינגט עס זיי צו פּערטרייבען.

אָט זענען אייניגע וויכטיגע אַנאַמאַליען:

דער וואַגיניזם איז א קראַמף פון דער געגענד אַרום דער שיידע, ביים פּערקעהר; ער איז א פּאַלגע פון א שטאַרקער רייצונג פון די פּרויען־אָרגאַנען; דער וואַגיניזם שטערט די פּרוי ביים פּערקעהר אָדער ווען דער וואַגיניזם איז אין א הויכען גראַד, פּער־האַלט ער דאָס מענליכע גליד, אזוי אז ס'איז שוועער עס אַרויסצונעה־מען. ער קומט פּערהעלטנים־מעסיג זעלטען פאָר און דאָן ביי ערשט־פּערהייראַטע פּרויען וואָס האָבען זיך פּריהער צופיעל אויפגערעגט אָדער ווען דער מאַן איז צו ברוטאַל און פּאַרבעריט נישט די פּרוי

פון אונגארמאלע מענער צו צ י י ג ע ן (עקסהיבירען) זייערע געשלעכטס־ארגאנען פאר פרויען און דורך דעם זיך געשלעכטליך צופרידען צו שטעלען. מען באגעגענט מאנכמאל אזעלכע מענער ערגעץ אין אן עפענטליכען גארטען; זיי ליגען בעהאלטען אונטער די בוימלעך ווארטענדיג ביז א פרוי געהט פאריבער.

די לעצטע פיער אנאמאליען זענען שוין מהער אדער וועניגער ג י י ס ט ע ס ק ר א נ ק ה י י ט ע ן; די מענשען מיט דיזע אנאמאליען זענען שוין אריבער די שוועל פון דעם נארמאלען גיים־טעם־צושטאנד.

פערשטעהט זיך, אזעלכע אנאמאליען קאנען זיין אין א פער־שידענעם גראד. זיי קאנען זיין קוים אנגעדייט אדער מעהר אדער וועניגער עגטוויקעלט.

די בעהאנדלונג געהערט צו דער בעהאנדלונג פון גייסטעס־קראנקהייטען אדער, וואו ס'איז נאך מעגליך, קאן מען האבען ער־פאלג דורך א מאראלישען איינפלוס, דורך צורעדען, און אזוי ווייטער.

מיט סאדאמיע מיינט מען פערקעהר מיט חיות, וועלכעם גע־שעהט מעהרסטענס ביי מענשען וואס געפינען זיך וויט פון מענש־ליכער געזעלשאפט. (פון סדום, די פערדארבענע שטאדט).

פעדעראסטיע איז דער פערקעהר פון מענער מיט איינגלעך (קינדער). דאס איז אן ערוואכענע פערוועהרסיע, פ ו ן ו ו ע ל־כ ע ר מ ע ן ק א ן ז י ך א ב ג ע ו ו ע ה נ ע ן. עס איז א פערקעהר אין דעם רעקטום פון דעם אינגעל. (פער: קינד, גרי־כיש).

דער האמאסעקסואליזם איז א מין ליעבע און פערקעהר צווישען מענשען פון דעמזעלבען געשלעכט, מענער מיט מענער, פרויען מיט פרויען און א ווידערווילען אדער האס צו מענשען פון'ס אנדערען געשלעכט. די האמאסעקסואלען שפיעלען די ראלע פון א מאן אדער א פרוי און פיהלען זיך אלס מאן אדער פרוי. זייער פעהלער איז איינגעבוירען און אונהיילבאר. אבער מען זאל ניט פערוועקסלען דעם מין אמת'ן האמאסעקסואליזם מיט דעם וואס איז בלויז א געווא̈ינהייט, פון וועלכער מען קאן זיך אבגע־וועהנען אדער מיט דעם וואס וועט פערורזאכט דורך לעבען א

אויף א דעליקאטען אופן. דאָס בעסטע מיטעל דאגעגען איז אויפצוהערען יעדען פערקעהר און אבצואוואַרטען עטליכע טעג; מעהרסטענס גע׳לינגט עס מיט דעם די פרוי צו בערוהיגען. (וואגינא: שוידע).

די נימפאָמאניע איז א צו שטאַרקע און שטענדיגע לוסט פון דער פרוי צום פערקעהר, פערורזאכט פון דעם וואָס די קליינע ליפען (נימפען) פון דער וואולווא זענען ניט נאָרמאל, צום ביישפיעל צו לאנג, אדער דורך א ניט ריכטיגען קליטאָריס. מאנכמאל איז א קליינע אפּעראציע נויטיג.

דער פריאפיזם איז אן אונגעוועהנליך שטאַרקע לוסט צום פערקעהר בייס מאן. די אורזאך איז אדער א לאקאלע, דאָס הייסט עס איז עפּעס ניט אין אָרדנונג אין די דרויסענדיגע סעקסואל אָרגאנען, אדער זי איז צו פערדאנקען א בעזונדערען צושטאנד פון דעם נערוון־סיטעם. די בעהאנדלונג איז פערשידען נאך דעם פאציענטען און נאך דער אורזאך. (פריאפ: גרישיכער גאָט).

דער סאדיזם איז א צושטאנד אין וועלכען מען קאָן נישט האָבען קיין פערקעהר ביז מען פייניגט נישט זיין שותף; עס קאָנען זיין פערשידענע גראדען פון סאדיזם, פון קנייפּען און בייסען, ביז הרג׳ענען. (סאד: פראנצויזישער פערדאָרבענער שרייבער).

דער מאזאָכיזם איז א צושטאנד אין וועלכען מען קאָן נישט האָבען קיין פערקעהר ביז מען ליידט ניט קיין שמערץ, ביז מען וועלט ניט געפּייניגט פון זיין שותף. (סאכערמאזאך האָט דאָס בעשריבען).

דער פעטישיזם, וועו מען רעגט זיך אויף אדער מען שטעלט זיך צופרידען געשלעכטליך, בלויז זעהענדיג אירגענד א זאך, א נעגענשטאנד וואָס געהערט דעם אנדערען געשלעכט. פעטישיסטען זוכען צוצונעהמען א שוך, אבצושניידען א שטיקעל פון דעם מלבוש אדער פון די האָר פון א פרוי. דאָס קאָן פיהרען צו פערברעכען. (פ ע ט י ש, ביי וויילדע א הייליגער געגענשטאנד).

דער עקסהיביציאָניזם איז דאָס אונאָפערמאלע בערערפניש

פערו האָבען געמוזט הייראטען מיט זייערע שוועסטער און דאָך איז אָנגענאָנגען 14 דורות אָהן קיין סמן פון דעגענעראציע. דאָס זענען ביישפיעלען פון פעלקער מיט א פערהעלטניסמעסיג הויכער ציוויליזאציע. אָבער טראָצדעם קאָן מען קיין בעשטימטע מיינונג ניט געבען. (פון לאטיינישען: קאָן, צוזאמען, סאָנגווים, בלוט).

סטעריליטעט.

די סטעריליטעט, דאָס הייסט אונפרוכטבארקייט, אונמענליכקייט צו האָבען קינדער, קאָן זיין צו פערדאָנקען דעם מאַן אָדער דער פרוי, אָבער אין די מעהרסטע פעלען איז דאָס דורך דעם מאַן. מען קאָן זיין סטעריל דורך: אבנאָרם־געבוירטע ארגאנען, דאָס הייסט, פעהלערען מיט וועלכע מען איז געבוירען; דורך פריהעריגע אָדער איצטיגע קראנקהייטען פון די טעסטיקלען אָדער אנדערע געשלעכטס־קראנקהייטען אָדער אלגעמיינע קראנקהייטען; אָדער, ביים מאַן, אוינפאָך דורך דעם וואָס די טעסטיקלען פראָדוצירען קיין ריכטיגען אָדער גאָר קיין זאמען, כאָטש דער בעטרעפענדער מאַן איז קיין מאָל ניט קראנק געווען; די זאמענפעדים בעווענגען זיך שוואָך אָדער גאָר נישט, אָדער זיי האָבען ניט קיין נארמאלע פאָרם; דער קאנאל וואָס פיהרט די זאמענפעדים אווענ פון די טעסטיקלען קאָן זיין פערשטאָפט; דאָס אלעס קאָן זיין דורך קראנקהייט אָדער אָהן א קראנקהייט. מען קאָן זיין סטעריל דורך אימפאָטענץ אָדער שוואכקייט ביים פערקעהר, אָבער אפט קאָן מען בעפרוכטען די פרוי כאָטש מען איז אימפאָטענט ביים פערקעהר, ווייל דערצו איז געגנג אז א גאנץ קלייניע קוואנטיטעט זאמען זאָל ארויס אין איהר שיידע און דער זאמען פון אן אימפאָטענטען מאן קאָן זיין פרוכטבאר. אין נעגענטיל איז עס מעגליך מען זאָל זיין קרעפטיג סעקסואל און זיין אונפרוכטבאר אין דערוועלבער צייט. עס איז מעגליך אז אי דער מאַן אי די פרוי זאָל זיין נארמאל יעדער פאר זיך, אָבער דער זאמען זאָל סטעריל ווערען גראָד אין דער שיידע פון דער פרוי. אין אזא פאל וואלט זי געקאָנט האָבען קינדער מיט אן אנדערען מאַן און ער מיט אן אנדערער פרוי.

די פרוי קאָן זיין סטעריל דורך פריהעריגע אָדער איצטיגע

לאנגע צייט אָהן פערזאָנען פון אַנדערען געשלעכט, ווי אין געפענג־ניש, אין קינדער פענסיאָנאַטען, צווישען מאָנאַכען און אזוי ווייטער. עס זענען פאַראַן אמת'ע האָמאָסעקסואלען; זיי זאָלען קיין מאָל ניט הייראַטען, דאָס הייסט זוכען צו לעבען מיט לייטע פון'ם אַנדערען געשלעכט; אזא הייראַט איז אַן אומגליק פאַר ביידע. פאַר א נאָרמאָלען מענשען איז דער האָמאָסעקסואליזם אָבשטוי־סענד. מען האלט איהם פאַר א פאַרברעכען און די געזעצען בעשראָפען דערפאַר, ווי אויך פאַר אַנדערע פערווערסיעס. אָבער דורך דער ארבייט פון דעם פסיכיאַטער ק ר א פ פ ט־ע ב י נ ג האָט מען אַנערקענט אז מאָנכע האָמאָסעקסואָלען זענען אזוי פון נאַטור און מען איז מילדער געוואָרען צו זיי. (האָמאָ: עהנליך).

איך בין איבערצייגט, אז קיין איינער פון די האָמאָסעקסואָלען וואָס איך האָב געזעהן — און איך האָב פילע געזעהן — איז ניט מיט דעם פעלער געבוירען.

קאָנסאַנגוויניטעט

קאָנסאַנגוויניטעט, פערקעהר צווישען מענשען פון דער־זעלבער פאַמיליע אָדער הייראַט צווישען בלוט־פאַרוואַנדטע. איז א פראַקטיקע וואָס איז געווען און איז נאָרמאָל ביי נישט־ציווילי־זירטע פרימיטיווע פעלקער. מען איז נישט פאָלשטענדיג זיכער אויב דאָס איז שעדליך אָדער נישט. מעהרסטענס זעהט מען ניט קיין שלעכטע פאָלגען; מאָנכמאָל גענינט מען יאָ אַן אומ־ריכטיגע ענטוויקלונג אָדער א דענענעראציע פון די קינדער פון קאָנסאַנגווינע עלטערען. און א חוץ דעם איז מענליך אז דער שלעכ־טער רעזולטאַט צייגט זיך ערשט שפעטער, נאָך מעהרערע דורות.

אַוועקלאָזענדיג אלע אומזיכערע טעאָריען אין א זייט, ווייסען מיר איין באַשטימטע זאַך פון'ם לעבען פון די חיות: וועו מען פאָרט חיות פון ווייט פערשידענע ראַסען, קומען ארוים שענערע, געזונדערע דורות ווי וועו מען פאָרט חיות וואָס זענען זעהר נאָהענט פערוואַנדט.

מיר ווייסען פון דער געשיכטע אז אין מצרים, אין אלטער־טום, פלענען חתונה האָבען ברידער מיט שוועסטער. די שהנע קלאַפאַטרא איז געווען א טאַכטער און אַן אייניקל פון אזא הייראט. ביי די אלטע פערסען פלענען שוועסטער און ברידער, באַטעם און טעכטער, מאַמעם און זיהן הייראַטען. די פרינצען פון

וועו דער זאמען אליין איז סטעריל, איז ניטא וואס ווייטער צו אונטערזוכען, ווייל מען ווייסט שוין די אורזאך פון דער סטעריליטעט ביי דעם פאר פאלק. וועו אבער נישט, מוז מען אויסגעפינען אויב די פרוי איז נארמאל. אויב זי איז עס, דאס הייסט, אזוי ווייט ווי די אונטערזוכונג קאן אונז צייגען, מוז מען ארויסנעהמען דעם זאמען, אויף א זעהר פארזיכטיגען אופן, פון פערשידענע ערטער פון די פרויען־ארגאנען, פון דער שיידע, פון דער עפענונג פון דער גבערמוטער, און איהם אונטערזוכען מיקראסקאפיש, כדי אויסצוגעפינען די אורזאך פון דער סטעריליטעט און צו זעהן אויב דער שליים פון די פרויען־ארגאנען הרג'עט ניט די זאמענפערדים. דאס מוז געטון ווערען זאפארט נאך דעם פערקעהר.

די סטעריליזירונג פון פערבערעבער.

אין אייניגע שטאטען פון אמעריקא איז דורכגענאנגען א געזעץ דורך וועלכען „פערבערעבער", דאס הייסט די וואס די היינטיגע מאראל און געוועצען רופען אן פערבערעבער, זאלען ווערען סטעריליזירט מיט געוואלט און ניט קאנען איבערגעבען בירושה זייערע שלעכטע אייגענשאפטען צו זייערע קינדער. זיי וועלען אויף אזא'ן אופן אפערירט ווערען אז זיי זאלען נישט מעהר קאנען האבען קיין קינדער, כאטש פערקעהר זאלען זיי זיין אימשטאנד צו האבען. אזא אפעראציע איז ביים מאן זעהר לייכט צו מאכען, זי איז נאר וועניג שמערצהאפט, ווייל זי בעשטעהט נישט מעהר ווי אין אייגשניידען אדער אין א מין צובינדען דעם קאנאל דורך וועלכען זעמען קומט פון די טעסטיקלען. די אפעראציע הייסט: ו ו א ס ע ק ט א מ י ע. ביי דער פרוי איז עס אויך נישט זעהר שווער, ווייל עס איז געניג צו אונטערבערעכען דעם וועג וואו דער ספערמאטאזאאן פון דעם זאמען באגעגענט זיך מיט דעם אייעלע וואס קומט פון דעם אייערשטאק; און האס קאן מען טון דורך אייניגע שניידען אדער צובינדען די טובען, דאס הייסט דעם קאנאל וועלכער גהט פון יעדען אייערשטאק צו דער גבערמוטער.

עס איז שרעקליך צו דענקען אז די פערטרעטער פון דעם היינטיגען געזעץ און פון דער זאגנאנטער אדרנונג, האבען אזא גרויסע מאכט אין זייערע הענד און, האבענדיג אין זין א סך פריהערע

קראנקהייטען פון דער געבערמוטער, פון דעם אייערשטאָק, פון דער טובע, אָדער דורך אָנגעבוירענע אנאָמאלִיען פון די אָרגאנען.

די סטעריליטעט קאָן בעהאנדעלט ווערען וועלן די אורזאך וואָס האָט זי הערפאָרגערופען, קאָן בעהאנדעלט ווערען, אנדערש נישט. וועלן דעם מאָן׳ס זאמען איז סטעריל, איז געוועהנלִיך קיין האָפנונג נישט פאראן.

דיאגנאָזע פון מענליכער סטעריליטעט.

מען דערקענט די סטעריליטעט ביים מאן דורך אונטערזוכען זיין זאמען. ווי מיר האָבען געזעהן אין די קאפיטלען אנאטאָמיע, געפינען זיך אין יעדען זאמען־אויסגוס ביים פערקעהר זעהר פיעלע ס פ ע ר מ א ט א ז ָ א ע ן אָדער זאמענפעדים, קלייניע קערפערלעך וואָס האָבען דעם צוועק זיך צו פערייניגען מיט די אייעלעך (אָוואולא) פון דער פרוי, וועלן דיזע ביידע עלעמענטען קומען אין בעריהרונג אין דער טיעפעניש פון דער פרוי׳ס געשלעכטס־אָרגאנען. וועלן די ספערמאטאָזאָען זענען נאָרמאל און פריש, בעווענען זיי זיך שנעל און שווימען אין דער זאמען־פלִיסיגקייט. וועלן מען אונטערזוכט אלזא דעם פ ר י ש ע ן זאמען מיט דעם מ י ק ר א־ס ק א פ (אן אינסטרומענט וואָס פערגרעסערט זעהר א סך פאר דעם אויג די זאכען וואָס זענען צו קלִיין נעזעהן צו וועלן מיט דעם פרייען אויג) און מען נעפינט קיין ספערמאטאָזאָען, אָדער נישט ריכטיג נעבילדעטע ספערמאטאָזאָען, אָדער וועלן זיי בעווענען זיך נאָר נישט אָדער זעהר שוואָך, דאן קאָן דער מאן נישט בעפרוכטטען די פרוי; ער איז סטעריל.

כדי צו מאכען די אונטערזוכונג דאָרף מען האָבען פערקעהר נאָכדעם ווי מען איז נישט געווען צוזאמען עטליכע טעג, כדי מען זאָל זיין שטאָרקער אויפגערעגט, — און אין אזא צייט פון טאָג, וועלן מען קאָן ב א ל ד אָווענטראָגען דעם זאמען אין א לאבאָראטאָריום אָדער צום דאָקטאָר, מיט וועלכען מען האָט זיך אייגפערשטאנען פון פריהער. דער זאמען זאָל ביי דער אונטערזוכונג ניט זיין עלטער ווי איין שעה. דער פערקעהר דאָרף זיין מיט א קאָנדאָם (א קאוטשוק בעשיצער), אין וועלכען דער זאמען בלייבט איבער און וועלכען מען טראָגט אָווענ צו דער אונטערזוכונג.

פערהיטונגס מיטלען.

אזוי ווי יעדע פרוי און יעדער מאן פיהלען אז זיי זענען די איינציגע וואס האבען א רעכט צו באשטימען ווען זיי זאלען האבען א קינד און וויפיעל קינדער זיי זאלען האבען, רעגולירען א סך פון זיי אליין די צאהל פין זייערע קינדער. זיי טוען דאס דורך קינסטליכע פערהיטונגס מיטלען, וואס ערלויבען ניט אז די פרוי זאל שוואנגער ווערען. עס זענען פאראן גאנץ גוטע אזעלכע מיטלען, נאר די געוועהנען פון מאנכע לענדער בעשטראפען די וואס פערשפרייטען זיי. דערביבער איז עס, פון איין ז״ט, אונמענליך זיי איבערצונעבען אין אזא בוך ווי דאס, ווען עס ערשיינט אין א לאנד מיט אזעלכע געזעצען; און פון דער אנדערער זייט איז עס נויטיג אנצופיהרען א ענערגישען קאמף כדי יענע געזעצען זאלען אראנטערגענומען ווערען און אז מען זאל קאנען, פראנק און פרייי, פערטיידען די מיטלען.

(אונטערדריקט דורך דער אמעריקאנישער פאסט־צענזור).

דערווייל אבער, אלס א סמן פון פראטעסט, ווען איך דא איבערלאזען א פאר לעריגע זייטען, וואס זאלען אנווייזען אז די פערהיטונגס־מיטלען וואלטען אויף דעם פלאץ נעראדעזט נעדרוקט ווערען.

אין דער צווייטער אויפלאגע איז אויף דעם פלאץ געוועזען אן ארטיקעל איבער דעם „אומפאלשטענדיגען פארקעהר".

ערפאהרונגען, האָט מען א רעכט מורא צו האָבען, אז זיי וועלען דאָס געזעץ פון צייט צו צייט אזוי אויסטייטשען אז מאכט פון די קרבנות וועלען נישט זיין קיין פערברעכער אפילו אין דעם געוועהנליכען זין פון וואָרט, אויסערדעם וואָס די וואָס מען רופט פערברעכער אָבער זענען עם ניט, קאָנען אמאָל זיין העכערע און ניצליכערע מענשען ווי די אָפּהיטער פון דער אָרדנונג אלייין. אָבער א חוץ דעם איז עס לעכערליך און נאריש צו וועלען פערמינדערען די צאָהל פערברעכער אויף אזא ווילדען, בארבארישען אופן, ווען פון דער אנדערער זייט בלייבען בעשטעהן די סאָציאלע אומשטענדען וואָס זענען די אמת'ע אורזאכען פון דעם וואָס מען רופט היינט אן „פערברעכער". און אזוי לאנג ווי די אומשטענדען וועלען בלייבען אונפאַרענדערט, וועלען אזעלכע פאַליאַטיוועז ווי די סטעריליזירונג, נישט האָבען קיין גרויסע ווירקונג; וועז די סאָציאלע בעדינגונגען וועלען זיך אָבער ענדערען און ווערען גערעכטער, וועט אזא געזעץ נישט נויטיג זיין.

מען האָט אויך רעקאָמענדירט די סטעריליזירונג פון אלע ניט־נארמאַלע מענשען, פון די שוואכזיניגע, גייסטיג־נעדירגע. דאָס וואָלט אפטמאָל געווען א מעלה, ווייל געוויסע נייגונגען פון דעם מח זענען מעהר אָדער ווייניגער הערעדיטיר. אָבער עם טרעפט זיך מאנכמאָל אז די קינדער פון שוואכזיניגע זאָלען זיין קלוג און אינטעליגענט, זאָגאר גלענצענד.

אויף זייער ריכטיגען אָרט. עס קאָן זיך אָבער טרעפען צו די טעסטיקלען זאָלען בלייבען, בויידע אָדער איינס פון זיי, אין דעם בויך אָדער אין דער דיק, אונטער דער הויט. דאָס איז איינע פון די אונרעגעלמעסיגקייטען וואָס קומען מאַנכעמאל פאָר אין דער ענטוויקלונג פון'ן קינד. וואָס־זשע זענען די פאָלגען דערפון? מעהרסטענס גאָר נישט. די טעסטיקלען קאָנען אויסיבען זייער אר־בייט דאָרט וואו זיי געפינען זיך. זיי בילדען די ספערמאַטאָזאָען און דיזע געהן איבער אין די ערטער פון וואַנען זיי קומען דערנאָך ארויס ביים פערקעהר. דער פערקעהר און די לוסט צום פערקעהר ווערען אויך נישט געשטערט דורך דער אַבנאָרמער לאָגע פון די טעס־טיקלען. דאָס הייסט אז מען דאַרף נאָר נישט טון דערצו. — מאַנכ־מאָל שטייגען די טעסטיקלען אראָפ אין די ערשטע חדשים אָדער יאָה־רען נאָך דער געבורט; מאַנכמאָל בלייבען זיי אויבען דאָס גאַנצע לעבען. — ז ע ל ט ע ן־ז ע ל ט ע ן קאָן זיך מאַכען אז א טעס־טיקל אין דער דיק זאָל דורך דעם דרוק פערורזאַכען שמערץ אָדער זאָל קראַנק ווערען און מען זאָל זיך נייטיגען אין אָפּעראַציע: צו ברענגען דעם טעסטיקל אויף דעם ריכטיגען אָרט אָדער איהם אַרויסצונעהמען.

וואַריקאָסעל.

דאָס איז ניט קיין געזעלעכטס קראַנקהייט און אויך ניט קיין סעקסואַלע אַנאָמאַליע אין ענגערען זין פון וואָרט, אָבער אזוי ווי די אונטען־בעשריבענע פערענדערונגען קומען פאָר נ ע ב ע ן א געזעלעכטס־אָרגאַן, איז דאָ דאָס ריכטיגע אָרט דעריבער צו רעדען.

פון די ט ע ם ט י ק ל ע ן וועלכע פֿראָדוצירען דעם מאַ'ס זאָמען (די ספּערמא) פיהרט א קאָנאַל (רער ספּערמאַטישער שטראַנג) אַוועק אין דער הויך; צוזאָמען מיט דעם קאָנאַל געהן די זאָגע־נאַנטע ספּערמאַטישע בלוט־אָדערען. דיזע אָדערען קאָנען צו־צויגען וועלען און פולער ווערען מיט בלוט וואָס צירקולירט נישט נעענוג גוט; זיי הייסען דאַן ו ו א ר י ק ע ז ע א ד ע ר ע ן און זעהן אויס ווי געשוואָלענע אָדערען, וואָס טרעפען זיך אָפט אויף די פיס פון פרויען און פון מענער וואָס שטעהן א סך אויף די פיס. צוזאָמען מיט דעם געהט אָפּטמאָל א שוואָלונג פון דעם

היפּאָסקאַדיע.

היפּאָסקאַדיע איז א צושטאַנד ביי וועלכען א מאַן ווערט נע־בוירען מיט דער עפענונג פון דעם אורין־קאַנאַל נישט ביים ענד, נאָר אויף דער אונטערשטער זייט פון דעם גליד. עס זענען פאַ־ראַן פערשידענע גראַדען פון היפּסקאַדיע; די עפענונג קאָן זיין גאַנץ נאָהענט פון איהר נאָרמאַלען אָרט, דאָן האָט עס קיין שום אונאַנגענעהמע פאָלגען; זי קאָן זיין אונגעפעהר אין דער מיט פון דער לענג פון דעם אָרגאַן אָדער זאָגאַר ביים אונטערשטען ענד, נישט ווייט פון די טעסטיקלען. אין דיזע פאַלען קאָן דאָס אורינירען און דער גשלעכטלי כער פערקעהר גשטערט ווערען; עס איז אויך מעגליך אז מען זאָל דורך דעם ניט קאָנען בעפרוכטען די פרוי, מען זאָל זיין סטערי ל, ווייל דער זאמען קאָן ניט אריין אין דער שיידע; אָבער דאָס מוזנישט תמיד זיין. — לייַדער קאָן מען צו דיזען צושטאַנד גאָר נישט טון, א חוץ אן אָפּעראַציע, וועלכע גיט נישט תמיד דעם געווינשטען רעזולטאַט, אָבער וועלכע איז האָך מאַנכמאל ערפאָלגרייך. די אָפּעראַציע בעשטעהט אין דעם, אז מען מאַכט א קינסטליכען קאַנאַל אָדער א מין בריק מיט דער הויט פון דעם פּאַציענטען. אויב מען ענטשליסט זיך צו אן אָפּעראַציע, איז א פּראַגע וועָן מען זאָל זי מאַכען. מאַנכע דענקען אז ס'איז גוט דאָס צו טון אין דער פריהעסטער קינדהייט; אויב אזוי, הענגט עס אָב פון דעם איבריגען צושטאַנד פון דעם קינד'ס קערפער; אָבער איך וואָלט געראַטען מען זאָל זי מאַכען ערשט שפּעטער אין לעבען.

בעהאַלטענע טעסטיקלען (קריפּטאָרכיזם).

אין דער ערשטער צייט פון דעם קינד'ס ענטוויקלונג אין דער מאַמע'ס געבערמוטער, בילדען זיך די טעסטיקלען אין דעם קינד'ס בויך, פון וואַנען זיי שטייגען ארונטער אין דעם סקראָטום, אין דעם זעקל אין וועלכען זיי בלייבען פאַר תמיד. דאָס ארונטערשטייגען געשעהט נאָך פאַר דער געבורט, אזוי אז ביי א נאָרמאַל קינד געפינט מען געווענליך די טעסטיקלען

זיי זענען אימפאטענט (אונפעהיג צום פערקעהר), כאטש זיי זענען עס ניט און מיין אויפקלערונג קאן זיי שאדען אנשטאט זיי צו העלפען! — פערוועקסלונגען פון ווארימאסל מיט אנדערע קראנקהייטען פון דער געגענד, ווי א ברוך, „וואסער אין האדען" אדער אנדערס, קאנען נישט טרעפען ביי קיין געאיבטען דאקטאר. — די אורזאכען פון ווארימאסל קאנען זיין: 1) מען קאן דערמיט געבוירען ווערען; 2) די אנאטאמיע פון די אדערען פון דעם ארט קאן זיין אזוי אז זייער ווארימעזער צושטאנד איז נארמאל; 3) צופיעל שטעהן אויף איין ארט; 4) פערשטאפונג און הארטער שטול. ווי איהר זעהט איז די אורזאך גאר נישט קיין גאנץ נייע סך־הכל כאטש געוויסלעכע פעהלערען קאנען די בעריגונגען ערגער מאכען.

דיר עקטע בעהאנדלונג איז נאר דאן נויטיג ווען מען ליידט פון דעם ווארימאסל און ווען מען קאן קאנסטאטירען אן אמת'ען קראנקהאפטען צושטאנד. אין אלגעמיין דארף מען זעהן אז די פעהלערען אין דעם גאנצען סיסטעם־לעבען זאלען אויסגעבעסערט ווערען, אויב זיי זענען פאראן; די פערשטאפונג מוז געהויבן ווערען; מען דארף אויפגעבען דאס שטעהן אויף אן ארט; א גוטער ענג־זאק (סוספענסאריום) קאן פערטרייבען די שמערצען; לויוארעמע אדער קיהלע זיצבעדער יעדען טאג פאר א האלבער שעה. נעהן שאדט גארנישט. — וואס אנבעלאנגט די אפעראטיוון בעהאנדלונג, ווען זי איז נויטיג, בעשטעהט זי אין דעם, אז מען שניידט אוים די געשוואלענע אדערען אדער מען בינדט זיי אונטער, אזוי אז דאס בלוט זאל נישט מעהר קאנען פליסען דורך זיי און זאל זיך זוכען אנדערע ווענען. דאס דארף נאר געטון ווערען אין זעהר זעלטענע אונטערסוכונגס־מעטהאדען, ווען קיין שום אנדער מיטעל קאן נישט ווירקען. — אנדערע רפואות, ווי עלעקטריציטעט, עטצ., מיט וועלכע די שווינדעל־דאקטוירים ערשטוינען אפט די נארארנס, זענען ביי דער קראנקהייט אהן ערפאלג.

דער ברוך אדער די הערניע.

דער ברוך איז ניט קיין געשלעכטס־קראנקהייט, אבער אזוי ווי ער קומט פאר נאהענט צו די געשלעכטס־ארגאנען, האט ער א

סקראָטום, דאָס הייסט בון דעם זאָק אין וועלכן די טעס־טיקלען געפינען זיך. דיזער צושטאַנד הייסט ווארִיקאָסעל. מען מוז זיך אָבער גוט איינפערשטעהן וועגן דעם ווארִיקאָסעל וואָס איז א קראַנקהייט און וועגן דעם וואָס איז נישט, ווייל א סך ביכ־לעך, — און ספּעציעל די וואָס ווערן ארויסגענעבען פון די שווינ־דעל־דאָקטוירים, — בעשרייבען דעם ווארִיקאָסעל אויף אזא'ן אופן אז יעדער מאן קאָן דענקען אז ער האָט די קראַנקהייט און אז זי איז געפערלעך. נו, דאָס איז שטאַרק איבערטרייבן. דורך דער שווינדעל־לימוראַטור געווהנען זיך א סך יונגע מענער צופיעל צו קוקען אויף זייערע געשלעכטס־אָרגאַנען און פאַלגליך צו ענטדעקען נישט־געשטויגענע און נישט־געפלויגענע קראַנקהייטען. דער אמת איז אז מעהר ווי די העלפט מענער האָבען די ספּערמאַטי־שע אָדערען (בעזונדערס לינקס) גענוג פול, כדי מען זאָל זיי קאָנען זעהן און פיהלען אלס לענגליכע, שלאַנגענארטיגע מאסען, — און דאָס איז קיין קראַנקהייט! דער ערמת'ערוואָסקאָסעל איז פערהעלטנים מעסיג זעלטען. פערגעסט דאָס נישט און לאָזט זיך נישט אָבנארען! ביי דעם אמת'ן ווארִיקאָסעל איז די אויבען בעשריבענע שוועלונג א זעהר שטארקע, — כאָטש אפילו דאָס מאכט נישט תמיד אויס, ווייל מען קאָן דאָס האָבען אין זיך און זיך דאָך פיהלען גאַנץ גע־זונד, — און מען האָט מעהר אָדער וועניגער גרויסען שמערץ. נאָר אפילו וועגן דעם סימפּטאָם פון שמערץ דארף מען זעהר פאַר־זיכטיג זיין, ווייל דורך דעם צופיעל זיך פּאַרען מיט די טעסטיקלען און אביסעל מיט דער הילף פון דער אייגבילדונג, קאָן מען דערפיהלען א שמערץ דארט וואו ער וואָלט קיין מאָל ניט געווען. — די פאַלגע פון דעם אמת'ן ווארִיקאָסעל קאָן זיין א פערקלענערונג פון דעם כח צו האָבען געשלעכטליכען פערקעהר אָדער אן אבשוואכונג פון די טעסטיקלען אין זייער ארביט אלס זאמען־פראָדוצירענדע אָרגא־נען, דאָס הייסט אימפּאָטענץ אדער סטערי־לי טעט. — נאָר דאָס איז ווידער געוואָגט בלויז פאר קלוגע, ראַציאָנאלע מענשען, וואָס איבערטרייבען ניט זייער צושטאַנד און בילדען זיך ניט איין קיין קראַנקהייטען, ווייל די נארָאַנים וואָס איבערטרייבען זיך אלעס קאָנען פין דיזע וועגטער פערשטעהן אז

די לייסטען־ברוכען קומען פֿאר עפּטער ביי מענער ווי ביי פֿרויען.

די ברוך־עפענונג איז אם אָנפֿאנג א גאנץ קליינע, אָבער מיט דער צייט ווערט זי אָפּט גרעסער און גרעסער. צוערשט ווערט בלויז אין איהר ארויסגעשטופּט א קליינע מאסע פון די אינווע־ניגסטע אָרגאנען; מיט זאָ מין לייכטער, קליינער הערניע, וועלכע זעהט זיך אָפּט אָן פון דרויסען ווי א קליינע שוועלונג אונטער דער הויט, קאָן מען דורכגעהן דאָם גאנצע לעבען. ס׳איז אויך מעג־ליך די „שוועלונג" זאָל פערשווינדען און זיך ווידער בילדען, דאָם הייסט אז די הערניע זאָל אריינגעהן און ווידער ארויסקומען. דאָם איז אויך מעגליך אין מאנכע פאַלען פון גרעסערע הערניען. ווען זיי זענען אָבער גרויס, געהן זיי נישט אלײן אריין, נאָר מען קאָן זיי אָפּט מיט די הענד אריינלעגען, ביי וועלכער געלעגנהייט מען קאָן ניט זעלטען הערען א געוויש, א מין ווארטשען, וואָס קומט פון דעם ארויסקוועטשען די לופט אָדער די גאזען פון דעם שטיק געדערים פון׳ם ברוך אין די אינערליכע געדערים.

דער אינהאַלט פון דעם ברוך איז אם אָנפֿאנג בלויז א שטיקעל געוועב אָדער פּעט פון דער בויך־העהל, שפּעטער א שטיקעל פון די געדערים, דאָן מעהר און מעהר פון זיי.

דער לייסטען־ברוך קאָן ארונטערגעהן טיעפער און טיעפער אין דעם האָדען־זאק (סקראָטום) און קאָן די טעסטיקלען פערדרענ־גען פון זייער פּלאַץ. ביי זעהר אַלטע און פערנאכלעסיגטע הער־ניען, קאָן א זעהר גרויסער חלק פון די געדערים ליגען אין דעם קאַלאַסאַל פערגרעסערטען האָדען־זאק, וועלכער הענגט אראָב כמעט ביז צו די קני און פערהינדערט דאָם געהן.

ביי פרויען געהט מעהרסטענס די הערניע אריין אין די גרויסע ליפּען.

ווען די הערניע ווערט צוגעוואקסען צו די אנדערע געוועבען פון דעם ברוך־איינגאנג, קאָן מען זי שוין מעהר ניט אריינלעגען.

דורך דער הערניע געהט דורך דאָם שטול־מאטעריאל און די שטאָפען וואָס געפינען זיך געוועהנליך אין די געדערים; אָבער ווען דאָם ברוך־שטיק פילט זיך אָן מיט שטול־מאטעריאל, ווען דאָם לעצטע ווערט ניט ווייטער בעוועגט און בלייבט שטעהן אין

שייכות צו זיי און איך האלט עס פאר ריכטיג אויף דעם פלאץ איבער איהם צו רעדען. ער ווירקט אויף אמאל אבשוואכענד ביים פערקעהר.

א ברוך בעשטעהט אין דעם ארויסגעהן פון אינערליכע קערפערטיילען ארויס פון דער בויך־וואנד אדער אין דער בויך־וואנד (דאס הייסט די וואנד פון מוסקעל, פעט, הויט און אנדערע גע־וועבען וואס בעדעקען די בויך־העהלע). א ברוך (הערניע, ענגליש: ר א פ ט ש ו ר) בילדעט זיך אין די ערטער וואס זענען פון דער נאטור שוואכע אדער וואס ווערען דורך פערשידענע אומשטענדען שוואכער. צום ביישפיעל, דאס אדרט דורך וועלכען דער ט ע ס־ט י ק ע ל איז אין דעם עמבריאָ'ס לעבען ארונטער פון דעם בויך אין דעם האדרנזאק (זעה אין דיזען בוך דאס קאפיטעל איבער די „טעסטיקלען" אויף זייט 49 און דאס קאפיטעל איבער „בע־האלטענע טעסטיקלען" אויף זייט 162) בלייבט ביי מאנכע מענער א שוואכער פונקט. אין מאנכע פאמיליען ירש'עט זיך אזא שוואכ־קייט. אזעלכע שוואכע ערטער קאנען זיך בילדען, אדער דארט וואו זיי זענען שוין פארהאן קאנען זיי נאך שוואכער ווערען דורך: שטארקע, אונגעוועהנליכע קערפערליכע אנשטרענגונגען; ביי פרוי־ען, אפטע שוואנגערשאפטען; אבנארמע שוואנגערשאפטען; גרויסע פעטליביגקייט; אלגעמיינע שוואכקייט, און אזוי ווייטער.

עס זענען פארהאן עטליכע סארטען הערניען, נאך די ערטער וואו זיי געפינען זיך:

נ א פ ע ל־ב ר ו ך ביי נייגעבוירענע קינדער, ביי קינ־דער אין די ערשטע יאהרען, ביי פרויען נאך ענטבינדונגען, ביי שנעל דיק געוואָרענע מענשען. דאס זענען ניט צוויישען די אפטע הערניען.

זעלטען זענען אויך די ב ו י ך־ו ו א נ ד־ה ע ר נ י ע ן, וועלכע בילדען זיך אין דער מיטעל־ליניע פון דעם בויך; אבער פארהעלטנismעסיג אפט זענען די הערניען אין דער ד י ך, א י נ־ג ו י נ א ל־ה ע ר נ י ע ן, אדער ל י ס ט ע ן־ב ר ו־כ ע ן, וועלכע קאנען זיין רעכטס אדער לינקס, אדער אין ביידע זייטען. אין דער ד י ך־ג ע ג ע נ ד קאנען זיך אויך טרעפען הערניען וואס קומען ארויס נידריגער ווי די אינגווינאל־הערניען; דאס זענען די ש ע נ ק ע ל־ב ר ו כ ע ן.

דארף א באנדאוש, אן אפעראציע אדער גאר נישט. מען דארף זיך דאס גוט איבערלעגען.

הערמאפראדיטיזם

הערמאפראדיטיזם היסט אן אונמעגליכער צושטאנד אין וועלכען א מענש איז פרוי און מאן אין דערזעלבער צייט. אזא מענש וואלט געדארפט האבען אינערליכע און אויסערליכע געשלעכטס־אר־גאנען פון ביידע סעקסען. דאס עקזיסטירט נישט אין קיין מאל ניט עקזיס־טירט.

עס קאן אבער פארקומען אז א מענש מיט אינערליכע וויב־ליכע ארגאנען (אייערשטעק, געבערמוטער, טובען און שיידע) זאל בעזיצען דרויסענדיגע ארגאנען וואס זאלען זיין עהנליך צו די מענ־ליכע. די גרויסע ליפען קאנען זיין פערלענגערט און אויסזעהן ווי דאס סקראטום, דער קליטארים קאן זיין פערגרעסערט און אויסזעהן ווי א פענים. ביי א מאן קאן דאס סקראטום זיין מעהר אדער וועניגער געשפאלטען און אויסזעהן ווי די גרויסע ליפען, דער פענים קאן זיין צו קליין. אפט האט אזא מענש נאך אנדערע סמנים פונ'ם צווייטען געשלעכט: א מאן מיט א וויבליכער שטימע, א פרוי מיט א בארד, און אזוי וויטער.

אזעלכע פאלען זענען זעלטען און זיי וואלטען דא ניט דער־מאנט געווארען, ווען ניט די אבערגלויבענס וואס צירקולירען וועגען דעם אין פובליקום.

אימפאטענץ.

די אימפאטענץ ארער די געשלעכטליכע אונ־פעהיגקיט קאן זיין אן ארגאנישע, דאס הייסט וועז די סעקסואלע ארגאנען זענען נישט נארמאל, אדער אנישט־אר־גאנישע, וועז די ארגאנען זענען פאלשטענדיג נארמאל, נאר זייער פונקציע, זייער ארבייט, איז געשטערט. די ערשטע ארט אימפאטענץ איז פערהעלטניסמעסיג זעלטען.

מען קאן זיין אימפאטענט פאר תמיד אדער פאר א קורצער צייט; אין דער צייט וועז מען איז אונפע־

דעם ברוך וועהרענד אנדער מאטעריאל קומט אָן פון ריקווערטס און דריקט עס, ווערט די עפענונג צו ענג פאר דער גאנצער מאסע, די הערניע איז אייגנעקלעמט, ווערט ענטצונדען, איז זעהר שמערצהאפט, קאָן אבשטארבען, גאנגרענירט ווערען („בראנדיג“ ווערען) און די ענטצינדונג קאָן איבערגעהן אין דער בויך־העהל, וועלכער צושטאנד ענדיגט זיך מעהרסטענס מיט דעם טויט פון דעם קראנקען.

די סימפטאמען פון די געווענהנליכע ברוכען קאָנען זיין: קיין שום אונאנגענעהם געפיהל אדער א געפיהל פון דרוק, ביז צו די ערגסטע שמערצען. פערשטאָפונג קאָן זיין א פאלגע פון א ברוך אדער קאָן דורך דעם ברוך פערשטארקט ווערען. ארבייטען שווער, לאנגע צייט הוסטען, אדער, ביי קינדער, קייכהוסט, פערשטארקט די סימפטאמען פון א שוין־עקזיסטירענדען ברוך.

פיעלע מענשען האבען ניט קיין ברוך, נאר אן אנלאג צון א ברוך, דאָס הייסט זיי קאָנען לייכט קריגען א ברוך; די אנלאגן זיינען בייא סך מענשען אינגעווירען.

וועו דער ברוך איז נאָך ניט ענטוויקעלט אדער וועו מען האָט נאר אן אנלאג, קאָן מען די פאלגען פערהיטען דורך א ריכטיגער פערדויאונג, געוויסע גימנאסטישע איבונגען, וועלכע פערשטארקען די מוסקלען פון דעם בויך. וועו דער ברוך איז שוין ענטוויקעלט, דארף מען זיך היטען פון אזעלכע ארבייטען אוו איבונגען וואָס קאָנען זיין שעדליך, מען דארף זעהן צו האָבען גוטען שטולגאנג. טראָגען א באנדאזש (א „בענדעל“, טראָס) איז אָפט נויטיג, אבער אין אזא פאל מוז מען זיין זיכער אז דער ברוך ווערט צושרשט אריינגעלעגט אינעוועניג. דער באנדאזש מוז געמאכט ווערען נאָך דער מאָס פון דעם קראנקען אוו מוז זעהר גוט פאסען, ווייל וועו נישט קאָן דער באנדאזש מעהר שאדען ווי העלפען. אן אפערא צי איז, ביי ניט צו אלטע מענשען אָפט, אבער ניט תמיד, די איינציגע ראדיקאלע בעהאנדלונג, דאָס איינציגע וואָס היילט דעם ברוך; זי בעשטעהט אין דעם וואָס מען נעהט פשוט צו די עפענונג פון אונטער דער הויט.

ביי יונגע קינדער איז אָפט שווער צו בעשטימען אויב מען

דיקאמענטען זענען אדער אהן קיין שום ווירקונג, אדער שעדליך, ווייל וען זיי ווירקען פאר דעם אויגענבליק, שוואכען זיי אב פאר דער צוקונפט. אזוי לאנג ווי די ערעקציע, דאס הייסט שטייף־ווערען פון דעם גליד, איז מעגליך, איז פארען א סך האפנונג אויף בעסערונג אדער היילונג דורך די אויביגע מיטלען און ווען זיי העלפען נישט, דורך בהאנדלונגען מיט סאנדען (אזא מין מעטאלענע אינסטרומענטען) און מיט איינשפריצונגען. עלעקטריציטעט ווירקט קיין מאל נישט. (פיגור 44).

אין אלגעמיין קאן מען ניט אנגעבען קיין בהאנדלונג וואס זאל זיך צופאסען צו יעדען. יעדער פאל פארערט א מעהר אדער וועניגער פערשידענע בהאנדלונג.

די בעשניידונג אדער די מילה.

די בעשניידונג איז אן אפעראציע דורך וועלכער די פארהויט ווערט אוועקגעשניטען דורך געווישן כירורגישע מעטאדען. מען מוז זי מאכען וען די פארהויט איז פערענגערט פון געבורט אדער דורך קראנקהייטען.

זי ווערט אבער אויך געמאכט ביי פערשידענע פעלקער אלס א מין רעליגיעזע צערעמאניע. דאס איז דער פאל ביי אידען.

זי איז געווען נליך א לייכטע, ניט געפעהרליכע, קלייגע אפעראציע, אבער זי קאן זיין שעדליך אדער געפעהרליך אויב די פערזאן וועלכע מאכט זי, צום ביישפיעל דער מוהל, ווייסט ניט וועגען כירורגישער רייניקייט אדער וען ער ליידט אליין פון אן אנשטעקענדיגער קראנקהייט און שטעקט אן די וואונד.

איך בין אין פרינציפ געגען דער רעליגיעזער מילה, דאס הייסט נעגען דער בעשניידונג וואס איז ניט נויטיג, נאר וואס איז א רעליגיעזע צערעמאניע.

א סך ניט רעליגיעזע, אדער האלב רעליגיעזע אידען לאזען זייערע קינדער מל זיין און זאגען אז זיי טוען דאס ניט צוליעב רעליגיאן, נאר ווייל עס איז נעזונד.

לאמיר די פראגע פון מילה אביסעל נענויער בעטראכטען. מיט די אידען, וואס גלויבען אין אלץ, וואס „גאט האט ג־

היג, קאָן מען זיין פולשטענדיג אָדער טיילווייז, מעהר אָדער וועניגער, אימפאָטענט. מען קאָן פערלירן אַ גאַנצען דיל לוסט צום פערקעהר, צו סיי וועלכער פערזאָן אָדער בלויז צום א געווויסער פערזאָן; מען קאָן האָבען די לוסט און נישט זיין פעהיג צו פערקעהרן; די לעצטע איז די פערשפרייטעסטע פאָרם.

די אימפאָטענץ איז בעזונדערס וויכטיג ביים מאַן, די פרוי זייענדיג ניט אזוי אקטיוו ווי דער מאַן אין דעם סעקסואלען אקט.

ביי אלטע לייט איז די אימפאָטענץ זעהר פערשפרייט.

ביי יונגע לייט איז זי מעהרסטענס א פאלגע פון אייגנרעגעניש, פון פאַרשטעלונג, פון פערלירען דעם צוטרויען צו זיך אַליין. אָבער מאַנכמאל איז זי א פאלגע פון צופיעל פערקעהר, אָדער פון צופיעל אויפרעגונג אָהן פערקעהר, אָדער גאָר פון מאַנגעל אַן פערקעהר אין די יאָהרען אין וועלכע ער איז אונבעדינגט נויטיג. מאַסטורבאַציע, אויב א לאַנגע צייט און זעהר אָפט פראַקטיצירט, קאָן האָבען די אימפאָטענץ אלס א צייטווייליגע פאלגע.

עס טרעפט זיך אויך אָפט אז אין דער ערשטער צייט „נאָך דער חתונה" זאָל דער יונגערמאַן ניט קאָנען האָבען פערקעהר, וויל ער איז צו שטארק אויפגערעגט אָדער וויל ער וויסט נאָך ניט ווי אזוי. דאָס איז ניט קיין אימפאָטענץ. עס רעגולירט זיך באלד פון זיך אַליין.

די פרוי איז ניט זעלטען שולדיג אין דעם מאַן'ס אימפאָטענץ: זי האָט מורא פאַר דעם פערקעהר און לאָזט דעם מאַן ניט לייכט צו צו זיך, אזוי אז ער ווערט מיט דער צייט שוואַך געשלעכטליך.

אויך דער מאַנגעל אַן סימפאַטיע צווישען מאַן און פרוי קאָן האָבען אלס ווירקונג אַן אָבשוואַכונג פון דעם מאַן'ס סעקסואלער קראַפט.

אין די מעהרסטע פאלען איז די אימפאָטענץ היילבאַר דורך צורעדקריגען דעם צוטרויען צו זיך אַליין, דורך א נארמאל לעבען אין אלגעמיין און א נארמאל געשלעכטליך לעבען בפרט, מאַנכמאל דורך א פולשטענדיג גע־שלעכטליכע רוה פאַר א געווויסער צייט, דורך קערפערליכע איבונגען, פיעל גענהן, דורך א קאָמבינאַציע פון קאלטע און וואַרמע בעדער. מע־

זענען זעקס „געאָלאָגישע פּעריאָדען". פון וואַנען איז געדרונגען? הייסט עס אז אַצינד איז שוין די תורה ווידער געוועכט, און יעדער האָלב־אויפגעקלערטער וועט זיך דענקען: גאָט איז נישט אזוי קלעכלעך, ווי די ווייסטע פרייִדענקער מאָלען אים; אפילו א „געביטדעטער" מעג גלויבען אין דער תורה: זי איז דאָך וויסענשאפטלעך ערקלערט! — און אזוי ווערט פון דעם איבערגאַנג פון׳ם רויטען ים א געשיכטע מיט „פלוט און עבֿע", און אזוי ווערען אלע וואונדער „פערשטענדלעך און מעגלעך". וואָס פאַר א זין האָבען די קאַמפּראָמיסען? אויב איהר גלויבט, נעהמט אויף די הייליגע שריפט מיט איהר גאַנץ געוועבטע פון פערגעסענער, גרויסאַרטיגער, שענער און מיאוסער, מיטהאָלאָגיע, מיט איהרע שרעקליכע דומהייטען און מיט איהר גאַנצען דעמאָראַליזירענדען שמוץ. לאָזט זי ווי זי איז; פערשענערט ניט. זענט איהר אָבער מענשען, וואָס האָבען ליעב צו דענקען און צו פאָרשען פריי, זאָל דאָן אייער מוח ארבייטען, אנאַליזירען, אבווענגען און ערשט, וועט איהר זענט געקומען צו דער איבערצייגונג, אז עס איז אייך נישט מעגליך צו גלויבען, דאָן וואַרפט אוועק אלעס שמוציגע, וואָס איהר האָט געירש׳נט פון פריהערידע דורות. אָבער צוערשט פאַרשט זיך אליין גוט אויס, קאָנטראָלירט זיך גוט, און נאָר וועט אלע דונקעלע ווינקעלעך פון אייער נשמה זענען גערייניגט געווא־ רען פון׳ם שפּינ־געוועבס, וועט איהר קאָנט קוקען דעם לעבען און דער נאטור אין פּנים אריין מיט אפענע אויגען, מיט אן אמת׳ען וואונש נאָך ליכט, דאָן זענט איהר פרייִדענקער. און נאָך דעם אלע־ מען פערלאַנגט זיך נאָך איין זאָך: צו זיין עהרליך און אויפריכטיג; צו טון, צו האַנדלען אזוי ווי מען דענקט.

צוויישען די ארט „ערקלערונגען", ווי איך האָב זיי אויבען בע־ שריבען, איז אויך די ערקלערונג וועגען דער ניצליכקייט פון דער מילה. עס זענען דא א סך אזוי גענאַנטע פרייִדענקער, וואָס לאָ־ זען בעשניידען זייערע קינדער, און וועט מען פרעגט זיי, פּאַרוואָס זיי טוען עס, זאָגען זיי, אז עס איז געזונד. פרעגט־זשע זיי ווי־ טער, פּאַרוואָס איז עס געזונד, וועלען זיי נישט וויסען וואָס צו ענטפערען. נו, לאָמיר דא זעהן, וואָס פאַר א בעציהונג די בע־ שניידונג האָט צו דער געזונדהייט און ווי וויט מען קאָן אריין־

באָטען", האָב איך נישט וואָס צו רעדען. זיי גלויבען, שעמען זיך נישט מיט זייער אמונה און פיהרען זיך אויף נאָך זייער רעלי־יעזער איבערצייגונג.

עס זענען אָבער דאָ צווישען אונזערע אידען א סך, וואָס ווי־לען טאַנצען אויף אלע חתונות, האלבע, פערטעל, אכטעל מענשען, א מין היפאָקריטען, וואָס זענען געבוירען געוואָרען אלם אן אויס־וואוסק פון דער פרייד ענקערישער פראָפאַנאַנדא. די היפאָקריטען פון דער אלטער שול פלעגען עסען חזיר, וועו קיינער האָט זיי נישט געזעהן, און פאר'ן עולם פלעגען זיי זיין גאָט'ס פרומע שע־פעלעך. די היינטיגע צבוע'קעס ווילען, אז מען זאל זיי אריינרע־כענען אין די רייהען פון די אויפגעקלערטע, לאָבען זיך אוים פון יעדען „פרומאק", און וועו עס קומט צו עפּים, האָבען זיי מורא פאר דעם רבונו של עולם, און בוקען זיך צון איהם. זיי דענקען נישט ווי די אלטע רעמער: „אפשר איז ד ע ר גאָט אויך עפּים ווערט, לאָמיר איהם אויך אביסעל דיענען"! ניין, זיי זענען טאקע פול מיט גאָט אין דער נשמה, זיי זענען גאָר נישט רייף זיך צו בעפרייען פון איהם, נאָר זיי ווילען בעשווינדלען דעם פרייען גע־דאנק. ס'איז דאָך מאָדערן, ס'איז דאָך א מאָדע ניט צו גלויבען. מען בעקומט דאָך א שם אלם א געביל־דעטער, פאָרגעשריטענער מענש. פאָרוואָס נישט? איבערהויפט, אז עס קאָן העלפען צו די געשעפטען! זיי ווייסען נישט (און דאָס רעוואָלוציאָנערע פוב־ליקום פאָדערט עס נישט), אז כדי צו זיין א פאָרטגעשריטענער מענש מוז מען מאכען אפּפער, מוז מען קעמ־פען. וועו מען וואלט געשטעלט אָט די בעדינגונג צון אלע רעווא־לוציאָנערן און פריידענקער, ווי וועניג וואלטען דאן געווען!

דאָכט זיך, וואָס פאר אן אונטערשיד צווישען צבוע'קעס? היפאָקריטען בלייבען היפאָקריטען, אויב גאָטס־פאָרכטיגע אדער פריידענקערישע, אלץ איין מכה! ס'איז אָבער פאָרט נישט אזוי: „אונזערע" היפאָקריטען, די מאָדערנע, זענען דאָך די ערגסטע. פאר וואָס? א ביישפיעל: עס שטעהט אין דער תורה, אז גאָט האָט בעשאפען א וועלט מיט אלץ, וואָס אין איהר איז אין זעקס טעג. אז מען ווייל, גלויבט מען. קומט דער „פאָרגעשריטענער" און דער אזוי גערופענער ראציאָנאליסט און „ערקלערט": די זעקס טעג

פאר ביי מענשען וואס האלטען זיך ר י י ן. וואס אנבעלאנגט אבער שמוציגע מענשען, וויל איך דא גלייך זאגען, אז מען וואלט זיי נאך דערזעלבער לאגיק געדארפט אבשניידען די אויערען און דעם קאפ און די פיס, וויל אלע די טיילען קאנען דורך שמוץ וועלען זעהר קראנק און זאגאר ברענגען גרויסע געפאהרען פאר'ן לעבען.

אן אנדערע שלעכטע פאלגע פון דעם פערבלייבען פון דער פארהויט איז מעגליך ביי געשלעכטס־קראנקהייטען. די פארהויט שטערט און מאכט שווערער די בעהאנדלונג פון אזעלכע קראנקהייטען, אבער דאס פעהלען פון דער פארהויט פ ע ר ה י ט נ י ש ט פון געשלעכטס־קראנקהייטען. עס איז נאך קיין מאל נישט בעוויזען געוואָרען, אז אידען ליידען וועניגער פון דיזע קראנקהייטען, ווי אנדערע דורך דעם, וואס זיי זענען בעשניטען. יעדער דאקטאר, וואס האט צו טון מיט אידישע פאציענטען ווייסט, ווי פערשפרייט עס זענען די וועגערישע קראנקהייטען צווישען אידען. עס זענען אין די פריהעריגע דורות געווען אנדערע אורזאכען, וואס האבען געמאכט ביי אידען פערמינדערען די צאהל פון דיזער סארט קראנקע, צום ביישפיעל, דאס פאמיליען־לעבען און דאס פריהע חתונה האבען. און וויבאלד די בעשניידונג ווערט געמאכט כדי צו פערהיטען אדער צו ערלייכטערען געשלעכטס־קראנקהייטען, פאר וואס־זשע ניט אויסשניידען ביים ערשט געבוירענעם קינד אלע די ארגאנען וואס קאנען קראנק ווערען? איז דאס נישט לעבערליך? נאר מאנכע דאקטוירים עמפעהלען טאקע ווירקליך און גאנץ ערנסט ארויסצושניידען דעם געזונטען אפענדיקס כדי צו פערהיטען אפענדיסיטים! וויי נארישׁ! און איך וויל דא ניט רעדען פון די געפאהרען פון דער בעשניידונג אין דער פארם ווי זי ווערט געמאכט פון'ם מוהל, וויל מען וואלט מיר געקאנט ענטפערען, אז דאס קאן מען רעפארמירען, נאר פון דער נארישקייט פון מאכען אזא אפערא־ציע ביי א געזונד און נארמאל קינד.

מ י י ס ט ע נ ס, וועו דער דאקטאר מאכט די בעשניידונג, סיי ביי א קינד, סיי ביי א דערוואקסענעם, איז דער צושטאנד אדער די קראנקהייט א ז ו י, א ז ע ס א י ז נ י ש ט א ק י י ן א נ ד ע ר ע ב ר י ר ה. די אפעראציע איז דאן צו רעכענען

שלעפּען די וויסענשאפט צו העלפען דעם אלטען רעליגיעזען גע־ברויך.

איך בעהויפּט, אז די מילה איז גאָר נישט קיין מעדיצינישע פראגע. יעדער וויסט אז די אידישע רעליגיאָן בעפעהלט די מילה, אלס א ר ע ל י ג י ע ז נויטוועגדיגקייט. עס איז א בונד מיט גאָט, עס איז, ביי אידען, א פונדאמענטאלער אונטערשיד צווישען אידען און קריסטען. אלע ניט־בעשניטענע ווערען בעטראכט אלס קלענער אין ווערט, ווי מיר, וואָס האָבען דעם פון גאָט פערלאנגטען סמן. עס איז פאר אידען דאָס, וואָס די טויפע איז פאר קריסטען. איך בין זיכער, אז ווען אלע דאָקטוירים און וויסענשאפטס־מענער פון דער ,ועלט וואלטען געזאָגט, אז די מילה איז אומגעזונד, וואלטען די גלויביגע אידען נישט זיי געפאלגט, נאָר גאָט׳ס בעפעהל. די אמת־רעליגיעזע אידען דארפען קיין שום ערקלערונג: זיי גלויבען, אז דאָס איז זיי געזונ. אבער וואָס זאָגען די אנדערע, וועלכע זוכען פאר זיך תירוצים, כדי זייער גלויבען צו פארענטפערען פאר דעם נייען גייסט? „אפילו קריסטען בעשניידען זיין זייערע קינדער וועגען געזונדהייט, אפילו דאָקטוירים זאָגען, אז עס איז געזונד". ערשטענס זאָגען דאָס נאָר וועניגע דאָקטוירים און צוואר די מעהרסטע אידען. און א חוץ דעם זענען פאראן געזונ דאָקטוירים געגנער פון בעשניידונג, ווען זי ווערט געמאכט אהן א דירעקטער קראנקהייטס אורזאך. נאָר ווען אפילו אייניגע זאָגען דאָס יא, איז עס נאָך ניט גערונגען אז זיי זענען גערעכט.

די מענער ווערען געבוירען מיט א הויט איבער א טייל פון דעם מענליכען געשלעכטליכען ארגאן: זי הייסט „די פאר־הויט" און כאָטש גאָט ווייל אזוי פיעל, אז אידען זאָלען נישט האָבען די פערדאמטע הויט, בעשאפט ער זיי דאָך ווי אומיסטען מיט איהר. די מילה בעשטעהט הויפטזעכליך אין דעם אבשניידען אדער אבריסען פון דיזער הויט. און ווען די הויט ווערט נישט אבגעשניטען, וואָס קאָן געשעהן? אין די מייסטע פאלען געשעהט קיין שום שלעכטס. אבער מעגליך, אז דער שליים, וואָס ווערט אנגערופען ס מ ע ג מ א, און וועלכער בילדעט זיך אין דער פארהויט, זאל רייצען די געגנער אין זאגאר מאכען שמערץ. דאָס קומט אבער געוועהנליך נישט

פון פערשידענע בעקאַנטע פּאַרשוֹנגען. כדי צו פערשטעהן די בע־
שנייִדונג, מוז מען אָננעהמען איינע פון די דריי טעאָריען: די
א ו ט י ל י ט ע ר ע (אויס ניצלִיכקייטס־אורזאַכען), די ט ר י־
ב א ל ע (כדי צו אונטערשיידען איין שבט פון׳ם אַנדערען), און די
ק ר ב ן ־ ט ע א ר י ע.

עס איז איצט בעקאַנט, אז כמעט אַלע ווילדע פעלקער האָבען
געהאַלטען און האַלטען נאָך היינט די מילה אַלס א זהר וויכטיגען
געברויך און אז ביי זיי אַלע איז (ווי איין געלעהרטער זאָגט) „איהר
פּראַקטישער ווערט אָבגעוויישט געגעניבער דעם סימבאָליזם, וואָס
זי דריקט אויס". און דער פּאַקט, אז זי מוז ביי א סך פעלקער־
שטאַמען געמאַכט ווערען מיט א שטיין, קאָן אפשר בעווייזען, אז זי
איז צון אונז געקומען נאָך פון׳ם צייטאַלטער, ווען מענשען האָ־
בען נאָך נישט געוואוסט אָנצואוועכדען דאָס אייזען פּאַר א מע־
סער, האָבען נאָך ניט געהאַט קיין אייזען. דאָס איז געווען דאָס
זהר פריהע שטיין־צייטאַלטער. אז די מצרים פלעגען פון אונ־
דענקליכע צייטען זיך מל זיין, איז שוין פון לאַנג א פאַלשטענדיג
פעסטגעוצטער היסטאָרישער פאַקט. אָבער ביי זיי פלעג דאָס זיין
א כבוד, אויף וועלכען נאָר די געלערענטע האָבען געהאַט א רעכט:
די כהנים, די נעאָמעטערס, די אַסטראָנאָמען, די אַסטראַלאָגען און
שרייבער פון די היראָגליפען (די הויליגע צייכענס). אין אויס־
טראַליען, אין אַפריקא, אין אזיען איז די מילה זהר פערשפרייט.
אזוי איז זי אויך געווען זהר פערברייט צווישען די אַמעריקאַנישע
אינדיאַנער. ביי די מעקסיקאַנער פלעגט זאָגאָר דאָס אַרויסגעצויג־
גענע בלוט דירעקט געגעבען ווערען צום מזבח אַלס קרבן.

צוריקקומענדיג צו דער פּראַגע, וואָס איז די אורזאַך, אז די
בעשנייִדונג איז אזא פערשפרייטער געברויך, געפינען מיר ביי איין
אויטאָר דעם גאַנץ לאָגישען ענטפער אויף דער ערשטער טעא־
ריע, אויף דער נ י צ ל י כ ק י י ט ס־טעאָריע: עס איז זהר
נישט וואהרשיינליך, אז דאָס מל־זיין קומט פון דעם וואונש צו זיין
ריין און זיך צו פערהיטען היגיעניש, וויל פונקט די ווילדע שבטים,
וואָס היטען אָב אַם שטרענגסטען די בעשנייִדונג, האָבען קיין שום
אידעע פון ריינקייט. מאַנכע האָבען געדענקט טאָמער איז די מילה
איינגעפיהרט געוואָרען וועגען גרעסערער פרוכטבארקייט; איז דאָס

צווישען אלע כירורגישע אַרבייטען, וואָס האָבען אלס ערשטע בע־
דינגונג צו זיין נ ו י ט ו ו ע נ ד י ג, אוּן מען קאָן זי נישט פער־
גלייכען מיט דער אידישער מילה.

מען האָט געזאָגט אז א בעשניידונג פערהיט פון מאָסטורבאַ־
ציע; איז אָבער די מאָסטורבאַציע מעהר פערשפרייט ביי אידען
ווי ביי אַנדערע מענשען, א בעהויפטונג וועלכע איך האָב א רעכט
צו מאכען, ווייל איך האָב ערפאָהרונג צווישען אידען אוּן ניט־אידען.

אייניגע דאָקטוירים בעהויפטען גאָר אז די פאָרהויט איז נוי־
טיג אוּן אז איהר פעהלען איז די אורזאַך פון צופיעל רייצונג. איך
בין ניט זיכער צי דאָס איז אמת אָדער ניט.

איך וועל נישט פרעגען די גלויביגע אידען, מיט וואָס פאר
א ר ע כ ט זיי זענען מל זייערע קינדער, מיט וואָס פאר א רעכט
זיי וויללען דאָס אונשולדיגע קינד, וואָס איז אונפעהיג צו אורטיי־
לען, מאכען פאר א אידען אין דעם רעליגיעזען זין. אָבער איך פרעג
דאָס די יעניגע, וואָס רופען זיך אָן פאָרגעשריטענע אוּן זענען מל
זייערע קינדער, נאָר ווייל זיי האָבען נישט דעם מוט זיך צו בע־
פרייען אין גאנצען פון די אלע זיטען, נאָר ווייל זיי האָבען מורא
פאר זייערע שכנים. עם איז א געוואלדטאט, עם איז א שאנדטאט.
איהר זענט טאקע די עלטערען, איהר דארפט טאקע טון וואָס איהר
דענקט אז עס איז גוט פאר דעם קינד, אָבער נאָר אזעלכע זאכען,
וואָס איהר מ ו ז ט טון פאר איהם. מיט וואָס פאר א רעכט
הענגט איהר איהם אָן א רעליגיעזען סמן אָהן וועלכען ער קאָן אויך
גאנץ גוט לעבען אוּן אָ ה ן ו ו ע ל כ ע ן ע ר ק א ן א ו י ך
ז י י ן א ג ע ט ר ו י ע ר א י ד א י ן ד ע ם נ א צ י א־
נ א ל ע ן ז י ן? דער איינפאָכער מענשען־פערשטאנד, דער נידּ־
ריגסטער זין פון פרייהייט צייגט, אז די בעשניידונג איז א פ ע ר־
ג ע ו ו א ל ט י ג ו נ ג.

וויבאלד מען וויל שוין אָ קאָמענטירען אוּן ערקלערען די מילה,
וויבאלד מען וויל אָ שטודירען די אָבשטאָמונג פון דעם געברויך אויף
א גאנץ אונפאָרטייאישען אופן, קומט מען צו דער איבערצייגונג,
אז מיר האָבען איהם פון דער צייט פון מענשען־קרבנות. די
מילה איז אן אָפּפער פון א שטיקעל קערפער צום גרויסען, שטאַרקען,
אלמעכטיגען גאָט. איך וועל דאָ אָנווייזען אויף דעם רעזולטאט

וועלכע מען איז געווען נאקעט, האבען דורך א געוויסער אפערציע זיך געלאזט צוריק מאכען א מין פארחויט!

איצט פערשטעהט איהר פאר וואס איך בין א געגנער פון דער רעליגיעזער בעשניידונג וועז זי ווערט געמאכט אונטער דעם מאנטעל פון דער וויסענשאפט און אונטער דעם תירוץ אז זי איז נויטיג צום געזונד.

אבער נאטירליך בין איך ניט געגען דער בעשניידונג וועז זי איז אין דער אמת'ן נויטיג פאר דעם געזונד. איך ווידערהאל, אז אוז פאר זיך איז די אפעראציע א זעהר לייכטע אוז ניט געפעהרליכע, אויב זי ווערט געמאכט ריין אין כירורגישען זין, אוז פון איינעם וואס וויסט ווי אזוי.

די פארחויט.

ביי דער געלעגענהייט פון דעם קאפיטעל איבער בעשניידונג, וועט זיך פאסען דא צו זאגען עטליכע ווערטער איבער דער פלעגע פון דער פארחויט.

ביי קינדער וואס ווערען ניט גע'מל'ט, און וואס זענען נאר־מאל, איז עס גוט אין די ערשטע טעג נאך דער געבורט די פאר־חויט ארויפצוציהען, איבער דעם שפיציגען טייל פון'ס גליד, אזוי ווייט נאך ריקווערטס ווי ס'איז מעגליך. דאס איז די פליכט פון דעם דאקטאר וואס העלפט צו דער ענטבינדונג. אזוי ווי די דאק־טוירים פון אידישע פאמיליען זענען ניט געוואיהנט דאס צו טון, וועט עס זיין נויטיג זיי צו דערמאנען וועגען דעם, ביי יענע פא־מיליען וואו מען האט ניט אין זינען דאס קינד מל צו זיין. דער דאקטאר דארף א ניט שארף, שטומפיג אינסטרומענטעל זעהר לייכט בעווענען אין דער פארחויט, כדי זיך צו איבערצייגען אויב דאס הייטעל איז ניט ערגיץ צוגעקלעבט צום גליד; אויב ס'איז יא צו־געקלעבט, ווערט דאס מיט דעם אינסטרומענט פאנאנ־דערגעטיילט. דערנאך זיהט ער לייכט די פארחויט ארויס. פון דאן אן זאל די פלעגערין אדער די מוטער יעדען טאג די פארחויט איין מאל ארויפציהען און צוריק אראבלאזען, כדי זי זאל ניט צו־וואקסען און אויף צוליעב ריינקייט. אויב מען טוט עס ניט, קאן דאס קינד אמאל ליידען דורך דעם, שפעטער. אבער אין די מעהר־

אויך נישט מעגליך אָנצונעהמען, ווייל א סך מאכען די מילה גאנץ אונפּולשטענדיג, שניידען נאָר אָב א קליינעם חלק פון דער פּאָר־הויט, וואָס דאָס קאָן נישט מאכען קיין גרויסע ענדערונג אין דעם געשלעכטליכען פערקעהר.

איז אפשר די צווייטע טעאָריע ריכטיג, איז די בעשניידונג א סמן כדי צו דערקענען א בעשטימטען ש ב ט, אזוי ווי מאנכע בעהויפּטען? אזעלכע סמנים זענען דאָ; צום ביישפּיעל, ביי די הערעראָס (אין אפריקא) ווערען אויסגעהאקט די פּאָדערשטע צייהן, ווען דער יונגער מאן ווערט געשלעכטס־רייף. עס איז אָבער שווער אָנצונעהמען די בעשניידונג אלס אן אונטערשיידונגס־מיטעל, ווען מען בערעכענט, אז דאָס אָרגאן איז כמעט תמיד פערדעקט.

אם בעסטען פערשטעהן מיר די בעשניידונג, ווען מיר נעהמען אָן די דריטע טעאָריע, די ק ר ב ן־טעאָריע: די מילה איז ביי אלע פעלקער און שבטים, וואָס געברויכען זי, א קרבן און גלייכצייטיג א מין איינפיהרונג אין א רעליגיעזער סעקטע. אומעטום ווערען דערביי געמאכט א מענגע רעליגיעזע צערעמאָניען און מאנכע מאל גאנץ געהיימע, וואו פרעמדע האָבען קיין צוטריט. ביי מעהרערע ווילדע פעלקער מאכט מען פאר דער חתונה א מין בעשניידונג אי ביים איינגעל אי ביים מיידעל, דאָס איז כדי זיי אויסצופיהרען אין דעם לעבען פון רייפע מענשען. נאָר ביי אידען איז די מילה נישט קיין איינפיהרונג, ווייל זי ווערט געמאכט אזוי פריה; עס איז בלויז א רעליגיעזער און סימבאָליישער געברויך, וואָס איז צוריקגעבליבען אלס אן ערזאץ פאר א מענשען־קרבן. דער אידישער געלעהרטער ק א ה ל ע ר בעטראכט די מילה ביי בעשטימטע אראבישע שבטים, אלס א פערהיילונג פון דער ערציי־גענדער קראפט, פון דער קראפט צו בעפרוכטען. ביי אידען איז די מילה תמיד געווען זעהר הייליג. זייערע חכמים פלעגען זאגען, אז די מילה איז אזוי וויכטיג, אז היטעל און ערד האלטען זיך נאָר דורך דער ערפיללונג פון ד ע ר מצוה. קיין זאך פלעגט די אידען ניט אזוי בייז מאכען אין דער צייט פון דעם ערשטען גריכישען איינפלוס אין פאלעסטינא, ווי צו זעהן, אז די אסימילאטאָרישע אידען, כדי בעסער נאָכצואהמען די גריכען אין די שפּיעלען, ביי

כאטש וואס מאלטהוס און זיינע נאכפאלגער האבען געהאט א סך געגנער, איז עס ביז איצט קיינעם פון דיזע ניט געלונגען זיין פרינציפ און זיין לאגישען שלום מיט ערפאלג צו בעקעמפען.

מאנכע דענקען אז אונטער נארמאלערע סאציאלע אומשטענדען וואלט די ערד געקאנט ערנעהרען אן אונענדליכע צאהל מענשען און אז דער וויסענשאפטליכער פארטשריט וואלט געקאנט גענוג פערגרעסערען די פרודוקציע פון דער ערד. זיי בערעכענען ניט צו וואס פאר ריזיגע גרויסע צאהלען די בעפעלקערונג, וועלכע געלאזען פריי, וואלט ארויף געשטיגען. א נארמאלע פרוי קאן, אין די יאהרען צוויישען 16 און 45, האבען 16 קינדער. 100 יאהר נאך זייער חתונה וואלט א פאר פאלק דער וועלט געגעבען 10,000 נאכפאלגער. 200 יאהר שפעטער וואלט די צאהל געוואקסען אויף 50 מיליאן. — אלע 8 יאהר וואלט די בעפעלקערונג פערדאפעלט געווארען.

אבער אפילו וועלן מיר זאלען אננעהמען אז די פרויען וואלטען געהאט צוויישען 20 און 40 יאהר נאר צו 6 קינדער, וואלט זיך די בעפעלקערונג אויך דרייפאך, דאס הייסט 3 מאל, פערמעהרט אין 25 יאהר צייט.

ווען יעדע פרוי האט בלויז 3 קינדער, וועלט די בעפעלקערונג פערדאפעלט אין 45 יאהר. דאס בעדייט אז אייראפא וואלט פערמאגט אריבער 1 ביליאן אדער 1000 מיליאן איינוואהנער אין 90 יאהר. אויב דאס געשעהט נישט איז עס דערפאר וויל די אויבען דערמאנטע שטערונגען דערלאזען עס נישט.

מאלטהוס' טעאריען וועלען בלייבען אמת אונטער סיי וועלכער סאציאלער רעפארם אדער סאציאלער אומענדערונג, אונטער דער פערווירקליכונג פון דעם „סינגל טאקס", פון דעם סאציאליזם אדער פון דעם אנארכיזם, אויב מען וועט ניט פאלגען זיין עצה. די איבערפליסיגע בעפעלקערונג וועט תמיד ברענגען ליידען און מיט דער צייט צושטערען סיי וועלכע געזעלשאפט, גלייכגילטיג אויף וואס פאר ערעכטע פרינציפען זי זאל ניט זיין געבויט.

פערשטעהט זיך, אז יעדע פרוי, אן און פאר זיך, קימערט זיך היינט ניט וועגען מאלטהוס' טעאריען. עס איז איהר גלייכגילטיג צי די ערד וועט אמאל זיין אימשטאנד צו ערנעהרען

סטע פאלען איז די פאַרהויט פון געבורט אוים ריכטיג בעווע־ריך און וואו זי איז נישט, ווערט זי מעהרסטענס ריכטיג אין די שפעטערע קינדער־יאָהרען, אונגעפעהר צו 7 ביז 9 יאָהר.

פימאָזים.

די פימאָזים איז א פערענגערונג פון דער פאַרהויט אזוי אז די אייכעל קאָן ניט דורכנעצויגען ווערען דורך דער פאַרהויט. זי קאָן זיין ערוואַרבען אַדער אַנגעבוירען. זי קאָן זיין ערוואַרבען דורך עגטצינדונגען און שוועלונגען אלס א פאלגע פון סעקסואלע קראַנקהייטען. ביי נאָר וואָס געבוירענע קינדער קאָן זי זיין פאַראַן, כאָטש די קינדער זענען געזונד. דאָס הייסט אַן אַנגע־בוירענע פימאָזים. אזא צושטאַנד טרעפט זיך פון צייט צו צייט. ווען זי איז זעהר הויכגראַדיג און פאראורזאכט שטערונגען, מוז מען די פאַרהויט איינשניידען, אָבער אפילו אין דעם פאל איז נאָר מאַנכמאָל, און פערהעלטניסמעסיג זעלטען, נויטיג א ווירק־ליכע בעשניידונג (פיג. 39 סוף בוך).

געבורט בעשרענקונג.

(זעה די בילדער סוף פון בוך)

אין 1798 האָט דער ענגלענדער, מאַלטהוס, אַרויס־געגעבען זיין „שטודיע איבער דעם בעפעלקערונגס פרינציפ" (Essay on the Principle of Population), א בוך אין וועלכען ער האָט אַוועקגעשטעלט דעם פרינציפ אז ווען מענשען וואָלטען זיך פערמערט אָהן קיין שום שטערונג, וואָלט זייער צאָהל גע־וואַקסען אין א גרעסערער פראַפאָרציע ווי זייערע ערנערונגס־מיטלען. (פיג. א).

ער האָט געזאָגט, אז די פערמערונג מוז געשטערט ווערען און ווערט טאַקע שטענדיג געשטערט דורך מגפות, דורך אינדיווי־דואלע קראַנקהייטען, דורך אַרימקייט, דורך מלחמות, און אזוי ווייטער. און ער איז געקומען צום שלוס, אז אנשטאָט מיר זאָלען לאָזען אונזער בעפעלקערונג זיך רעגולירען דורך אזעלכע מיטלען, וואָס פעראורזאכען אזא סך לייִדען, איז עס בעסער צו רעגולירען, צו פערהיטען די געבורטען, דאָס הייסט צו שטערען די צו גרויסע פערמעהרונג פון דער בעפעלקערונג דורך א ראציאָנאל מיטעל, וואָס קאָן אונז איינשפּאָרען פיעלע לייִדען.

זוהן פון דעם בעריהמטען ראבערט אוון) פערעפענטליכט אן עהנליך בוך מיט דעם נאמען „די מאראלע פיזיאלאגיע".

אין 1833 האט דר. טשארלס נאולטאן (Knowlton) פון באסטאן, געדרוקט א בוך „די פרוכטען (רעזולטאטען) פון דער פילאזאפיע", וועלכעם האט אנגענעבען די פערהיטונגס מיטלען א סך גענוייער ווי די פריהערינע ביכער.

אין 1854 איז ערשינען דאם עפאכע מאכענדיגע בוך „די עלעמענטען פון דער סאציאלער וויסענשאפט" אדער, „די פיזישע, סעקסואלע און נאטירליכע רעליגיאן", פון דר. דזשארדזש דרייסדייל (Drysdale) (פינ. ב).

צוואנציג יאהר שפעטער האט דאם פאלגענדע געשעהעניש געהאט פאר ענגלאנד און פאר דער וועלט א גרויסע בעדייטונג: אנווענדענדיג דאם גענוע וואם האט געהייסען „לאדר קעמפבעל'ס עקט", האט אן ענגליש טריבונאל פעראורטיילט א בוכהענדלער פון בריסטאל צו 2 יאהר געפענגנים פאר פארקויפען דאקטאר נאולטאן'ס בוך.

דער פאקט האט צונעצוויגען די אויפמערקזאמקייט פון דעם הויכמוטיגען זשורנאליסט ברעדלא (Bradlaugh) און פון דער טאלענטירטער ענני ביזענט, (Annie Besant) וועלכע האבען ארויסגעוראפען א פראצעס פערקויפענדיג עפענטליך און אנאנסירענדיג דר. נאולטאן'ס בוך, כדי צו עפענען די אויגען פון דעם פובליקום און איהם וויזען די אומנערעכטיגקייט פון דעם גענוע. צוויי פראצעסען זיינען נעווען אין 1877 און מען האט די אנגעקלאגטע סוף כל סוף פרייגעשפראכען.

אנגעפאנגען פון יענע פראצעסען איז די געבורט דאטע אין ענגלאנד זעהר ארונטערגענאגען און אייגע פון זייערע פילע וויכטיגע פאלגען איז גענוען די גרינדונג פון דער מאלטהוזיאנער ליג און דורך איהר דאם ארויסגעבען אין 1879 פון דעם זשורנאל „דהי מאלטהוזיען", וועלכער ערשיינט נאך עד היום אונטער דעם טיטל „דהי ניו דזשענעריישאן" און וועלכער צושיקט ערקונדיגונגען וועגען פערהיטונגס מיטלען צו יעדען, איבעראל, — א חוץ צו די פאראיניגטע שטאאטען, וואו די געזעצען פערוועהרען דאם.

דר. טשארלס ר. דרייסדייל, דר. וויקערי

אָדער נישט אלע מענשן וואָס וועלן געבוירן ווערן. זי וויסט אז דערווייל איז די געזעלשאפט אזוי איינגעריכטעט אז ס׳איז ניטאָ געגונג קיין לעבעגס מיטלען אפילו וועגן א קליינער צאָהל קינדער, כאָטש וואָס גרויסע און געניגענדע רייכטימער פאר אלע ווערן פראָדוצירט, און אפילו די רייכע פרוי זהט ניט איין פאר וואָס זי זאָל איהר פערזענליכע פרייהייט אין גאַנצען אוועק געבן פאר דער געבורט און דער ערציהונג פון א סך קינדער. אלע פרויען פיהלען אינסטינקטיוו און אורטיילען מיט דעם שכל אז דאָס בעסטע איז, זיי זאָלן בעשרענקען די צאָהל געבורטן.

דאָס איז אין איינקלאַנג מיט מאלטהוס׳ מיינונג אז דאָס בעסטע מיטל כדי דעם צו גרויסען וואוקס פון דער בעפעלקערונג אייניצושרענקען אָהן ליידען, איז, מען זאָל האָבען וועניג קינדער. נעוויער נערעדט, איז זיין עצה געווען מען זאָל זיך צוריקהאלטען פון סעקסואלען פערקעהר, אויב מען איז אונפעהיג די קינדער ריכטיג צו ערנעהרען און צו ערציהען. ער האָט דאָס אָנגערופען „די מאָראלישע צוריקהאלטונג" (moral restraint). דאָס איז געווען דער מ א ל ט ה ו ז י א נ י ז ם.

פון דעם שטאַמט דער נ ע א־מ א ל ט ה ו ז י א נ י ז ם, וועלכער, זייענדיג פראקטישער, איז לייכטער אָנצואוועגדען פאר מאָדערנע מענשען. דער נעא־מאלטהוזיאניזם צייגט אָן אז צוריקהאלטונג פאר א לענגערער צייט איז אונמענליך און אויך שעדליך פאר די דורכשניטליכע נאָרמאלע און רייפע מענער און פרויען, אָנפאנגענדיג פון א געוויסען אלטער; דעריבער איז עס פאָרצויהען צו געבריכען מיטלען דורך וועלכע די שוואַנגערשאפט קאָן פ ע ר ה י ט ווערן.

אין 1818 האָט ד ז שׂ י מ ס ס ט ו א ר ט מ י ל ל אויסגעשפראָכען די אידעע אז עס וואלט גוט געווען צו געפינען געבורט בעשרענקונגס מיטלען.

אין 1822 האָט פ ר ע נ ס י ס פ ל י י ס (Place) דייזע נויטוועגדיגקייט נאָך שטארקער בעטאָנט אין זיינע שריפטען.

אין 1826 האָט ד י ט ש א ר ד ק א ר ל י י ל (Carlyle) פערעפענטליכט א ביכל אָנצייגענדיג פרעווענטיווע מעטאָדען.

אין 1832 האָט ר א ב ע ר ט ד י י ל א ו ע ן (Owen) (דער

האָבען אַליין ניט מעהר ווי צוויי קינדער אָדער גאָר קיין קינדער.

די וויכטיגסטע פראַנצויזישע צייטשריפט אין דער פראַנע איז געווען 'Génération Consciente'(דאָס בעוואוסטזיניגע דור).

איצט, נאָך דער מלחמה, איז אין פראַנקרייך די פּראָפּאַגאַנדא פאַר געבורט־באַשרענקונג שטרענג פאַרבאָטען.

אין בעלגיען איז ערשינען "Procréation consciente" (די בעוואוסטזיניגע פאַרמעהרונג).

אין דער שווייץ האָט דער דעפּוטירטער גראַנזשאַן (Grandjean) אַרויסגענעבען „דאָס אינטימע לעבען", אין פראַנצויזישען.

אין שפּאַניען האָט בולפּי פערשפּרייט די נעאָ־מאַלטהוזיאַנישע אידעען דורך „געזונד און קראַפט".

אין איטאַליען איז אויך אָנגענאַנגען א באַוועגונג און ערשט פאַר עטליכע יאָהר איז פאַרגעקומען דער אינטערעסאַנטער פּראָצעס פון א פרוי, וואָס האָט צוטיילט א ביבעלע „די קונסט ניט צו האָבען קיין קינדער".

אפילו אין רוסלאַנד, אונטער דעם צאַר, אויף א קאָנגרעס פון דאָקטוירים, האָט די מאיאריטעט אַרויסגעשטעלט די פּאָדערונג אז יעדער זאָל האָבען דאָס רעכט פריי און אָפען צו צוטיילען פערהיטונגס מעטאָדען.

עס האָט אויך עקזיסטירט א „נעאָ־מאַלטהוזיאַניש אינטערנאַציאָנאַל ביורא", וועמעס סעקרעטער עס איז געווען ד ר. ר א ט ג ע ר ס פון האָלאַנד.

דאָס אַלעס איז געווען פאַר דער מלחמה.

די פעראיניגטע שאָטען, וועלכע, אורטיילענדיג נאָך זייערע רעאַקציאָנערע געזעצען, האָבען זיך מעהר געניטיגט אין א נעאָ־מאַלטהוזיאַנער באַוועגונג ווי איבעראַל, האָבען זי כמעט נאָר ניט געהאַט ביז די נאָר לעצטע יאָהרען. עס זענען דאָ געווען אייניגע גוטע קעמפער, וועלכע האָבען אויפגעטון ניצליכע סעקסואַל־אויפקלערונגס אַרבייט און אויך טעאָרעטיש געשטעלט די נעאָ־מאַלטהוזיאַנישע פראַגע אויף דער טאָגעס אָרדנונג, ווי ד ר. פ ו ט, מ אָ ז ע ס האַרמאָן, ד ר. ו ו. ד ז ש. ר א ב י נ ס א ן. אויך ד ר. א ב ר. ד ז ש א ק א ב י האָט אַרויסגעוויזען א סך סימפּאַטיע פאַר די אידעען. דער שרייבער פון די ווערטער האָט שטענדיג אָנגעפיהרט זיין פּראָפּאַגאַנדא זינט 1904, דורך שריפטען

(Vickery)', און ר י י נ א ל ד ס (Reynolds) זענען די בעקאנ־
טעסטע און טעטיגסטע נעאָ־מאלטהוזיאנישע פראָפאָגאנדיסטען.

וועו מיר פערלאָזען ענגלאַנד, דאָס וויגעלע פון מאלטהוזיאניזם
און נעאָ־מאלטהוזיאניזם, געפינען מיר אז אין האָלאַנד האָט ו ו א ן
ה ו ט ע ן (Van Houten)' וועלכער איז שפעטער געווען א מיטגליד
פון דער האָלענדישער רעגירונג, געשריבען א רייהע ארטיקלען אי־
בער פערהיטונג אין 1877 און אז די נעאָ־מאלטהוזיאנישע ליג איז
געווארען אפיציעל אנערקענט אין 1895. איצט גיט די ליג איעדען
אומזיסט רעגלמעסיגע קאָנסולטאציעס פאר געבורט בעשרענקונג.

אין דייטשלאַנד האָט דר. מ ע נ ס י נ ג א ערפונען א גוט
פערהיטונגס מיטל און ה ע ל ע נ א ש ט ע ק ע ר האָט ארויסגע־
געבען „די נייע גענעראציאן". אן אנדערע דייטשע צייטשריפט
אין סימפאטיע מיט נעאָ־מאלטהוזיאניזם איז געווען „סעקסואל־
פראָבלעמען".

אין שוועדען גההט די פראָפאָגאנדא אָן ט ר א ָ צ ד ע ם וואָס דר.
נ י ס ט ר ע ם (Nyström) איז פאר אייניגע יאָהר פערורטיילט ג ע־
וואָרען צוו א גלעלד־שטראָף פאר א פאָרטראג איבער אנטי־קאָנצעפ־
ציאָנאלע מעטאָדען.

אין פראַנקרייך האָט דאָס פאלק געברויכט פערהיטונגס מיט־
לען אויידער די נעאָ־מאלטהוזיאנישע פראָפאָגאנדיסטען זענען ג ע־
קומען, אויידער א בעוועגונג האָט זיך געבילדעט. מען קאָן זאָגען
אז דער גרעסטער קעמפער אין פראַנקרייך פאר דער פרייער צו־
טיילונג פון פרעוועניטיוועו און פאר אמת'ע סעקסואלע רעכט פאר
פרויען, איז געווען דער גרויסער ערציהער, געלערענטער און פיל־
זאָף פ א ל ר א ב ע ן (Paul Robin)' וועלכער איז געשטאָר־
בען אין 1912 (פיג. ג). איהם האָבען מיר געהאט צו פער־
דאַנקען וואָס אין פראַנקרייך זענען געהאלטען געווארען יעדען טאָג
גרויסע מאסען פערזאמלונגען איבער דער פראגע, וואָס מען האָט
אומזיסט געגעבען קאָנסולטאציעס און וואָס די פראַנצויזען האָבען
געקראָגען א גרויסע נעאָ־מאלטהוזיאנישע ליטעראָטור, וועלכע וויר־קט
מיט ערפאלג געגען דער פראָפאָגאנדא פאר אן איבערפלום פון דער
בעפעלקערונג, וואָס וועט שטענדיג געמאכט פון די רעגירונגס
אויטאָריטעטען און פון רייכע און רעליגיעזע היפאָקריטען, וועלכע

נען אויף א פאלשען וועג, אז זיי לאזען זיך אבנארען פון א פאר שען־קלינגענדע פראזען. זיי זאגען, אז זיי ווילען האבען וואס מעהר קינדער, כדי, ערשטענס, זיך נישט אבצוואוועדען פון די נאטיר־ליכע געפיהלען, און, צווייטענס, כדי צו ערציהען וואס מעהר פאר־געשריטענע מענשען, וואס זאלען קאנען ווייטער פיהרען דעם קאמף געגען די רעאקציאנערען; זיי ווילען האבען וואס מעהר רעווא־לוציאנערען אין זייער פרייהייטס־ארמעע.

אויף די פראגען אויספיהרליך צו ענטפערען, וואלט מען גע־מוזט שרייבען א גאנץ בוך. איך וויל זיי דא נאר א י ן ק ו ר צ ע ן בעטראכטען.

ערשטענס, וויסט יעדער, אז א ס ך עלטערען וואס זענען ניט איבריג פרום, פאלגען ניט די רעליגיעזע, ניט די פאליטישע עצות און אויך נישט די פראזען פון די פערפיהרטע ראדיקאלען. גאנץ פון זיך אליין זעהן זיי וואס מעהר צו בענרענעצען די צאהל פון זייערע קינדער, און ווען זיי האבען ניט דעם געווינשטען ער־פאלג, פיהלען זיי זיך טאקע ביי יעדעם צוואוואקסען פון זייער פא־מיליע זעהר אונגליקליך. ל י י ד ע ר אבער טוען נ י ט א ל ע עלטערען דאס זעלבע.

אפילו די וואס זוכען ניט פון פריהער צו פערהיטען שוואנ־גערשאפט, וועלען זעהר אפט אן אלערלי מיטלען כדי צו פער־הינדערען אונאנגענעהמע געבורטען, זיי זוכען אבצוטרייבען דאס קינד; זיי וועלען אן דעם קינסטליכען מפיל. און אין דעם קא־נען מיר טאקע געפינען אן ארגומענט פאר דער פריהצייטיגער פ ע ר־ה י ט ו נ ג פון שוואנגער וועלען. ערשטענס, אפילו די ראדיקאל־סטע פון די אויבענגענאנטע וויסענשאפטליכע פראפאגאנדיסטען בעטראכטען אלס א פערברעכען צו ד ע ר ׳ ה ר ג ׳ ע נ ע ן די פרוכט אין דער מאמע׳ס לייב. צווייטענס, געשעהן זעהר אפט שרעקליכע אומגליקען דורך אוא פראקטיק, דורך די אונרייניקייט און אונווי־סענהייט פון די צו וועמען די פרויען וועלדען זיך, און וועלן די פרויען שטארבען ניט דערפון, בלייבט אפט זייער געזונד צושטערט פאר א לאנגער צייט אדער פארן גאנצען לעבען. אין א סך פאלען

און פאַרטראָגען ווי אויך אויף אַנדערע אופנים, צווישען דער אי־ דישער אַרבייטער בעפעלקערונג פון אַמעריקאַ. אָבער די איינציגע וואָס האָט דאָ צושרשט אָפּען און עפענטלעך געגעבען פרעוועטיוועג מיטלען, זיך שטעלענדיג אַבויכטלעך געגען די געזעצען, איז געווען מ א ר ג א ר ע ט ס ע נ ג ע ר, וועלכע האָט געהאַט דעם גרעסטען חלק אין צוציהען די אויפמערקזאַמקייט פון אַמעריקאַנער פובליקום צו דער פראַגע. שפּעטער זענען אויך ע מ מ א ג א ל ד מ א ן, ד ר. ב ע ן ר י י ט מ א ן, ד ר. פ ר ע ד ע ר י ק א. ב ל א ס ס א ם טעטיג געווען. (פיג. ד.)

איצט לאָמיר זעהן וואָס זענען, אין קורצען, די ארגומענטען פאַר דעם נעאָ־מאַלטהוזיאַניזם, וועלכער ווערט געהופען פון זיינע געגנער א זעלבסטמאָרד פון דער מענשהייט, און פון זיינע פריינד א פערבעסערונג פון דער מענשהייט.

ווי קומט עס אז די בעלי הבתים, די מייסטער פון דער היינ־ טיגער געזעלשאַפט, די מאַנאַרכען און אַלע רעאַקציאָנערען, חאַל־ טען אין איין ליבען און בעלויגען די בירגער, וואָס האָבען א סך קינדער? עס איז גאַנץ איינפאַך: ווייל זיי האָבען אזא אינטע־ רעס. אַלס הערשער און אַלס פערטרעטער פון די הערשענדע קלאַ־ סען, קאָנען זיי נאָר עקזיסטירען און וואַקסען, וועז זיי האָבען גע־ נוג קנעכט, וואָס זאָלען האַרעווען פאַר זיי, וואָס זאָלען זיין די מאַסע, וועלכע מען קאָן קנעטען, וואָס זאָלען ליפערען די נאָרישע מאַסע וועלכע זאָל אין די הערשער גלויבען און זיי פערטיידיגען. און מיט די פאָליטישע און עקאָנאָמישע בעלי בתים ענג פערקניפט זענען די גלחים און רבנים פון אַלע מינים, וועלכע האַלטען אין איין איינערלען דעם עולם אז מען דארף ניט אַבווייכען פון גאָט'ס וועג, אזוי ווי אין אַלעמען, אזוי אויך ניט אין קינדער האָבען. דאָס אידישע „זיך פערמעהרען אזוי ווי די שטערען אין הימעל און אזוי ווי דאָס זאמד בייס ים", איז א גאַנץ נאַהענט פריינטעל צו דער בעהויפטונג אז דאָס פאָלק איז נאָר גוט אַלס שפּייז פאַר קאָנא־ נען, אָדער אפילו אַלס שפּייז פאַר מאשינען.

עס זענען אָבער אויך דאָ פאַרגעשריטענע מענשען, וואָס האַל־ טען אין ד ע ר בעציהונג מיט די פרעדיגער פאַר גרויסע פאַמי־ ליען. און ד י ז ע וואָלט איך געוואָלט אויפקלערען, אז זיי זע־

ווי דער ראדיקאלער נעגנער פון געבורט בעשרענקונג ערווארט זיך; עס וועט גיכער זיין א שקלאף אדער א דורכשניטליכער, מיטעל־מעסיגער מענש. אין יעדען פאל קאן דאס קינד אומזאנ וועניגער ווערען אן אויסנאהמס־מענש, וואס מעהר קינדער עס זענען דא אין דער בעטרעפענדער פאמיליע. וואס מעהר קינדער, מוז מען אליין אין מעהר טיילען איינטיילען דאס שטיקעל ברויט פון דער פאמי־ליע, — און איך רעד דא נאר פון ארבייטער־פאמיליען, — קומט אוים פאר יעדען וועניגער לופט, וועניגער ארט צום שלאפען, וע־ניגער קליידער, די עלטערען קאנען זיך וועניגער אבגעבען מיט יע־דען איינעם, דאס הייסט, אז יעדעם קינד וועט ווערען וועניגער גע־וואשען, וועט ווערען שלעכטער ערצויגען, דאס קינד וועט מוזען מעהר און פריהער ארבייטען פאר בעלי־בתים און וועניגער לערנען. און וואס וועט ארויסוואקסען פון אזעלכע קינדער? קעמפער פאר דער סאציאלער רעוואלוציע, פאר הויכע אידעאלען, קינסטלער, מענ־שען פון א העכערער שטופע? ניין! און וועז יא א מאל, אויס־נאהמסווייז, — איז עס צו פערדאנקען א ווירקליכען צופאל, אדער בעזונדערע נישט געווהנליכע אומשטענדען. עס וועלען גיכער ארויסקומען שקלאפען, וועלכע וועלען העלפען די רייכע נאך רייכער ווערען און וועלען נאך פערגרעסערען דאס עלענד פון די אויס־געבויטעטע, אדער פערקריפעלטע מענשען, קראנקע אין קערפער און אין גייסט. אין פרייער איז דער מענש, מעהר צייט צו דענ־קען און מעהר מוט עפים אויפצוטון, מעהר פערשטאנד זיך צו רעוואלטירען און מעהר אויסזיכט אויף ערפאלג האט ער, וועז ער שטעהט מאטעריאל בעסער, — ניט וועז די נויט דריקט איהם אזוי צו, אז ער קאן נאר דענקען וועגען דעם שטיקעל ברויט פונ׳ם אויגענבליק, און נישט מעהר און נישט ווייטער. איז עס נישט גע־נוג, וואס די עלטערען האַרעווען? פאר וואס זאלען זיי נאך געבען זייערע אויסבויטער וואס מעהר ניי מאטעריאל צום אויספרעסען? פאר וואס קומט די עקספלואטאטארען די שטייער? און פון אן אנ־דערער זייט, ווי אזוי זאלען די עלטערען קעמפען זייער לאגע צו פער־בעסערען, זאלען זיי האבען דעם מוט צו סטרייקען, א שטייגער, אדער צו זאגען א שלעכט ווארט דעם בעל־המית, וועז זיי ווייסען,

קומען זיי נאָר אָב מיט'ן ארויסוואַרפען אייניגע דאָלאָר צו די פאַב־ריקאַנטען פון שווינדלערישע מיטלען, וואָס זענען אַנאַנסירט אומע־טום און העלפען גאָר נישט. וועלן מען בעטראַכט די אַלע אומ־שטענדען, איז עס דען ניט געשייטער צו פ ע ר ה י ט ע ן די שוואַנגערשאַפט און ניט וועלען צושטערען די פרוכט, וועלן עס איז שוין צו שפּעט?

ווי קומט עס אז אפילו נישט שטאַרק אויפגעקלערטע מענשען ווילען ניט האָבען צופיעל קינדער? ווייל זיי פיהלען זיך מיט גאָר נישט פערפליכטעט צו דער גענוגלשאַפט, זיי פיהלען קיין שום פליכט צו שאַפען קינדער פאַר דער גענוגלשאַפט. זיי ווילען נאָר פערזיכערען דאָס אינדיווידואַלע גליק פון יעדען מיטגליד פון זייער אייגענער פאַמיליע. און אין דעם האָבען זיי רעכט. די שרעקליכע נעטין, וואָס הייסט גענוגלשאַפט, האלט אין איין פאָדערען קרבנות פון יעדען איינציגען און זי גהט עס גאָר ניט אָן וועלן דער איינצי־גער ליידט דורך איהר. איבריגענס פאַלט יעדען מעהר אויף די פ ע ר א נ ט ו ו א ר ט ל י כ ק י ט, וואס ער נעהמט אויף זיך, וועלן ער ווערט א טאַטע, ווי זיין זאָגענאַנטע פליכט צו דער גענוג־שאַפט אָדער צו אירגענד וועלכען אַנדערען ניט גשטויגענעם ליגען מיט וועלכען עס בענוצען זיך די פרעריגער פאר גרויסע פאַמיליען. מען מעג זאָגען וואָס מען ווילֿ, ס'איז פאַרט א גרויסע פעראַנט־אַנטוואָרטליכקייט קינדער צו געבערען און ניט צו ווייסען אז מען קאָן זיי העלפען קריגען א גוט, א גליקליך לעבען. מיר זענען ניט קיין אונפערשטענדיגע חיות, מיר קאַנען אורטיילען און מיר דאַרפען איבערלעגען איידער מיר מאַכען אזא שריט.

איבריגענס, געווינט די גענוגלשאַפט ניט אזוי פיעל פון א צו גרויסער צאָהל קינדער ווי מען ווייל אונז איינרעדען, ווייל דר. ט ש א ר ל ס ד ר י ס ד י י ל, אין זיין בוך „דאָס סיסטעם פון קלייניע פאַמיליען", האָט בעוויזען אז דאַרט וואו די געבורט ראַטע שטייגט אַרויף, שטייגט אויך די טויט ראַטע אַרויף אין דעמזעל־ביגען פערהעלטנים.

מען וואָלט געקאָנט זאָגען אז מיר ווייסען נישט וואָס פאר א מענש דאָס צוקינפטיגע קינד וועט זיין. עס איז אבער תמיד זעהר וואַרשיינליך, אז עס וועט ניט זיין א גרויסער, פעהיגער קעמפער

מאל ניט גוט אן, אדער עסען קיין מאל ניט דאס, וואס זייער וואקסענדער קערפער פערלאנגט, און ווען זייער קערפער ווערט דורך דעם פארבערייט אויפצונעהמען אלערליי קראנקהייטען? איז עס א לעבען, ווען א קינד זעהט קיין אנדערע זאך, אויסער שמוציגע גאסען און טונקעלע צימער, וואו עס ערווארטען איהם אין די ווינקעלעך ליידען און קראנקהייטען? און אין אזעלכע אומשטענדען, וואס ווערט פון די קינדער? מענשען? ניין. צוברעכענע, ביטערע, שוואכע נשמות מיט פונקט אזעלכע קערפער, וואס לעבען אב זייער קורצע צייט אין ליידען, און שטארבען נאך דעם ווי מען האט אויסגעפרעסט פון זיי וואס מען האט געקאנט אויספרעסען.

די ראדיקאלען וואס זענען געגען נעאָ־מאלטהוזיאניזם (נאך מיין ערפאהרונג זענען דאס מהרסטענס אונפערהייראטע מענשען) האבען מורא אז די ארבייט פאר דיזער אידעע קאן פערשפעטיגען די פערווירקליכונג פון זייערע אידעאלען. פון די אויביגע ווערטער קאן מען זעהן אז ס'איז גאר פערקעהרט און אז פון אלע נאהענטערע און מעגליכע ענדערונגען, וואלטען זיי געדארפט אם מהרסטען קעמפען פאר דעם רעכט צו בעגרענעצען די צאהל קינדער. אויב זיי העלפען די ארבייטער אין זייערע סטרייקס, וואלטען זיי ניט גע־דארפט פערגעסען אז דער שטארקסטער און ווירקזאמסטער אלגעמיינער סטרייק, איז צו האבען וואס וועניגער קינ־דער. און צו די וואס פרעדיגען „דירעקטע אקציאן" ווי איך זאגען אז די דירעקטע סקציאן איז פערהיטונג פון דעם אנקומען פון א צו גרויסער צאהל ארבייטער, וועלכע וואלט נעווארעט „רעזערוע ארמעע", וואס זאל פערנעהמען די פלעצער פון די סטרייקערס און וואס זאל אנפילען די רייהען פון די אר־בייטסלאזע.

וואס אנבעלאנגט די בעהויפטונג אז פערהיטונג איז געגען דער נאטור, מוז איך שטעלען די פראגע: איז דען אלעס איבריגע אין אונזער לעבען אזוי נאטירליך? און פאר וואס זאלען מיר ווארטען ביז די נאטור, וועלכע האט דאך ניט אין זין אונזער גליק, זאל אלצ־דינג רעגולירען? און זענען מיר דען זיכער צי די פאלגע פון אזא מין זיך־פערלאזען אויף דער נאטור, וואלט ניט געווען אונזער פער־

אז אין דער היים ערוואַרט זיי א האַלב טוץ אָדער מעהר קינדערלעך מיט אָפענע מיילער?

און דאן, ווער גיט דעם בורזשוויזען שטאַט די גרעסטע, כמעט די גאַנצע צאָהל סאָלדאַטען? די אָרימע לייט. פאַר וואָס קומט עס די פערטרעטער פון די אויסבויטער? ניט אומזיסט האָט נאַפּאָלעאָן געזאָגט נאָך א שלאַכט, וואו ער האָט פערלוירען פיעלע טויזענדער סאָלדאַטען: „אין איין נאַכט וועט מיר די שטאָדט פּאַריז צוריק מאַכען אלע די סאָלדאַטען!"

עס איז אויך קיין ספק ניט אז איינע פון די טיעפסטע, וויכטיגסטע אורזאַכען פון דער לעצטער גרויסער מלחמה, ווי פון אנדערע מלחמות, איז די צו גרויסע פערמעהרונג פון דער בעפעלקערונג פון מאַנכע לענדער. צום ביישפיעל, די גרויסע פערמעהרונג אין דייטשלאַנד, אין די לעצטע 40 יאָהר, ביז עטליכע יאָהר פאַר דער גרויסער מלחמה.

און בערעכענט די ספּעציעלע פערשקלאַפונג פון דער פּראָלעטאַרישער מאַמע, וואָס קאָן קיין מאָל ניט עפּים זעהן, עפּים הערן, עפּים לערנען, ווייל זי איז תמיד ענטוועדער מיט א קליין קינד ביי דער ברוסט אָדער מיט א קינד אין בויך? זי איז ניט מעהר ווי א געבורט־מאשין, וואָס ווערט רואינירט האָבענדיג קינדער. ווי אזוי וויילט איהר, אין די איצטיגע אומשטענדען, צוקומען צון איהר און זי אויפקלערען?

ווען מען בעטראַכט געניויער ווי אזוי דאָס געזונד פון די קינדער ווערט בעאיינפלוסט פון זייער צו גרויסער צאָהל, קאָן מען זאָגען, אז פאַר א סך קינדער וואָלט עס פיעל בעסער געווען, ווען זיי קומען גאָר נישט אויף דער וועלט. טויזענדער קינדער ווערען געבוירען פון סיפיליטישע, שווינדזיכטיגע, עפּילעפּטישע עלטערען, וועלכע געבען זיי זייערע קראַנקהייטען (אָדער א נייגונג צו די קראַנקהייטען) איבער אלס א ירושה. די קינדער האָבען א צרה'דיג לעבען. איז עס ניט שרעקליך טרויריג אזלכע לעבענס אויף זיין געווייסען צו טראָגען? און איז דען דאָס לעבען, וואָס די געזונדע פּראָלעטאַריער „שענקען" זייערע קינדער א סך מאהר ווערט? איז דאָס ניט דאָס געגענטייל פון אונזער געוואהנליכען בעגריף פון לעבען? איז עס א לעבען, ווען קינדער ע ס ע ן ז י ך ק י י

א מ פ י ל איז דאָס אַרויסקומען פון דער פרוכט אין די ערשטע 28 וואָכען פון דער שוואַנגערשאפט, דאָס הייסט וען די פרוכט קאָן ניט לעבען אויסערהאלב דער געבערמוטער.

א פ ר י ה ג ע ב ו ר ט איז דאָס אַרויסקומען פון דער פרוכט אין דעם אכטען ביז צעהנטען שוואַנגערשאפטס־מאָנאט, דאָס הייסט וען די פרוכט קאָן, אונטער ריכטיגער אויפפאסונג, בלייבען לעבען.

אורזאכען:

1. דאָס אָבשטאַרבען פון דער פרוכט דורך קראַנקהייטען וואָס זענען איבערגעגאַנגען צו דער פרוכט פון די עלטערען און דורך אונריכטיגער אויסבילדונג אָדער דורך קראַנקהייטען פון דער פרוכט אליין, פון די היטלאָך וואָס וויקלען זיך אַרום, פון דער פלאַצענטא (דאָס אָרט) און פון דעם נאָפעל־שטראַנג. א זעהר אָפטע אורזאָך פון אָבשטאַרבען פון דער פרוכט אין די ערשטע מאָנאטען פון דער שוואַנגערשאפט איז ס י פ י ל י ס, אן אַנשטעקענדע געשלעכטס־קראַנקהייט. אויב דער פאָטער אָדער די מוטער זענען סיפילימיש אין דער צייט פון׳ם סעקסואלען פערקעהר קאָן (נישט מוז!) די פרוכט די קראַנקהייט ירש׳ענען און אייניע פון די פאלגען דערפון איז דער טויט פון דער פרוכט. עס איז אויך מעגליך אז דיזע קראַנקהייט זאל איבערגעהן פון דעם פאָטער אויף דער פרוכט און נישט קראַנק מאכען די מוטער אָדער וועניגסטענס נישט הערפאַררופען קיין קענטליכע סיפילימישע סימפטאָמען אין איהר. — ניט נאָר סיפילים, אויך אַנדערע שווערע קראַנקהייטען פון דער מוטער, אין א שווערען גראד, סיי זי האָט זיי געקראַנען פאר דער שוואַנגערשאפט, סיי וועהרענד דער שוואַנגערשאפט, קאָנען האָבען אלס פאלגע דעם טויט פון דער פרוכט, — צום ביישפיעל, ניערען־קראַנקהייטען, האַרץ־קראַנקהייטען, לונגען־קראַנקהייטען. אָבער זעהר אָפט זעהט מען אויך פרויען מיט אזעלכע קראַנקהייטען אויסטראָגען און געבערען עזוונדע קינדער.

וען דאָס קינד שטאַרבט, ווערט די געבער־מוטער גערייצט און זי ווארפט דאָס קינד אַרויס. מעהרסטענס בלייבט די טויטע פרוכט נישט לאַנג אינעווועניג. אָבער עס קאָן זיך מאכען זי זאל יא דאָרט בלייבען א לענגערע צייט טויטערהייט און זיך פערענדערען.

2. ק ר א נ ק ה י י ט ע ן פון דער מאמען אָדער פון דער

ניכטונג? זענען מיר ניט אינטעליגענט גענוג צו וויסען וועז עס איז אונזער אינטערעס צו פאָלגען די נאַטור און וועז זי צו בעקעמפען?

. . . וואָס וואָלט געווען, וועז אַרבייטער וואָלטען געהאַט וועניג, גאָר וועניג קינדער, איז לייכט צו זעהן וועז מען בעטראַכט די לאַגע וויי אַזוי זי איז דאָ אין קורצען בעשריבען געווארען. קינדער און עלטערען מעהר זאַט, בעסער אָנגעטון, — האָבען א בעסערע וואוי־נונג, מעהר לופט, צייט צו שפּאַצירען, זיך צו באָדען, צו רעדען, צו לעזען, — זענען געזונטער, פרעהליכער, קלוגער, מעהר אונאַבהענגיג. די מוטער הויבט אויף דעם קאָפּ, קוקט זיך אַרום אין דער וועלט, וווייסט בעסער וואָס צו זאָגען איהר קינד, מאַכט פון איהם א בעסערען און שענערען מענשען. מען דערזעהט, אז עס איז דאָ א זון, א בוים, א הימעל; מען דענקט פון דער צוקונפט, מען הויבט אָן עפּעס וועלען, מען ווערט שטאָלצער און מעהר זעלבסטבעוואוסט...

אין קורצען, דער נעאָ־מאַלטהוזיאַניזם וועט ברענגען דעם פאָלק מעהר געזונד, מעהר אינטעליגענץ, מעהר אונאַבהענגיגקייט, א בעסערע ערציהונג, און עס וועט געבען דער פּרויי א מיטעל וואָס וועט איהר העלפען זיך צו בעפרייען און צו ווערען א מיינטערין פון איהר אייגענעם קערפּער, צו ענטשיידען צי זי זאָל האָבען א קינד אָדער ניט, און וועז זי זאָל עס האָבען!

איך וויל מיך נישט נאַרען און זאָגען, אז אלצדינג, אז א גאַנץ גרויסע ענדערונג אין דער געזעלשאַפט הענגט אָב פון דער פערהיטונג פון שוואַנגערשאַפט; איך וויל נישט איבערטרייבען. איך וויים אז דאָס וועט ניט לעזען די סאָציאָלע פראָגע, אָבער אז דער נעאָ מאַלטהוזיאַניזם וואָלט געווען א גרויסע הילף אין אונזער קאַמף פאַר א סאָציאָלער אומענדערונג, וועז ער וואָלט געווען אומעטום פערבריטעט, דאָס איז גאַנץ זיכער.

מפיל זיין.

מען אונטערשיידעט צוויי סאָרטען מפיל־זיין: דער אמת'ער מפיל (אדער אבאָרטוס) און די פּריהגעבורט. מיר וועלען מעהרסטענס בלויז דעם ערשטען אָנרופען מיט דעם נאָמען מפיל.

מיר דאך אז א סך דאקטוירים בעשעפטיגען זיך מיט אב־טרייבען די שוואנגערשאפט און אז סיעלע ווערען דערפון רייך, כאטש זיי שרייען אויף די מעדיצינישע פערזאמלונגען אז זיי זע־נען דאגעגען און אז זיי האלטען עס פאר א „פערברעכען"; פער־קאהרט, ס'איז פאראן א מינאריטעט דאקטוירים וואס טוען עס אונטער קיין שום פרייז, אבער זיי פערלאנגען אז עס זאל זיין ער־לויבט עס צו טון פאר די פרויען וואס ווילען עס, — ווי דער שרייבער פון דיזע שורות.

נישט תמיד קאן מען האבען סימפאטיע און מיטלייד מיט די פרויען וואס ווילען אבטרייבען זייער פרוכט. וועז מען זעהט אן ארבייטער־פרוי וועלכע ווייסט וואס פאר א שווערע פער־אנטוואָרטליכקייט א קינד איז, וועז מען הערט איהר לאגע און וועז ס'איז ביי איהר שוין פון פריהער פאראן א געניגענדע צאהל קינדער וואס פערמעהרען די ארעמקייט, דאס עלענד און די שקלא־פערייַ, — פערשטעהט מען לייכט איהר צושטאנד און מען בע־דויערט נאר וואס זי האט זיך ניט פערהיט זי זאל ניט קומען צוז א נייער שוואנגערשאפט. קומט אבער צוז איך א פרוי וואס געהערט צו דער מחנה פאראזיטען וואס ליגען אויף דעם קארק פון'ם ארבייטענדיגען פאלק, א פרוי וועלכע ווייל נישט האבען קיין קינד בלויז וועגען אויסערלייכע גרינדען: זי ווייל נישט איהר קער־פער „מיאום מאכען" אדער זי ווייל ניט פערלירען איהרע געווהנ־לייכע פערגעניגענס, און אזוי וויטער, — דאן איז זיבער קיינער נישט געניגט אנצואוועהרען אפילו א זיפץ פאר איהר. כאטש אויך אזא פרוי וואלט געראפט האבען א רעכט צו פערלאנגען די פולע פרייהייט יא אדער נישט צו טראגען א קינד אין איהר קער־פער! איבריגענס זענען אזעלכע פרויען מעהרסטענס גאר נישט ווערט און נישט ווירדיג צו זיין מאמעס. — נאר וואס קאן מען זאגען וועגען די מיידלאך־מאמעס וואס ווילען ניט שוואנגערען בלויז דערפאר ווייל זיי זענען ניט פערהייראט נאך אלע רעליגיעזע און געזעצליכע פארמען און ווייל זיי האבען מורא פאר דער עפענט־ליכער מיינונג? מאנכעם מאל, וועז מען פרעגט זיי פאר וואס זיי ווילען דאס קינד אבטרייבען, — איז דען דער פאטער פון דער פרוכט אנטלאפען? — אדער האט זי איהם פיינד געקראגען און

פרוכט, דורך וועלכע דיר פרוכט שטאַרבט נישט אָבער וועלכע פערורזאכען א מפיל. צום ביישפיעל, כראַנישע אַלגעמיינע קראַנקהייטען וואָס די פרוי האָט פון פריהער; אָדער כראַנישע לאַקאַלע קראַנקהייטען אָדער פאַלגען דערפון, דאָס הייסט קראַנקהייטען פון די סעקסואַל אָרגאַנען; אָדער אַקוטע, נאָר וואָס ערוואַרבענע קראַנקהייטען; בלוט־ארמוט; קראַנקהייטען פון דער געבערמוטער אליין; צוזאַמען־וואַקסונגען פון בויך־אָרגאַנען אלס א פאלגע פון אָפּעראַציעס; מאַנכע מעדיקאַמענטען, וועלכע מען גיט אין צוליעב קראַנקהייט; אונריכטיגע לאָגע פון דער פלאַצענטא; צופאַלען, ווי ארונטערפאַלען פון ערגיץ, זיך שטארק אָנשטויסען דעם בויך; פסיכישע אנאָמאַליען, ווי גרויסע יסורים; קינסטליכע אונטערברעכונג פון דער שוואַנגערשאפט; כראַנישע בליי־פערגיפטונג, ביי פרויען וואָס ארבייטען אין פאַבריקען וואו בליי ווערט פיעל אָנגעוועندט; און מאַנכמאָל בלייבט די אורזאַך אונבעקאַנט.

אויף איינער פון דיזע אורזאַכען פון מפיל־זיין ווייל איך מיך אביסל מעהר אָבשטעלען. דאָס איז די קינסטליכע אונטערברעכונג פון דער שוואַנגערשאפט.

די קינסטליכע אונטערברעכונג פון דער שוואַנגערשאפט איז איינע פון די טרויעריגסטע פאַסירונגען אין דעם לעבען פון א פרוי.

דער שרייבער פון דיזע ציילען איז געגען דעם קינסטליכען מפיל, וויל ער ווייסט אז, אויב פרויען וואָלטען פערהיט די שוואַנגערשאפט, וואָלטען זיי נישט געדארפט אָנקומען צו דעם מפיל. די פרוי וואָלט געדארפט זיין א בעל הבית'טע איבער איהר איינענעם קערפער און טון פראַנק און פריי וואָס זי וויל. דאָן וואָלט זי זיך נישט געדארפט וועגדען אין געהיים פאר הילף צון אזעלכע מענשען וואָס זענען אונפעהיג, וואָס נארען זי אָבּ אָדער מאַכען זי קראַנק. ווי געהיים דיזע שוואַנגערשאפטס־אונטערברעכונגען זאָלען נישט זיין, ווי אונגעוצליך, ווי נישט „עטהיש" פאר דאָקטוירים און העבאמען, ווייסט אָבער דאָך יעדער אז זיי ווערען געמאכט אין די טויזענדער יערען טאָג, אין יעדען אָרט. וואָצו אַלזא דאָס בעהאַלטענישׂ? וואָצו די געזעצען? ווייסען

ענטשולדיגונגען ביי זאגענאנטע „ראדיקאלע" **פארלאך**, ביי אזעל־כע וואס האבען געלערענט צו רעדען מיט גרויסע, הויכע, רויטע, רעוואלוציאנערע סראזען, אבער וואס דענקען אז אין זייער לע־בען דארפען זיי קיין שום ענדערונג ניט מאכען, ביי אזעלכע וואס לעגען אב אלעס אויף דער „צוקינפטיגער געזעלשאפט", דאס הייסט וען זיי וועלען שוין פון לאנג ניט עקזיסטירען, — ביי אזעלכע וואס פערשטעהן נישט אז ה י י נ ט געהט אן די רעוואלוציע און אז ז י י דארפען זי מאכען דורך ביישפיעלען פון זייער לע־בען. זיי פלאפלען אויף פון א „רעספעקט פאר די עלטערען'ס געפיהלען", פון דער „געזעלשאפטליכער טיראניי". „מיר זענען פרייגעזאגען, — פערזיכערען זיי אונז, — מ י ר דארפען נישט די נארישע געזעצליכע און רעליגיעזע פארמען, אבער מיר מוזען זיי האבען באר דער געזעלשאפט! שפעטער, נאך דער הייראט, וועל־לען מיר האבען קינדער; אבער איצט קאנען מיר נישט." — איהר פערשטעהט; נישט וויל דאס מיידעל דארף געהן ארבייטען, קאנען זיי נישט האבען א קינד, ניט וויל זיי האבען זיך ביידע צוקריגט, — ניין, בלויז דערפאר וויל זיי שעמען זיך אן וויל זיי האבען מורא. און דאס רופט זיך אן „ראדיקאל"! און דאס האט ניט דעם מוט צו טון איין שפאן „קעגען דער געזעלשאפט", — אפשר דער אייניציגער שריט וואס וועט זיי אויסקומען צו טון אין זייער גאנץ לעבען פון „רעוואלו־ציאנערען"! געהט צום טייפעל מיט אייער ראדיקאליזם! איהר זענט גענוי אזעלכע היפאקריטען ווי די רעליגיעזע היפאקריטען! . . . ניין, אויף אזעלכע מענשען קאן מען נישט האבען קיין רחמנות!

די מיטלען וואס וועלען געברויכט די שוואנגערשאפט קינסט־ליך צו אונטערברעכען, קאנען איינגעטיילט וועלען אין: מעדי־צינישע און כירורגישע. די מעדיקאמענטען וואס מען גיט (ס ע־ק א ל ע, א ל א א ע ס, ס א ב י נ א און אזוי ווייטער) זענען אלע שעדליך, סיי אין וועלכער פארם מען זאל זיי נישט נעהמען, דען זיי זענען גיפטען פאר דעם גאנצען קערפער און א י י נ ע פון זייערע גיפטיגע ווירקונגען איז דאס מפיל־זיין. א סך פרויען

וויל נישט האָבען קיין קינד פון איהם? אָדער איז זי פון איהם פערגעוואלטיגט געוואָרען? (כאָטש איך גלויב זעלטען אין אזעל־כע פערגעוואלטיגונגס־געשיכטען), — אומשטענדען וועלכע וואל־טען געווען ענטשולדיגענדע גרינדען פון'ס מענשליכען, אָבער נישט פון דעם בארבארישׂ־געוצליכען שטאַנדפונקט, — ענטפערט דאָס מיידעל: „ניין, איך האָב נאָר נישט צון איהם, מיר לייבען זיך, אָבער ס'איז אן עברה אזוי צו האָבען א קינד, מען טאָר עס נישט; מיר וענען דאָך עפּיס אידען — אָדער קריסטען!" — „נו, שטעלט מען א חופה!" — „דאָס קאָנען מיר נישט, וויל מען וועט זיך אָנשטויסען"... אך, וואָס פאַר א נידערטרעכטיגע היפאָקריזיע! ס'איז אן עברה צו האָבען א קינד „פאַר דער חתונה", אָבער ס'איז נישט קיין עברה עם אָבצוטרייבען! וויי אזוי קאָן מען פאַר אייער גאָט איין פעהלער אָבוויישען, איהם בעדעקענדיג מיט אן אנדערען פעהלער? איז דען ניט דער צווייטער פעהלער א פיעל גרע־סערע זינד אפילו פון דעם רעליגיעזען שטאַנדפונקט? — ניין, זוכט מיך נישט אָבצוגאַרען; איהר ווילט עס טון פאַר דער ענ־גער „עפענטליכער מיינונג" פון אייער קליינליכער אומגעבונג! איהר האָט נישט מורא פאַר אייער גאָט, ער איז צו וויט; איהר האָט מורא פאַר אייער שכן; איהר זענט פייג; איהר זענט ניט ווערט גליקליך צו זיין און צו גענישען דאָס הימלישע פערגניגען פון א געשלעכטליכער אומאַרמונג, וויל איהר ווילט אייער טאָט בעהאלטען און יעדע שפּור פון איהר צושטערען! דען איהר זאָגט דאָך מיר אז א קינד ווילט איהר האָבען, נאָר שפּעטער, נאָך דער חתונה! — נאָך דער חתונה! אָבער אייער חתונה איז דאָך שוין געווען, — זי האָט שטאַטגעפונען דאָרט וואו איהר האָט זיך פעריי־גיגט, און אויב ס'איז אמת אז איהר ביידע האָט זיך ליעב, קאָן ניט זיין קיין הייליגערע חתונה ווי אייערע. יעדער וואָס וועט זיך אריינמישען אין די בעציהונגען צווישען אייך, סיי וועלכע אויטאָריטעט, — די שול, דער קלויסטער, די רעגירונג, דער עולם, אייער פאַמיליע, אייער טאַטע־מאַמע, — וועט פערונרייניגען און בעליידיגען די הייליגקייט פון אייער חתונה, וועלכע איז פערזי־גלט געוואָרען מיט אייער אויפריכטיגער ליעבע...

אָבער זעהר אָפט הערט מען במעט דיזעלבע וועלטער אין

טער גינסטיגער פלעגע נאָר זעלטען האָבען שלעכטע פאָלגען פאר דער פרוי׳ס געזונד, איז די כירורגישע אונטערבערעכונג. עס פער־שטעהט זיך אז זי איז אונגעזעצליך, כאָטש אין פאלען וואו די שוואַנגערשאפט מ ו ז אונטערבראָכען ווערען צולויעב דעם גע־זונד פון דער פרוי, איז זי געזעצליך. (ביי דיזער געלעגענהייט ווייל איך די לעזערינען וואָם שרייבען צו מיר וועגען מפיל־מיטלען איין מאל פאר אלע מאל אויפמערקזאם מאכען, אז זייער מיה איז אומ־זיסט; איך גיב קיין מאל נישט אזעלכע מיטלען, נישט קיין מע־דיצינישע, נישט קיין אפעראטיוע.)

ד י ק י נ ס ט ל י כ ע אונטערבערעכונג פון דער שוואַנ־גערשאפט מ ו ז געמאכט ווערען און איז געזעצליך ערלויבט אין פאלענדע פאלען: ביי אזעלכע קראנקהייטען פון דער פרוי ביי וועלכע די שוואַנגערשאפט שטעלט פאר א געפעהרליכע, א לעבענס־געפעהרליכע קאמפליקאציע און וועו מען האט די אויסזיכט דער פרוי׳ס לעבען צו רעטען דורך דיזער אונטערבערעכונג. וועו מען אונטערבערעכט די שוואַנגערשאפט אין די ערשטע 28 וואכען קאן דאָס קינד ניט לעבען. (עס קאן אבער זיין מען זאל די קינסט־ליכע געבורט דארפען הערפארופען נ א ך די ערשטע 28 וואַ־כען; דאָס איז וועו מען ווייסט אז ניט די שוואַנגערשאפט, נאר די ענטבינדונג אין דער נארמאלער צייט, צום סוף פון טערמין, קאן זיין געפעהרליך פאר דער פרוי אדער פאר דעם קינד אוו וועו מען ווייל האבען א קינד וואָם זאל זיין אימשטאנד צו לעבען; נאר דיזע פראגע געהערט ניט אהער.) אזעלכע אומשטענדען, אז דאָס לעבען פון דער פרוי זאל מוזען געראטעט ווערען דורך דער אונ־טערבערעכונג פון דער שוואַנגערשאפט, זענען זעהר זעלטען, ווייל מעהרסטענס, כאָטש נישט תמיד, קאן די פרוי אויסטראָגען דאָס קינד אהן א געפאהר, ווי קראנק זי זאל נישט האבען געווען פון פריהער. נעבענביי בעמערקט, א קינסטליכער מפיל דורך וועל־כען מען קאן רעטען די פרוי, איז ערלויבט פון געזעץ; אבער נאטירליך דארף מען זיין פארבעריים צו בעווייזען אז מען האט אנדערש ניט געקאנט האנדלען.

די כירורגישע מיטלען וואָם ווערען געברויכט זענען: אריין־לעגען אין דער געבערמוטער א האלב־וויבע, קאוטשוקענע, לאנ־

זענען שוין פון זיי געשטאַרבען, א סך זענען קראַנק געוואָרען. אויב זיי מאַכען נישט די פרוי קראַנק, קאָנען זיי אויך נישט האָבען די געווינשטע ווירקונג אויף דער געבערמוטער אָן אויף דעם קינד, ווייל דאָן זענען זיי צו שוואַך. א סך פון די פילען וואָס מען קויפט אין די אפּאטעקען פאַר גרויסע סומען געלד, ווי שען זייערע נעמען זאָלען נישט קלינגען אָן פון וועלכע לענדער זיי זאָלען נישט קומען, זענען אָדער שעדליך, אָדער אויב אונשעדליך, גאַנץ אונניצליך, אונווירקוואם. אפּטמאל, ווען איהר פערלאַנגט אזא מיטעל ביים דאקטאר, גיט ער אייך אויך א מעדיצין וואָס האָט קיין שום פאַלגע, אָדער כמעט קיין פאלגע, נישט קיין גוטע אָן נישט קיין שלעכטע. ער וויל פון אייך פטור ווערען. נאָר דאָס בערעכטיגט איהם נישט ביי אייך צו נעהמען אזוי פיעל געלד פאַר דעם וואָס ער האָט אייך אבגענארט, כאטש וואָס דאָס איז בעסער ווי וועלכן ער פערשרייבט אייך טאקע א ווירקליך אמת מיטעל, דורך וועלכען איהר קאָנט זעהר קראַנק ווערען. מאַנכע דאקטוירים געבען די מיטלען אפילו פרויען וואָס זענען גאָר נישט שוואַנגער. די פרוי מאכט אליין די דיאגנאָזע אז זי איז שוואַנגער, כאטש זי איז נישט, אָן געהט זיך לאָזען אבטרייבען; דער דאקטאר בעטראכט זי אויך אלס שוואַנגער אפילו וועלען ער געפינט זי פאַר נישט שוואַנגער אָן ער קריגט זיין לוין פאַר א פאַרגעשטעלטע „אבטרייבונג". איהר פערשטעהט אז דאָס טוען נישט קיין עהרליכע דאקטוירים.

די הייסע פוס־בעדער, די הייסע זיץ־בעדער, די הייסע אלגעמיינע בעדער, די הייסע אייגשפריצונגען אין דער שייד, די שטארקע אב־פיהרמיטלען, דאָס פיעלע גאָהן, טאַנצען שפרינגען, וואס די פרויען לערנען זיך אָנצואוועדען אייניע פון דער אנדערער, קאָנען נאָר זעהר זעלטען האָהבען דעם געווינשטען רעזולטאט. מעהרסטענס איז די גאַנצע פלאַגע אומזיסט; מען ווערט בלויז דערפון אבגעשוואכט.

דאָס אויפציגע מיטעל, וועלכעם קאָן, אין די הענד פון א ריינעם, געוויסענהאפטען, וויסענשאפטליכען דאקטאר, פערהעלטנismעסיג לייכט אונטערבראכען די שוואַנגערשאפט און אונ־

דאָס איז נישט אמת; נאָר אין פאַל פון אן אינפעקציע פון דער געבערמוטער אָדער פון א שטאַרקער בלוטונג, איז אן אויס־קראַצונג אם פּלאַץ.

סיי דער מפיל איז געקומען דורך קינסטליכע מיטלען, סיי דורך קראַנקהייט, די בעהאַנדלונג איז דיזעלבע: הויפּטזעכליך רוה, וועניג עסען און ריינקייט. וועז א קאָמפּליקאַציע ענטוויקעלט זיך, וועז מען קריגט פיבער אָדער א גרויסע בלוטונג, מוז מען זיך וועגדען צום א דאָקטאָר.

נאָכדעם ווי אַלע סימפּטאָמען פון מפיל זענען פערגאַנגען, איז גוט צו האָבען א צייט פון קערפּערליכער רוה, אם בעסטען עטליכע וואָכען.

פון מעהרערע מפיל'ען איינס נאָך דעם אַנדערען קאָן א פרוי בלייבען שוואַך אָדער קראַנק א לאַנגע צייט.

בעמערקונג. — מען וואַלט געקאָנט שרייבען א בעזונדער בוך איבער די ווירקונגען פון דער אַבסטינענץ, דאָס הייסט פון דער צוריקהאַלטונג פון דעם פערקעהר. דאָרט וואו די אבסטינענץ איז נויטיג, איז איהר ווירקונג א זעהר גינסטיגע; דאָרט וואו דער פערקעהר איז אונבעדינגט נויטוועניג, איז די אבסטינענץ שעדליך, פערשטעהט זיך. פון דעם איז שוין גערעדט געוואָרען אין דיפריהערדיגע קאַפּיטלען. נאָר איין פונקט ווייל איך דאַ הערפאָרהויבען: דאָס איז די שעדליכקייט פון דער אבסטינענץ ביי פרויען. אין פובליקום אנערקענט מען געווענליך לייכט די נויטוועניגקייט פון מענער צו האָבען פערקעהר, אָבער מען איז מעהרסטענס ניט אזוי גערעכט צו פרויען, ווייל מען ווייסט ניט די אָפּט זעהר שלעכטע פאַלגען פון דעם טרויריגען צושטאַנד וואָס מען רופט „די אלטע מויד". אויך איז אין עולם ניט בעקאַנט אז צווישען די פיעלע פאַרמען פון גיסטעס קראַנקהייטען זענען אויך פאַראן, צווישען פרויען, אזעלכע וואָס זענען צו פערדאַנקען דער געצוואונגענער אבסטינענץ.

גע רעהר אָדער אן אינסטרומענט וואָס ווערט אָנגערופען „בוזשי"; מען לאָזט זי ליגען עטליכע שטונדען און דאן נעהמט מען זי אַרויס; דער זאָגענאַנטער „איי־הויט־שטיק", דאָס אַרײַנלעגען פון א שטומ־פּיגער מעטאַלענער סאָנדע אין דער געבערמוטער און זי באַלד אַרויס־נעהמען; וואַרעמע וואַסער־איינשפּריצונגען אין דער געבערמוטער (נישט אין דער שיידע), ביי וועלכער געלעגענהייט מען דאַרף זי צוערשט גענוגענד עפענען, פערשטעהט זיך; דאָס אַרײַנלעגען פון א טאַמפּאָן פון גאָזע אין האַלז פון דער געבערמוטער; די עפע־נונג און אויסקראַצונג פון דער געבערמוטער. אַלע דיזע מיטלען מוזען אָנגעוואַנדט ווערען בלויז פון זאכפערשטענדיגע און גע־איבטע מענשען, פון דאָקטוירים. אָבער עס געפינען זיך ליידער פרויען און מענער וואָס טוען עס אָהן קיין פאַרבילדונג. אָפט זענען די רעזולטאַטען גוטע, אָבער מאַנכמאָל זענען די פאָלגען שרעק־ליכע פאַר דער פרוי. די ווירקונג פון דיזע מיטלען איז אָדער דאָס אָבקלעבען פון די אויי־הייטלעך פון דער געבערמוטער־וואַנד אָדער א געוויסער רייז פון דער געבערמוטער. און די פאָלגע איז דאָס הערפאַרופען פון ו ו ע ה ע ן און אַרויסשטויסען פון דער פרוכט, וועלכעס קאָן נעהמען פון עטליכע שטונדען ביז עט־ליכע טעג.

די קינסטליכע שוואַנגערשאַפּטס־אונטערברעכונג קאָן זיין גע־פעהרליך: דורך א שטאַרקער בלוטונג, א העמאָר־רהאַגיע, וואָס איז ניט אָפט (א געוויסע בלוטונג מוז דאָך אין יעדען פאַל זיין); דורך דער אונריינקייט פון דעם יעניגען וואָס מאַכט די דאָזיגע קליינע אָפּעראַציע, סיי דורך זיינע אונריינע הענד, סיי דורך זיינע אונריינע, נישט אויסגעקאָכטע אינסטרומענ־טען. אזא אונריינקייט קאָן די געבערמוטער אָדער די אַרומיגע טיילען ענטצינדען און מאַנכמאָל קאָן זיך דער שמוץ פערשפּריי־טען, דורך די וואונדען אין דער געבערמוטער, אין גאַנצען קער־פּער און הערפאַרופען פיבער, סעפּסיס (אלגעמיינע אינפעק־ציע פון'ם בלוט) און טויט. נאָר גליקליכערווייז איז דאָס זעלטען.

געוויסע דאָקטוירים רעדען די פרויען אין אזא נאָך דעם קינסטליכען מפּיל מוזען זיי אין יעדען פאַל קריגען אן אויסקראצונג (קירעטאַזש, קלינינג);

זיבעטע אבטיילונג:

געשלעכטס קראַנקהיטען

ה י ד ר א ק ע ל ע אדער הידראָצעלע אדער היידראָסיל איז א שוועלונג פֿאראורזאכט דורך אן אנזאמלונג פון א וואסעריגער פליסיגקייט צווישען די הייטלאך ארום א טעסטיקעל. זי איז ניט קיין געשלעכטליכע קראנקהייט. זי ווערט דאָ דערמאָנט ווייל זי איז אין דער געשלעכטליכער געגענד און ווייל זי טרעפט זיך זעהר אפט. פֿאראן פֿארשידענע אורזאכען, אבער די הויפּט־אורזאך איז אנשטרענגונג אדער דרוק אויף דעם סקראָטום, צום ביישפּיעל ביי לאנגען צווייראָר־רייטען.

אלגעמיינע בעמערקונגען איבער געשלעכטס־קראַנקהייטען

אין מאנכע לענדער, צום ביישפיעל די פערייניגטע שטאַטען, רופען די בורזשוויזע רעפֿארמאַטאָרען און מאַראַליסטען אָן די נע־שלעכטס־קראַנקהייטען, — זיי און קיין אַנדערע, — מיט דעם נאָמען „סאָציאַלע קראַנקהייטען", — גלייך ווי זיי זענען די אייני־ציגע סאָציאַלע קראַנקהייטען. ביז צו א געוויסען גראַד קאָן מען גאָר זאָגען אַז שווינדזוכט איז גיכער א סאָציאַלע קראַנקהייט, אין דעם זין אַז זי קומט פון א סאָציאַלער אונגערעכטיגקייט געגען דער וויכטיגסטער קלאַסע, געגען דער ארבייטער־קלאַסע. די נע־שלעכטס־קראַנקהייטען גלייכען זאָגאַר אויס די געזעלשאַפטלעכע קלאַסען, וועלכע זענען אלע מעהר אָדער וועניגער גלייכע מיוחסים פאַר דיזע קראַנקהייטען. אין דער בעציהונג עקזיסטירט א טרויעריגע פערבריידערונג פון אלע קלאַסען.

חיות האָבען ניט קיין געשלעכטס־קראַנקהייטען. ביי „ווילדע" מענשען, וועלכע זענען נאָך ניט „ציוויליזירט" געוואָרען פון אייראָפּעאישע קאָלאָניסטען, זענען די וועגעריש ליידען אויך אונבעקאַנט.

ס'איז וואַרשיינליך, אז פון די בעהאלטענע, אָדער ווי זיי הייסען נאָך, די „קלאַנדעסטינע", פראָסטיטואירטע, וואָס לעבען ניט אין גאַנצען פון פערקויפען זייער קערפער, געהט זיך קיין אויסציגע ניט אויס פון א סעקסואַלער קראַנקהייט. פון די עפענטלעכע פראָסטיטואירטע איז שוין אָבגעריסן; זיי זענען מעהרערע מאל קראַנק אין זייער לעבען. נאָר מאַנכמאל זענען די האלבע פראָסטיטואירטע נאָך געפעהרליכער ווי די גאַנצען־פרויען, ווייל דיזע לאָזען זיך עפטער בעהאַנדלען ווי די ערשטע. א סך פרויען, ניט פראָסטיטואירטע, אָבער וואָס געבען זיך לייכט איבער צום א מאַן, אפילו אהן געלד, זענען וועגעריש אָנגעשטעקט,

מוטערלעבע און מוטערגליק; אבער זי איז אנגעשטעקט געוואָרען, קראנק געוואָרען, זי האָט געליטען, איהר געבערמוטער איז געבליבען סטעריל אדער, דורך אן אפעראציע וואָס איז אמאל א פאל־גע פון א גאנארעע, איז זי פערשטימעלט געוואָרען, מען האָט ארויס־געשניטען איהר געבערמוטער אדער די אייערשטעק און זי קאן קיין מאל מעהר ניט האָבען קיין קינדער.

עס געשעהט אויך אז דער מאן, ניט וויסענדיג אז זיין אלטע גאנארעע איז נאך פאראן, אז זי שלאפט נאך אין זיין קאנאל, שטעקט אן זיין פרוי וועג ער הייראט און דאן, וועג זי ליידט, בע־קלאגט ע ר זיך, אז ער האָט חתונה געהאט מיט א קרענקליכער פרוי. און ער מוז נעבויך זוכען א טרייסט ביי אנדערע פרויען, ביים גלעזעל, ביים „קערטעל", אין זיין קלאב... ער איז גאָר דער קרבן!

ס'איז מיר שוין א סך מאל פאָרגעקומען צו זעהן א יונגען מאן וואָס ווי הייראטען אין א קורצער צייט אַרום, ניט זייענדיג אויסגעהיילט און דאָס איינציגע מיטעל דורך וועלכען איך האָב געקאָנט איהם איבערעדען אבצולעגען די הייראט, איז געווען, איהם צו זאָגען אז זיין פרוי וועט פון איהם קראנק ווערען און אז זי וועט איהם אויסקרענקען א ס ך ג ע ל ד! נאָר וועג איך האָב איהם אנגעגריפען ביי דער קעשענע, האָט ער זיך אונטערגעגעבען!

מעהרערע מענער געהן צו פראסטיטואירטע, כאטש זיי זע־נען פערהייראט. זיי טוען עס ביי יעדער געלעגענהייט וועג זייער פרוי קאן זיי ניט אויפנעהמען. און שפעטער ברענגען זיי די קראנקהייט פון דער פראסטיטואירטער צו זייער געזעצליכער פרוי. יא, די פראסטיטואירטע ליגט אפט אונזיכטבאר אין בעט צווישען מאן און פרוי!

מאנכמאל פראפיטירט א כיטרע האלב־פראסטיטואירטע פון דער אונווויסענהייט פון א אינגעל, הייראט מיט איהם און שטעקט איהם אן. וועג ער ווערט געוואָהר פון איהר קראנקהייט דורך דער קראנקהייט וואָס ער האָט פון איהר געקראָגען און ווי ניט מיט איהר לעבען, צווינגט איהם דער אמעריקאנער ריכטער איהר צו צאהלען א וועבענטליכען ליון. דאָס הייסט געטריבען די בעשיצונג

און אָפטמאָל, וועז א יונגער מאַן דענקט אז ער האָט לייכט אויס־
געזומען א פעסטונג און האָט געכאפט א „מציאה'לע", ווייל ער
האָט איבערגערעדט א פערהייראָטע (אָדער אפילו אן אונפער־
הייראָטע) פרוי, דערזעהט ער גאָר באלד אז די געוואונענע מציאה
איז — א גאַנארעע אָדער סיפילים.

פון דער אַנדערער זייט, געהרטע לעזערין, קאָן מען זאָגען אז
א גרויסע צאָהל מענער זענען אַנגעשטעקט און אז די זיסע רעד
און די ווארעמע לייבעם־ערקלערונגען פון אייער שוועדמערישען,
אפשר זאָגאר טיף ראדיקאלען און אידעאליסטישען פערהרער
אָדער פון אייער עלעגאַנטען טאַנץ־פּאַרטנער, פערדעקען א כראַנישע
געשלעכטס־קראַנקהייט. טרויריג, אָבער אָפּט אמת!

א געוויסענהאפטער דאָקטאָר מוז זאָגען אז ער גראַנטירט
ניט פאר קיינעם א חוץ פאר זיך אליין — און פאר די וועלכע ער
האָט אונטערזוכט.

זיכער מעהר ווי 50 פּראָצענט מענער האָבען ג א נ א ר ע ע.
און א סך פון זיי מאַכען קראַנק זייערע פרויען, וועז זיי הייראָ־
טען. וועניגסטענס 1½ מיליאָן אונשולדיגע פרויען, דאָס הייסט
ניט פּראָסטיטואירטע פרויען, האָבען שטענדיג ג א נ א ר ע ע
אין די פערייניגטע שטאַטען. א גרויסער טייל פון אלע
בלינדע האָבען צו פערדאַנקען זייער ב ל י נ ד ק י י ט דער גא־
נארעע, מיט וועלכער זייערע אויגען האָבען זיך אַנגעשטעקט ביי
דער געבורט, וועז דעם קינד'ס קאָפּ איז געלעגען פאר א ווייל אין
דער מוטער'ס שויבל.

אָט זענען עטליכע בילדלעך פון די פאלגען פון געשלעכטס־
קראַנקהייטען:

מאַנכע מענער אייליען זיך צו אוז שטעקען אָן זייערע כלות.
אנדערע וואַרטען ביז זיי זענען פערהייראָט, כדי די אַנשטעקונג
זאל זיין א געוואַלטיכע, פערזיגעלט פון די וועלטליכע אוז רעליגיע־
זע אויטאָריטעטען. ס'איז א מין חתונה־מתנה וואָס דער גוטער
מאן ברענגט זיין לייבער העלפּט.

ווי אָפּט ווערען די שענע חלומות פון א יונגער פרוי פער־
ניכטעט אין די ערשטע וואָכען נאָך דער הייראָט!... זי האָט גע־
טרויפט פון זו פאַמיליע מיט א קינד אָדער מיט קינדער, וועגען

היראטען אין ציט, די מיזעראבעלע ארבייטס־בעדינגונגען פון די פרויען, די מיאוסע מאראל פון דער געזעלשאפט וואס פערשטויסט א מיידעל, וועלכע איז געווארען א מאמע אהן דער געזעל־שאפט׳ס צושטימונג, די אונווויסענהייט פון מענער און פרויען וועגען נע־שלעכטס־לעבען, די אונגליכע געשלעכט־ליכע מאראל פאר מענער און פאר פרויען, א שלעכטע היים, שלעכטע עלטערן און אזוי ווייטער.

מען קאן זאגען אז אין כמעט יעדען פאל איז א מאן (זעל־טענער א פרוי) אין דער פארם פון א פרויען־הענדלער אדער אנ־דערש, דירעקט שולדיג אין דעם אריינגאנג פון א מיידעל אין די רייהען פון די פראסטיטואירטע. אזעלכע אגענטען פון דער פראס־טיטוציע געפינען זיך אין טאנץ־שולען, באהנען, געוועלבען, אין שטעדט און דערפער, — איבעראל.

די עלטערען דארפען פערשטעהן ווי אזוי זייערע קינדער, מעהרסטענס זייערע טעכטער, אבצוהיטען פון אזעלכע געפאהרען. זיי דארפען אויך די קינדער פארבעריטען כדי דיזע זאלען וויסען ווי אזוי צו פערמיידען די מעגליכע סכנות.

מען זאגט אונז אז די פראסטיטוציע איז נישט בלויז א „נויטיג איבעל", נאר אויך א זיכערע שטיצע פון דער פאמיליע געגען אונמאראליטעט. און אזוי ווי די פאמיליע איז אייגע פון די גרונדלאגען פון דער געזעלשאפט, איז אויך די פ ר א ס ט י־טוציע א שטיצע פון דער געזעלשאפט. אך, וואס פאר א פאמיליע! וואס פאר א געזעלשאפט!

די פערשפרייטונג פון געשלעכטס־קראנקהייטען.

די וועגערישע קראנקהייטען זענען אזעלכע אז מען קאן זיך ניט ערווארטען וועגען־עס־איז צו וויסען ווי פערשפרייט זיי זענען. די קראנקע זוכען נאטירליך וואס מעהר זיי צו בעהאלטען. אבער די פאלגענדע אבשאצונגען און סטאטיסטישע אנגאבען וועלען וועניגס־

פון דער פרוי צו ווייט! און מיר זענען בעקאַנט מעהרערע אזעלכע פאלען.

זעהר פיעל מאל שיקט דער דאָקטאָר א גאַנץ יונגען מאן צו פראָסטיטואירטע, וועו דיזער וואָלט זיך נאָך לאַנג געקאַנט בעגעהן אָהן א פרוי. ווי שענדליך!

טרויעריג איז צו זעהן אינגלעך, קינדער פון 15 ביז 17 יאָהר, מיט א גאַנצערע וואָס זיי ברענגען פון זייער וויזיט ביי עפענטליכע פרויען, צו וועלכע זיי זענען פערשלעפט געוואָרען פון „גוטע ברידער".

ס'איז א שרעקליך, נידערטרעכטיג פערברעכען, קראַנק צו מאַכען זיין פרוי, וועלכע איז אָפט אזוי אונשולדיג, אונווויסענד, נאָר איוו, — און וועלכע גיט דעם פעררעטערישען, ערפאַהרענען און אויסגעבלאָזענען מאן איהר קערפער, איהר לייב, איהר לעבע, אלעס וואָס זי פערמאָגט, אין פולער פערטרויאונג!

די אורזאך פון די געשלעכטס־קראַנקהייטען איז די פ ר א ס־ט י ט ו צ י ע.

די פראָסטיטוציע איז דער גרויסער רעזערוואָאר, פון וואַנען די מענער קומען תמיד שעפען דאָס גיפט און פון וואַנען עס צוגיסט זיך אויף דער גאַנצער געזעלשאפט.

די פראָסטיטוציע איז אונזער אלעמענס אומגליק, זי איז די שרעקליכע וואונד, די קלאָאקע פון שמוץ, דער אבגרונד דורך וועלכען אונזער לעבען איז דורכגעטרונקען מיט געשלעכטס־קראַנקהייטען.

א בעריהמטער פראַנצויזישער ארצט האָט א מאל געזאָגט: „די געשלעכטס־קראַנקהייטען זענען די מתנה וואָס די פראָסטיטואירטע גיבען די פערהייראטע פרויען צו זייער חתונה".

אבער מיט דעם ווייל איך ניט זאָגען אז נאָר די פראָסטיטואירטע, דאָס הייסט אז נאָר פרויען זענען די שולדיגע. די פראָסטיטואירטע וועלען אָנגעשטעקט פון מענער, דאָס הייסט אז מענער זענען וועניגסטענס פונקט אזוי שולדיג ווי פרויען אין דער פערשפרייטונג פון סעקסואלע קראַנקהייטען. נאטירליך זענען פאַראן מעהרערע טיעפערע אורזאכען, ווי: די אונמעגליכקייט פון א סך מענער צו

אין דייטשלאנד האָט פּראָפעסאָר בלאשקא געפונען אז ביי די אָנ־
געשטעלטע און סוחרים פון בערלין, צווישען 18 און 28 יאָהר, האָ־
בען 45% געהאט סיפילים און 120% האָבען געהאט גאָנאָרעע (דאָס
הייסט זיי האָבען געהאט גאָנאָרעע מעהר ווי איין מאָל) און פון די
אוניווערסיטעטס־שטודענטען איז יעדער אָנגעשטעקט געווען מיט א
וועגעריישער קראנקהייט וועניגסטענס איין מאָל אין זיין שטודיר־
צייט. — אין פּרייסען איז אויסגעקומען 28 וועגעריישע קראנקע
צווישען 10,000 מענער און 9, פון 10,000 פרויען. — אין דייטש־
לאנד האָט מען געפונען אז אין דורכשניט האָט יעדער מאן מעהר
ווי איין מאָל גאָנאָרעע און ס'איז דאָ איין פאָל פון סיפילים צווישען
5 מענער. — דר. ה. ווהייט זאָגט: — אין ענגלאנד זענען פּראָ
יעהרליך 114,000 פאָלען פון סיפילים, 28,000 פרויען און 86,000
מענער און 686,000 פאָלען פון גאָנאָרעע. עס זענען איצט (אין
1915) פּראָן 3 מיליאָן סיפיליטיקער אין ענגלאנד.

און אָט זענען נאָך עטליכע אבשאצונגען: נאָך קאָננינגהעם
ווערען 60 פּראָצענט פון אלע מענער אינפעקטירט מיט איינע
פון די וועגעריישע קראנקהייטען; נאָך דושערריש ליידען 10% פון
דער ניויאָרקער בעפעלקערונג פון סיפילים; פישער דענקט אז 18%
איז די צאָהל סיפילים פאלען אין די פערייניגטע שטאטען און אז
250,000 יעהרליכע טויט פאלען אין די פערייניגטע שטאטען זענען
צו פערדאנקען סיפילים; נאָך בלאשקא האָבען 10% אייגנוואיהנער
סיפילים; נאָך מארוי האָבען 75% פון די דערוואקסענע מענער
ווען עס איז געהאט א גאָנאָרעע און 5% ביז 10% פון אלע דער־
וואקסענע מענער קריגען סיפילים; נאָך באנקס זענען פּראָן 2½
מיליאָן וועגעריישע קראנקהייטען יעהרליך אין די פער. שט., דאָס
הייסט 1/40־טעל פון דער בעפעלקערונג זענען וועגעריש קראנק;
נאָך ראָזענוי זענען 1/5־טעל פון די גייסטעס קראנקהייטען אין די
אמעריקאנער אנשטאלטען געקומען פון סיפילים. ראָזענוי גיט
נאָך צו: „סיפילים, אלקאָהאל און הערעדיטעט פילען אן אונזערע
אזילען פאר משוגעים". נאָך א ס ל ע ר שטאַרבען אין ענגלאנד
און ווילס יעדעס יאָהר צווישען 6000 און 7000 מענשען פון סיפי־
לים און ער זאָגט אז סיפילים קומט נאָך שווינדזוכט, לונגען ענט־
צינדונג און קרעבס (ראק) אלס טויט אורזאך.

טענס געבען אן אידעע פון דער פערשפרייטונג פון דיזע קראנק־
הייטען.

דער געזונדהייטס־דעפּארטמענט, דאָס הייסט דאָס סאניטעטס
ביורא, פון דער שטאָדט ניו יאָרק האָט פערלאַנגט פון די 7000
ניו יאָרקער דאָקטוירים זיי זאָלען מיטטיילען וויפיעל נעשלעכטס־
קראנקע זיי האָבען בעהאַנדלט אין יאָהר 1912. בלויז 2200
דאָקטוירים האָבען געענטפערט און האָבען אָנגענעבען די צאָהלען
וואָס זיי האָבען זיך געקאָנט דערמאָנען (אן ערך); ס׳איז אויסגע־
קומען 13348 סיפילים־פאלען, 24980 טריפערס, 4431 שאנקראי־
דען (נישט סיפילימישע שאנקערס). דאָס הייסט 42759 פאלען
פון סעקסואלע קראנקהייטען אין 12 חדשים, ביי וועניגער ווי
איין דריטל דאָקטוירים. ס׳איז נעווען אונמענליך צו קרינען א
פאלשטענדיגען רעפּארט וועגען דער צאָהל פאלען וואָס זענען בע־
האנדלט געווארען אין די דיספענסערים און שפיטעלער, אבער
דער געזונדהייטס־דעפּארטמענט וויסט אז דיזע אנשטאלטען האָבען
אויפצוואוויזען א צאָהל וואָס איז „מעהרערע מאל גרעסער ווי די
פון די פריוואט־פראקטיקע". נו, און די וואָס לאָזען זיך נישט
בעהאנדלען פון קיין שום דאָקטאָר? איך דענק אז מען וועט נישט
זיין ווייט פון׳ם אמת וועז מען שאצט אָב די צאָהל פאלען פון
סעקסואלע קראנקהייטען אין ניו יאָרק אין יאָהר 1912 צווישען
500,000 און 600,000; דאָס הייסט אז אן ערך איין צעהנטל
פון דער ניו יאָרקער בעפעלקערונג ליידט פון געשלעכטס־קראנק־
הייטען! וועז איהר זעהט 10 מענשען, איז איינער קראנק דערויף!
גיט איהר זיך רעכענשאפט וואָס דאָס בעדייט? און ניו יאָרק איז
נישט ערגער ווי אנדערע גרויסע שטעדט... רעדענדיג פון דעמזעל־
ביגען יאָהר, בעהויפט ב י ג ג ס, אן אויטאָריטעט אין אזעלכע
פראגען און א פערטרעטער פון עפענטליכען געזונדהייטס אמט פון
ניויאָרק, אז אין 1912 האָבען אין ניויאָרק 800,000 מענשען ג ע־
ל י ט ע ן א ד ע ר ג ע ה א ט פ ר י ה ע ר ג ע ל י ט ע ן
פון איינע פון די וועניגרישע קראנקהייטען. דאָס הייסט איין פיפ־
טעל פון דער דערוואקסענער בעפעלקערונג פון דער שטאָדט!

אין די פעראיניגטע שטאָטען נויטיגען זיך יעדעס יאָהר 2½
מיליאן מענשען אין בעהאנדלונג פאר וועניגרישע קראנקהייטען. —

טיטוציע. אין דעם לעצטען פאל גיט מען זיך אוועק, אין דעם ערשטען פאל פערקויפט מען זיך.

געוועהנליך פערשטעהט מען אונטער פּראָסטיטואירטע די יעניגע מענשען וואָס האָבען נאָר אַיין בעשעפטיגונג פון וועלכער זיי זאָלען געווינען זייערע לעבענס מיטלען, די פּראָסטיטוציע. אָבער עס זענען אויך פאַראַן אזעלכע וואָס פּראָקטיצירען די פּראָסטיטוציע נאָר פון צייט צו צייט און ציהען דערפון אַרויס בלויז א טייל פון זייערע לעבענס מיטלען. צום בישפּיעל פערהייראָטע פרויען וואָס פּראָסטיטואירען זיך כדי צו פערדיענען אביסעל מעהר ווי זייער געווענליך אייגנקאָמען, אָדער אזעלכע אַרבייטער מיידלעך וואָס פּראָסטיטואירען זיך כדי צו קריגען א געווינסט אלס א צולאג צו זייער אומגענוגענד פערדיענסט פון דער אַרבייט; אָדער אויך פרויען וואָס זענען בעקאַנט אלס „אנשטענדיג", אָבער וואָס ווילען מעהר לוקסוס ווי זייערע מיטלען ערלויבען זיי און דעריבער פערקויפען זיי זיך וועז זיי האָבען א געלעגענהייט צו קריגען א סומע געלד, אָדער א לוקסוס אַרטיקעל.

אויב מען ווייל דעם זין פון דעם וואָרט פּראָסטיטוציע אויסציהען, קאָן מען צוערשט אלע פאַרמען פון געשלעכטליכען פערקעהר וואו ס'איז ניט פאַראַן קיין סימפאַטיע אָדער קיין ריין סעקסואלע נוטוועניגקייט ביי בייד שותפים, נאָר אירגענד אן אנדערער אינטערעס. נאַטירליך זענען דאָ אומשטענדען אין וועלכע ס'איז שווער אָבצוגרענעצען דעם פּראָסטיטואירטען פון דעם ניט פּראָסטיטואירטען פערקעהר. עס איז שווער צו זאָגען וויפיעל פּראָסטיטוציע ס'איז פאַראַן אין דעם פאל פון א מיידל וואָס הייראט בלויז דעריבער וויל זי ווייל זיך בעפרייען פון דער פאבריק אַרבייט; אָדער וען א יונגער מאן האָט חתונה נאָר מיט דעם צוועק דאָס לעבען זאָל איהם קאָסטען ביליגער; אָדער וען מען הייראט צולייב דעם נדן, צולייב דעם פערמעגען פון דעם צווייטען, צולייב א קאַריערע, צולייב „כבוד". וען מען וועלט גצוואונגען חתונה צו האָבען מיט א מענשען וועמען מען ווייל ניט הייראטען, איז אפשר פאַראַן דער אונטערשיד, אז אנשטאט מען זאָל זיך אַליין פּראָסטיטואירען, וועלט מען דורך אנדערע פּראָסטיטואירט. די וואָס העלפען אם מעהרסטען אין אזא אומריינער

נאָך א סטאַטיסטיק זענען פאַראַן די פאַלגענדע צאָהלען וועגן נערישע קראַנקהייטס פאַלען פּראָ 1000 מענשען:

19.8	אין 1905-1906	אין דייטשלאַנד,	
28.6	" 1906	" פראַנקרייך,	
54.2	" 1907	" עסטרייך,	
62.7	" 1906	" רוסלאַנד,	
167.8	" 1907	" די פאַרייניגטע שטאַטען,	
68.4	" 1907	" גרויס בריטאַניען.	

דאָס איז אין דער אַלגעמיינער בעפעלקערונג.

אין די ארמעען זענען מעהרסטענס די געשלעכטס קראַנקהייטען נאָך מעהר פערשפּרייט, ווי מען קאָן זעהן פון דער פאַלגענדער סטאַטיסטיק, וואָס גיט אָן די צאָהלען אינפעקציעס פּראָ 1000 סאַלדאַטען:

			סיפיליס	שאַנקראָיד	גאָנאָרעע	טאָטאַל
ארמעע פון פער. שטאַטען	אין	1909	30.45	30.77	135.77	196.99
מאַרינע " "	"	1909	26.49	28.23	105.11	159.83
מאַרינע " יאַפּאַן	— — "	1907	——	——	——	139.75
ארמעע " יאַפּאַן	— — "	1907	10.10	10.40	17.10	37.60
מאַרינע " גרויס בריטאַנ.	"	1908	37.46	17.87	67.16	122.49
ארמעע " גרויס בריטאַנ.	"	1908	35.10	28.23	40.70	75.80
ארמעע " פרויסען	— — "	1907	4.40	2.10	12.20	18.70

מען דאַרף ניט פערגעסען אז אין די ארמעען און מארינעס קאָן מען לייכטער וויסען די צאָהל וועגן קראַנקע ווי אין דער ציווילער בעפעלקערונג.

די פּראָסטיטוציע

דאָס וואָרט פּראָסטיטוציע קומט פון דעם לאַטיינישען אוּן האָט אורשפרינגליך נעהייסען: זיך עפענטליך אויסשטעלען אָדער אויסזעצען. אין אונזער מאָדערנער צייט הייסט עס: האָבען סעקסואַלען פערקעהר מיט סיי וועמען צוליעב א פּראָפיט.

מען דאַרף ניט פערוועקסלען דערמיט דאָס סעקסואַלע לעבען מיט מענשען פון דעם אַנדערען געשלעכט צוליעב א פערגניגען, אפילו וועז דאָס געשעהט מיט מעהרערע. דאָס איז ניט קיין פּראָס-

אין דער צייט פון מ ל ח מ ו ת. אויך אין צייט פון שלום וועלט די פּראָסטיטוציע זעהר א סך אויפגעהאלטען דורך דעם מיליטער, אָבער אין קריעג פערמעהרט זי זיך שרעקליך, כאָטש וואָס מען נעהמט אלץ סאָרטען מאסרעגלען כדי זי אויסצושרעקען. און מיט איהר קומען די וועגעריש קראנקהייטען פון וועלכע די סאָלדאטען ליידען אָדער וועלען פערקריפּעלט כמעט אזוי פיעל, און מאנכמאל נאָך מעהר, ווי פון דעם שונא'ס וואפען.

די א ו ר ז א כ ע ן פון אונזער מאָדערנער פּראָסטיטוציע, נאָך אמאל און סיסטעמאטישער ווידערהאלט, זענען:

די אונריכטיגע סעקסואלע ע ר צ י ה ו נ ג פון ביידע געשלעכטער, אָבער בעזונדערס פון די פרויען;

די פאלשע מ א ר א ל פון דער גענוגשאפט, וועלכע פערשטויסט די פרויען וואָס קומען ניט נאָך אין יעדער בעציהונג די היפּאָקריטישע דרויסענדיגע פאָרמען פון „אנשטענדיגקייט" און די פרויען וואָס זענען בעגאבטגען דאָס וואָס מען רופט „א פעהלטריט";

דיזעלבע מאָראל וואָס האלט עס פאר א בושה מען זאל רעדען און אויפקלערען קינדער אין פראגען פון סעקסואלען לעבען;

די א ר י מ י ק י ט, וועלכע ערלויבט ניט די מענער צו הייראטען וען זייער בעדירפניש פאָדערט עס;

די מורא צו האָבען ק י נ ד ע ר, וועלכע האלט אָב פון חתונה האָבען, דאָס הייסט ווידער די אָרימקייט, וויל מען האָט ניט די מיטלען אויפצוהאָדעווען קינדער;

די אונווויסענהייט פון די מ י ט ל ע ן צ ו פ ע ר ה י ט ע ן ש ו א נ ג ע ר ש א פ ט און דורך דעם די מורא צו האָבען צו פיעל קינדער;

די שווערקייט פאר מיידלעך און פרויען, אין מאנכע צייטען, צו קריגען א ר ב י י ט, דאָס הייסט ווידער א סאציאלע אורזאך, — און, וען זיי האָבען שוין ארבייט, דער צו קלייניר לויהן וואָס זיי קריגען, דאָס הייסט נאָך אמאל די אָרימקייט, וועלכע צווינגט די פרויען זיך צו פערקויפען כדי צו פערבעסערען זייער לאגע;

אפטמאל, די ש ל ע כ ט ע ב ע ה א נ ד ל ו נ ג פון די מיידלעך אין דער היים;

ניט זעלטען, דאָס צונויפגעמישטע לעבען אין די ו ו א י ה־

האנדלונג זענען די עלטערן. פיעלייכט איז ריכטיג צו זאָגן אז מען קאָן אנערקענען מעהרערע גראדען פון פראָסטיטוציע: פון די וואָס פראָסטיטואירען זיך, טוען דאָס מאנכע מעהר און מאנכע וועניגער.

צוריק קומענדיג צו דער אייגענטליכער פראָסטיטוציע, מוז מען זאָגן אז זי איז ניט אין גאנצען א פראדוקט פון דער היינטיגער געזעלשאפט, כאטש, זי איז היינט מיט אזוי פיעל פערשידען פון איהרע פריהערדיגע פאָרמען, ווי די מענשליכע געזעלשאפט איז פערשידען פון איהר פריהעריגער פאָרם. אין דער פערגאנגענהייט האָט קיין מאָל ניט אזוי פיעל איבערגעוואיגען די עקאָנאָמישע פאָרם ווי היינט, דאָס הייסט די פראָסטיטוציע פון פערגאנגענע צייטען איז קיין מאָל ניט אזוי פיעל געווען צו פערדאנקען די עקאָנאָמישע אומשטענדען ווי אין אונזערע צייטען. אין אלטערטום, אין מצרים און אין די אזיאטישע לענדער, אין באבילאָנין, אסירין, פערסין, פעניציען איז געווען א זעהר פערשפרייטע און זעהר שמוציגע רעליגיעזע פראָסטיטוציע, וועלכע האָט געהאָט איהרע צענטרען אָרום די טעמפלען פון די געטער און געטינען. טראָץ אלע פערבאָטען און געזעצען איז דאָס אויך געווען אין ארץ ישראל, ביז צו א געוויסען גראד. אויף אן אנדערען אופן האָט עקזיסטירט א מין רעליגיעזע פראָסטיטוציע אין דער גריכיש־רעמישער וועלט. דא האָט זיך אויך עטוויקעלט די פראָסטיטוציע צווישען די טאָלענטירטערע און קלוגערע פרויען, ווי מאנכע דיכטערינען. מען קאָן ביי דער געלעגנהייט דערמאָנען די בעריהמטע פראָסטיטואירטע פרויען וואָס האָבען געשפיעלט א גרויסע פאָליטישע און סאָציאָלע ראָלע אין אלטערטום. אזעלכע זענען אויך געווען אין די שפעטערדיגע יאָהרהונדערטען, כמעט ביז צון אונזערע טעג און מאנכע פון זיי זענען געווארען היסטאָריש בעריהמט. אָבער אזעלכע פרויען וואָס פראָסטיטואירען זיך נאָר צולייעב געלד, פאר אָרימקייט, האָבען אויך ניט געפעהלט אין די אלטע ציוויליזירטע לענדער און אין מיטעלאלטער; נאָר, ווי איך האָב שוין אויבען בעטאָנט, זענען פון דיזע לעצטע קיין מאָל ניט געווען פראָפאָרציאָנאל אזוי פיעלע ווי עס זענען דא היינט.

אין א זעהר גרויסער צאָהל פערמעהרט זיך די פראָסטיטוציע

וואונדעט, הרג׳עט דאָס וויכטיגסטע וואָס איז אין דעם מענשליכען קערפער און דאָס שענסטע און עדעלסטע וואָס אין דער מענשליכער נשמה. מיט איהר פער׳סם׳טער בעריהרונג פערוויאנעט זי אין צושטערט זי דאָס צארטע בלימעלע, דאָס נאר־וואָס דערוועקטע דעליקאטע געשלעכטליכע געפיהל, פון דער פריהעסטער יוגענד; מיט דעם ברענענדיגען הויך פון איהר מיאוסען און אומריינעם מויל פערפעסטעט זי דאָס געשלעכטס־לעבען צוויישען רייפע מענער און פרויען און גראָבט אונטער און פערוואנדעלט אין שמערצען דאָס וואָס וואָלט געקאָנט זיין דאָס העכסטע גליק אין אונזער עקזיסטענץ.

אָבער פון וואַנען קומט זי, די פּראָסטיטוציע? זי שטאַמט פון דער העסליכער און שרעקליכער אונגערעכטיגקייט וואָס בעהערשט היינט־צו־טאָג דאָס לעבען; זי וואקסט אין דעם פערפלוכטען גאָרטען פון סאָציאָלער אויסבוים־טונג, פון אונווויסענהייט, פון אונטערדריקונג, פון רעוואָלטירענדע אַבערגלויבענס און פון נידעריגער אונטערווערפונג צו די איצטיגע פערניכטענדיגע אומשטענדען. זי דרינגט, זי קריכט אימער טיעפער אַריין אין אונזער לעבען און מאַכט קראַנק אונזער הויפט־שטאַם; אָבער מיר זענען עם וועלט צו לויידען און זי איז איינע פון די פיעלע געטינען פון דאָבע וואָס בעשטראָפט אונז פאר אונזער גלייכגילטיגקייט צו דעם סיסטעם פון שמוץ און גרויזאמקייט אין וועלכען מיר וואָלגערן זיך.

דיזע גראַנקען קומען מיר אָהן מיין וועלען אין מח, וועז איך לעז די פאר מיר נישט נייע, אָבער אינטערעסאַנטע רעזולטאַטען פון דער אויספּארשונג וועגען „פּראָסטיטוציע אלס האַנדעל אין דער שטאָדט ניו יארק", וואָס זענען ערשינען אין א בוך פון דשארלס נילענד (Kneeland) און זענען צו פערדאַנקען דעם „ביוראָ פון סאָציאָלער היגיענע", אן אנשטאָלט דורך וועלכער עטליכע רייכע פילאַנטראָפען געבען צוריק צו דער געזעלשאפט א קלייגעם טייל פון די פערמעגענס וואָס זיי האָבען געמאַכט דורך דער סאָציאָלער אונגערעכטיגקייט, דורך וועלכער דיזעלבע סאָציאָלע היגיענע וועלט טאָג־טעגליך פערוננריניגט.

די הויפט־טיפען פון פּראָסטיטוציאָנס־צענטרען אין אמעריקא זענען: דאָס זאָגענאַנטע „פאַרלאָר־הויז" אדער בארד, דאָס הויז מיט „מעבלירטע צימער", דאָס „פּראָסטיטוציאָנס־האַ־

נ ו נ ג ע ן פון די ארבייטער, וואו עס זענען פאראן צו פיעלע מענ־
שען און וואו ס'איז ניטא גענוג קיין פלאץ, — דאָס הייסט דורך
אָרימקייט;

דאָס ב י י ש פ י ע ל פון דעם אויסגעלאָזענעם ל ו ק ס ו ס
פון די רייכע פרויען, וואָס די אָרימע מיידלעך האָבען פאר זיך;

די טייפעלשע טעטיגקייט פון די ס ו ח ר י ם פון „ווייסער
שקלאָפערייי" און די ארבייט פון זיערע אָנגעשטעלטע און א ג ע נ־
ט ע ן, מענער און פרויען, צוויישען די אונווייסענדע מיידלעך;

דער א ל ק א ה ל י ז ם מיט פיעלע פון זיינע פאָלגען, די־
רעקטע און אינדירעקטע.

* * *

א סך מענשען קאָנען ניט פערשטעהן ווי אזוי די אָרימקייט
קאָן טרייבען א מיידל אָדער א פרוי צו פראָסטיטוציע; זיי פא־
דערען פון איהר זי זאָל גיכער שטארבען פאר הונגער אָדער בענעהן
זעלבסטמאָרד, איידער צו וועלען א פראָסטיטואירטע. דאָס איז א
זעהר ענגע אנזיכט, ווייל זי נעהמט אָן אז די מעהרסטע, די דורכ־
שניטליכע, די געווענליכע מענשען, אין דעם פאל פרויען, קאָנען
זיין העלדען, אָדער העלדינען. דאָס איז גאָר ניט אין איינקלאַנג
מיט דער ווירקליכקייט. די דורכשניטליכע מענשען זענען ווייט
פון צו זיין העלדען און קאָנען עס ניט זיין; זיי קאָנען ניט ווידער־
שטעהן געגען דער פראָסטיטוציע, דאָס הייסט נענען דעם וואָס איז
אָפט דער לייכטסטער וועג.

* * *

די פראָסטיטוציע איז אין אונזער געזעלשאפט תמיד אויף דער
טאָגעס־אָרדנונג. זי ליגט איבער אונז ווי א שווארצער שוועלער וואָל־
קען וואָס פערפינסטערט אונזער לעבען; זי איז די קלאָפקע, פון
וועלכער עס ערהעבט זיך דער גיפטיגער געשטאַנק וואָס דרינגט
אריין אין אלע שיכטען פון דער בעפעלקערונג כדי זי צו צופוילען;
זי איז דער אָבגרונד אין וועלכען עס פאלט אריין און ווערט פער־
ניכטעט א גרויסער טייל פון דעם פיינסטען און בעסטען מענשען־
מאטעריאל. פון איהר קומט ערניידערונג, טיפעפעס, אונענדליך טיע־
פעס לייד, פון איהר קומען די ארגסטע קראַנקהייטען, די ביטער־
סטע בושות, די גרעבסטע פערדערבונגען. זי פערשטימעלט, פער־

מען געפונען 1172 פראָסטיטוציאָנס־פּלעצער. אין פעברואר 1912 זענען געווען בעשעפטיגט, נעבען אנדערע, 425 מיידלעך אונטער 16 יאָהר. מען האָט געפונען קליינע קינדער שפּילענדיג זיך נעבען די ערטער וואו פּראָסטיטואירטע האָבען אויסגעאיבט זייער „מלאכה".

די טאג־האלען און טאג־שולען זענען אָפט דער מאָרק וואו די פּראָסטיטוציאָנס־אָגענטען זוכען אויס זייערע קרבנות; דיזע אגענטען זענען אָפט שען געקליידעטע מענער, מיט פיינע מאָנירען; זיי צוטיילען מתנות און ערקלערען ליעבע אזעלכע מיידלעך וואָס קאָנען לייכטער אָבגעאָרט ווערען; די אנדערע, די שווערערע צו ערָאבערען, פערפאָלגען זיי, בעשטראָפען זיי, נישט טאָנצענדיג מיט זיי און זיי גאָר נישט שענקענדיג, ביז זיי קריגען זיי אין נעץ אריין.

אין דעם בוך ווערען גענוי בעשריבען די נעשעפטס־לייט וואָס האנדלען מיט פרויען אויף א גרויסען באָשאָב, זייערע פערבינדונגען אין אלע שטעדט און לענדער, זייער גרויסער צענטער אין ניו יאָרק. איינער פון זיי, דער „מלך", בעזיצט עלף גרויסע „הייזלעך" און האָט א גרויסען איינפלוס ביי דער פּאָליציי.

אין דער שטאָדט־אָבטיילונג מאנהעטען פון ניו יאָרק זענען איבערגעצאָהלט געוואָרען 14,926 פּראָסטיטואירטע אין דער צייט פון דער אונטערזוכונג; אָבער נישט אלע פּלעצער זענען אונטערזוכט געוואָרען.

אויב מען רעכענט אז יעדעס פון די מיידלעך „בעדיענט" אין דורכשניט 10 קונדען א טאָג, געהן וואָהרשיינליך צו פּראָסטיטואירטע וועניגסטענס 150,000 מענער טעגליך אין דער שטאָדט־אָבטיילונג מאנהעטען פון ניויאָרק.

וואָס אנבעלאַנגט דאָס פערדיענסט פון די אייגענטימער, קאָן מען זיך דערפון מאכען א בעגריף וועז מען ערפאָהרט אז דרייסיג הייזלעך אין וועלכע דער פריים איז איין דאָלאָר האָבען א יעהרליך איינקאָמען פון וועניגסטענס צוויי מיליאָן דאָלאָר, נישט רעכענענדיג דעם פּראָפיט וואָס קומט אריין פון געטרענק, טאבאק, פון דעם פערקויפען קליידער צו די מיידלעך, פון טרינק־געלדער, פּרעזענטען עטצ.

טעל" און דער „מאסאוש"־פּאַרלאָר. די בעשרייבונג פון דיזע ער־טער איז איינפאַך און דאָך מאכט זי אויף דעם לעזער א שרעק־ליכען, חלשות'דיגען איינדרוק. אָט איז א פּראָבע: „א גרויסע הילצערנע באנק שטעהט ביי דער וואנד פון דעם אויפנאהמס־סא־לאָן (פּאַרלאָר). די געשעפטען זענען אין פולען גאנג. די באנק איז פול מיט קונדען אָדער געסט, וועלכע זיצען ענג צוזאמענגע־פּרעסט איינער נעבען דעם אנדערען, וועהרענד אנדערע, נישט האַ־בענדיג וואו צו זיצען, מוזען שטעהן. ביי די פּים פון די טרעפּ וואָס פיהרען צו די „שלאָף"־צימער (בעדרומס) פון דעם העכערען שטאָק שטעהט א מאן. א יעדעם מאל וען א גאסט קומט אַראָב, שרייט דער דאָזיגער אָנגעשטעלטער מיט א געשעפטסמעסיגען און שטאַרקען קול: „נעקסט!" דאָס הייסט, דער נעכסטער! — זאָ־פּאָרט הויבט זיך אויף דער יעניגער גאסט וואָס זיצט אויף דער באנק דער נאָהנטסטער צו די טרעפּ, און ער גענהט ארויף; אין דעמזעלבען אויגענבליק רוקען זיך אלע איבעריגע גאסט פון דער באנק צו צו די טרעפּ און איינער פון די שטעהענדיגע זעצט זיך אויף דעם לעדיגען שטיקעל פּלאַץ". — אין איין אָרט זענען אין א הייסען יולי־טאָג גענוען 264 קונדען; יעדע פון די אומגליקליכע פּראָסטיטואירטע האָט געהאט איהר חלק.

דעם נעכסטען טאָג גיט מען איבער דעם בעל הבית דעם חשבון: באָסטער האָט בערעכנט 30, בייבי 27, שארלאָט, 23, דאלי 30 און אַזוי ווייטער. אָבער דער „באָס", דאָס הייסט דער בעל הבית, ווערט בייז: נישט אלע מיידלעך האָבען „געארבייט". מען ענטשולדיגט זיי: זיי האָבען ניט געקאָנט, זיי זענען געווען צו מיד פון דעם פריהערדיגען טאָג און עס איז אזא שווערע היץ. אָבער דאָס זענען ניט קיין נעניגענדע תירוצים פאר דעם אייגענטימער. ער וואַרפט דעם גע־שעפטס־פיהרער א גלאָז אין קאָפּ: „מען דארף נישט פערנאכלע־סיגען דאָס געשעפט; אויב איינע קאָן ניט ארבייטען, מוז מען קרינען אן אנדערע וואָס קאָן יא".

אין 575 טענעמענט הייזער (דאָס הייסט גרויסע הויי־זער וואו עס וואינען צו הונדערטער מענשען פון די אָרי־מע קלאסען) פון דער אָבטיילונג פון מענהעטען, אין ניו יאָרק, האָט

* * *

דר. ר. נ. ווילסאָן פון פילאדעלפיא, סעקרעטער פון דער „אמעריקאנער פעדעראציע פון סעקס־היגיענע", האָט בעוויזען אז אין די פעריינigטע שטאטען זענען שטענדיג פאראן וועניגסטענס 540,000 עפענטליכע פּראָסטיטואירטע, און אלע ווערען אנגעשטעקט מעהרערע מאל מיט וועניגערישע קראנקהייטען. מענער געבען אויס אויף זיי נאָהענט פון 300 מיליאָן דאָלאר א יאָהר. אויסערדעם זענען פאראן וועניגסטענס צוויי דריטל בעהאלטענע פּראָסטיטואירטע, וועלכע פּראָסטיטואירען 1,620,000 בעהאלטענע פּראָסטיטואירטע, וועלכע פערדיענען אויף אריבער 400 מיליאָן דאָלאר א יאָהר. ס'איז וואר־שיינליך אז די פעריינigטע שטאטען געבען אויס מעהר ווי 3000 מיליאָן דאָלאר א יאָהר פאר פּראָסטיטואירטע און געשלעכטס־קראנקהייטען, נישט רעכענענדיג די פלעגע פון די בלינדע, גייסטעס־קראנקע און געלעהמטע, וואָס קומען פון דיזע קראנקהייטען. מיר שפּענדען יעדעס יאָהר 2000 מיליאָן דאָלאר פאר גיפטיגע, אלקאָהא־לישע געטראנקען און 1200 מיליאָן פאר טאבאק, וועלכע זענען „די פריינד פון פּראָסטיטוציע".

* * *

אין 1913 האָט זיך די גאנצע אמעריקאנער פּרעסע, די עפענט־ליכע מיינונג בעשעפטיגט מיט דער פראגע פון פּראָסטיטוציע. די רעפּארמען וואָס מען האָט געוואלט אייגפיהרען האבען זיכער נישט מעהר געקאָסט העלפען „ווי א טויטען באנקעס", וויל אין בעסטען פאל, האבען זיי בלויז געקאָסט זיין... רעפּארמען; זיי האבען ניט געקאָסט קיין ברעקעלע בייטראָגען צו דער פערניכטונג פון די אור־זאכען וואָס פיהרען צו דער מאָדערנער פּאָרם פון פּראָסטיטוציע. זיי קאָנען נישט אוועקנעהמען די טיעפע סאָציאלע אורזאכען מיט וועלכע זי איז פערבונדען; זיי קאָנען נישט געבען אלע פרויען די געלעגענהייט צו פערדיענען אויף אלעס וואָס זיי דארפען; זיי קאָנען נישט מאכען די פרוי מאטעריעל אונאבהענגיג פון דעם מאן; זיי קאָנען נישט אויפקלערען די פרויען; זיי קאָנען נישט ענדערען די גיידריג מארל וואָס הערשט וועגען געשלעכטס־לעבען, וועגען היי־ראט און וועגען דער פאמיליע. די דאזיגע רעפּארמען קאָנען אויך

דער בעריכט ריהרט אויך אָן, אָבער זעהר אויבערפלעכלעך און מיט א מין ענטשולדיגונג, די ראָלע וואָס די פּ ל י צ י י שפּיעלט אין דער פערשפּרייטונג פון דער פּראָסטיטוציע.

דורך געניוע אונטערזוכונגען, דער רעזולטאט פון וועלכע עס ווערט איבערגעגעבען אין דעם בוך, האָט מען געפונען אז 90 פּראָצענט (פון 647 אונטערזוכטע) האָבען געהאט אן אָנשטעקענדיגע געשלעכטס־קראַנקהייט; און די זענען אלע געווען אָנפּאַנגערינען; פון דעם קאָן מען פערשטעהן אז וועז די פּראָסטיטואירטע „אַרבייטען" אַביסעל לענגער, זענען 100 פּראָצענט פון זיי אָנגעשטעקט.

מאַנכע הייזלעך האָבען א דאָקטאָר וואָס קומט אונטערזוכען די מיידלעך; אָבער זיין אונטערזוכונג איז אן אויבערפלעכליכע ז׳ן א זעהר שנעלע.

אַביסעל לעהרריכע סטאַטיסטיק: — פון 5380 פּאַציענטען וואָס זענען בעהאַנדעלט געוואָרען וועגען געשלעכטס־קראַנקהייטען, האָט מען געפונען: מ ע נ ע ר, 796 צווישען 16 און 20 יאָהר, 1182 צווישען 21 און 25 יאָהר, 692 צווישען 26 און 30 יאָהר; פ ר ו י ע ן, 396 צווישען 16 און 20 יאָהר, 454 צווישען 21 און 25 יאָהר, 268 צווישען 26 און 30 יאָהר. איצט, וואָס אַנבעלאַנגט דעם ציווילי־שטאַנד זענען פון די אויבּיגע פּאַציענטען געווען: מע־נער, לעדיגע 640, פערהייראָטע 2950, אלמנים 67; פ ר ו י ע ן לעדיגע 589, פערהייראָטע 802, אלמנות 90.

פון 142 אונטערזוכטע „פּאַרלאָר הייזער" זענען 20 געווען סענטיגע, 80 איין־דאָלאַרדיגע, 6 צוויי־דאָלאַרדיגע און 34 פינף־און צוהן־דאָלאַרדיגע. אָבער די פּראָפּאָרציע פון קראַנקהייטען איז נישט קלענער אין די „בעסערע" ווי אין די ביליגערע הייזלעך.

איין פעהלער איז פּאַראַן אין דיזען בוך און דערין דערקענט מען אז עס שמעקט מיט קאַפּיטאַליסטישער פילאַנטראָפּיע: עס זוכט אויסצורעדען דעם עולם אז די אורזאַך פון דער פּראָסטיטוציע איז נישט קיין סאָציאלע, אז זי האָט ניט אזוי צו טון מיט׳ן שלעכטען עקאָנאָמישען צושטאַנד פון דער פרוי וואָס פערקויפט זיך און פון דעם מאן וואָס קויפט זי, ווי מיט דער ארבייט פון די פּראָסטיטוציאָנס־„סוהרים", וואָס האַלטען אויף און פערשפּרייטען קינסטלעך דעם האַנדעל.

אכט דאָלאָר א וואָך, וועלכעס איז אין אמעריקא א זעהר אונגע־ניגענדע און קלייגע סומע געלד, דאָס הייסט אויב מען נעהמט אין בעטראכט די טיירקייט פון די לעבענס מיטלען. האָט מען איהם געפרעגט אויב ע ר לעבט מיט אזא סומע! אן אנדערער מיליאָנער האָט געצייגט אז זיין פירמא האָט אין יאָהר 1912 פערדיענט צוועלף מיליאָן דאָלאָר; וועהן מען האָט אבער גערופען אייגע פון די ביי איהם אנגעשטעלטע פרויען, האָט זי געצייגט אין וואָס פאר אן אָרימקייט זי האָט געלעבט מיט די 5 דאָלאָר א וואָך וואָס מען האָט איהר געצאָהלט. די שווערע ארבייט, די אונמענליכקייט זיך צו קויפען אנשטענדיגע קלייַדער, דאָס שלעכטע עסען, די מיזע־ראבעלע בעהאנדלונג ביי דער ארבייט... א מאָמע אן אלמנה און א אינגערע שוועסטער מיט דעם געלד אויסצוהאלטען...

די קאָמיסיע פרעגט איין מיליאָנער וויפיעל ער וועט מוזען „צולעגען" וועהן ער זאָל צאָהלען זיינע ארבייטערינס א מינימום פון 8 האָלאָר וועכענטליך. „75000 דאָלאָר א יאָהר", ענטפערט ער. — „און וויפיעל פּראָפיט האָט איהר א יאָהר?" — „אין לעצ־טען יאָהר איז דער פּראָפיט געווען 2,730,000 דאָלאָר".

* * *

א פּראָנצויזישער ארצט, ד ר. פּ א ר ע ן־ד י ש א ט ע ל ע, האָט פאר עטליכע יאָהר אונטערזוכט ביי 5000 פּראָסטיטואיר־טע די אורזאכען וואָס האָבען זיי געבראכט צו זייער צושטאנד. ער האָט אויסגעפונען אז: 1440 זענען דערצו געקומען דורך נישט האָבען מיט וואָס צו לעבען; 1250 זענען זאָגאָר געווען אין אזא לאָגע אז זיי האָבען געמוזט ווערען פּראָסטיטואירטע, וועהן נישט וואָלטען זיי געווען געשטאָרבען פאר הונגער; 80, כדי אויפצו־האלטען אָרימע אלטע עלטערען; 1400, וויל זייערע ליעבהאָבער האָבען זיי פערלאָזען; 400 זענען פערפיהרט געוואָרען פון אָפּי־ציערען און סאָלדאָטען; 200 זענען פערלאָזען געוואָרען זייענדיג שוואנגער. די צאָהל פרויען וואָס זענען זיכער געצוואונגען געוואָ־רען צו ווערען פּראָסטיטואירטע איז אלזא 2770. פון די איבריגע זענען ו ו א ר ש י י נ ל י ך אויך די מעהרסטע דערצו גע־צוואונגען געווארען דורך די סאָציאָלע אומשטענדען. עס בלייבען

נישט געבען דעם מאן די מעגליכקייט צו הייראטען וועו ער איז רייף, זיי קאָנען איהם נישט ברענגען קיין ליכט וועגען די געשלעכט־ליכע בעציהונגען און וועגען די סעקסואלע קראנקהייטען.

אָבער ניצליך, זעהר ניצליך זענען דערוויי׳ל די רעזולטאטען פון די אונטערזוכונגען וואָס זענען געמאכט געוואָרען, וויי׳ל זיי צייגען נישט נאָר אונז, נישט נאָר די ראדיקאלע מענשען וואָס וויי־סען עס שוין פון לאנג, אָבער אויך די אנדערע, די בלינדע וואָס גלויבען אין דער געראבטיגקייט פון דער היינטיגער אָרדנונג, אז איינע פון די הויפט־אורזאכען פון פראָסטיטוציע איז די עקאָנא־מישע לאגע פון דער פרוי. די אונטערזוכונג איז אזוי ניצליך וויי עס איז אמאל וויכטיג צו פערקאטשען די ארבעל און אויפצוריהרען דעם שטינקענדיגען שמוץ וואָס האט זיך אנגעזאמלט ערגיץ אין א ווינקעל פון א הויף. אט זענען א פאָר ביישפיעלען פון פאקטען וואָס האבען זיך ארויסגעצייגט ביי דער געלעגענהייט פון דער אָפי־ציעלער אונטערזוכונגס־קאָמיסיע פון שיקאגא:

די קאָמיסיע האט אויסגעהערט כמעט אלע די וואָס האבען א שייכות צו דער פראָסטיטוציע: פראָסטיטואירטע, ארבייטער מיידלעך און בעלי הבתים פון גרויסע פירמען וואו די ארבייטער מיידלעך זענען אנגעשטעלט. דער צוועק פון דער אונטערזוכונג איז געווען צו געפינען א לעגאלען גרונד כדי צו צווינגען די בעלי הבתים דורך א געזעץ, די פרויען צו צאָהלען נישט וועניגער ווי א ג ע־ווי סען מ י נ י מ א ל ע ן א ר ב ע י ט ס־ל ו י ה ן; די פאלגע פון אזא געזעץ, דענקען די רעפראָמאטאָרען, וועט זיין א פערמינ־דערונג פון דער צאָהל פראָסטיטואירטע.

א סך פראָסטיטואירטע האבען דער קאָמיסיע דערצעהלט אז זיי זענען ארבעגעפאלען בלויז דערפאר וויי׳ל אלס ארבייטערינען האט מען זיי אזוי וועניג געצאָהלט אז זיי האבען דערפון נישט געקאָנט לעבען. מאנכע פון די מילִיאָנערסקע בעלי הבתים וואָס זענען רייך געוואָרען פון ארבייטער מיידלעך האבען זיך געוואוג־דערט אז מען פערבינדט די פראָסטיטוציע מיט דעם נידריגען לויהן; מאנכע האבען צוגעגעבען אז זיי וואלטען לייכט געקאָנט פערגרע־סערען דעם לויהן נאָר „עס איז נישט פראקטיש".

איין מילִיאָנער האט געזאגט אז א מיידל קאָן לעבען מיט

אפילו יא געהאט א ווירקונג, איז דאָס נאָר א קליניגקייט אין פערגלייך צו דעם גרויסען שאָדען וואָס די געזעלשאפט ליידט פון דער פראָסטיטוציע.

* * *

וואָס ס'איז יא נויטיג צו טון, איז די פראָסטיטואירטע צו בעהאנדלען וואָס מילדער, וואָס מענשליכער, און ניט זיי צו פערפאָלגען, ווען זיי זענען קראנק, ווי עס געשעהט אין די מעהרסטע שפיטעלער. דורך אזעלכע פערפאָלגונגען פעריאָגט מען זיי פון ערטער וואו זיי וואלטען געקאָנט געהיילט ווערען און אזוי ווערען זיי א נאָך גרעסערע געפאָהר פאר דער געזעלשאפט. וועג מען דערמאָנט זיך אז מעהרערע בורשוויזע עקאָנאָמיסטען בעטראכטען די פראָסטיטוציע אלס א נויטיג איבל און אלס א זיכערהייטס מיטעל וואָס פערהיט כלומרשט אז די נעזעלשאפט זאָל ניט ווערען צו אימאָראל, וועלכע טעאָריע בעריט דאָך אז די פראָסטיטואירטע זענען א סאָציאלע נויטוועניגקייט, — האָט מען טאקע ווירקליך דאָס רעכט צו פאָדערן מעהר גערעכטיגקייט און מענשליכקייט צו זיי.

* * *

ווי וויכטיג עס איז מען זאָל די געשלעכטס קראנקע, פראָסטיטואירטע און אנדערע, גוט בעהאנדלען, קאָן מען זעהן פון דער פאָלגענדער נאָטיץ פון דער אמעריקאנער צייטשריפט „סאשעל הייזישין", מערץ 1915: „קאָפענהאגען, מיט א בעפעלקערונג פון 500,000, האָט 240 בעטען פאר וועגערישע קראנקהייטען אין די שפיטעלער: ניו יאָרק, מיט 5 מיליאָן, האָט נאָר 239. דאָס איז ווייל אין דעמאָרק שעמט מען זיך ניט אזוי מיט די קראנקהייטען און מען פערפאָלגט ניט אזוי די וועגערישע קראנקע, נאָר מען בעהאנדלט זיי בעסער. די פאָלגע דערפון איז אז אין קאָפענהאגען איז כמעט אין גאנצען פערשוואונדען דאָס דריטע שטאָדיום פון סיפילים". (זעה זייט 261).

* * *

נאָך איבער אן אנגעוועהנטאָגטער פראגע ווילט זיך זאגען עטליכע ווערטער אויבער איך שלים דאָס קאפיטעל איבער פראָסטיטוציע, — דאָס איז די פראגע פון דער ראָלע וואָס מאנכע אידען, דאָס

נאָר 230, אָדער 5%, וואָס זענען זיכער געווארען פראָסטיטואירטע פרייווילִיג.

* * *

אין עולם שטעלט מען זיך אפט די פראגע, פאר וואס פ ר א ־ ס ט י ט ו א י ר ט ע האָבען ניט קיין ק י נ ד ע ר. די אורזאך איז נישט, ווי מאנכע דענקען, ווייל זיי האָבען צו אפט און מיט פער־ שידענע מענער פערקעהר, נאָר ווייל זיי זענען קראנק, ווייל זייער געבערמוטער איז קראנק. א מאל טרעפט זיך עס, ווען זיי זענען געזונד, אז זיי זאלען טאקע האָבען קינדער.

* * *

אין אלע ציטען האָט מען געזוכט צו רעגולירען די פראָסטיטוציע און אין די לעצטע הונדערט יאָהר, זינט מען וויסט די טרויריגע זויכטיגקייט פון די געשלעכטס קראנקהייטען און די ראָלע וואס די פראָסטיטואירטע שפילט אין זייער פערשפרייטונג, האָבען די אוי־ טאריטעטען פון אלע לענדער געזוכט מיטלען און וועגען ווי אזוי, דורך דער ר ע ג ו ל י ר ו נ ג פון דער פראָסטיטוציע, צו פער־ קלענערען די צאָהל אנשטעקונגען. אין מאנכע לענדער וועלט די רעגולירונג מעהר אדער וועניגער שטרענג פראקטיצירט, אין אנ־ דערע גאָר נישט. די מיינונגען וועגען דער נויטוועגדיגקייט פון די שטרענגע מאסרעגלען זענען פערשידען.

די וואס זענען דערפאר טענה'ן אז דאס האלטען פון די פראָס־ טיטואירטע אונטער דער רעגירונגס קאָנטראָלע מאכט עס מעגליך זיי רעגעלמעסיג צו אונטערזוכען, צו ענטדעקען די וועניגרישע קראנקהייטען אין צייט און די קראנקע באלד צו אינטערנירען און אזוי פערהיטען די אנשטעקונג פון א סך מענער.

די געגנער בעהויפטען, אונטער אנדערעם, אז די רעגולירונג פערמעהרט פאָליציי קאָנטראָלע; אז די מעדיצינישע אונטערזוכונג ענטדעקט ניט תמיד די קראנקהייטען און אז זי איז ניט תמיד ערענסט גענוג; אז די מ ע נ ע ר, וועלכע פערשפרייטען אויך די געשלעכטס קראנקהייטען, ווערען געלאָזען פריי, וועלכעס איז אין דערוועלבער צייט א סמן פון א ד א פ ע ל ט ע ר מ א ר א ל, איינע פאר מענער און אן אנדערע פאר פרויען.

איין זאך איז זיכער: אז ווען די רעגולירונג וואלט

א מיידעלע פון 13 אָדער 14 יאָהר, צופעליג גוט און פריה ענטוויקעלט, מיט יונגע האַרטע בריסטלעך, מיט רונדע ליניען, מיט לאַנגע צעפּ, מיט א פּריש, רויט און ווייס, „בלוט־און־מילך" פּנים'ל, פול מיט אונבעשטימטע, נאָך האַלב איינגעשלאָפענע חלומות און ווינשען, געהט זיך אוועק אין דער פּריה אין שול אַריין. זי טראָגט איהר פּעקעל ביכלעך; איהרע פּיס זענען פּריי ביז צו די קני דורך איהר קורץ קלײדל; זי געהט, און איהרע חן'עודיגע ליפּען סקיצירען א שמייכל און רעדען מיט א חבר'טע איבער די טויזענד קלײנע אונשולדיגע דומהייטען פון שול־לעבען אָדער אפשר גאָר ערענסטערע זאכען איבער די סודות פון איהרע יאָהרען; זי געהט, און גיט א שפּרינג אונטער, פערגעסענדיג אז זי ווערט שוין פון איהר מאַמען פערראַכענט צוויישען די גרויסע... זי איז אין שולע, דאָס ווייסט איהר... אָבער, א וועה צו מיר, א בראָך צו מיר, ס'איז שוין שפּעט און דאָס קינד איז ניט אַהיים געקומען! איהר לאָזט אַלץ איבער און געהט און זוכט. אָבער אומזיסט. ווּאו איז זי? ווּאו איז זי? איהר קאָהרט איבער וועלטען, זי איז ניטאָ. ווי אין א תהום אַריין! איהר דערמאָנט זיך אז אין די לעצטע וואָכען פלעגט זי אין אָבענד אָפט צוועקגעהן און אויסבלייבען שפּעט; זי פלעגט זיך עפּעס אַנדערש אויפּפיהרען ווי געוועהנלעך; זי איז געוואָרן נערוועזער, אויפגערעגטער, צוטראָגענער ווי תמיד. איהר האָט זיך דעריבער מיט איהר אייניגע מאָל צוקריגט. אָבער וואָס איז פאָרגעקומען אין איהר נשמה, האָט איהר ניט געוואוסט.

פון דער שולע צון א בארדעל, דאָס איז איהר וועג. דער וועג איז געגאַנגען דורך וואַנדעל־בילדער־טעאַטערען, טאַנץ־האַלען, פרעהליכע רעסטוראַנטען, אויטאָמאָבילען, צוקערלעך, מתנות, פיינע שמייכלען און גוטע רעד פון א שען גע־קלײדעטען יונגען מאַנטשיק וואָס טריפט פשוט פון צוקער און האָניג. דאָס מיידעל, די אָרימע, דענקט נעביך אז דאָס איז ליעבע, אמת'ע ליעבע פון די ראָמאַנען, און פאַלגט דעם העלדען מיט די פאָמאָדירטע, גלאַנצענדיגע האָר, מיט די ווייסע, רייניע הענד, וועמעס בעריהרונג דערוועקט אין איהר קערפער עפּים א נייי מין פערגניגען און עפּענט א קוואל פון אומבעקאַנטע הימלישע געפיהלען. זי פיהלט דאָס בעדערפניש פאר אבענטייערס וואָס זאָל זי בעפּרייען

הייסט מענשען פון מיין אייגענעם פאָלק, שפּיעלען אין דער אויס־האלטונג פון דער פּראָסטיטוציע.

יעדעס מאָל וועט איך הער פון די גרויסע מעשים פון א טא־לאנטפולען אָדער געניאלען אידען, יעדעס מאָל וועט איך בין שטאָלץ אויף אונזער פאָלק און וועט מיין הארץ דערפרעהט זיך, מוז איך ביי דער געלעגענהייט דערשטיקען א וואונד, וואָס בלוט טיפּ אין הארצען און וואָס בעדעקט מיך מיט שמאָך און שאנדע, וויל איך דערמאָנען זיך אויף אָן די שמוציגע, נידריגע, פערברעכעריש, מיאוס'ע מיטגלידער פון מיין פאָלק. זיי בעהאלטען אָדער ענט־שולדיגען, קאָן איך נישט; פערקערהרט, איך וואָלט וועלען זיי ארויס־ציהען ביי די קאָלנערס און ביי די אויערען פון זייערע חושך'דיגע פערשטעקענישען, זיי ארויסברענגען צום בלענדענדיגען ליכט און ארויסשרייען מיין וויטאָג פאר אלע אידען, כדי אלע אין איינעם זאָלען מיר זיי פערניכטען דורך אונזער באָיקאָט און פּראָכטונג און אונטערדריקונג און כדי מיר זאָלען די שטינקענדיגע וואונד אויס־ברענען מיט א פייערדיג־רויט־הייס אייזען.

די ארגסטע אידען זענען די פ ר ו י ע ן־ה ע נ ד לע ר און — פאר וואָס זאָלען מיר דאָס פערלייקענען? — אידען בילדען א גרויסען, אפשר דעם גרעסטען טייל פון אלע די בעשעפענישען וואָס ארבייטען אין דער פינסטער און לעבען אויף דעם חשבון פון דעם עקספלויטירטען קערפער פון יונגע, אָפט אונצייטיגע, אונרייפע מיידלעך. מען האָט דאָס געקאָנט זעהן, קלאָר אילוסטרירט, צום הונדערטסטען מאָל, ביי א פערהער וואָס איז פאר א פאָר יאָהר אָנגעאָנגען אין ניו יאָרק. מען האָט געכאפט אייניגע פון די סוחרים פון ווייסער, מענשליכער, וויבליכער סחורה און דאָס וועניגע וואָס מען האָט געקאָנט פון זיי ארויסשלעפּען איז אונערהערט רעווא־לטירענד. נעהמט נאָר איינעם פון די אויסגעפונענע פאָקטען. אייי־נער פון די פערברעכער — א איד — האָט אין די לעצטע צעהן יאָהר פערפיהרט ניט מעהר און ניט וועניגער ווי 3000 (דריי טויי־זענד, הער זעצער!) שול־מיידלעך און זיי פערקויפט צו הייזלעך פון פּראָסטיטוציע, אלע, מיידלעך פון דער עלעמענטארער, דאָס הייסט פון דער קלענסטער שולע, דאָס הייסט קינדער!

קאָנט איהר זיך פאָרשטעלען וואָס דאָס בעדייט? אייער קינד,

קלערט פּאַר וואָס זיי פּערביטען איהר עפּים? האָבען זיי איהר געגעבען א ר א צ י א נ א ל ע ר צ י ה ו נ ג?
נו, וואָס פּאַר א רעכט האָבען זיי זיך צו בעקלאָגען?

געשלעכטס-קראַנקהייטען.

(זעה די בילדער סוף פון בוך)

עס זענען דאָ דריי געשלעכטס-קראַנקהייטען: דער טריפּער, דער ווייכער שאַנקער, די סיפילים. פון לאַנג פלעג מען זיי פּער-וועקסלען איינע מיט דער אַנדערער און שפּעטער, וועז מען האָט פּערשטאַנען אז זיי זענען דריי פּערשידענע קראַנקהייטען, האָט מען נאָך א שטיק צייט געדענקט אז זיי קאָנען איבערגעהן איינע אין דער אַנדערער, אז פון א טריפּער, למשל, קאָן וועדען סיפילים און אומגעקעהרט. עס איז דאָס פּערדיענסט פון דער פּראַנצויזישער מעדיצינישער שולע צו האָבען אויסגעפּלאַנטערט דיזע דריי קראַנקהייטען, צו האָבען געצייגט אז זיי זענען גרונד-פּערשידען איינע פון דער אַנדערער און צו האָבען געצייגט אז זיי קאָנען קיינ-מאָל נישט איבערגעהן איינע אין דער אַנדערער.

פון דעם גרויעי לעבען, פונקט ווי דאָס אינגעל ווילּ געהן זיך שלאָ־
גען מיט אינדיאַנער.

און אַזוי ווערט זי אַ פּראָסטיטואירטע, וועלכע קאָן קיין מאָל
מעהר ניט צוריק אַהיים נעהן, — זי האָט דאָך פערבראַנט אַלע ברי־
קען וואָס האָבען זי פערבונדען מיט איהר פריהעריגער געזעלשאַפט.
איהר קערפּער איז אַרײַנגעוואָרפען געוואָרען אין מויל פון מ י נ אָ־
ט ו ר, פון דעם העסליכען ריעז וואָס שלינגט איין קינדער, אין
מויל פון דער מענשליכער ציוויליזירטער געזעלשאַפט.

און וואו אַרבייט, וואו אָפּפּערירט יענער העלדער? אויף דער
נייוֹאָרקער „איסט סייד", זאָגט ער. דאָס הייסט, אין סאָמע אידי־
שער שטאָדט.

איהר וועט מיר זאָגען אַז אין דעם אַלעמען איז צום סוף שולּ־
דיג די קאָפּיטאַליסטישע אָרדנונג פון דער געזעלשאַפט. יאָ, איהר
האָט רעכט, אָבער וואָס מיך פערדריסט איז, אַז אידעלעך זאָלען
זיין די מעהרסטע און שענדליכסטע און נידערטרעכטיגסטע אינ־
סטרומענטען פון דער געזעלשאַפט.

און וואָס מיך אַרט נאָך, און וואָס קוועלט מיך, איז דאָס וואָס
די טאַטעס און מאַמעס זענען אַליין אויך שולדיג אין דעם פער־
לוירען־נעהן פון זייער מיידעל. וואָס האָבען זיי געטון כדי דאָס
צו פערהיטען, כדי זי צו רעטען? האָבען זיי זי פון די ערשטע
יאָהרען פון איהר לעבען שטופענווייז געלערענט וועגען געשלעכטס
לעבען, אַזוי אַז ווען זי איז 13 יאָהר אַלט זאָל זי שוין אַלעס וויסען,
אָפילו די פּאַסטעקעס וואָס ווארטען אויף איהר? זענען זיי געווען
איהרע אינטימע פרײַנד אין וועלכע זי זאָל האָבען צוטרויען? זענען
זיי געווען גוט צוען איהר, אַזוי אַז די היים זאָל איהר זיין אַנגענעהם?
האָבען זיי פערשטאַנען וויי אַזוי צו האָבען אַן אויג אויף איהר און
אין דערזעלבער צייט זי צו לאָזען פריי? האָבען זיי זי ניט אַזוי
פּערנאַכלעסיגט ווי ווען זי איז אַלט געווען דריי יאָהר און אַלע
פערד און וועגען פון דער גאַס האָבען זי יעדען טאָג שיער־שיער ניט
איבערגעפאָהרען, וועהרענד די מאַמע האָט געפלוישט מיט א שבנה?
האָבען זיי איהר דען ניט אין אַלע איהרע קינדער־יאָהרען פערבאָ־
טען וואָס זיי האָבען איהר געדאַרפט ערלויבען און ערלויבט וואָס זיי
האָבען איהר געדאַרפט פערביטען? האָבען זיי איהר דען תמיד ער־

בייגעהן — אריבער 75 פון זיי האבען געהאט א טריפער. איהר זעהט 100 פרויען פארבייגעהען, — 10 אדער 12 פון זיי האבען א טריפער אדער די פאלגען דערפון.

פון אלע פרויען וואס קומען זיך בעהאנדלען ביים דאקטאר און אין שפיטאל וועגען טריפער אדער וועגען די פאלגען פון דער קראנקהייט, זענען 70 פראצענט פערהייראטע, רעספעקטאבלע פרויען, וואס זענען אנגעשטעקט געווארען פון זייערע מענער.

איינע פון די פאלגען פון גאנארעע ביי פרויען און ביי מענער איז די סטערילי טעט, די אונפרוכטבארקיי ט, די אונמעגליכקייט צו האבען קינדער. פון הונדערט סטערילע הייראטען, פון הונדערט פאר פאלק וואס האבען נישט קיין קינדער, האבען 45 צו פערדאנקען זייער אונפרוכטבארקייט: — דער גאנארעע.

פון 81 פרויען מיט גאנארעע אדער מיט פאלגען דערפון, זענען — נאך אן אונטערזוכונג, — 49 געווען פאלשטענדיג סטערילע, ד. ה. זיי האבען גאר נישט געהאט קיין אייגעניג קינד, כאטש זיי האבען געוואלט האבען. די איבעריגע 32 האבען אלע אין איינעם געהאט 39 קינדער.

איינע פון די פאלגען פון טריפער זענען שווערע אויגען־ענטצינדונגען ביי נייגעבוירענע קינדער. אפט טרעפט זיך אז די קינדער זאלען פון דער קראנקהייט בלינד ווערען. נו, רעכענט מען אז 15%, אנדערע זאגען אז 20 ביז 30 פראצענט פון אלע בלינדע פון די פערייניגטע שטאטען האבען צו פערדאנקען זייער טרויעריגען צושטאנד — דער גאנארעע. וואס זייערע מאמעס האבען געהאט אין דער צייט פון דער ענטבינדונג און וואס די מאמעס האבען געקראגען פון זייערע מענער. און בעמערקט אז די צאהל בלינדע איז נישט קיין קלייניע: אין 1890 זענען געווען אין די פערייניגטע שטאטען 50,411 בלינדע, מענשען זענען בלינד דורך דיזער אורזאך.

נאך די לעצטע אונטערזוכונגען שיינט עס אז דיזע ציפערען זענען איבערטריבען; אבער דאך איז עס זיכער אז א גרויסע צאהל מענשען זענען בלינד דורך דיזער אורזאך.

די גאנארעע איז א קראנקהייט וואס גרייפט אן די געשלעכטס־

די גאַנאַרעע.

דאָס וואָרט ג א נ א ר ע ע קומט פון „גאַנ“, זאמען אין „רעין“ — רינען, ווייל ג א ל ע נ ו ס, אייגער פון די פאַטערס פון דער מעריצין, וואָס האָט דער קראַנקהייט געגעבען דעם נאָמען, האָט געדענקט אז די מאַטעריע וואָס פליסט ארוים, איז זאָמען. מען רופט די קראַנקהייט אויך ב ל ע נ נ א ר ר ה א ג י ע, פון „בלענא“-שלייס, וועלכעס בעצייכענט אויך ניט דאָס ריכטיגע בילד, אזוי ווי עס איז אונז בעקאַנט היינט-צו-טאָג.

דער ט ר י פ ע ר אַדער די גאַנאַרעע איז די אם מיסטען פערשפרייטע קראַנקהייט ביי מענער. איהר וויסט דאָך ווי שטאַרק מאָזלען איז פערשפרייט; נו, דער טריפער קומט נאָך מאָזלען אין דער צאָל פאַלען. פערהעלטנים מעסיג וועניג דערוואקסענע מענער פון די ציוויליזירטע לענדער האָבען נישט געליטען פון דער גאַנאַרעע. פון א ל ע קראַנקהייטען פון וועלכע די מענער ליידען, געשלעכטליכע און נישט געשלעכטליכע, מאכט דער טריפער אוים 75 פראַצענט. דאָס הייסט, כדי די זאָך פערשטענדליכער צו מאכען, אז מען נעהמט 1000 קראַנקע פון אַלערליי קראַנקהייטען, זענען צוויישען זיי 750 קראַנק פון טריפער.

ביי פרויען קומט די קראַנקהייט אזוי אָפט פאָר, אז, נאָך די אָפטימיסטישעסטע אָבשעצונגען, נאָך די גינסטיגסטע סטאַטיסטיקען, ליידען מעהר ווי 10 פראַצענט פרויען פון דער קראַנקהייט אַדער פון פאַלגען פון דער קראַנקהייט.

און דאָ מיין איך ניט די פראַסטיטואירטע; — ז י י האָבען דאָך אַלע די קראַנקהייט. איך מיין די געוועהנליכע פרויען, מעהרסטענס די פערהיראַטע, די פרויען וואָס מען האַלט פאָר אנשטענדיגע, פאָר עהרליכע. און זיי זענען טאַקע אנשטענדיגע, דען זיי האָבען זייערען טריפער געקראַנען פון זייערע אייגענע מענער!

אַזוי, שטעלט איהר זיך פאָר דאָס בילד? איהר בעטראַכט די מענשען דורכגעהן אויף דער גאַס. איהר זעהט 100 מענער פאָר-

צווישען די נאַרישע גלויבענס וואָס זענען שולדיג אין פיעלע אַנשטעקונגען, איז דער פאַלגענדער ניט אונוויכטיג:

א סך אונווויסענדע מענער דענקען אז, ווען זיי האָבען א נאַנארעע, און ווען, ביים פערקעהר מיט זייער פרוי, זאַרגען זיי אז דער זאמען זאָל ניט אריין, וועט די פרוי ניט אַנגעשטעקט ווערען מיט דער גאַנארעע. דאָס איז לעבערליך. דער אייטער וואָס קאָן פערורזאכען די אַנשטעקונג איז דאָך פאראן אין דער אורערטרא, און צוואר נאָך איידער דער זאמען קומט אָן פון די טיעפסטע דריזען.

דער טריפער איז איינע פון די האַרטנעקיגסטע קראַנקהייטען: ווען ער דרינגט אריין אין דער ש ל י מ ה ו י ט (דאָס הייטעל וואָס באַדעקט דעם אינערליכען טייל) פון די געשלעכטס־אָרגאַנען, איז עס זעהר שווער איהם אַרויסצוטרייבען. אפילו אין די גינס־טיגסטע פאַלען דויערט ער ד ר י י מ אַ נ א ט ע ן; מען מעג רעכענען ז ע ק ס מ אַ נ א ט ע ן אין די מעהרצאָהל פאַלען; ו ו ע נ י ג ע ר ו ו י צ ו ו י י מ אַ נ א ט ע ן א י ז א ז ל ט ע נ ה י י ט. מאַנכמאָל ווערט ער כ ר א נ י ש און דויערט יאָהרען־לאַנג. נאָר זעהר אָפט איז ער שוין פון לאַנג גע־היילט און די יונגע לייט קאָנען זיך דאָס נישט גלויבען און האַלטען זיך אין איין בעהאַנדלען; אין דעם זענען אויך שולדיג די פיעלע מ ע ד י צ י נ י ש ע ש ו ו י נ ד ל ע ר ס, וואָס לעבען פון דער אונווויסענהייט פון די יונגע מענער. איבריגענס איז אויך זעהר אָפט די בעהאַנדלונג פון די דאָקטוירים שולדיג אין דעם פערלענ־גערען פון דיזער קרייזק; דען געוויסע דאָקטוירים, ווען זיי קריגען אריין אין זייערע הענד אזא קראַנקען, זענען זיי ווי די שפינען, זיי לאָזען איהם נישט אַרוים ביז זיי זויגען איהם נישט אין גאַנצען אויס. און, ווען ער איז שוין מעהר נישט קראַנק, רעדען זיי איהם אין אז ער איז עס נאָך, און בעהאַנדלען איהם אזוי פיעל אז ער ווערט קראַנק פון דער בעהאַנדלונג.

און ווי פיעל מאָל רעדען זיי די מענער אין א גאַנארעע דאַרט וואו ס'איז אפילו קיין סמן דערפון ניטא!

אין אלגעמיין איז די קראַנקהייט א היילבארע; זי קאָן זיך אויסהיילען פאַלשטענדיג און נישט איבערלאָזען קיין שום שלעכטע פאַלגען נאָך זיך. אַדער עס קאָן זיך טרעפען, אז די קראַנקהייט

טיילן. אויך אנדערע טיילן פון׳ם מענשליכן קערפער קאָנען אָנגעשטעקט ווערן פון איהר, נאָר דאָס איז זעלטן.

מען געפינט די קראַנקהייט מעהרסטענס ביי יונגע לייט, אָבער זי מאַכט אויך אָפט א בעזוך ביי עלטערע מענער. פרויען האָבען זי נאַטירליך וועניגער. (עס פערשטעהט זיך אז מיר רעכענען דאָ נישט אריין די פּראָסטיטואירטע). אויך ק י נ ד ע ר פון יעדען אלטער האָבען, נישט זעלטען, צו ליידען פון דיזער שרעקליך אונ־אָנגענעהמער קריינק; זיי ווערען נעביך בעשמוצט און אָנגעשטעקט פון דערווּאקסענע מענשען, אָדער בעסער געזאָגט פון ווילדע נידרי־גע בעסטיעס ווּאס האָבען די געשטאַלט פון מענשען. מיר בעמער־קען פאָריבערגעהענדיג, אז די אָנשטעקונג פון קליינע קינדערלעך איז אָפט צו פערדאָנקען דעם אונגאָרמאלען לעבען אין די גרויסע פּראָ־לעטאריער־הייזער, ווּאו מען לּיגט, אין מאַנכע הייזער, כמעט איי־נער אויף דעם אַנדערען, געריכט איינגעפאַקט ווי די הערינגעס.

א סך מענער ווערען נישט אָנגעלערנט פון איין מאָל; זיי קריגען די קראַנקהייט צוויי, דריי אָדער מעהרערע מאָל. איברי־גענס לערנען די מענשען אין אלגעמיין וועניג פון זייערע ליידען, איבערהויפט אין געשלעכטסלעבען, ווּאו דאָס בעדערפניש צו הא־בען פערקעהר איז אזוי שטאַרק און ווערט נאָך הונדערט מאָל פער־שטאַרקט פון די אבנאָרמע, אומגעזונדע בעדינגונגען אין וועלכע מיר לעבען.

שולדיג אין דעם אָפטען ווידערהאָלען פון גאָנאָרעע ביי דעמ־זעלבען מאָן איז אויך די אונווייסענהייט פון די יונגע לייט, וועלכע האלטען די קראַנקהייט פאַר א לייכטע און לייכט־הויבארע. אין זייער געוועלשאפט ווערט מען איבערהויפט נאָר נישט בעטראַכט פאַר א מאָן, וויבאלד מען האָט נישט געהאט כאָטש איין מאָל א טרי־פער; און, עס פערשטעהט זיך, דער גראד וויכטיגקייט פון דעם מאָן און דער רעספעקט צון איהם, וואקסט מיט דער צאָהל גאָנא־רעען וואָס ער מאַכט דורך.

דיזע „עלטערע, ערפאַהרענערע" יונגע מענער לערנען די פּרישׁ־אויפגעוואקסענע, אז זיי „מוזען" געהן „צו פרויען", דאָס הייסט צו פּראָסטיטוטקעס, ווייל זאָנסט וועלען זיי קראַנק ווערען. און זיי געהען

סערער קוואַנטיטעט נאָך אויפרעגונגען. דיזער שליים איז נישט ווייס, זאָנדערן אָהן קיין שום פּאַרב, ווי וואַסער, ער ציהט זיך און איז קלעביג. עס פערשטעהט זיך, אז אין אזא פאל איז נישט נויטיג זיך צו בעהאַנדלען און טראָץ דעם זענען לייידער דאָ געוג דאָקטוירים וואָס מאכען זיך נישט וויסענדיג, וואָס בעטראַכטען דעם שליים אלס אן אויספלוס און בעהאַנדלען דעם אונווייסענדען קראַנקען א לענגערע צייט.

ביים ריכטיגען אויספלוס פון דער גאָנאָרעע, קומט מעהרסטענס דער אייטער נישט פון זעהר טיף, דען די טיעפערע גאָנאָרעע איז פערהעלטניסמעסיג זעלטען; אין די מעהרסטע פאלען שפיעלט זיך די קראַנקהייט אָב אין דעם פּאָרדערשטען טייל פון גליד, נאָהענט פון דער עפענונג.

אין דער מאטעריע געפינט מען, ביי אן אונטערזוכונג אונטער דעם פערגרעסערונגס־אפּאַראט, אונטער דעם מיקראָסקאָפּ, א זעהר גרויסע מענגע קיילעבדיגע מיקראָבען, וואָס מען רופט אָן גאָנקער, וועלכע לעבען און פערמעהרען זיך אין דער פליסיגקייט און וועלכע בילדען דאָס אנשטעקענדיגע מאטעריאל. זייער פערמעהרונג אויף און אין דער שלייימהויטען, מאכט די קראַנקהייט אזוי פּאַרליעבע צו די דאזיגע שליימהויטען, מאכט די קראַנקהייט אזוי שווער צו היילען. די גאָנאָקאָקען זענען די דירעקטע אורזאך פון דער גאָנאָרעע ביי יערען אויסצולען קראַנקען.

ארויס פון דעם קראַנקען קאָנאל, טרוקענערהייט, לעבען די גאָנאָקאָקען ניט מעהר ווי דריי מינוט; דאָס איז א גרויסע טובה פאר די מענשען, ווייל עס פערהינדערט זעהר פיעל די פערשפרייטונג פון דער קראַנקהייט אויף א ניט סעקסואלען אופן.

ארום דער עפענונג פון׳ם גליד צייגט זיך ארויטקיט, וועלכע קאָן זיך פערשפרייטען איבער א גרעסערער אויבערפלאָך פון׳ם אָרגאָן. זעהר אָפט ווערט אויך די גאָנצע הויט פון דעם גליד אדער א טייל דערפון געשוואָלען, נאָר זעלטען איז די שוועלונג דורך און דורך, אין דער גאָנצער דיקקייט פון דעם גליד. וועהן די ענטצינדונג איז שטאַרק, ווערען אויך געשוואָלען די דרייזען פון דער דיק; אין אלגעמיין איז אבער דיזע שוועלונג

אלס אזעלכע זאָל זיך אויסהיילען, אָבער זי זאָל צוריקקאָזען אונ־ אנגענעהמע קאָמפּליקאַציעס, דאָס הייסט נעבען־ קראנקהייטען. ביים מאן איז אויך זיכער א גרויסער טייל פון דיזע קאָמפּליקאַציעס צו פערדאנקען דער אי בער־בעהאנדלונג, דער בעהאנדלונג וועלכע זי איז שוין נישט מעהר נויטיג.

אורזאך. — ביים טריפער איז דאָ נאָר אין איינציגע אור־ זאך: די דירעקטע אנשטעקונג ביים געשלעכטליכען פערקעהר. מען הערט אפט צוויישען יונגע־לייט רעדען וועגען קראנק־ווערען „פון חלום" אדער פון פערקיהלונג(!). גלויבט נישט דיזע דומהייטען. א טריפער קומט נאָר פון אן אנדערען טריפער.

נאטירליך קאָנען מיר רעכענען אלס די הויפּט אורזאך: די פּראָסטיטוציע. פון איהר נעהמען זיך אלע וועגערישע אנשטעקונגען.

די אָקוטע גאָנאָרעע ביים מאן.—סימפּטאָמען.—אין אָנפאנג האָט דער קראנקער אן אונאנגענעהם געפיהל, א מין קיצלען אָדער בייסען אין גליד. מאנכמאל פיהלט ער א „היץ" און זאָגאר א שמערץ; דער שמערץ צייגט זיך מעהרסטענס וועהרענד אָדער נאָך דעם אורין־לאָזען. א סך מאָל ליידט מען גאָר נישט און מען דער־ גויסט זיך ערשט פון דער קראנקהייט, וועז מען זעהט דעם אויס־ פלום ארויסקומען. אין אלגעמיין דויערט עס, פון דער אנשטע־ קונגס־צייט ביז צו די ערשטע סימנס, דרייי ביז זיבען טעג. זעלטען דויערט עס וועניגער אָדער מעהר, יעדענפאלס נישט מעהר ווי צוויי וואכען.

דער אויספלום בעשטעהט פון א וויסען־גלבליכען, גערייכטען איטער, וועלכער רינט אם אָנפאנג אליין ארויס, און צייגט זיך שפעטער נאָר בייס אויסדריקען.

עס איז וויכטיג די יונגע לייט אויפמערקזאם צו מאכען אויף פאלגענדען טעות, וואם געשעהט זעהר אפט. זיי קומען ניט זעל־ טען צום דאקטאָר מיט דער קלאגע אז זיי האבען אן אויספלום פון אייטער (מאטעריע) און, ביי א גענויערער אונטערזוכונג, געפינט מען נישט אפילו דעם קלענסטען סמן פון טריפער; דען דאם וואם זיי האלטען פאר אייטער איז נאָר אויספאכער שלייס, וועלכער איז דאָ ביי יעדען געזונדען מאן, וועלכער צייגט זיך אבער אין א גרע־

נאָך גאָר נישט קיין מענער; און איצט זעהן זיי אַז די קראַנק־הייט איז נישט קיין שפּאַס, זיי לייגען דערפון מעהר ווי זיי האָבען זיך פּאַרגעשטעלט, זיי הויבען אָן צו ערפּאָהרען אַז עס איז א לאַנג־דויערענדיגע קראַנקהייט און אַז זי קאָן האָבען שפּעטער שלעכטע פּאָלגען. און אויסער דעם מוזען זיי זיך נאָך מיט זייער לייגען בעהאַלטען, און זיי קאָנען נישט האָבען נעבען זיך די טרויסטענדיגע האַנד און דעם לעבענדען בליק פון א מאַמען (אפילו וואו די מאַמע איז גאַנץ נאָהענט), ווי עס איז דער פאַל ביי אַנדערע קראַנקהייטען. און נישט וועניג טראָגט ביי צו זייער נידערגעשלאָגענהייט די נע־שעפּטס־מעסיגע אַרט ווי אַזוי די קראַנקהייט ווערט בעהאַנדעלט פון די מעדיצינישע שווינדלערס, אויב זיי פאַלען צו זיי אַריין.

מאַנכע קראַנקע זענען בלאַס, פערלירען דעם אַפּעטיט, פיה־לען זיך שוואַך און זעהן תמיד אוים פערזאָרגט. — נו, אויב מיין ראַט קאָן עפּעס העלפען, — מיין ראַט איז, אז מען זאָל זיך די גאַנ־צע זאַך נישט אזוי שטאַרק נעהמען צום הארצען. עס איז טאַקע א שווערע קראַנקהייט, זי דויערט טאַקע לאַנג, זי איז טאַקע שווער צו בעהאַנדלען, אָבער אין די מעהרסטע פאַלען, אויב מען היט זיך אָב, איז די קראַנקהייט היילבאַר. וואָס איך וואָלט יא געוואָלט, וואָלט זיין אז דיזער שרעקען פאַר דער גאַנאַרעע זאָל ערשט קומען נאָך דער היילונג, כדי די יונגע לייט (אַדער אויך די עלטערע לייט, וויל זיי האָבען זי אויך צימליך אפט), זאָלען מורא האָבען צו זור־כען די געלעגענהייט פאַר א צווייטער אַנשטעקונג.

פאַרטזעצענדיג מיט דער בעשרייבונג פון די סימפּטאָמען, וויל איך הערפאָהריבען דעם פּאַקט, אז דאָס ארגסטע ליידט דער קראַנ־קער אָפּט ערשט אין דער נ א כ ט. ביי טאָג פערגעסט מען מעהר אַדער וועניגער אָן זיך זעלבסט, זייענדיג בעשעפטיגט מיט אַנדערע מענשען און זאכען; אָבער ביי נאַכט, אין דער וואַרעמקייט און בעקוועמליכקייט פון׳ם בעט, מיט אן ארגאן וואָס איז שוין סיי־ווי סיי גערייצט פון דער קראַנקהייט, רופט דאָס שטייף־וועהרען, די ע ר ע ק צ י ע דערפון ארויס שרעקליכע שמערצען.

די קראַנקע דארפען זיך נישט שרעקען וועגן זיי זעהן א טרא־פען ב ל ו ט ארויסקומען נאָך דעם אורין־לאָזען; עס איז אמאָל א סימפּטאָם פון דער קראַנקהייט.

נישט קיין זאהר שטארקע און מעהרסטענס געהט זי פון זיך זעלבסט צוריק, ספעציעל ווען דער קראנקער קאָן לינגען אייניגע טעג אין בעט, — נאָר ארבייטער האָבען ליידער זאהר זעלטען די מעגליכקייט דאָס צו טון. ווען די שוועלונג פון יענע דריזען פערגרעסערט זיך, בילדעט זיך א מ כ ה, וועלכע איז אין גאנצען עהנליך צון א גע־ווהנליכער מכה און מוז אויך בעהאנדעלט ווערען אויף דעמזעלבען אופן. מען רופט די ענטצינדונג און שוועלונג אין דער דיך: א ב ס ע ס. — מיט דער צייט פערמעהרט זיך דער אויספלוס און ווערט גערינגער. דער שמערץ איז אפט אזוי שטארק, אז עס איז שווער צו לאָזען דאָס וואסער, דען די בעריהרונג פון דער קראנקער שליימהויט דורך דעם אורין גיט דעם קראנקען א געפיהל פון ב ר ע נ ן. דורך דער פערענגערונג פון דעם קאנאל, וואָס קומט פון זיין ענטצינדעטען צושטאנד, געהט אפט דער ש ט ר א ם פ ו ן ד ע ם א ו ר י ן ארויס אין אן אונגעוועהנליכער פארם, א י ן צ ו ו י י ע ן, פ ע ר ד ר ע ה ט, ע נ ג אדער ט ר א פ ע נ־ ו ו י י ז; אבער דיזער צושטאנד איז ביי דער אקוטער גאנארעע נאָר פאריבערגעהענדיג.

דאָס גהען איז אונבעקווועם און אפטמאל, ווען די קראנקהייט איז שטארק ענטוויקעלט, דערקענט מען א גאנארעע־קראנקען דורך זיין ג א נ ג. דאָס קומט מעהרסטענס דורך א שמערץ אין און ארום די ט ע ס ט י ק ל ע ן און דורך א געפיהל פון אונבעקווועמ־ליכקייט אונטען אין רוקען.

עס פערשטעהט זיך אז אלע אויבען בעשריבענע ליידען מוזען האָבען א שלעכטע פאלגע אויף דעם גאנצען קערפר, ווי אויך אויף דעם גייסט פון דעם קראנקען. די יעניגע וואָס האָבען שוין ער־פאהרונג אין דער קראנקהייט, מאכען זיך מעהרסטענס נישט פיעל זארגען פון דער אקוטער, פרישער בארם פון טריפער. אבער די וואָס זענען נאָך נישט געוואָהנט מיט דער קראנקהייט, ווערען טרויעריג און נידער־געשלאָגען; זייער נשמה־צושטאנד איז לייכט צו פערשטעהן, ווען מען דערמאָנט זיך אז זיי האָבען פריהער תמיד געהערט דאָס די קראנקהייט איז א לייכטע, נאָר א שפיעלכעל, און אז זייערע ערפאהרענערע חברים פלעגען זיי אויסלאכען וואָס זיי האָבען נאָך נישט געהאט „אפילו איין" טריפער, און אז זיי זענען

נוי אלע רעגלען וואָס מען גיט איהם אָן; און דאָס טוט ער אָפט נישט.

פערהיטונג.—פערהיטען די קראנקהייט מיט זיכערהייט קאָן מען נאָר, וועז מען האָט קיין פערקעהר מיט פראָסטיטואירטע אָדער האלב-פראָסטיטואירטע.

אין די לעצטע יאָהרען האָט די ארמעע און די מאַרינע (נייוויי) פון די פעריניגטע שטאַטען צוויישען די סאָלדאַטען איינגעפיהרט באָלגענדעס מיטעל זיך צו פערהיטען פון גאַנאַרעע: אן איינשפריצונג פון א לעזונג פון 5 פראָצענט ארגיראָל אין וואסער. דיזע לעזונג קאָן יעדער לאָזען מאכען ביים דראָגיסט און זי איינמאָל איינשפריצען זאָפארט נאָך דעם פערקעהר, צוערשט לאָזענדיג דעם אורין. — אויב מען קאָן זיך אויף דעם פערלאָזען, וויים איך נישט; עס איז נאָך צו פריה צו אורטייל־ען וועגען דעם ערפאָלג פון דעם מיטעל. איך בין אויך נישט זיכער אויב דאָס קאָן נישט אמאָל גאָר שאדען, צורייצענדיג א געזונדען קאָנאָל. (איך דערמאָן דאָס מיטעל בלויז צוליעב פאָלשטענדיגקייט.)

זעה זייט 263.

מאָנכע געברויכען מיט ערפאָלג דעם קאָנדאָם, אָדער גומי־פראָטעקטאָר. ער קאָן אָבער מאָנכעם מאָל פערראָטען, וויל עס קאָן זיך צוריסען אין דעם קריטישען מאָמענט.

בעהאַנדלונג. — וואָס אנבעלאַנגט די בעהאנדלונג פון דער אקוטער גאָנאָרעע, קאָן איך דאָ ניט פיעל רעדען דערפון; עס איז מיין מיינונג אז פאָר דעם אלגעמיינעם עולם איז עס ניצלי־כער צו וויסען ווי אזוי צו פערהיטען קראנקהייטען, ווי זיי צו קאָנען בעהאנדלען. דיזער פרינציפ האָט מיך אויך געפיהרט ביים קאָפיטעל איבער סיפילים און די אנדערע דערמאָנטע קראנקהייטען. מעהר ווי די וויכטיגסטע ראציאָנאָלע עצות וועל איך ניט דערמאָנען.

אָבער איך קאָן זיך ניט צוריקהאלטען פון דער ערקלערונג אז די מעדיצינישע פראָפעסיע האָט אין דער בעהאנדלונג פון דער

דער אויספלוס פון אייטער איז מעהרסטענס גרעסער א י ן ד ע ר פ ר י ה, ווייל ערשטענס זאמלט זיך דער אייטער אָן אין דער נאכט, נישט ווערענדיג אַוועקגעוואַשען פון דעם אורין, און צווייטענס ווייל דאָס גליר איז מעהר אויפגעריצט אין דער נאכט.

אין אַלגעמיין ווערט די קראַנקהייט לייכטער גענען דער דרי־טער וואָך, בעזונדערס אויב מען קאָן זיך אַבהיטען אין עסען, טרינ־קען און האָבען וואָס מעהר רוה, ווי מיר וועלען זעהן ביי דער בע־האַנדלונג. דער קראַנקער האָט נישט מעהר קיין שמערץ ביים וואַ־סער־לאָזען, ער הויבט אָן צו האָבען רוהיגע נעכט, ער הויבט זיך אָן צו פיהלען אין גאַנצען בעסער. דער אויספלוס ווערט אַביסעל שיטערער און קומט זעלטענער. שפעטער פערשווינדט דער אייטער אין גאַנצען ביי טאָג און מען קאָן איהם נאָר זעהן אין דער פריה, ביים אויפשטעהן. מיט דער צייט פערשווינדט ער אין גאַנצען, וואָס בעדייט נאָך נישט אז די קראַנק־היט איז אויסגעהיילט. מען קאָן בעטראַכטען דעם פאַל פאר א גינסטיגען, אויב דער אויספלוס הערט אין גאַנצען אויף נאָך פיער ביז זעקס וואָכען פון דעם אָנפאַנג פון דער קראַנקהייט; זעהר אָפט דויערט ער מעהר, מאַנכ־מאָל אפילו דרייי מאָנאַטען אָדער לענגער.

נאָר נישט אַלע פאַלען צייגען די אויבען־בעשריבענע סימפטאָ־מען; זעהר אָפט איז די קראַנקהייט גאַנץ מילד און דער קראַנ־קער ליידט, מיט אויסנאהם פון אויספלוס, גאָר נישט אָדער כמעט גאָר נישט.

איך איבערטרייב נישט ווען איך בעהויפט, אז מעהרסטענס, ווען א גאַנארעע דויערט לאַנג, כאָטש זי איז אונטער בעהאַנדלונג, איז די שולד פון דער פערלענגערונג, דעם דאָקטאָר'ס, ווען ער איז א שווינדלער אָדער ווען ער ווייסט ניט ווי אַזוי די קראַנקהייט צו בעהאַנדלען. צו ער פערלענגערט די בעהאַנדלונג אבזיכטליך, צו דורך אונווייסענהייט, דער פאַציענט ליידט דערפון. עס איז אָבער זעהר אָפט דעם קראַנקען'ס שולד אליין, ווייל אפילו אונטער דער עהרליכסטער בעהאַנדלונג, איז ער שווער אָדער אונמענליך אויס־נעהיילט צו ווערען, א ו י ב ע ר ה י ט נ י ט א ב נ ע־

עסען. אין אלגעמיין איז עס בעסער צו עסען וועניג. לעבליכע וואגעס וואָס עפּטער.

סיי ווי אזוי די בעהאנדלונג זאל ניט זיין, מוז מען זיך לאָזען פון צייט צו צייט אונטערזוכען, כדי אויסצוגעפינען ווי וויים מען האלט שוין מיט דער קראנקהייט און כדי צו בעשטימען ווען מען איז אויסגעהיילט. מען דארף נישט פערגעסען אז, ווען דער אויספלום הערט אויף, איז די קראנקהייט נאָך נישט געהיילט. דאָס איז וויכטיג צו ווייסען אי פאר זיך, אי פאר זיין פרוי אָדער קינד־טיגער פרוי, דען עס דארף נישט זיין ערלויבט אונטער קיין אומשטענדען צו הייראטען, איידער מען איז זיכער פאלשטענדיג אויסגעהיילט. — מען דארף אבהיטען די אויבען בעשריבענע רעגלען, ביז מען איז זיכער אז מען איז געהיילט.

איך וויים אז עס זענען זעלטען די וואָס שטעלען זיך צופרידען מיט אן איינפאכער בעהאנדלונג, ביי וועלכער „מען טוט גאָר נישט", וויל זיי ווילען מען זאל תמיד עפּעס טון, אזוי ווי עס זענען זעלטען די דאָקטוירים וואָס בעגניגען זיך מיט עצות געבען און וואָס וועניגער צו „טון".

עס זענען דאָ פאלען ביי וועלכע אפילו דער ראדיקאלסטער דאָקטאָר וועט מוזען געבען אייניגע שפּריצונגען מיט איינפאך סטעריליזירט (געקאָכט) וואסער אָדער מיט א מילד רייניגונגס־מיטעל אָדער מיט אנדערע מעדיקאמענטען. (פיג. 40, 41.)

יעדענפאלס איז עס נויטיג זיך צו שטעלען אונטער דער בעהאנדלונג און אויפזיכט פון א גוטען דאָקטאָר.

היט זיך פאר די וואונדערס וואָס מאכע דאָקטוירים וואָגען צו! די צו שטארקע שטאָפען וואָס ווערען איינגעשפּריצט כדי שנעל צו אונטערבערעכען דעם אויספלום, זענען שעדליך. איך וויים נישט אויב א שלאכט אין א מלחמה האָט וועניגער־איז געמאכט מעהר קריפּעלס ווי די שווינדעל דאָקטוירים אין איין יאָהר, אין א גרויסער שטאָדט, ביט דער בעהאנדלונג פון גאַנאַרעע!

א פאָר בעמערקונגען. — מאכע פערוועקסלען די גאַנאַרעע מיט סיפילים און דענקען אז גאַנאַרעע איז הערעדיטער,

גאַנאַרעע אין די לעצטע יאָהרען קיין גרויסען פּאַרטשריט ניט געמאַכט; דען עס איז ביז איצט ניטאָ קיין שום מעדיצינישׂ מיטעל וואָס זאָל די קראַנקהייט אויסהיילען. און איך אייל זיך צו בעטאָנען, אז דאָס הייסט נישט אז די קראַנקהייט איז אונהיילבאר; ניין, — זי איז היילבאר. איך דענק (און איך בין נישט דער אינציגער וואָס איז געקומען צו דעם געדאַנק דורך זיין ערפאַהרונג), אז אין א סך פאַלען, אין איינפאַכע, ניט קאָמפּליצירטע פאַלען, וועו מען לאָזט דאָס גליד צוריק וועהרענד דער קראַנקהייט און מען היט זיך אָב אין אַנדערע בעציהונגען, דאָס הייסט וועגען עסען און טרינקען און רוה, וואָלט די גאַנאַרעע אין אַלגעמיין נישט געדויערט לענגער ווי אונטער דער בהאַנדלונג פון דעם בעסטען און עהרלִיכסטען ספּעציאַליסט, מיט די בעסטע מעדיקאַמענטען וואָס מיר פערמאָגען. און איך שרייב דאָס מיט דעם פולען בעווּאוסטזיין, אז דאָס איז אַן אפיקורסות פון שטאַנדפונקט פון דער היינטיגער מעדיצין און איך וויים וויפיעל פינאַנציעלען שאַדען די ווערטער קאָנען ברענגען מיר און אַנדערע דאָקטוירים און וויפיעל מען וועט מיך אַנשעלטען דערפאַר. איך שרייב דאָס, ווייל איך דענק אזוי. אין א פאַר דיספּענסערים האָט מען שוין איינגעפיהרט אז מען גיט מעהרערע קראַנקע גאַר קיין מעדיצין, נישט צו שפּריצען און נישט איינצונעהמען, מען לערנט זיי נאָר וואָס צו עסען.

וועו די קראַנקהייט איז שטאַרק, ווי עס איז פריהער בעשריבען געוואָרען, וועו מען האָט גרויסע שמערצען און אזוי ווייטער, וועלכעם האַלט נישט אָן מעהר ווי עטליכע טעג, זאָל מען ליגען רוהיג אין בעט. די גאַנצע צייט וויפיעל עס איז דאָ אויספלום זאָל מען זעהר וועניג ארומגעהן, מען זאָל אין דער פרייער צייט ליגען אָדער זיצען. מען זאָל אויסמיידען געשלעכטליכע אויפרעגונג. עס איז נישט ערלויבט צו עסען קיין שום געפּעפערטע, ש א ר פ ע, האַרבע שפּייז, ווי אויך קיין ג ע ז ו י ע ר ט ע עסענס. מען דאַרף בעזונדערס אויפּפאַסען אויף דעם שטולגאַנג, און, וועו נויטיג, זיך מאַכען קליסטירען. א ל ק א ה ל י ש ע ג ע ט ר א נ ק ע ן אין יעדער פאָרם (ביער, ווויין, שנאַפּס) און מעדיצינס איינצונעהמען וענען שטרענג פערבאָטען. ו ו א ס ע ר דאַרף מען טרינקען וואָס מעהר. פ ר ו כ ט ע ן זענען גוט צום

חדשים אַדער יאָהרען. די קראַנקהייט קאָן זיין אין דעם פּערזשטען חלק פון׳ם קאָנאַל, פון דער אורזאַך. אין לעצטען פאַל זהט מען אָפט קיין מאַטעריע. מען קאָן אונטערשיידען וואו די קראַנקהייט נעפינט זיך דורך דער מעטאָדע פון די צוויי גלעזער. מען לאָזט דעם אורין צוערשט אין איין גלאָז און דאַן אין אַן אַנדער גלאָז; אויב די קראַנקהייט איז נאָר פאַרעמט, וועט דער ערשטער אורין זיין טריב און דער צווייטער קלאָר; אויב די קראַנקהייט איז נאָר ריקווערטס איז דער צווייטער אורין טריב און דער ערשטער קלאָר. כדי אויסצוגעפינען אויב די קראַנקהייט איז איבערהויפּט א גאַנאַרעע, מוז מען בעטראַכטען דעם אורין; מעהרערע מאָל געניגט עס איהם צו בעטראַכטען מיט דעם אויג; וועז נויטיג, די פערדים וואָם נעפינען זיך אין איהם, און די מאַטעריע אַדער טאַקע דעם אורין, אונטערזוכען מיט דעם מיקראָסקאָפּ; אַדער דעם קאָנאַל מיט אינסטרומענטען.

אַנדערע סימפּטאָמען פון כראָנישער גאַנאַרעע, וואָם קאָנען זיין, אָבער מוזען ניט זיין, זענען די פאָלגענדע: אורינירען צו אָפט, אן אונאַנגענעהם געפיהל ביים אַנפאַנג אַדער ביים ענד פון אורינירען, א זעהר לייכטען שמערץ פון צייט צו צייט אין קאָנאַל אַדער אין די נעגענדען ארום די געשלעכטס־ארגאַנען. דיזע סימפּטאָמען קאָנען אָבער אויך קומען פון אַנדערע קראַנקהייטען אַדער אָהן קיין שום קראַנקהייט, ביי מענער וואָם רעגען זיך צופיעל אויף געשלעכטליך. און איבערהויפּט איז עס וויכטיג צו בעטאַכטען אז ס׳איז זעהר לייכט זיך אירגעצורעדען אַ קרייגק דורך מאַנכע אייגעבילדעטע געפיהלען אין און ארום די סעקסואַלע ארגאַנען אַדער די ווירקליכע געפיהלען צו איבערטרייבען.

די וואָם קאָנען ניט דענקען ראַציאָנאַל, די וואָם קוקען צופיעל אויף זיך, די וואָם האַלטען שטענדיג אין איין ציטערען פאַר זיך און גלויבען, אז זיי ליידען אין אלץ וואָם זיי לעזען און הערען, די „כראָנישע זאָרגערס", האַלטען זיך קיין מאָל פאַר גזונד אַדער געהיילט און ווערען א לייכטער קרבן פאַר די שווינדלער דאָקטוירים.

דאָס הייסט אז זי ירש׳עט זיך. דאָס איז נישט ריכטיג. די גאַנצע ארבעט איז א לאַקאַלע קראַנקהייט און נישט קיין אַלגעמיינע, ווי די סיפילים, און געהט קיין מאָל נישט איבער צו די קינדער אין דעם זין פון א ירושה.

די קראַנקע וואָס ליידען פון גאַנארעע דארפען זיך האַלטען רייַן, זיך גוט וואַשען די הענד נאָך דעם בעריהרען פון די גע־שלעכטס־טיילען; זיי זאָלען שלאָפען אַליין אין א בעט, אָדער ווען זיי זענען געצוואונגען צו טיילען דאָס בעט מיט אַנדערע, זאָלען זיי זאָרגען אז זייער גליד זאָל זיין גוט אַרומגעוויקעלט און זאָל נישט קומען אין בעריהרונג מיט דער ווערט וואָס ריהרט אָן זייער בעט־שותף.

מען גיט אָפט די קראַנקע די עצה צו טרינקען עטליכע גלעזער ב י ע ר וועו דער אויספלום האָט זיך אויפגעהערט, כדי צו זהען אויב די קראַנקהייט איז שוין געהיילט. דאָס איז א גרויסער פעה־לער. די קראַנקהייט קאָן שוין דענסטמאָל זיין אויף דעם וועג פון היילונג, און מיט דעם ביער ווערט זי ווידער שטארק אויפגערייצט און די היילונג ווערט פאַר א לאַנגער צייט פערשפעטיגט.

עס זענען אויך פאַראַן אַקוטע און כראָנישע ענטצינדונ־גען אין קאַנאַל וואָס זהען אוים ווי א גאַנארעע, אָבער זיי זענען עס ניט, ווייל ביי דער מיקראָסקאָפישער אונטערזוכונג פון דעם אייטער געפינט מען ק י י ן מ א ל ניט קיין גאַנא־קאָקען. די בעהאַנדלונג איז אָבער געוויי דיזעלבע ווי ביי גאַנארעע.

די כראָנישע גאַנארעע ביים מאַן.

אויב די א ק ו ט ע, דאָס הייסט פרישע, גאַנארעע האָט זיך ניט געהיילט אָדער איז ניט געהיילט געווארען, זעהט מען פאַר א לענגערער צייט א ט ר א פ ע ן גרינ־ליך־ וווייסער מ א ט ע ר י ע אָדער א י י ט ע ר ארויס־קומען אין דער פריה, ביים אויפשטעהן; דער טהאָפען קאָן אויך ארויסקומען אין אַנדערע צייטען, אָבער מעהרסטענס איז ער פאַראַן אין דער פריה, נאָכדעם ווי מען האָט איינגעהאַלטען דעם אורין די גאַנצע נאַכט. דיזער אויספלום קאָן אַנהאַלטען מעהרערע

שפייזען, זענף (מאַסטאַרד), רעטיך, עסיג, צי־בעלע און אַנדערע עהנליכע זאכען זענען אבסאָלוט פערבאָטען. אלע סאָרטען פליש און פיש, און זופען פון זיי, איז בעסער אויסצומיידען. מען דאַרף וואָס מעהר רוה, וואָס וועניגער געהן. יעדען טאָג א לעבליכע וואַנע. עסען פרוכט איז גוט; אויך טרינקען א סך וואסער. פערמיידען סעקסואַלען פערקעהר און די געזעלשאפט פון פרויען; פערמיידען אלעס וואָס קאָן אויפרעגען געשלעכטליך. וואָס אנבעטרעפט די לאקאלע בעהאנדלונג מיט אינסטרומענטען אדער מיט אייגנשפריצונגען פון לעזונגען מיט מעריקאמענטען, איז דאָס אפט נוציג אבער ניט אין יעדען פאל. מעריקאמענטען אייגנצונעהמען זענען קיין מאל ניט נוציג; מען קאָן זיך אין גאנצען אהן זיי בעגעהן.

דיזע רעגלען זענען גוט אבצוהיטען אי ביי דער אקוטער, אי ביי דער כראָניש ער גאַנאַרעע.

(אין נירגענדס קאָן אן ארבייטער, וואָס האָט ניט קיין גלעלר, אויסגעפינען אויב ער האָט א געשלעכטס־קראַנקהייט, גאַנץ אומזיסט, ביי דעם סאַניטאַרען ביורא פון דער שטאָדט, ביים בארד אף העלטה. דאָסזעלבע אויך אין אנדערע אמעריקאַנער שטעדט.)

נאָך אמאל, — חתונה האבען איידער מען איז זיכער אז מען איז אויסגעהיילט, איז א נידערטרעכטיג פערברעכען. אונטער קיין שום אומשטענדען זאל מען דאָס ניט טון! איהר וועט אפשר הערען דערצעהלען אז מענער מיט א זיכערער כראָניש גאַנאַרעע לעבען מיט זייערע פרויען יאָהרען־לאַנג און שטענקען זיי ניט אָן; דאָס איז אמת, כאָטש מען ווייסט ניט אימער אויב די פרוי וועט ניט שפעטער קראַנק ווערען; ס'איז אמת אז א סך פאלען פון אלטער גאַנאַרעע זענען ניט אנשטעקענד, אבער אפטמאל ווערען אזעלכע פאלען פלעצליך אנשטעקענד. מען קאָן ניט וויסען!

גאַנאַרעע אין רעקטום. — דאָס איז א צושטאנד וואָס קאָן כמעט נאָר פאַרקומען ביי מענשען מיט וועלכע מען האָט געשלעכטליכען פערקעהר אין רעקטום, ביי פרויען און אינגלעך, זעלטענער

מאנכע יונגע לייט וואָס האָבען ניט קיין בעגריף פון דעם אונטערשיד צווישען נאָרמאַלען און ניט נאָרמאַלען אורין, קוקען אויף זייער אורין און האַלטען איהם פאָר קראַנק, כאָטש דאָס וואָס זיי זעהן דערין איז ווי עס דאַרף צו זיין.

אויב עס איז פעסטגעשטעלט אז מען לייגט פון א כראַנישער גאָנאָרעע, אפילו וואָס ס׳איז ניטא קיין שום אויספלום פון מאטעריע, ווי עס טרעפט זיך אפט, — זאָל מען ניט הייראטען אזוי לאנג ווי זי איז ניט געהיילט, וויל מען קאָן קראַנק מאכען די פרוי.

וואָס אנבעלאנגט די בעהאנדלונג פון דער כראַנישער גאָנאָרעע איז זי פערשידען נאָך דעם פאל. מען דארף זיך ניט פערלאָזען אויף חברים וואָס זאָגען אז „זיי האָבען ערפאהרונג"; אויך ניט אויף אן אפאטעקער וואָס וויל פערקויפען זיין סחורה און איז אונווייסענד וועגען דער קראַנקהייט, אויך ניט אויף דאָקטוירים וואָס מאכען זיך רעקלאמע אדער וואָס זאָגען צו נישים. צו קיין אמת׳ע, גוטע, ספעציאַליסטען קאָנען די ארבייטער ניט אפט געהן, וויל עס קאָסט צו טייער זיך ביי זיי צו בעהאנדלען; אויב זיי קאָנען, זאָלען זיי דאָס טון. פערגעסט ניט אז קיין אמת׳ער ספעציאַליסט אנאָנסירט זיך קיין מאל ניט אין קיין צייטונג. געוועהנליכע, בעשיידענע, אלגעמיינע פראַקטיקער וואָס נעהמען זיך אונטער אייך צו בעהאנדלען, אבער וואָס זאָגען אייך גאָר ניט צו, זענען פאָרצויהען, אויב מען קאָן ניט געהן צון א ספעציאַליסט. איך בין איבערצייגט אז זעהר אפט דויערט די קראַנקהייט לאנג דורך צופיעל בעהאנדלונג, מאנכמאל דורך דעם וואָס דער דאָקטאָר וויל נעהמען מעהר געלד פון דעם פאציענטען, מאנכמאל מיט דער בעסטער אבזיכט, אפילו אהן געלד, דענקענדיג אז וואָס מעהר מען וועט בעהאנדלען, דאָס בעסער וועט עס זיין. די גאָנאָרעע איז אזא קראַנקהייט וואָס קאָן זיך אפט זעהר לייכט היילען, אבער אפט בלייבט זי איינגעוואָרצעלט, וואָס מען זאָל ניט טון, ווי עהרליך, ווי וועניג אדער ווי פיעל מען זאָל ניט דעם פאציענטען בעהאנדלען. די הויפטזאך איז די אויפפיהרונג פון דעם קראַנקען. אלקאהאלישע געטראנקען (ווין, ביער, בראַנפען), פעפער, שארפע, הארבע, געפעפערטע שפייזען, געווירצטע

איז די ענטצינדונג פון איינעם אָדער ביידע טעסטיקלען און פון דעם עפּידידימיס אין אייז זייט אָדער אין ביידע זייטען. די קראַנקהייטען ווערען אָנגערופען אָרכיטיס און עפּידידימיטיס. זיי קומען מעהרסטענס פאָר אָנפאַנג פון דער אָקטער גאַנארעע. אורזאכען: ערשטענס טאקע די גאַנארעע אליין, וועז זי איז זעהר שטאַרק, זעהר העפטיג; אָבער אָפט אויך צו שטאַרקע, רייצענדיגע אייגנשפּריצונגען צו פּריה, די מעדיקאַמענטען וואָס מען נעהמט איין, געשלעכטליכע אויפרעגונג, צופיעל גענהן, שוואַר אַרבייטען אין דער צייט פון'ס אָקוטען אָנגריף פון גאַנארעע, צופיעל בעהאַנדלונג מיט אינסטרומענטען. סימפּטאָמען: גרויסער וועהטאָג אין דעם טעקסטיקל, שטאַרקע שוועלונג און רויטונג פון דיזען אָרגאַן און פון נעבען־האָדען, פיבער מיט אָלע זיינע פאָלגען, שווערקייט צו גענהן; מאַנכמאָל בילדעט זיך אן אבסצעס אין טעסטיקל. בעהאַנדלונג: פּאָלשטענדיגע רוה אין בעט, פאַסטען, וואַסער טרינקען; שפּעטער, די דיעטע ווי ביי גאַנארעע; דאָס קראַנקע אָרגאַן זאָל זיין אויפגעהאַנגען אין א מין בייטעל (סוספענסאָריום) ביים גענהן. ביים ליגען אין בעט זאָל עס רוהען אויף א האַנד־טוך וואָס מען אָטערקט אוים איבער די פים און וואָס מען בעפעסטיגט ריקווערטס אָדער אין די זייטען מיט זיכערהייטס־נאדלען; קאָמפּרעסען; קייע יוינשפּריצונגען. מאַנכמאָל, אָבער זעהר זעלטען, איז אן אָפּעראַציע נויטיג.

5) יוטצינדונגען און אבסצעסען וואָס בילדען זיך אלס פאָלגע פון גאַנארעע אויף דעם פענים, אין דער פּאַרהויט, אין דער דיך, ווערען בעהאַנדעלט נאָך דעם פאָל און נאָך אלגעמיינע כירורגישע רעגלען. שפּיציגע פערהאַרטונגען, קאַנדילאָמען.

6) דאָסזעלבע איז אויך דער פאָל ביי דער שרעקליכער ענטצינדונג פון די אויגען וואָס מען קריגט אמאָל דורך בעריהרען די אויגען מיט די הענד, ווען זיי זענען בעשמוצט מיט אייטער פון'ם גליה. דיזע אויגען־ענטצינדונגען ציען גען אז מען דאַרף זיך האַלטען אין אלגעמיין רייז און בעזונדערס די הענד, ווען מען האָט א גאַנארעע.

ביי עלטערע מענער. (זעה דאָס קאַפּיטעל איבער „האָמאָסעקסואַליזם" און „פּעדעראַסטיע"). די בעהאַנדלונג בעשטעהט אין רוה, ריכטיגע דיעטע, זיץ־בעדער, איינשפּריצונגען.

קאָמפּליקאַציעס פון גאָנאָרעע.

1) ענטצינדונג פון דער פּ ר א ס ט א ט א, אקוט אָדער כראָניש. ס י מ פּ ט א מ ע ן: געפיהל פון שווערקייט און דרוק טיף אין בעקען אָדער אין רעקטום; מאַנכמאָל שמערץ ביי דער ערעקציע (שטייף ווערען פון פּענים), בלוטיגע פּאָלוציעס, שוואַרקייט בייס אורינירען; זעלטען ענטוויקעלט זיך אַן אבסצעס אין דער פּראָסטאַטא. — ב ע ה א נ ד ל ו נ ג: בעט־רוה, קאַלטע אומשלאָגען ריקווערטס פון די טעמפּעראַטורען; א סך וואַסער טרינקען, פּאַסטען אָדער בלויז מילך, וואַרעמע אָדער קאַלטע זיץ־בעדער, ביי א זיכערען אבסצעס מאַנכמאָל הייסע קאַטאַפּלאַסמען; וואַרעמע קליסטירען, קיינע אורעטהראַלע אייגשפּריצונגען; אין פאַל פון אבסצעס קאָן עס אמאָל נוטיג זיין צו אָפּערירען. דאָס איז אַלעס ביי אקוטער פּראָסטאַטיטיס; ביי כראָנישער פּראָסטאַטיטיס איז די בעהאַנדלונג עהנליך צו דער פון דער כראָנישער גאָנאָרעע; מ א ס א ז ש פון דער פּראָסטאַטא, מיט דעם פינגער דורך דעם רעקטום, קאָן אמאָל נוטיג זיין אָבער זעלטען; נאָר איצט ווערט דאָס צו אָפט געברויכט און זעהר פיעלע אומזיסטע און שוואַרפּערהאַרוועטע גלעדער ווערען אוועקגענעבען פאַר אונניצליכע, מאַנאַטען־לאַנג דויערענדיגע מאַסאַזשען! היט זיך פון זיי!

2) ד י ב ל א ז, וואו דער אורין געפינט זיך פאַר זיין ארויסגעהן דורך דער אורעטהרא, קאָן אמאָל קראַנק ווערען מיט גאָנאָרעע, אקוט אָדער כראָניש. מיר וועלען דיזע קאַמפּליקאַציע דא ניט בעשרייבען, וויל זי איז זעהר זעלטען; וען זי קומט פאָר, איז זי כמעט תמיד פערורזאַכט געוואָרען דורך אונריכטיגער בעהאַנדלונג.

3) אויך די ז א מ ע ן־ב ל ע ז ע ך קאָנען קראַנק ווערען אלס א פאָלגע פון גאָנאָרעע. די בעהאַנדלונג איז ווי ביי פּראָסטאַטיטים.

4) א ווייכטיגע און ליידער אָפטע פערוויקלונג פון גאָנאָרעע

האַנד, די אינסטרומענטען מוזען זיין העכסט זויבער, גוט אויסגע־קאַכט און גלאַט. — אַפּעראַציעס געגען סטריקטור מוזען אמאָל נע־מאַכט ווערען, נאָר זעהר זעלטען. (פיג. 42, 43, 44.)

8) קאַמפּליקאַציעס וואָס ברענגען מיט זיך א ה א ר ע־ק ר א נ ק ה י י ט אָדער אזעלכע קראַנקהייטען ווי ר ע ו מ א ט י ז ם זענען ניט בעוויזען און אפילו אויב די בעהויפּטונגען וועגען זייער עקזיסטענץ זענען ריכטיג, זענען זיי זעלטען און מיר קאָנען זיך איין־שפּאָרען דאָ צו שרייבען וועגען זיי.

אָט זענען אייניגע פון די געווענליכע שווינדלען פון די אונ־עהרליכע דאָקטוירים ביי דער גאַנאַרעע: בעהאַנדלונג אלס גאַנא־רעע פון אן אויספלוס פון שלייַם וואָס קומט פון אויפרעגונג; אייג־רעדען דעם קראַנקען אז א ניט גאַנאַראַישער קאַטאַר איז גאַנא־וּעע; אונגוויטיגע בעהאַנדלונג פון א געהייַלטער גאַנאַרעע; בע־האַנדלונג פון אן אייגגעבילדעטער סטריקטור אָדער פּראָסטאַטיטים, עטצ.

גאַנאַרעע ביי דער פרוי.

אורזאַך: אָנשטעקונג דורך פערקעהר מיט א מאן. (ביי דער געלעגענהייט וויל איך בעמערקען אז גאַנאַרעע איז אָנשטעקענד פאר סיי וועמען, ווי געוונד מען זאָל זאָגסט ניט זיין און ווי היגיעניש מען זאָל ניט לעבען.) די קראַנקהייט ביי דער פרוי קאָן זיין א סך שוועראר ווי ביים מאן, וויל די פרויען־אָרגאַנען זענען מעהר אויס־געשפּרייט און זענען אין פערבינדונג מיט דער בויכהעל. די גאַנא־רעע קאָן זיין אין דער א ו ר ע ט ה ר א, אין דער ו ו א ו ל ו ו א, אין דער ש י י ד ע, אין דער ג ע ב ע ר מ ו ט ע ר, אין די אר־מיגע ד ר י ז ע ן; זי קאָן זיך פאַרטזעצען אין אן אנדערער פאָרם אין די ט ו ב ע ן, אין די א י י ע ר ש ט ע ק און אין דער ב ו י כ־ה ע ל. וועז די קראַנקהייט איז אין דער אורעטהרא, זענען די סימפּטאָמען אונגעפעהר דיזעלבע ווי ביים מאן, דערייבער איז ניט נויטיג די בעשרייבונג צו וויידערהאָלען; שמערץ ביים אוריניר־ען; שוועלונג, רויטונג אין דער עפענונג פון דער אורעטהרא; אויספלוס פון מאטעריע, פון זעלבסט אָדער ביי א לייכטען דרוק; דורך אונ־טערזוכונג אונטער דעם מיקראָסקאָפּ געפינט מען דעם ג א נ א־

7) די סטרי קטור איז א פערענגערונג פון דעם אורע־
טהראל־קאנאל אין איין פונקט אדער אין מעהרערע פונקטען אדער
אויף א לענגערער שטרעקע. אורזאך: מעהרסטענס א כרא
נישע, לאנג דויערענדיגע נאנארעע (דאס בעדייט ניט אז אין יעדען
פאל פון אזא מין נאנארעע מוז פאלגען א סטריקטור). מאנכמאל
ווערט זי פערורזאכט פון גאנץ שטארקע מעדיקאמענטען, וואס דאק־
טוירים געבען מיט דעם צוועק אבצוקירצען, „אבצושניידען" די
קראנקהייט, וועלכעם איז קיין מאל קיין ערפאלג. סימפטאמען:
שמערץ, ברענען, מען אורינירט אדער מען ווינשט צו אורינירען
עפטער ווי געווענליך, א געוויסע ענדערונג אין דעם שטראם פון׳ם
אורין ביי זיין ארויסקומען; נאר דאס הויפט־סימפטאם איז די
שווערקייט צו לאזען דאס וואסער, וועל־
כע ווערט שטארקער מיט דעם ענגער־ווערען פון דעם קאנאל; אלס
א פאלגע פון דיזער שווערקייט, קאן ניט דער אורין אין גאנצען
ארוים און א טייל בלייבט אפט צוריק אין דער בלאז, וועלכעם קאן
האבען וויטערע שלעכטע פאלגען, ווי צום ביישפיעל, א קראנק־
הייט פון דער בלאז. די סטריקטור קאן זיך ענטוויקלען שנעל, אבער
געווענליך ענטוויקעלט זי זיך לאנגזאם; איהר ענטוויקלונג ביז
מען זאל דערפיהלען די שווערקייט אין אורינירען, קאן נעהמען מא־
נאטען אדער יאהרען, אפילו 10 אדער 20 יאהר; דאס הייסט זי
קאן קומען ווען די גאנארעע איז שוין פון לאנג פערשוואנדען. מען
געפינט אוים אויב ס׳איז פאראן א סטריקטור דורך געווייסע אינ־
סטרומענטען, וואס מען רופט סאנדען אדער בוזשיס,
וועלכע זענען פון מעטאל אדער פון האלב־הארטען קאוטשוק. (די
אויבינג סימפטאמען אליין זענען ניט געניגענד כדי צו מאכען א
־יאגנאזע, ווייל זיי קאנען אויך פארקומען ביי אנדערע צושטאנ־
־ען.) אויך א קאטהעטער קאן געברויכט ווערען; דאס איז
אן אינסטרומענט מיט א קאנאל אינעוועניג און מיט צוויי עפע־
נונגען, דורך וועלכען דער אורין קאן ארויסקומען, אויב מען ברענט
־אס אינסטרומענט אריין אין דער בלאז. און טאקע דיזעלבע אינ־
סטרומענטען, איבערהויפט מעטאלענע סאנדען, ווערען אנגעווענדט
אין דער בעהאנדלונג פון סטריקטור. די בעהאנדלונג איז
א לאנג דויערענדיגע און מוז געמאכט ווערען פון א זעהר גענויער

— בעהאַנדלונג נאָך דעם פאַל, געווענליך מיט וואשונגען, איינשפריצונגען און אזוי ווייטער.

גאַנאַרעע קאָן אויך זיין צוויישען שול קינדער און אין קינדער אנשטאַלטען, וואו דיזעלבע בעדינונג (נוירסעס), דיזעלבע האַנדטיכער, אָבטרעטען און אזוי ווייטער זענען געמיינזאם פאַר אַלע. אין די שפיטעלער קאָנען קינדער קריגען גאַנאַרעע.

אָבער די מעהרסטע פאַלען פון דעם זעהר פארשפרייטען אויספלוס אָדער פון דער ענטצינדונג פון די געשלעכטס־טיילען ביי קליינע מיידלאַך זענען נ י ט קיין גאַנאַרעע, נאָר פאַלגען פון פארשידענע לאָקאַלע רייצונגען אָדער שפילען מיט די אָרגאַנען.

סטערילישיטעט. — איינע פון די אורזאַכען פון סטערילישיטעט, פון אונמעגליכקייט צו האָבען קינדער, איז די גאַנאַרעע. ביים מאַן קאָן — ניט מוז! — א כראַנישער פאַל אָפשוואַכען די פונקציע פון דעם פערקעהר, וועלכעם קאָן געהן ביז צו אימפּאָטענץ און אינדירעקט פיהרען צו סטערילישיטעט. אָבער דאָס איז זעלטען. וועז די טעסטיקלען, די נעבען־האָדען אָדער די זאַמען־בלעזלעך וועדען קראַנק אַלס א קאַמפּליקאַציע פון גאַנאַרעע, קאָן זייער פונקציע זעהר געשטערט ווערען און דאָס ספּערמא קאָן ווערען פערשוואונדען אָדער עס קאָן זיין ניט־נאַרמאַל. די פּרוי ווערט אָבער סטערי׳ל מערסטענס דורך א קראַנקהייט פון דער ג ע ב ע ר מ ו ט ע ר. און אזוי ווי פילע פרויען (ניט נאָר פראַסטיטואירטע) האָבען גאַנאַרעע אָדער פאַלגען דעם־פון, קאָנט איהר זיך פאַרשטעלען וואָס דאָס בעדייט.

קאָקוס, דעם מיקראָב פון דער גענאַרעע. שפּעטער ווערט דער צושטאַנד לייכטער און מען קאָן בלויז זעהן אז דער אורין איז טריב און פול מיט פעדים; זעהר אָפט הערט מיט דער צייט די קראַנקהייט אויף צו זיין אָנשטעקענדיג פאר דעם מאן, כאָטש וואָס זי איז נאָך ניט געהיילט ביי דער פרוי. טראָצדעם מוז די פרוי זיך זעהר אָפּהיטען פון פאַרקעהרען מיט א מאן ביז זי איז ניט געהיילט, וויל זי קאָן ניט וויסען וויי אָנשטעקענדיג איהר קראַנקהייט איז. אומגעפעהר דריצלבע סימפּטאָמען זענען פאַראן ביי דער גענאַרעע פון דער וואולווא און פון דער שיידע. אין דעם לעצטען אָרגאָן איז זי שוין צימליך שווער זיך צו היילען; אָבער וועז זי געהט אריבער די שוועל פון דער געבערמוטער איז א היילונג אָדער אונמעגליך אָדער זעהר שווער. איבערגענם ווערט כמעט תמיד דע גענאַרעע אין דער געבערמוטער, אין די טובען, אין די אייערשטאָק און אין די אָרומיגע געוועבען אומגעוואנדעלט אין א כראָנישער קראַנקהייט, וועלכע אונטערשיידט זיך וועניג פון אַנדערע, ניט גאָנאָרעאישע ענטצינדונגען פון די אָרגאַנען.

די בעהאַנדלונג פון דער גענאַרעע אין דער אורעטהרא, אין דער וואולווא, אין דער שיידע, איז אומגעפעהר ווי ביים מאַן'ס גענאַרעע: רוה, דיעטע, קיין פערקעהר, קיין געשלעכטליכע אויפּרעגונג, בערער. איינשפריצונגען און לאָקאַלע בעהאַנדלונג, נאָך דעם פאַל; דאָס דאַרף דער דאָקטאָר ענטשיידען און גליקליכערוויז זענען נישטא קיין „שווינדעל־דאָקטוירים ספּעציאַליסטען" פאַר פרויען, וואָס זאָלען זיך אַנאַסידען אין די צייטונגען, און אויף די מעהרסטע פון די ספּעציאַליסטען פאַר פרויען, ניט אויף אַלע, קאָן מען זיך פערלאָזען אין אזעלכע פאַלען.

גאָנאָרעע ביי קליינע מיידעלעך. — מאנכמאל ביי גאנץ קליינע קינדער, פון איין ביז צעהן יאָהר. אָורזאַך: אינפעקציע דורך דעם וואָס דערוואקסענע (מענער און פרויען) בעריהרען דעם קינד'ס געשלעכטס־טייל, אָנשטעקונג דורך דער מאמען, דורך דעם טאטען, דורך דער אם, דורך ברוטאַלע, בעסטיאַלישע מענער וואָס בעריהרען דעם קינד'ס וואולווא מיט זייער קראַנק גליד. מאָמענט, פּאָסט אויף!

טאָמען פון סיפילים און טיילווייז נאָך דעם רעזולטאט פון געוויסע בלוט־אונטערזוכונגען, כאָטש דיזע זענען ניט אין גאנצען פערלעס־ליך. מען אונטערזוכט אויך דעם אייטער אָדער א שטיקעל פון דער אויבערפלאַך פון׳ם שאנקער; דער מיקראָסקאָפּ קאָן אונז העלפען אונטערשיידען אויב ס׳איז א סיפילימישער אָדער ניט סיפילימישער שאנקער.

דער ווייבער שאנקער ערשיינט מעהרסטענס באלד אָדער א פּאָר טעג נאָך דער אָנשטעקונג, צוערשט אין דער פּאָרם פון א קליינער רויטונג, דאָן בילדעט זיך א זעקעלע מיט מאטעריע, וועל־כעס, זיך צעריסענדיג, מאכט די וואונד. דיזע איז פלאַך, מיט גע־נוי אומשריבענע רענדער; זי איז בעדעקט מיט מאטעריע און ארומגערינגעלט מיט א רויטקייט פון דער הויט. אויב מען האלט זיך שמוציג, קאָן זי זיך זעהר שטאַרק פערשפרייטען אין די גע־שלעכטס־טיילען; זי קאָן וועהרען זעהר גרויס אָדער עס קאָנען זיך בילדען מעהרערע שאנקערס.

א סך מאָל געהן איבערגעשראָקענע יונגע לייט צום דאָקטאָר פאר א קליין בלאָטערעל אָדער א קליינע וואונד, וואס האָט גאָר ניט צו טון מיט א שאנקער. עס קאָן זיך דאָך בילדען אויף די סעקסואלע ארגאנען אן אונשולדיג בלאָטערעל וואָס זאָל ניט זיין אנדערש ווי אויף א פינגער אָדער אויף דעם פּנים! טרעפען זיי אריין צון אן עהרליכען ארצט, זאָגט ער זיי אז ס׳איז גאָר נישט אן די היילונג איז א זעהר קורצע. פאלען זיי אָבער אריין אין די הענד פון א מעדיצינישען באנדיט, וועמעס אנאנס זיי געפינען אין די צייטונגען, אויף די גאסען אָדער אין די אָבטרעטען; אָדער אין די הענד פון אירגענד אן אנדערען סאָרט שווינדלער, — איז וועה צו זיי! דאָס בלאָטערעל וועהרט אנגערופען ווייבער אָדער סיפילימי־שער שאנקער און זיי קריכען שוין ניט ארויס פון דער זאָגענאנטער „בעהאנדלונג", אזוי ווי דער שווינדלער קריכט ניט מעהר ארויס פון דעם פאציענטען׳ס קעשענע.

דער ווייבער שאנקער דויערט פון צעהן טעג ביז א מאָנאט, אויב מען האלט זיך ריין און ער וועהרט ניט קאָמפליצירט. ביי פרויען דויערט ער לענגער און איז שווערער צו היילען, איבער דער פערווייקעלטער אנאטאָמיע פון זייערע געשלעכטס־טיילען.

דער ווייבער שאַנקער (שאַנקראָיר)

דער ווייבער שאַנקער איז א וואונד, א געשווויר, וואָס בילדעט זיך אויף די דרויסענדיגע טיילען פון די סעקסואַלע אָרגאַנען, זעלטען אויף אַן אַנדער אָרט, און וואָס קומט מעהרסטענס דורך דער געשלעכטליכער בעריהרונג מיט א פּערזאָן וואָס האָט דעמזעלבען שאַנקער. אָבער ער קאָן אויך קומען, כאָטש זעלטענער, אָהן אַנשטעקונג אָדער אָהן סעקסואַלען פערקעהר. אין דיזען לעצטען פאַל איז ער, פערשטעהט זיך, נישט קיין געשלעכטס־קראַנקהייט. אז א ניט־סעקסואַלער ווייבער שאַנקער איז מעגליך, ווייסען מיר, ניט בלויז פון אייגענער ערפאַהרונג, נאָר אויך פון די בעהויפּטונגען פון אויטאָרען פון מעדיצינישע ביכער.

עס שיינט אז דער ווייבער שאַנקער וועהרט פערהעלטניסמעסיג אַדער אַנשטעקונגס־מאַטעריאַל וואָס געהט אַריין אין דער הויט פון די געשלעכטס־טיילען דורך קלייַנע אַבריבונגען פון דער הויט.

דער ווייבער שאַנקער איז א ל א ק א ל ע, ניט קיין אַלגעמיינע קראַנקהייט, דאָס הייסט ער ענטוויקעלט זיך אויף די געשלעכטס־טיילען און בילדעט מאַנכמאָל שוועלונגען אָדער א ב ס צ ע ס ע ן (מכות) אין דער ד י ך, אָבער ער מאַכט ניט קראַנק דאָס גאַנצע בלוט, דעם גאַנצען קערפער. דאָס איז אין געגענזאַץ צו דעם זאָגענאַנטען האַרטען אָדער סיפילימישען שאַנקער, וועלכער איז דער אָנהויב פון דער אַלגעמיינער, קאָנסטיטוציאָנאַלער, בלוט־קראַנקהייט, די סיפילים. זעהר אָפט, נישט אימער, קאָן אפילו אַן ערפאַהרענער ספּעציאַליסט אָם אָנפאַנג ניט אונטערשיידען דעם „ווייכען" פון דעם „האַרטען" שאַנקער, ווייל דער ערשטער קאָן זיין מעהר אָדער וועניגער האַרט און דער צווייטער קאָן זיין מעהר אָדער וועניגער ווייך. אפילו די פּאַרב העלפּט ניט תמיד זיי צו אונטערשיידען, ווייל זי איז נישט שטענדיג אַזוי פערשידען ביי ביידע שאַנקערס. נאַטירליך דערקענט מען דעם סיפילימישען שאַנקער אָם זיכערסטען דורך דעם וואָס עס ענטוויקלעלן זיך נאָך אויהם די סימפּ־

סיפילים.

ענויע ערקונדיגונגען איבער דער עקזיסטענץ פון סיפילים אין די אלטע צייטען זענען ניט פאראן; אפשר איז דאס דערפאר ווייל מען האט די קראנקהייט ניט דערקענט און מען האט איהרע פערשידענארטיגע סימפטאמען געהאלטען פאר בעזונדערע קראנקהייטען און אפשר גאר ווייל זי האט ניט עקזיסטירט אין איהר איצטיגער פארם.

אין דער תורה, אין ויקרא, יה, געפינען מיר די עלטעסטע בעשרייבונג פון גאנארעע, אבער עס איז ניט זיכער אז מען האט זי דארט ניט צונויפגעמישט מיט סיפילים. דען א חוץ דעם וואס ס'איז דארט די רעד פון דער „אונריינקייט" פון „א מאן וואס האט אן אויספלוס" פון זיין פלייש, שטעהט אויך אז זיין שפייעכץ איז „אומריין" אדער אנשטעקענד, ווייל מען בעפעלט דעם אויף וועלכען דאס שפייעכץ איז געפאלען, ער זאל זיינע קליידער וואשען און זיך באדען און ער זאל בעטראכט ווערען פאר „אומריין" ביז אין אבענד.

אין מיטעלאלטער איז סיפילים, אזוי ווי מיר פערשטעהן זי היינט, געווען אויסבעקאנט. ערשט אין דער צייט פון דער גרויסער סיפילים-עפידעמיע וואס האט זיך אנגעהויבען סוף 15-טען יאהרהונדערט, בעקענט מען זיך מיט דער קראנקהייט. אין יענער צייט איז געווען א מלחמה צווישען דער פראנצויזישער ארמעע און דעם קעניגטום נעאפאל; סיפילים האט צוערשט, ווי עס שיינט, אויסגעבראכען ביי די סאלדאטען, פון וועלכע זי האט זיך פערשפרייט מיט דער צייט איבער גאנץ אייראפא. מען האט אויך בעהויפט אז זי איז געקומען אין אייראפא פון אמעריקא, פון די אינדיאנער, ווייל מען האט דעמסטמאל צופעליג ענטדעקט אמעריקא. אבער דאס איז ניט זיכער; עס איז וואהרשיינליך אז די אינדיאנער האבען נימ געווואוסט פון סיפילים. אזוי ווי די קראנקהייט איז ניט געווען בעקאנט, האט מען זי פערווועקסעלט מיט פ א ק ע ן, און

בעהאַנדלונג. — רייניגען די וואונד, רייניגען אלע פאלטען פון די געניטאל־אָרגאַנען, ניט רייבענדיג, נאָר זעהר מילד; וואַשען מיט וואַרעם וואַסער מיט אָדער אָהן זייף און מיט א שטיקעל וואַטען. ביי פרויען אויך אויסשפריצונגען אין דער שיידע מיט וואַרעם וואַסער. וועז דער שאַנקער געפינט זיך אין א פאלט, צוויישען צוויי הויטען, ארויסלעגען אָפט שטיקלעך רויניע, אויסגעקאַכטע לייוועגד אָדער גאַזע, וועלכע מען פערברענט שפעטער. וואַס מעהר רוה; ליגען, זיצען, וועז מעגליך; וואַס וועניגער געהן; ניט ארבייטען, אויב מעגליך, שפעציעל וועז ס'איז א פוס־ארבייט; ניט שפרינגען, ניט טאַנצען, ניט רייטען, ניט פאַהרען אויף דעם צוויי־ראָד. זאַרגען אז די קראַנקע טיילען זאָלען ניט געריבען וועריען. אלקאַהאלישע געטראַנקען און רייצענדיגע שפייזען (זעה וואַס איז געזאָגט געווארען ביי גאַנאַרעע) זענען אבסאָלוט פערבאָטען. פערמיידען יעדע סעקסואלע אויפרעגונג. איין מאל אָדער צוויי מאל אין טאָג א וואַרעם זיץ־באָד אָדער דאָס מעניכע גליד האלטען אין א שיסעל מיט וואַרעם וואַסער 15 מינוט. נאָכדעם גוט אויסטרוקענען די געשלעכטס־אָרגאַנען און די וואונד, זי ניט רייבענדיג, און איבערהויפט זי האלטען טרוקען. מען קאָן די וואונד האלטען טרוקען מיט געווענליכען קראַכמאל־פולווער (פודער) אָדער, אויב מען וויל געברויכען אן אנטיסעפטיש מיטעל, וואַס איז ניט אבסאָלוט נויטיג, קאָן מען אָנווענדען באָראַקס־פולווער. עס איז פערבאָטען: צו געברויכען אינערליך אָדער אויסערליך קוועקזילבער, צו בעהאַנדלען דעם פאל וויא סיפיליס־פאל, צו ברענען די וואונד (זעהר זעלטען איז דאָס נויטיג. און דאָס ענטשיידעט דער דאָקטאָר), צו געברויכען פעטע שטאָפען, אזוי ווי זאלבען, צו מאכען אן אפפראַציע אויסשניידענדיג דעם שאַנקער (שניידען דעם אבסצעס און דער דיך איז אָפט נויטיג און זעהר גוט.)

און דורך פערערבונג אדער הערעדיטעט (ירושה).
דאָס מעהרסטע, מען קאָן זאָגען כמעט אימער, שטעקט מען זיך אָן דורך דיערקטען געשלעכטלעכען פערקעהר. דערבער הויבט זיך די קראנקהייט אָן אין די גרעסטע מעהרצאָהל פון די פאלען, אויף אָדער אָרום די געניטאל־אָרגאנען. זעלטען קאָן זיך עס אָבער טרעפען אז דער אָנפאנג זאָל זיין אין אנדערע גענדען פון׳ם קערפער, וויל מאנכע מענשען האָבען אוננאטירליכען פערקעהר אין אנדערע גענענדען.

דורך א קוש פון א סיפיליטיקער וואָס האָט די קראנקהייט אין מויל, קאָן די קראנקהייט א ו י ך איבערגעהן און דאָס איז א גרונד פאר וואָס מען קאָן קריגען די ערשטע וואונד אין אזעלכע ערטער וואָס זענען ווייט פון די סעקסואלע אָרגאנען.

הערעריטער סיפיליטישע קינדער קאָנען אָנשטעקען זייערע אמען דורך דער ברוסט, איבערהויפט ווען די קינדער האָבען וואונדען אין מויל. דאָקטוירים און העבאמען אינפעקטירען זייערע ניט־סיפיליטישע פאציענטען און פערשפרייטען די קראנקהייט אָדער די דאָקטוירים ווערען אָנגעשטעקט אונטערזוכענדיג און בעהאנדלענדיג סיפיליטיקער. פון צייט צו צייט זעהט מען א פאל פון סיפילים אויף א קינד פערורזאכט דורך דער מילה, ביים שטילען דאָס בלוט פון׳ם פענים, ווען דער מוהל לייגט פון סיפילים און בעריהרט דעם קינד׳ס פענים מיט זיין מויל. ס׳איז אויך זיכער אז דורך נאכלעסיגקייט ביי פאָקען־שטעלען קאָן סיפילים פערשפרייט ווערען.

אינדירעקט קאָן מען זיך מאנכמאל, אָבער ניט אזוי אָפט ווי מען פלעגט פריהער דענקען, אָנשטעקען מיט סיפילים דורך עסע גענשטענדען וואָס דיענען א סיפיליטיקער און מיט וועלכע מען קאָן זיך צופעליג פערוואונדען, אָדער וועלכע בעריהרען דאָס מויל. למשל: ציגארען, לויקעם, צאָהן־בערשטעלעך, מעסערם, גאָפלען, לעפעל, גלעזער, ראוירמעסער, האנדטיכער, קישען, קינדער׳ם קאוטשוקענע צוצלעך, „מעניקיור" אינסטרומענטען, בלויזשטיפטען, פייפעלעך, מעלעפאָן־מונדשטיק. — מען דארף אָבער ניט זיין פאר

דעריבער האָט זי אין פּראַנצויזישען א לאַנגע צייט געטראָגען דעם נאָמען „ו ו ע ר א ל ", וועלכער איז עהנלידְ צו דעם נאָמען פון דער פּאָקען־קראַנקהייט. די דייטשען רופען זי ל ו ע ס, א וואָרט וואָס שטאַמט פון לאַטיינישען און הייסט: גיפט, קראַנקהייט, פּעסט. דער נאָמען „סיפילים" קומט פון צוויי גריכישע ווערטער: „סים", חזיר און „פילאָס", וואָס האָט ליעב; דאָס וואָרט „סיפילים" געפינט זידְ צוערשט אין א פּאָעם פון פּ ר א ־ ק א ס ט א ר, וואָס איז געשריבען געוואָרען אַנפאַנג 16־טען יאָהרהונדערט און אין וועלכען ס'איז די רעד פון א שוויין־היטער, „סיפילאָס". פון דאָרט איז דאָס וואָרט „סיפילים" שפּעטער אריין אין אלגעמיינעם לשון. נאָדְ אין 16טען יאָהרהונדערט האָט וויג א אונטערשידען די גאַנאָרעע פון סיפילים, אָבער שפּעטער האָבען אַנדערע אויטאָרען די דריי וועניערישע קראַנקהייטען פערמישט, געהאַלטען פאַר איינע און מען האָט זיי אלע געופען סיפילים. ערשט פאַר אונגעפעהר הונדערט יאָהר האָט זיי דער פּראַנצויז ר י ק א ר ד געניויער אונטערשידען, האָט זיי בעשריבען און האָט בעוויזען א ז ז י י ג ע ה ן נ י ט א י ב ע ר א י י נ ע א י ן ד י א נ ד ע ר ע. נאָר די ענדגילטיגע פּראָבע פון דעם אונטערשיד צווישען גאַנאָרעע און סיפילים איז געקומען אין 1879 דורדְ דער ענטדעקונג פון ס ג א נ א ק א ק ק ו ס, וואָס איז געמאַכט געוואָרען פון נ י י ס ס ע ר (דייטשלאַנד). נייססער האָט געצייגט (וואָס אלע דאָקטוירים וויסען איצט) אז דער גאַנאָקאָקקוס־מיקראָב איז פאַראן בייַ דער גאַנאָרעע, אָבער ניט בייַ סיפילים.

סיפילים איז א כראָנישע, אַנשטעקענדיגע, היילבאַרע קראַנקהייט וואָס הייבט זיך אָן מיט א לאָקאַלער וואונד און וועדט שפּעטער אלגעמיין.

פון דעם אויגענבלידְ פון דער אַנשטעקונג ביז צום ערשטען סמן, ביז צו דער וואונד, פערגעהן עטליכע טעג ביז עטליכע וואָכען, א י ן ד ו ר כ ש נ י ט צ ו ו י י ו ו א כ ע ן, אָבער מאַנכמאל נאָר צוהן טעג און זעהר זעלטען 6 ביז 8 וואָכען.

אַנשטעקונג. — מען שטעקט זידְ אָן מיט סיפילים דורדְ א ד י ר ע ק ט ע ר ב ע ר י ה ר ו נ נ ג פון א קראַנקען וואָס לייַדט פון סיפילים, דורדְ אָן א י נ ד י ר ע ק ט ע ר א י נ פ ע ק צ י ע

טראָגען א קינד וועלכעס איז סיפיליטיש און וועלכעס האָט גע־ירש׳ט די קראַנקהייט פון׳ם פאָטער.

א ל ק א ה א ל י ז ם מאכט אז מען זאָל זיך לייכטער אָנ־שטעקען, און סיפילים ביי אן אלקאָהאָליקער איז א סך גענעהרלי־כער ווי ביי מענשען וואָס טרינקען ניט קיין א ל ק א ה א ל (ו ו י י ן, ב י ע ר, ב ר א נ פ ע ן). וועו מען לייד פון ש ו ו י נ ד ז ו כ ט קריגט מען סיפילים גיכער און אין א שווערע־רען גראד, און וועו מען לייד פון סיפילים קריגט מען ש ו ו י נ ד־ז ו כ ט אויך גיכער און אין א שווערערען גראד.

סיפילאָפאָביא. — איינע פון די ארגסטע ליידען פון אונ־זער צייט איז די סיפילאָפאָביא אָדער די א י י נ ב י ל ד ו נ ג אז מען האָט סיפילים. מעהרסטענס קומט דאָס פון אונווייסענהייט; פון ניט וויסען פון וואָס די קראַנקהייט בעשטעהט; פון ניט קאָ־נען אונטערשיידען סיפילים פון אן אנדערער סעקסואלער קראנק־הייט; פון זיך פאַרשטעלען אז געוויסע נאַרמאלע אָדער ניט נאָר־מאלע, אָבער יעדענפאלס ניט קראַנקהאפטע, צוישטענדען, זענען סי־פילים; פון ניט גלויבען אז די פריהער שטאָטגעפונענע סיפילים איז שוין געהיילט, כאָטש מען פיהלט זיך גוט און עס איז ניט פא־ראן קיין שום סימפטאָם דערפון. זעהר אָפט איז דער טרויריגער צושטאנד פון סיפילאָפאָביא צו פערדאַנקען די שווינדעל דאָקטוירים וואָס רעדען איין אז מען איז קראנק, וועו מען איז עס ניט.

סימפטאָמען פון סיפילים. — מען איז געוואָיהנט אויפצו־טיילען די קראַנקהייט אין ד ר י י פ ע ר י א ד ע ן, כאָטש וואָס מען קאָן זיי ניט גענוי אונטערשיידען און וואָס זיי גענהן מאנב־מאל איבער אייגע אין די אנדערע.

די ערשטע פערויאָדע אָדער ד א ס ע ר ש ט ע ש ט א ד־י ו ם איז יענע צייט אין וועלכער די קראַנקהייט איז נאָך ל א־ק א ל. עס ענשטעהט צוערשט א כאראקטעריסטישע וואונד וואָס מען רופט ש א נ ק ע ר. טראָצדעם וואָס דיזער אונטערשיידט זיך אין אלגעמיין דורך זיין האַרטקייט און רויטקייט פון דעם זאָגע־נאנטען וויבכען שאנקער, איז עס זעהר אָפט שווער אָדער אונמעגליך צו זעהן אן אונטערשיד. זעלטען בילדעט זיך מעהר ווי איין שאנ־קער. ער גענינט זיך גענוהנליך אין אָדער ארום די געשלעכטס־

נאטיש און גלויבן אז אין יעדן פאל קאן מען זיך אנשטעקן מיט אזעלכע זאכן.

די אינפעקציע, בעזונדערס די דירעקטע, סעקסואלע, איז מענליך אפילו ביי זאנסט פולקאם געזונדע מענשן וואס לעבן היגיעניש, וועו זיי קומען אין בעריהרונג מיט סיפיליטיקער. נאר די היגיענע און רייגקייט היט אונז מעהר אויס און העלפט אונז די קראנקהייט א סך לייכטער היילן. בעמערקט אז איך זאג אז די אינפעקציע „איז מעגליך"; דאס הייסט זי מוז ניט זיין, נאר זי קאן זיין. דאס קאן מען אויך זאגן וועגן שמוציגע, ניט היגיניש לעבענדיגע מענשן. עס פערשטעהט זיך אבער אז אויב מען האלט זיך ריין, איז די הויט גאנץ, און דאס גיפט קאן ניט אזוי לייכט אריין געהן אין קערפער.

דאס ספערמא פון א מאן וואס ליידט פון א פרישער סיפילים קאן אריינברענגען די קראנקהייט אין ווייבליכען אוואולום און אזוי איבערגעבן דעם קינד.

וועו מען קריגט די קראנקהייט דורך אן אינדירעקטער אינפעקציע, ניט ביים סעקסואלען פערקעהר, רופט מען זי „סיפילים אינסאנציום", דאס הייסט די „נישט פערדיענטע סיפילים".

וועו מען האט די קראנקהייט איין מאל געהאט, קריגט מען זי שוין ניט מעהר, ד. ה. מען איז א י מ ו ן געגען איהר. ז ע ה ר ז ע ל ט ע ן איז עס מעגליך אז מען זאל זי קריגען א צווייט מאל.

דאס איז די עלטע מיינונג פון דער מעדיצינישער פראפעסיע; אין די לעצטע יאהרען זענען פאראן אנדערע בעהויפטונגען, אבער די פראגע פון אימוניטעט איז נאך ניט מיט זיכערהייט געלעזט.

חיות זענען געוועהנליך, מיט וועניגע אויסנאהמען, אימון געגען איהר, דאס הייסט אפילו וועו מען שפריצט זיי איין סיפיליטיש גיפט. פון זיך אליין, בעקומען זיי זי נאר ניט. סיפילים איז אין נאנצען אונבעקאנט ביי חיות.

„ווילדע" מענשען האבען קיין מאל ניט די קראנקהייט, אבער זיי זענען ניט אימון, זיי קאנען אנגעשטעקט ווערען, און דאס געשעהט טאקע וועו מיר „ציוויליזירען" זיי, אדער בעסער געזאגט, וועו מיר „סיפילייזירען" זיי.

אין אלגעמיין זענען אויך אימון די געזונדע פרויען וואס

אויף דער צונג, אין האַלז, בילדען זיך אָפט ענטצינדונגען אָדער וואונדען. דער קעהלקאָפּ (דאָס אָרגאַן פון דעם קול, טיעף אין האַלז) ווערט אויך ניט זעלטען קראַנק. אין די געשלעכטס־טיילען, ארום דעם אָ נ ו ס (וואו די קישקע ענדיגט זיך), דאָרט וואו צוויי הויטען בערירען זיך אין רייבען זיך, בילדען זיך גרויע, פלאַכע פער־האַרטונגען, וואָס מען רופט ב ר י י ט ע ק א ָ נ ד י ל א ָ מ ע ן. די ה א ָ ר האָבען א ניינונג אויסצופאַלען; זיי ווערען אַלגעמיין שיטערער אָדער זיי פאַלען אויס שטיקלעכווייז. אָבער אַזוי ווי דאָס האָר־אויספאַלען איז א זעהר אָפטע ערשיינונג ביי מענשען וואָס זענען זאָנסט געזונד, זאָלען ניט די לעזער דענקען אַז זיי האָבען סיפילים, נאָר דערפאַר וויל זייערע האָר פאַלען אויס. דאָס האָר־אויספאַלען ביי סיפילים איז א נעבען־סימפּטאָם און ס'איז נאָר וויכטיג אין איינעם מיט די אַנדערע סמנים. די נ ע ג ע ל פון די פינגער, די א ו י ג ע ן, די א ו י ע ר ע ן קאָנען קראַנק ווערען. אין אַלגעמיין בעשטעהט דאָס צווייטע שטדיום בלויז פון דעם אויס־שלאָג און זעהר אָפט ענדיגט זיך דערמיט די קראַנקהייט. דאָס געשעהט אין מילדע, לייכטע פאַלען, וועלכע זענען די מעהרצאָהל.

דאָס דריטע שטאַדיום איז נאָר פאַראַן אין וועניג פאַלען. עס קומט דאָן פאָר וען די קראַנקהייט האָט זיך ניט גענוילט אין דער צווייטער פעריאָדע, וען זי איז אַריינגעגאַנגען טיעפער און האָט אַרומגעכאַפּט מעהרערע אָרגאַנען. וען זי איז אין דער הויט אין דריטען שטאַדיום, איז זי דאָרט טיעפער וי אין צווייטען שטאַ־דיום. זי קאָן זיך צייגען אין די ב י י נ ע ר, אין נ ע ר ו ע ן־ס י ס ט ע ם, אין די ש ל י י ם־ה ו י ט ע ן (אינערליכע הוי־טען, וי אין מויל), אין די א י י נ ג ע ו י י ד ע ן אָדער אינער־ליכע אָרגאַנען. מעהרסטענס (ניט תמיד) איז די קראַנקהייט אין דריטען שטאַדיום נ י ט א ָ נ ש ט ע ק ע נ ד, בעזונדערס אין די שפּעטערע צייטען. אויב די סימפּטאָמען פון דער דריטער פע־ריאָדע ערשיינען איבערהויפּט, ערשיינען זיי אין אַלגעמיין אין דרי־טען אָדער פיערטען יאָהר, זעלטען פריהער, אָבער מאַנכמאָל שפּע־טער. א געוויסע פּאָרם פון א גרויסער, וויכער, פרעסענדיגער וואונד פון דער דריטער פעריאָדע הייסט ג ו מ מ א.

ס'איז במעט ניטא קיין אָרגאַן אָדער טיל פון קערפער וואָס

טיילען פון מאן אָדער פון דער פרוי, זעלטענער אויף די ליפּען, אויף דער צונג, אויף די פינגער, אויף דער הויט פון׳ם קערפּער, אויף דער ברוסט פון דער פרוי. דער שאנקער דויערט מעהרערע טעג ביז עטליכע וואָכען. אזוי ווי ער איז נישט שמערצהאפּט אין מען פיהלט איהם פיעל וועניגער ווי דעם ווייכען שאנקער, קאָן ער אמאָל פערגעהן אונבעמערקטערהייט. וועז ער היילט זיך, בלייבט געווענליך, אָבער ניט תמיד, איבער א סמן. די לאָקאָלע בעהאנדלונג איז געוני דיזעלבע ווי ביים ווייכען שאנקער. (זעה דיזען.)

צימליך פריה אין דער קראנקהייט ווערען די נאכבארדריזען, אין דער דריק, געשוואָלען און האַרט (אדענים). שפּעטער געשעהט דאָס אויך מיט די דריזען פון אנדערע גענענדען, פון דער פעדערשטער זייט פון די עלענבויגען, די אקסלען, דעם האלז. אָבער דיזע שוועלונגען טוען נישט וועה און האָבען ניט די ניגונג זיך צו פערוואנדלען אין מכות, ווי ביי די דיק־דריזען פון׳ם ווייכען שאנקער.

דאָס צווייטע שטאַדיום, וועלכעם צייגט אז די קראנקהייט האָט זיך פערשפּרייט אין גאנצען בלוט, קומט, אין די טיפּישע, קלאָרע, רעגעלמעסיגע פאלען, אונגעפעהר מיט 6 וואכען נאָך דער ערשיינונג פון׳ם שאנקער. מען קאָן יאָ אָדער נישט האָבען אביסעל פיבער, אלגעמיינע שמערצען, מוסקעל־שמערצען, קאָפּ־וועהטאָג, שמערצען אין די ביינער, אפּעטיטלויזיגקייט, שוואכקייט; אָבער אפּט זענען דיזע סימפּטאָמען צו פערדאנקען דער מורא פאר דער קראנקהייט. נאָר דער סמן וואָס לאָזט אונז דערקענען מיט מעהר זיכערהייט דאָס צווייטע שטאדיום איז אן אויסשלאג פון מעהר אָדער וועניגער רונדע, רויטע אָדער ראָזע פלעקען אויף דעם גאנצען קערפּער אָדער אויף א גרויסען טייל פון איהם. די פלעקען קאָנען זיין פלאך אָדער אביסעל אויפגעהויבען אָדער קאָנען, אויסנאהמסווייזע, אָננעהמען אנדערע פאָרמען. אויף דער האנדפלאך און אויף די זאָילען קאָנען זיי זיין גאנץ פערשידען, זיי קאָנען זיין שמערצהאפט און בייסען, וועהרענד די געווענליכע פלעקען אויף דעם קערפּער בייסען ניט און טוען ניט וועה. עם קאָנען זיך אויך בילדען גאנץ ווייסע קלייגע פלעקען אויף דער הויט; זיי זענען אפּט גוט צו זעהן אויף דעם נאקען. אין מויל, אויף די ליפּען,

סע כאראקטעריסטישע סימפּטאָמען ערלויבען אונז אָפּט צו דער־קענען הערעדיטערע סיפילים ביי קינדער, ווען אלע אַנדערע שפּו־רען זענען פערשוואונדען; סמנים אין די אויגען, אין די אויערן און בעזונדערס א געוויסע אונריכטיגע אויסבילדונג פון די ציין. (פיג. 49, 50.)

דיאַגנאָז. — כדי די קראַנקהייט ריכטיג צו בעהאַנדלען, מוז מען זיין זיכער אז ס'איז סיפילים. מען דערקענט די קראַנקהייט, אויב מען האָט איבונג, דורך די אויבענבעשריבענע סמנים. אָבער ס'איז ניט תמיד לייכט. ווען מען איז אין צווייפל קאָן מען זיך מאַנכמאָל אויסהעלפען מיט די מאַדערנע אונטערזוכונגס־מעטאָ־דען; איך זאָג „מאַנכמאָל", ווייל זיי פערפיהרען אונז ליידער אמאָל. אָט זענען זיי: 1) די מיקראָסקאָפישע אונטערזוכונג, וועלכע צייגט אונז דעם טרעפּאָנעמא פּאַלליד ום, אָדער ווי מען רופט איהם אויך, ספּיראָקעטא פּאַלליד א, א זעהר קליין לעבעדיג וועזען, א פּאַראַזיט, וועלכער געפינט זיך אין בלוט און אין די וואונדען פון די קראַנקע. 2) די וואַסערמאַן־נאָגוטשי רעאקציע, א געוויסע פּראָבע מיט דעם בלוט פון דעם קראַנקען. אין א סך פאלען העלפט זי אונז ווירקליך ענטשיי־דען אויב א קראַנקער האָט סיפילים אָדער ניט; אָבער אָפּט אין זי ניט פערלעסליך. אין ניו יאָרק מאכט די בארד אף העלטה (נע־זונדהייטס־אמט) די וואַסערמאַנן אונטערזוכונג אומזוסט.

פערהיטונג פון סיפילים. — די בעסטע פערהיטונג איז אויסצומיידען פּראָסטיטוט ואירטע. דער קאָנדאָם אָדער גומי־פּראָטעקטאָר קאָן האָבען א פערהיטע־דיגע ווירקונג, אָבער מען קאָן זיך אויף איהם ניט תמיד פערלאָזען. מען האָט גערָאטען דאָס גליד אָנצושמירען וואָס שנעלער נאָך דעם פערקעהר מיט קאַלאָמעל זאלב (33 פּראָצענט) אָדער מיט דער גרויער קוועקזילבער (מערקור) זאלב, וועלכע יעדער דראַגיסט פערקויפט. א קליין ביסעל איז גענוג. מען האָט אויך קאָמבינירט ביידע „פערהיטונגס־מיטלען", פּאַר גאַנצערע (זעה זייט 239) און פאר סיפילים, אין איין מערקאַמענט און מען פער־קופט עס אין טוב־פּאַרם.

אין דער אמעריקאַנער ארמעע הייסט מען די סאָלדאַטען, באַלד

זאָל ניט קאָנען אמאָל (אָבער נישט עס מוז) קראַנק ווערען אין דעם דריטען שטאַדיום פון סיפילים. (פיג. 45, 46, 47, 48.)

אלס א שפּעטערע פֿאָרם פון סיפילים ווערט נאָך צוגערעכענט אהער די קראַנקהייט וואָס מען רופט לאָקאָמאָטאָר אטאַקסיא אָדער טאַבעס, וועלכע בעשטעהט אין געוויסע פֿאַרמען פון לָהמונגען, עטצ., און וועלכע קומט מעהרסטענס אין די עלטערע יאָהרען. דאָ איז ניט דער פּלאַץ זי צו בעשרייבען; זי געהערט צו די קראַנקהייטען פון נערוון סיסטעם. אויך א נעווייסע גיסטעס־קראַנקהיט, וועלכע קומט מאַנכמאָל אויף דער עלטער (דעמענציא) ווערט צוגעשריבען דער סיפילים. אָבער נאָך אמאָל, פערשטעהט מיך ריכטיג; דיזע קראַנקהייטען מוזען ניט פאָלגען נאָך יערען פאַל פון סיפילים. דענקט נישט אז איהר מוזט זיי האָבען, וויל איהר האָט געהאַט סיפילים.

הערעדיטערע סיפילים. — סיפילים קאָן איבערגעהן אויף דעם קינד מעהרסטענס ווען די עלטערען אָדער איינער פון זיי האָט די קראַנקהייט אין צווייטען שטאַדיום. וואָס שוואַכער די קראַנקהייט איז ביי די עלטערען, דאָס שוואַכער איז זי ביים קינד. דער מאַן קאָן זיין פרוי אָנשטעקען אָדער ער קאָן איבערגעבען די קראַנקהייט דעם קינד און ניט אינפעקטירען די מוטער. אין די מעהרסטע פאַלען שטאַרבען די פרוכטען פון א סיפיליטישען פאָטער אָב און די פרוי איז מפּיל. אויב דאָס קינד ווערט געבוירען אין צייט און לעבט, צייגען זיך די סמנים נאָך 3 אָדער 4 וואָכען. סיפילים געהט איבער בלויז אויף דעם צווייטען דור; קיינמאָל אויף דעם דריטען. — די הערעדיטערע סיפילים קאָן זיין זעהר לייכט אָדער זעהר געפעהרליך. זי קאָן זיך היילען אין א קורצער צייט אָדער עס נעהמט יאָהרען־לאַנג. מען קאָן זאָגען, אויב דאָס קינד לעבט ביז אונגעפעהר צום 15־טען יאָהר און איז געזונד, וועט עס שפּעטער שוין ניט צייגען קיין סימפּטאָמען. אין די ערשטע חדשים פון׳ם לעבען קאָנען זיך צייגען אויסשלאָגען אויף דער הויט; אָבער אויך אנדערע, כמעט אלע, אַרגאַנען קאָנען אין א פערשיידענעם נעם גראד קראַנק זיין. עס קאָן זיך טרעפען אז א קינד פון סיפיליטישע עלטערען זאָלען געבוירען ווערען גאַנץ געזונד. — געווי־

די אונווייסענהייט און געלרגיריגקייט פון מאנכע דאקטוירים איז שולדיג אין דעם ליידען און טויט פון טויזענדער מענשען דורך דער אונריכטיגער אנוועגדונג פון קוועקזילבער; אבער איך וויים גאנץ בעשטימט אז די סימפטאמען פון סיפילים ערשיינען אהן קיין שום בעהאנדלונג, אהן קיין שום איינפלוס פון קוועקזילבער.

וואס אנבעלאנגט ערהרליך'ס סאלוארסאן אדער 606 און דאס נייערע נעא־סאלוארסאן, ענטהאלט עס אויך א שווערען גיפט, ארסעניק און עס האט שוין ביז איצט א סך שאדען, אבער אויך א סך נוצען פערורזאכט. אזוי וועניגסטענס זאגען די ספעציאליסטען אין די מעדיצינישע זשורנאלען און ביכער.

מען קאן זאגען אז די גרעסטע צאהל דאקטוירים זענען אנהענגער דערפון, אבער עס האט אויך זיינע געגנער, צום ביישפיעל דער פראנצויזישער פראפעסאר גאשע, דער בערלינער פאליציי דאקטאר דרייוו, וואססמאנן, דער רעדאקטאר פון דער פראנקפורטער וואכענשריפט „פרייגייסט" און אנדערע.

סאלוארסאן וועט איצט געברויכט צוזאמען מיט קוועקזילבער אין דער בעהאנדלונג פון סיפילים. נאטירליך האט עס ניט קיין זין צו רעדען מיט מעהר אייגענע־להייטען איבער אזא שווערער זאך ווי די בעהאנדלונג פון סיפילים, אין א בוך פאר געווענהנליכע לעזער. אויך איז דא ניט דאס פלאץ וואו דער וועט פון די בעהאנדלונגס מעטאדען קאן דיסקוטירט ווערען. ווי איך האב שוין געזאגט אין קאפיטעל איבער דער בעהאנדלונג פון גאנארעע, איז דער צוועק פון דיזען בוך צו לערנען די לעזער הויפטזעכליך די פערהיטונג פון וועגערישע קראנקהייטען און זיי בעקאנט צו מאכען מיט דעם געשלעכטס־לעבען.

מען הערט געווענהנליך אין פובליקום זאגען אז די בעהאנדלונג פון סיפילים איז א זעהר לאנגע, אז זי מוז נעהמען 3 ביז 4 יאהר. דאס מוז מען אבער אזוי פערשטעהן:

אין א לייכטען פאל דויערט די בעהאנדלונג נאר עטליכע מאנאטען, נאך וועלכע מען דארף קומען צום דאקטאר איין מאל אין 3—4 חדשים כדי בלויז בעאבאכט צו ווערען. אויב קיין סמנים ערשיינען ניט אין 3 יאהר צייט, איז מען געהיילט.

נאָך דעם פערקעהר, זיך וואשען דאָס גליד מיט זייף און מיט וואַסער, דערנאָך זיך אײנשפריצען מיט ארגירא‍ל, און זיך אײנרייבען די זאלב. און די מערזשינישע ארמעע אויטאָריטעטען בעהויפטען אז דער פראָצענט וועגעריש קראנקע איז בעדייטענד אראָב געשטיגען צווישען סאָלדאטען זינט דיזע מעטאָדע איז איינגעפיהרט געוואָרען. כאָטש איך בין אין דער בעציהונג סקעפטיש, איז עס שווער צו צוויפלען אין דער גענויגקייט פון אזא בעהויפטונג.

בעהאַנדלונג. — ביי אזא שווערער קראנקהייט מיט אזוי פיעלע און פערשידענע סימפטאָמען, וואָס זענען אזוי פערשידענארטיג ביי יעדען קראנקען, דאַרף מען זיין זעהר פאָרזיכטיג מיט דער בעהאנדלונג. איך בין איבערצייגט אז מאנכע פאָלקאָם אויסגעהיילט אָהן א בעהאַנדלונג, אָבער ליידער ניט אלע. איך ראָט נאטירליך קיינעם ניט זיך אליין צו בעהאַנדלען. — די דיעטע איז דיזעלבע ווי ביי גאָנארעע. די אויפפיהרונג אויך דיזעלבע. וועז די קראנקהייט איז ארויס פון די ערשטע סימפטאָמען און האָט זיך בערוהיגט, איז עס וויכטיג מען זאל האָבען געניג לופט, מען זאל זיך יעדען טאָג באָדען, מען זאל זיך גוט ערנעהרען, אָבער ניט איבערעסען; רוה, ריינקייט, קיין געשלעכטליכען פערקעהר און קיין אויפרעגונג, קיינע רייצענדיגע שפייזען און געטראַנקען. די אָפיציעלע מעדיקאָמענטעזע בעהאַנדלונג בעשטעהט פון לאָקאלע מיטלען, וועז נויטיג, און פון אלגעמיינע מיטלען. זייט הונדערטער יאָהרען בעהאַנדעלט מען סיפילים מיט קוועקזילבער אין אלע זיינע פאָרמען; מען בעהויפט אז מען האָט דערמיט ערפאָלג, נאָר מיט דער בעדינגונג ניט צופיעל דערפון און עס ניט דורך דעם מויל צו געבען. אָבער א סך מאָל האָט מען דאָס מיטעל פערוואָרפען, אלס זייענדיג שעדליך. נו, ס'איז אמת אז קוועקזילבער און זיינע צוזאמענזעצונגען זענען שטאַרקע גיפטען; זיי קאָנען אונז פלעצליך אָדער לאַנגזאם קראנק מאכען. געווייסע אויטאָריטעטען האָבען בעהויפט אז קוועקזילבער ברענגט הערפאָר אין אונז דיזעלבע סימפטאָמען וואָס מיר רעכענען אויס ביי דער סיפילים און אנדערע געהען גאָר אזוי ווייט אז זיי האלטען דאָס מיטעל פאראנטוואָרטליך פאר דער קראנקהייט. איך ווייס אָבער פון ערפאָהרונג אז דאָס איז איבערטריבען; אמת,

זיי קומען פון אנשטעקונג, געוועהנליך ביי דער בעריהרונג אין דער צייט פון דעם סעקסוועלען פערקעהר.

מעהרסטענס ברענגט מען זיי פון פראָסטיטואירטע, וועלכע קריגען זיי פון מענער וואָס האָבען זיי געקראָגען פון אנדערע פראָסטיטואירטע.

מען קאָן פון די געשלעכטס־לייז פטור ווערען דורך א בעהאנדלונג מיט א צומישונג פון האלב פעטראָלעאום (קעראָסין אויל) און האלב בוימעל אויף דער הויט.

עס זענען אויך פאראן אנדערע בעהאנדלונגס־מיטלען.

די שווערערע פאלען, וואו מען דארף מעהר בעהאנדלונג, זענען א סך זעלטענער ווי די לייכטע.

די דאָקטוירים ענטשיידען איצט וועגען דער וויכטערדיגער אנטי־סיפילימישער בעהאנדלונג נאָך דעם רעזולטאט פון דער ו ו א ס ס ע ר מ א נ ן ב ל ו ט־אונטערזוכונג; אויב דיזע איז פּ א ז י ט י ו ו (עס זענען פאראן 4 גראדען פון „פאָזיטיוו"), הייסט עס אז מען מוז די בעהאנדלונג פאָרטזעצען; אויב זי איז נ ע ג א־ ט י ו ו און בלייבט נעגאטיוו נאָך אייניגע אונטערזוכונגען אין פערלויף פון עטליכע מאָנאטען, איז מען געהיילט און מען דארף ניט מעהר קיין בעהאנדלונג. עס איז אָבער א פעהלער זיך אין גאנצען אויף דער וואססערמאנן פּראָבע צו פערלאָזען, וויל מיר ווייסען אז אין מאנכע פאלען, ווי פיעל מען זאָל ניט בעהאנדלען, בלייבט די פּראָבע דאָך פאָזיטיוו, כאָטש דער קראנקער פיהלט זיך שוין פון לאַנג געזונד און צייגט קיין שום סימפּטאָם פון דער קראנקהייט זינט א לעננערער צייט. אין אזעלכע פאלען וואו די בלוט פּראָבע בלייבט פאָזיטיוו טראָץ יעדער בעהאנדלונג, מוז מען אין בעטראכט נעה־ מען דעם אלגעמיינעם צושטאנד פון דעם קראנקען, כדי איהם ניט צו שאדען דורך צו פיעל בעהאנדלונג. אויב ער איז געזונד און צייגט קיין שום סמן פון סיפילים אין א לעננערער צייט, זאָל מען האָבען דעם מוט די בעהאנדלונג צו אונטערברעכען. וויל, אויב מען טוט דאָס ניט אין צייט, בלייבט דער אזוי אויף שוין דערשראָ־ קענער קראנקער שטענדיג מיט דעם גלויבען אז ער איז אונקוריר־ באָר, וועלכער גלויבען איז אָפט שעדליכער ווי די סיפילים.

געשלעכטס לייז.

דאָ איז דער פלאץ אין קורצען צו דערמאָנען די פאראָזיטען וואָס לעבען אויף דער האָריגער הויט פון דער געשלעכטס געגענד ביי מאנכע מענער און פרויען. דאָס זענען געשלעכטס־לייז. אָפט פערמעהרען זיי זיך אזוי פיעל אז זיי שטייגען ארויף און ארונ־ טער אויף אלע טיילען וואו האָר איז פאראן און וועלכע זענען צוגעדעקט פון די קלייידער: די ברוסט, די פאכווען, די פים.

זיי בייסען, רייצען די הויט און מאכען זי קראנק,

אכטע אבטיילונג:

פרויען קראַנקהייטען.

כאָטש וואָס מען שטעלט זיי געווענליך ניט אריין אין די סעקס ביכער, האלט איך עס פאר פאַסענדיג דאָ צו זאָגען עטליכע ווערטער איבער די קראַנקהייטען וואָס מען רופט אָן מיט דעם נאָמען „פרויען קראַנקהייטען" אדער ג י נ ע ק א ל ג י ש ע ק ר א נ ק ה י י ט ע ן. דאָס זענען אלע קראַנקהייטען פון די געשלעכטס אָרגאַנען פון דער פרוי אין יעדען אלטער.

וועגען די ענדערונגען וואָס די גאָנאָרעע, דער ווייבליכע שאַנקער און די סיפילים פּראָדוצירען אין די ווייבליכע סעקסואל אָרגאַנען איז שוין אויבען געריידט געוואָרען. דעריבער דערמאָן איך זיי דאָ נאָר וועניג.

אָט איז אין קורצען א ליסט פון גינעקאלאָגישע קראַנקהייטען און אַנאָמאליען; מעהר איבער זיי רעדען איז ניט נויטיג אין אזא בוך.

ענטצינדונג פון דער ו ו א ו ל ו ו א.

ק א נ ד י ל א מ ע ן, — אזעלכע אָנוואקסונגען אויף דער וואולווא, דורך גאָנאָרעע אָדער סיפילים.

א ב ס צ ע ס ע ן אין די דריזען פון דער וואולווא.

ק א ר ו נ ק ע ל, א קליין, רויט געוויקס ביים אייננאַנג אין דער אורעטהרא; פערורזאכט שמערץ ביים אורין לאָזען. די בעסטע בעהאנדלונג איז, עס צו לאָזען אוועקשנייידען.

ענטצינדונג פון דער ש י י ד ע, דורך גאָנאָרעע אָדער דורך אַנדערע אורזאכען; מעהרסטענס בעהאנדעלט דורך איינשפריצונגען און דורך אַנדערע מיטלען, וואָס מוזען בעשטימט וועדען פון דעם דאָקטאָר.

צ ו ר י י ס ו נ ג ע ן פון דער שיידע, מעהרסטענס איבערגעבליבען נאָך ענטצינדונגען. אויב די צוריסונג איז ניט ביי דער ענטצינדונג אָדער א קורצע צייט שפעטער צוגענעהט געוואָרען, און אויב די זערורזאכט לייַדען, איז אן אפעראציע נויטיג.

מעגליך, זאל מען דאס פערמיידען. אויב מען מוז דאס טראגען, זאל מען עס פון צייט צו צייט לאזען ארויסנעהמען און עס רייניגען, וויל זאנסט פערורזאכט עס קראנקהייטען.

דער פארפאל אדער פראלאפס פון דער ג ע־ב ע ר מ ו ט ע ר (אדער פון דער וואנד פון דער ש י י ד ע, אדער בויידע אין איינעם) איז אויך א לאנג פערעגדערונג; אבער אין דעם פאל ליגט די געבערמוטער אונטען ביים איינאנג, אדער זאגאר אין דער וואולווא און קאן אפילו פערוואונדעט ווערען דורך רייבונג ביי בעוועגונגען. די סימפטאמען זענען שטערונגען ביים גענן, לאקאלע אדער אלגעמיינע שמערצען. פ ע ס א ר צ ע ן זענען ניט צו רעקאמאנדירען וועז אן א פ ע ר א צ י ע איז מעגליך. דער פראלאפס איז אויך זעהר אפט א פאלג פון ענטבינדונגען און פון אונ־געניגענדער רוה נאך ענטבינדונגען.

אקוטע און כראנישע ע נ ט צ י נ ד ו נ ג ע ן פון דער ג ע ב ע ר מ ו ט ע ר און פון דער געבערמוטער ע פ ע נ ו נ ג, דורך פערשידענע אורזאכען. די בעהאנדלונג איז נאך דער אורזאך.

צ ו ר י ס ו נ ג ע ן פון דער ג ע ב ע ר מ ו ט ע ר ע פ ע־נ ו נ ג, דורך ענטבינדונגען. מאנכמאל איז אן אפעראציע נויטיג.

דער ו ו י ס ע ר א ו י ס פ ל ו ס (ל ע ו ק א ר ע ע) קאן זיין א פאלג פון א ע נ ט צ י נ ד ו נ ג א י ן ד ע ר ג ע ב ע ר מ ו ט ע ר אדער פון אן אלגעמיינער ש ו ו א כ ק י י ט פון דעם קערפער. דער אויספלוס קאן אויך ווערען אן אורזאך פון אלגעמיינער שוואכקייט. ניט צו פערוועקסלען מיט דעם אויספלוס דורך גאנארעע!

א ב י ס א ל ווייסער אויספלוס איז ניט שעדליך און ווערט אפט פראוצירט אהן קיין שום קראנקהייט.

די בעהאנדלונג מוז זיין אן אלגעמיינע און א לאקאלע. מען דארף בעסערען דעם אלגעמיינעם צושטאנד פון דער קראנקער. רוה, ריכטיגע ערנעהרונג, נארמאלער שטולגאנג, פערמיידען פון סעקסואל־לע אויפרעגונגען. פערקעהר איז ערלויבט, א חוץ ביי זעהר פיעל ווייסען אויספלוס. לאקאל: א י י נ ש פ ר י צ ו נ ג ע ן אין דער שיידע.

ג ע ו ו י ק ס ע ן, ט ו מ א ר ע ן פון דער ג ע ב ע ר מ ו־

די לאַגע פערענדערונגען פון דער גענעראַל־מוטער קומען מעהרסטענס דורך ענטבינדונגען, דורך אונגעניגענדער רוה נאָך די ענטבינדונגען, דורך צו פיעלע ענטבינדונגען און דורך פערשטאָפונג. נאָר דאָס וועלן זיי פערוואכען טאקע ווירקליך לייִדען און וועלן די געבערמוטער איז דורך זיי צוגעוואקסען צו אַן אונריכטיגען אָרט, און נאָר וועלן קיין שום אַנדער בעהאַנדלונג העלפט ניט, זאָל מען זיי לאָזען אפערירען. — מאסאזש, אינערליכער און אויסערליכער, קאָמבינירט, דאָס הייסט מיט איין האַנד אין דער שייד, אויף דער געבערמוטער, און מיט דער אַנדערער האַנד דרויסען, אויף דעם בויך, קאָן אפט זעהר פיעל העלפען, אויב דער מאַסאזשיסט איז זעהר געשיקט. — מאַנכע דאָקטוירים איבערטרייבען אפט די וויכטיגקייט פון די לאַגע פערענדערונגען פון דער געבערמוטער און בעשולדינגען זיי אין ניט עקזיסטירענדיגע קראַנקהייטען. זעהר אפט וועלען די סימפטאָמען פון כראָנישער פערשטאָפונג פערוואקסלט מיט די פון די לאַגע פערענדערונגען פון דער געבערמוטער. אין אזעלכע פאַלען וואָלט מען דער פרוי אם בעסטען געהאָלפען וועלן מען לערנט זי ווי אזוי צו לעבען כדי איהר פערשטאָפונג אויסצוהיילען. דעריבער זעהן מיר אז סיי וויפיעל מען בעהאַנדעלט אָדער אפערירט אזעלכע פרויען, בלייבען זיי קראַנק, וויל זיי בלייבען פערשטאָפט. א סך פון די דאָזיגע לאַגע פערענדערונגען זענען אויך צו פערדאַנקען די קלייִדער פון דער פרוי, איהרע שפיצינג שיך מיט די הויכע קנאָפעל, ווי אויך דעם קאָרסעט, וועלכע ענדערען דירעקט און אינדירעקט די פאָזיציע פון די אינערליכע אָרגאַנען.

אויך מאַנכע עמפינדליכע פרויען וואָס זענען געניגט צו אייניבילדונגען און איינרעדנישען, האָט די ריכטיגע אָדער אונריכטיגע דיאַגנאָזע פון „לאַגע פערענדערונג", נאָך פאָרעגנט אָדער נאָך רוקווערטס, א זעהר שלעכטע ווירקונג. זיי שטעלען זיך שוין פאָר אז עפּעס שרעקליכעס איז געשעהן אין זייער קערפער און לייִדען דורך דער מורא מעהר ווי דורך דער קראַנקהייט.

אין געווייסע פאַלען פון לאַגע פערענדערונגען לעגען די דאָקטוירים אריין אין דער שייד אפעראַט, אזא מין אפאראט וואָס האַלט די גענערמוטער אין דער געווינשטער לאַגע. וואו נאָר

ציע איז רוה אין בעט זעהר נויטיג; אויך וואַרעמע אומ־שלאַגען אויף דעם בויך. — א חוץ דעם, ריכטעט זיך די בעהאַנדלונג נאָך דער אורזאַך.

פאַלי פען, א מין אונשולדיגע געווויקסען אין דער גע־בערמוטער, קאָנען פערורזאַכען בלוטונגען.

אייערשטאָק ענטצינדונג.

טומאָרען אָדער געווויקסען פון די אייערשטעק.

ציסטען אָדער געווויקסען פון זעק פול מיט פליסיגקייט, אויף דעם אייערשטאָק.

ענטצינדונגען פון די טובען.

ענטצינדונגען אין בעקען.

אין אלגעמיין וויל איך נאָך זאָגען אז אין אונזער צייט וועלען די פרויען צו אָפט אָפּערירט; און ניט זעלטען דורך דעם פערקריפּעלט. עס זעהט אויס אז זיי זענען אלע־יין זעהר גענייגט אָפּערירט צו ווערען. עס וואָלט גוט געווען, ווען אי זיי, אי די כירורגען וואָלטען זיך א סך מעהר איבערגעלעגט ווי זיי טוען עס היינט־צו־טאָג, איידער אן אָפּעראַציע דארף געמאַכט ווערען, גלייכגילטיג צו עס איז אן אויסקראַצונג אָדער אן אויס־דעהנונג פון דעם געבערמוטער קאנאל,— אָדער אן אויסשניידונג פון אן אייער־שטאָק. יעדע אוננויטיגע אָפּעראַציע, ווי לייכט זי זאָל ניט זיין, איז א פער־ברעכען!

ט ע ר. מאַנכע אונשערלִיכע, ווי מ י א מ ע ן, אָדער פ י ב ־ ר א מ ע ן; מאַנכע זעהר געפעהרלִיכע, ווי דער ר א ק אָדער ק ר ע ב ס. מעהרסטענס איז אַן א פ ע ר א צ י ע נויטיג; און וואָס פריהער, דאָס בעסער.

ב ל ו ט ו נ ג ע ן נאָכדעם ווי די רעגעל האָט שוין זייט א לאַנגער צייט, זייט יאָהרען, אויפגעהערט, ביי עלטערע פרויען, נאָך 50 אָדער 60 יאָהר, ז ע נ ע ן פ ע ר ד ע כ ט י ג א ו י ף א ק ר ע ב ס! אין אזא פאַל, ניט פערלִירען קיין צייט און באַלד נעהן צוּ א דאָקטאָר!

א מ ע נ א ר ר ע ע, — קיין רעגעל ביי יונגע פרויען וואָס דאָר־ פען האָבען די פּעריאָדע, קאָן זיין: 1) איינגעבוירען: ביי אַלגעמיי־ נעם מאַנגעל אָן ענטוויקלוּנג און די געשלעכטס אָרגאַנען אונענטווי־ קעלט. 2) ערוואָרבען: דורך אַלגעמיינע שוואַכקייט, פ ע ט ל י ־ ב י ג ק י י ט, גייסטיגע מידקייט, יסורים, זאָרגען און אַנדערע אַבנאָרמע צושטאַנדען. — די בעהאַנדלוּנג איז נאָך דער אורזאַך, אָבער מעהרסטענס איז זי אָהן ערפאָלג.

א ו נ ר ע ג ע ל מ ע ס י ג ע מ ע נ ס ט ר ו א צ י ע ס, צום ביישפּיעל, איין מאָל אין עטליכע מאַנאַטען אָדער אייניגע מאָל אין איין מאַנאַט. אויב מען נעפּינט ניט קיין שום קראַנקהייט אַלס אורזאַך דערפון, איז אם בעסטען גאָר ניט צו טון. אָפּטמאָל וועט אַן אַלגעמיינע בעהאַנדלוּנג, קרעפּטיגונג, רוה, רעגולִירונג פון שטולגאַנג, פּערמיידען פון סעקסואַלער אויפרעגונג, זעהר פיעל העלפען.

מ ע נ א ר א ג י ע אָדער צו שטאַרקע מענסטרואַציעס, צו פיעל בלוט. די אורזאַכען זענען אַלגעמיינע און לאָקאַלע: אַל־ געמיינע שוואַכקייט, שווינדזוכט, האַרץ קראַנקהייט, צו פיעל אַר־ בייט, צו וועניג רוה, אויך צו פיעל רוה, צו פיעל סעקסואַלע אויפ־ רעגונג אָדער קראַנקהייטען פון די געשלעכטס אָרגאַנען. די בע־ האַנדלוּנג איז נאָך דער אורזאַך. אין דער צייט פון דער רעגעל, ר ו ה.

ד י ס מ ע נ א ר ע ע, שמערצהאַפּטע מענסטרואַציע. די אורזאַכען זענען ווידער אַלגעמיינע און לאָקאַלע. אָפּט איז די עפּע־ נונג פון דער געבערמוטער אזוי ע נ ג אז דער דורכגאַנג פון דעם בלוט פערורזאַכט שמערצען. — אין דער צייט פון דער מענסטרוא־

נערוועז אַנאַמאַליען

סעקסואַלע נעוראַסטעניע.

די אונריכטיגע געשלעכטליכע ערציהונג; דאָס אבנאָרמע סעקסואַלע לעבען אין דער קינדהייט, אין דער יוגענד, אין דער הייראט; די פערדאָרבענהייט, דער פיזישער און מאָראַלער שמוץ אין געשלעכטס לעבען: די שטענדיגע צורוקהאַלטונג; די מורא פאַר וועגערישע קראַנקהייטען; די אָפטע אויפרעגונגען אָהן בעפרידיגונג; דער איינפלוס פון די שווינדעל האַקטוירים און פון זייער אָבטרעט לייטראַטור און, מעהר ווי אַלץ, די גרויסע אונווייסענהייט אין סעקס זאכען, דורך וועלכער די בעגריפען וועלכע פערווועקסלט, דורך וועלכער אַלעס וועלט איבערטריבען, אָדער גאָר פערקעהרט, איגנאָרירט, — די אַלע אורזאכען ברענגען הערפאָר ביי א סך מענשען פון ביידע געשלעכטער, א מח צושטאַנד וואָס מען קאָן אָנרופען „סעקסואַלע נעוראַסטעניע".

די וואָס ליידען דערפון פיהלען זיך אומגליקליך אָהן א ווירקליכער אורזאך, האַלטען זיך פאַר קראַנק כאָטש וואָס אין זייער קערפער איז ניטאָ דער קלענסטער סמן פון א קראַנקהייט, בעטראַכטען זיך שטענדיג גלייך ווי ס'איז ניטאָ עפּעס אַנדערש צו זעהן אויף דער וועלט ווי זייער קערפער, בעמערקען יעדע קלענסטע אויסנעמליכקייט וואָס זיי געפינען אויף זיך און געבען איהר א זעהר גרויסע בעדייטונג, האַלטען זיך פאַר גרונד פערשידען פון אַלע אַנדערע מענשען און דענקען געוועהנליך אז זיי זענען די זינדיגסטע פון אַלע. זיי געהן אַרום טרויריג, זענען ניט אימשטאַנד צו אונטערנעהמען קיין שום אַרבייט, אָדער טוען אַלעס מיט פערדרוס אָדער מיט גלייכגילטיגקייט.

די איינציגע בעהאַנדלונג און רעטונג פאַר זיי איז א געוונדע ווידער־ערציהונג, א גרינדליכע אומענדערונג פון זייער דענקען, אן אויפקלערונג איבער דעם ווירקליכען אמת וועגען דעם געשלעכטס לעבען. אויב דאָס איז ניט מעגליך, זענען זיי פערלוירען. א חוץ דעם איז נויטיג זיי צו לערנען ווי אזוי צו לעבען פיזיש נאָרמאַל און

נאנץ קלייגע קינדער האבען זיך נאך ניט געלערנט געוויסע געדאנקען צו אונטערדריקען און זיי צו האלטען א ו נ ט ע ר דעם בעוואוסטזיין. דעריבער זאגען זיי ארויס זאכען און שפרעכען אויס ווינשען וואס דערוואקסענע, אפילו ווען זיי ווילען דאסזעלבע, בעהאלטען וואס טיעפער. אבער א י ן ח ל ו ם זאגט אויך דער דערוואקסענער מענש ארויס די אונבעוואוסטע געדאנקען, מאלט ער זיך אויך די בילדער וואס ער ווייל זאלען פערווירקליכט ווערען, מאכט ער דאס אונמעגליכע מעגליך, ווייל זיין בעוואוסטזיין שטערט איהם דאָרט נישט, האלט איהם ניט מעהר אונטער זיין קאנטראלע.

נאך פרייד, שפיעלט ד ע ר ס ע ק ס א י נ ס ט י נ ק ט ד י ו י ב ט י ג ס ט ע ר א l ע אין די קאנפליקטען צווישען דעם וואס מען ווינשט און דעם וואס קאן פערווירקליכט ווערען. דעריבער זאל אויך, נאך פרייד, דער סעקס אינסטינקט זיין די הויפט אורזאך פון די אפטעסטע אבנארמע גייסטעס צוישאנדען, ניט אריינרעכענענדיג די גייסטעס קראנקהייטען וואס קומען פון דירעקטע פערענדערונגען פון דעם שטאף פון׳ם נערוועז סיסטעם.

עס פערשטעהט זיך אז די געשעהענישען אין די חלומות זענען נאנץ אונאבהענגיג פון דעם וואס מען רופט אן „דעם ווילען", אונאבהענגיג פון דעם ווילען פון דעם בעל החלום ווען ער איז וואך און סיי וואס עס זאל דאָרט ניט פאָרקומען איז ער ניט שולדיג אין דעם.

חלומות זענען די רעזולטאטען פון דער ארבייט פון׳ם געהירן, וועלכעס, ווי עס שיינט, הערט ניט אויף צו ארבייטען אין שלאף, גלייכגילטיג צו מיר דערמאנען זיך צו נישט אין די חלומות.

אלע חלומות האבען א געוויסע בעדייטונג, אבער ניט אין דעם זין פון די אבערגלויבענס אדער פון דער תורה; זיי זענען ניט קיין נבואות; זיי געבען נאר איבער דאס וואס עס קומט פאר „אונטער דעם בעוואוסטזיין" פון דעם מענשען, זיי צייגען וואס ער ווינשט, כאטש ער ווייסט עס אליין ניט. און די ראזיגע פסיכאלאגען און דאקטוירים וואס האבען א גרויסע ערפאהרונג דורך אויספרעגען א סך מענשען וועגען זייערע חלומות, פערשטעהן וואס די פערשידענע געשעהענישען אין די חלומות בעדייטען, ווייל זהר פיעלע געשעהענישען זענען דיזעלבע אין די חלומות פון פערשידענע מענשען.

ראציאָנאל. דאָס הייסט, זיי דארפן האָבן א גייסטיגע היגיענע און א קערפערליכע היגיענע, וועלכע זאָל זיך צופאסן צו זייער אינדיווידואָליטעט.

פרייד'ס טעאָריען.

נאָר אין איניגע ווערטער ווייל איך דאָ אָנדייטען דר. פרייד'ס טעאָריע פון דעם בעהאלטענעם בעוואוסטזיין.

א סך לייכטע און שווערע גייסטעם קראנקהייטען אָדער צושטאנדען וואָס זענען ביי דער גרענץ צווישען געזונד און קראנקהייט, ווערען פערורזאכט דורך פעהלערען אין דער סעקסואלער ספערע, אָנגעפאנגען פון די יונגסטע יאָהרען. צווישען דיזע קראנקע קען מען אריינרעכענען די סעקסואלע נעווראסטעניקער פון וועלכע ס'איז געווען די רעד אין לעצטען קאפיטעל.

אויב עס געלינגט צו בעווייזען אזא מין קראנקען די קוועלע פון זיינע אילוזיעס, פארשטעלונגען, איינרעדענישען, אייגבילדונגען, קאָן ער, אין א סך פאלען, אזוי קאריגירען זיין דענקען, אז ער זאָל געזונד ווערען.

כדי אָבער אי אויסצוגעפינען די דאזיגע קוועלע, אי זי אָנצוצייגען דעם קראנקען, מוז מען זי קאָנען ענטדעקען. דאָס איז זעהר שווער, וויל די טיעפסטע געדאנקען פון יעדען מענשען זענען בעהאלטען, און מעהרסטענס אזוי אז ער אליין קען זיי נישט, אז ער אליי ווייסט פון זיי נישט.

די געדאנקען וואָס ער קען יאָ, זענען אין זיין בעוואוסטזיין; די איהם אונבעקאָנטע, זענען פערדעקט, זיי זענען אונטער זיין בעוואוסטזיין אָדער אין יענער זיט פון דעם בעוואוסטזיין.

די אונבעוואוסטע געדאנקען קומען אָבער ארויס אין די אויגענבליקען אין וועלכע דאָס בעוואוסטזיין איז אָבגעשוואכט אָדער אָהנמעכטיג, וועז דער בעוואוסטער וויל'ען איז פערווישט; די אונבעוואוסטע געדאנקען קומען ארויס וועז זיי ווערען פריי פון דער קאָנטראָלע און פון דער בעהערשונג פון די בעוואוסטע. דאָס גע־שעהט אין דער ציט פון חלום, וועז מען שלאָפט.

ליכט און זיי דערצעהלען עס די וועלכע ווילען דאָס הערען. אומגליקליכערווייז זענען ניט אלע מענשען אָפענהערציג גענוג און זאָגען זיי ניט אז „דאָס איז א ליגען". וועז מען זאָל דאָס זיי תמיד זאָגען, וואָלטען זיי זייערע ליגענס אויפגעהערט.

וועז א פסיכיאטער אדער א פסיכאָלאָג אנאַליזירט די לינענס פון א געוואָהנהייטס ליגנער אוז פערבינדט זיי מיט פאקטען פון זיין לעבען, קאָן ער אָפט אויסגעפינען די געהיימסטע ווינשען פון׳ם ליגנער. קיינער קאָן ניט אויסטראכטען אזא ליגען וואָס זאָל אין גאַנצען ארויסגעהן פון זיין ספערע געדאַנקען; בעוואוסט אדער אונבעוואוסט מוז אזא ליגנער, פונקט ווי דער בעל החלום, רעדען פון זאכען פון זיין אייגענעם געדאַנקען מאטעריאל.

דאָס אונגעפעהר זענען פרייד׳ס טעאָריען, פאָפולער ערקלערט. ניט אלע ספעציאליסטען פון נערוועז־אוז גייסטעס־קראַנקהייטען זענען מיט זיי איינפערשטאַנען.

די טעאָריען אוז זייער אנוועגדונג אין דער פראקטיק טוען מאַנכמאָל אויף גוטס. אָבער זייער סוגעסטיאָן אויף די מוחות פון א סך יונגע לייט ווירקט אָפט שלעכט אוז א סך שווינדלער האָבען די אזוי נערופענע פ ס י כ א נ א ל י ז ע אָנגעוועגדעט פאר זייערע אייגענע רויבערישע צוועקען.

אויב מען פאַרערט פון דעם קראַנקען, באלד אין דער פריה וועלן ער וועקט זיך אויף, איידער ער פערגעסט זיי, אויפצושרייבן די לעצטע חלומות, געטריי, אזוי ווי ער גערעדט זיי; אויב דאָס ווערט געטון א סך מאל, — געפינט דער ערפאהרענער דאקטאר אויס וואָס עס קומט פאר „אונטער דעם בעוואוסטזיין" פון דעם קראַנקען. מיט דער צייט, נאך מעהרערע זיצונגען און געשפרעכען, פערשטעהט דער דאקטאר די פערבינדונג צווישען די עפיזאדען פון דעם קראַנקנ'ס לעבן און זיינע גראַנקען פון א ו נ ט ע ר דער שוועל פון בעוואוסטזיין. דאָס פאַרלעגען די דאזיגע פערבינדונג פאר דעם קראַנקען, דאָס קלאָר מאכען פון זיינע בעהאלטענע, איהם אונבעוואוסטע, אונראציאנעלע גראַנקען און וויינשען, קלער רען איהם אזוי פיעל אויף אז עה הערט אויף זיי צו האבען און צו וויינשען, זיין מה פון אונטער דעם בעוואוסטזיין ווערט קאריגירט, און ער קאן געהיילט און נארמאל ווערן.

אט זענען א פאר פערזינפאכטע ביישפיעלען:

וען אימיצער וויינשט אונבעוואוסטערהייט דעם טויט פון זיי־נעם א פרייגד, חלום'ט ער אז דיזער איז געשטארבען און אין חלום פרעהט ער זיך מיט זיין טויט.

א מאן חלום'ט שלעכטס פון אן אנדערען מאן און ער איז אויף איהם ברוגז; דורך א ענוויער אנאליזע געפינט מען אז זיי זענען ביידע האָמאָסעקסואלען, אז דער ערשטער איז אייפערזיכטיג אויף דעם צוויטען און אז דעם ערשטען'ס מעלאנכאליע און נייס־טיגע קראַנקהייט איז צו פערדראַנקען דעם פאקט וואָס דער אנדערער האט איהם פערלאזען.

א פרוי חלום'ט אז זי זעהט א שרעקליכע חיה וואָס אטעמט אונטער'ן וואסער, און זי שלעפט די חיה מיט שווערקייט ארויס... זי איז געווען שוואנגער און האט גע'מפיל'ט.

אליין זאגען אפט די קראַנקע ניט ארויס זייערע סודות, אבער דורך זייערע חלומות קאן מען צימליך פיעלעם אויסגעפינען.

ביי דער געלעגנהייט וועט עס וויכטיג זיין צו בעמאַנען אז די ג ע ו ו א י נ ה י י ט ס ל י ג נ ע ר טוען אין א וואכען צושטאנד דאסזעלבע וואָס אלע בעלי חלומות טוען אין שלאף: זיי שטעלען זיך פאר אז דאָס וואָס זיי וויינשען וועלט פערווירק־

צעהנטע אבטיילונג:

צווי פראקטישע מיטלען

אזוי ווי די זיץ־בעדער און די וואגינאלע דושען זענען זעהר אפט נויטיג אין דער בעהאנדלונג פון געשלעכטליכע קראנקהייטען און אנאמאליען, ווייל איך דא דיוע מעטאדען בעשרייבען.

זיץ־בעדער.

א זיץ־באד איז א באד פאר דעם אונטערשטען טייל פון דעם קערפער, אבער נישט פאר די פים. עס ווערט געברויכט אלס א מיטעל געגען פערשידענע קראנקהייטען פון דעם אונטערשטען טייל פון קערפער, געגען העמאראידען און געגען קראנקהייטען פון די אינ־ערליכע און אויסערליכע געשלעכטס־ארגאנען פון מאן און פרוי. די זיץ־בעדער זענען פערשידען נאך דער טעמפעראטור, קאלט, קיהל, לעבליכע, וואַרעמע און הייסע. די הייסע און וואַרעמע קאנען האבען א גוטע ווירקונג אלס שמערץ־שטילענדיגע בעדער וועגען שמערצהאפטע ארגאנען פון יענער געגענד; זיי דיענען אויך אלס אנרעגונגס־מיטעל ביי גע־שלעכטליכער אימפאטענץ, ספעציעל וען מען מאכט זיי אין אבענד, אויידער מען געהט שלאפען. הייסע און וואַרעמע זיץ־בעדער קאנען זיין שעדליך ביי עניטצינדליכע צושטאנדען. ביי דיוע איז עס מעהרסטענס ווירקזאם צו מאכען קיהלע אדער קאלטע זיץ־בעדער. — א זיץ־באד דארף געוועהנליך דויערען א האלבע שטונדע; מען קאן דאס וואסער יעדעס מאל דערווארמען, אונטערגיסענדיג פון צייט צו צייט היים וואסער. דארט וואו עס איז מעגליך, איז א וואַרעם באד בעסער ווי אן אינישפריצונג פון מאַרפין, כדי צו שטילען שמערצען, ווייל עס קאן ניט האבען די שלעכ־טע פאלגען פון דיזען גיפט.

מען קאן אם בעסטען מאכען א זיץ־באד אין א טיעפען צובער, אין א טיעפער שיסעל אדער אפילו אין דער וואנע, אין וועלכער מען קאן אריין שטעלען א קליין בענקעלע (אין וואסער), זיך דארויף זע־צען, און די פים ארויסהענגען. עס זענען אויך פארן ספעציעלע

רעהרען אדער פליסיגקייט און גאזען פון דעם מאגען; אפט אטעמט מען הורך דעם מויל און עס גיהט דארט דורך לופט וואס ענטהאלט שטויב אדער גאזען. דערפאר דארף מען דאס מויל וואשען און די ציהן רייניגען נאך יעדען עסען ווי אויך זאנסט נאך איינמאל א טאג. אבער די שיידע איז א ריין ארגאן, וואס ליגט אין א בעשיצט ארט, ווייל אורין אדער שטול קאן, אונטער געווענליכע אומשטאנדען, נישט אריין אין איהר. די הויפטזאך איז צו האלטען די דרויסענדיגע געשעלכטס־ארגאנען וואס ריינער, — און פאר דעם צוועק איז זייף און וואסער דאס בעסטע. פון דעם קאנט איהר פערשטיהן אז, וועו אלעס איז נארמאל, זענען ר י י נ י ג ו נ ג ס־א י י נ ־ ש פ ר י צ ו נ ג ע ן ניט נויטיג. אפילו נאך דער מענסטרואציע איז עס נישט אבסאלוט נויטוועדיג, ווי מאנכע דענקען, זיך צו מאכען אן איינשפריצונג; די שיידע רייניגט זיך אליין. אבער עס פערשטעהט זיך אז שאדען שאדט אן איינשפריצונג נאך דער רעגעל ניט.

וועו מען געהט צו קינד, מיט א פאר שטונדען פ א ר ד ע ר ע נ ט ב י נ ד ו נ ג, וועו די וועהען הויבען זיך אן, געהערט עס צו דער פארבעררייטונג צו דער ענטבינדונג, זיך צו מאכען איין מאל אן איינשפריצונג אין דער שיידע.

איצט, לאמיר צוריקקומען צו די אלגעמיינע רעגלען וועגען הער וואגינאלער איינשפריצונג. דאס ו ו א ס ע ר מוז ניט זיין אויסגעקאכט ביי נעווענליכע איינשפריצונגען, אבער ס'איז בעסער וועו עס איז יא. עס דארף קיין מאל ניט זיין קאלט. עס זאל זיין וואהרעם, אבער ס'איז גוט מען זאל די וואולווא, די ליפען, אנשמירען מיט וואסעלין איידער מען מאכט די איינשפריצונג, ווייל זיי זענען זעהר עמפינדליך קעגען וואהרעמקייט, וועהרענד די שייעדע אליין איז א סך וועניגער עמפינדליך. צוויי קוואהרט (ליטער) וואסער איז אוניגעפעהר דאס מאס פאר אן איינשפריצונג. מען קאן זי מאכען איין מאל אדער צוויי מאל א טאג, נאך דעם בעדערפניש. דער א י ר י ־ נ א ט א ר זאל נישט וועהרען אויפגעהאנגען הויך (ווי בייס קליס־טיר), כדי דאס וואסער זאל פליסען לאנגזאם. דער איריגאטאר מוז זיין ריין און דערפאר זאל מען איהם ניט לאזען הענגען וועו ער איז ניט אין געברויך, ווייל ער וועהרט זאנסט פול מיט שטויב און שמוץ;

וואנעם פאר זיך־בעדער; זיי זענען רונד און מיט א לעהנע וועגען די פלייצעס; ביי כראָנישע צושטאנדען, וועו מען דארף זיי האָבען א לענגערע צייט, איז עס וועדט אויסצוגעבען עטליכע דאָלאָר אוו זיך אזא וואנע פערשאפען.

מען דארף ניט פערגעסען, אז די זיך־בעדער זענען אפטמאל נאָר א סימפטאָמאטישע בעהאנדלונג, דאָס הייסט זיי נעהמען נישט תמיד אוועק די אורזאך פון דער קראנקהייט; מען דארף אלזא אויס־געפינען די אורזאך אוו זי בעהאנדלען.

די איינשפריצונג אין דער שיידע.

(וואגינאלע דוש)

(זעה די בילדער סוף פון בוך)

די איינשפריצונג אין דער שיידע איז אן איינשפריצונג פון וואסער, מיט אדער אָהן א מעדיקאמענט, מיט דעם צוועק צו ווייר־קען אויף א געווייסען אופן אויף דער שיידע אליין אדער אויף די אנדערע אינערליכע געשלעכטס־אָרגאנען פון דער פרוי, אדער פשוט כדי צו רייניגען די שיידע, וועו דאָס איז נויטיג.

מען קאָן אנוועגדען די וואגינאלע איינשפריצונג ביי ווייר־סען אויספלוס, ביי גאנארעע אין דער שיידע, ביי ענטצינדונגען אין דער געבער־מוטער אדער אין די איבריגע אָרגאנען אדער געגענדען אָרום זיי אין דעם בעקען פון דער פרוי. אין די פאלען קאָן די איינ־שפריצונג זיין די איינציגע בעהאנדלונג אדער זי קאָן זיין א טייל פון דער גאנצער בעהאנדלונג.

צו א פרוי דארף שטענדיג זיך מאכען דושען אין דער שיידע, איז א פראגע וועגען וועלכער נישט יעדער קאָן זיין איינפערשטאנען. די פערטיידיגער פון אזעלכע דושען זאגען אז מען דארף די שיידע יעדען טאג וואשען אזוי ווי מען וואשט זיך יעדען טאג דאָס מויל. דער פערגלייך איז אבער נישט ריכטיג, ווייל דאָס מויל איז נע־וועהנליך שמוציגער ווי די געזונדע שיידע; דאָס מויל נעהמט אריין עטליכע מאל אין טאג שפייזען, פון וועלכע עס בלייבען ברעקלעך צווישען די צייהן אדער אין אנדערע ווינקעלעך פון'ם מויל; אין מויל קומט אפט אריין שלים פון דער נאז, שפייעכץ פון די לופט־

עלפטע אבטיילונג:

שארלאטאניזם

דער מעדיצינישער באנדיט.

אין מעהרערע ערטער אין דיזען בוך איז געווען די רעד פון די שווינדלער וואס נארען אויס דאס געלד פון די קראנקע אדער מאכען זיי קראנקער, אדער טוען ביידעם. זיי זענען אפט גאר קיין דאקטוירים, אבער א סך מאל זענען זיי טאקע ווירקליכע דיפלאמירטע דאקטוירים וואס זענען אראב געגאנגען פון דעם עהרליכען וועג.

זיי רעדען אויך די געזונטע אז זיי זענען קראנק; זיי זאגען צו די קראנקע אונמעגליכע און וואונדערליכע היילונגען; זיי בענוצען זיך מיט דעם קראנקען'ס אונווייסענהייט און וווייזען איהם מורא'דיגע מאשינען, וואס אימפאנירען רעספעקט.

זיי וועלכע זיי אלע מעגליכע מיטלען כדי צוצוציהען פאציענטען: זיי לאזען צוטיילען און איבעראל אויפקלעבען אנאנסען; זיי דרוקען ביכלעך און אנאנסען אין די צייטונגען; אומעטום לאזען זיי וויסען די נסים וואס זיי קאנען אויפטון. זיי האבען תמיד עדות דורך וועלכע זיי בעווייזען אז זיי האבען אויפגעטון וואונדערס. זיי גראנטירען אויך אן ערפאלג פון זייערע מעטאדען. זיי האבען אנגענטען וואס ארבייטען פאר זיי. זיי האלטען אויך קארעספאנדענצען מיט יעדען מיט וועמען זיי קאנען דאס נאר טון, כדי ניט אבצולאזען קיין איינעם וואס קאן ארויפפאלען צו זיי אלס א קרבן.

פאראן שווינדלער אין אלע ספעציאליטעטען פון דער מעדיצין; אבער מעהר ווי אין אלע זענען זיי דא אין דעם פעלד פון געשלעכטס לעבען און פון די וועגעריש קראנקהייטען.

אפט האלט דער מעדיצינישער באנדיט א מוזאום אדער א פאנאראמא, דורך וועלכען ער ציהט אריין זיינע קרבנות.

די לעזער פון דיזען בוך וואלטען געדארפט דערקענען די מעדיצינישע באנדיטען און זיי אויסמיידען.

עס זענען אויך דא שווינדלער צווישען די דאקטוירים וואס וועגדען ניט אן דאס אויביגע רעקלאמע סיסטעם, אזוי ווי עס פעהלען ניט קיין שווינדלער אין קיין שום פראפעסיע אדער בעשעפטיגונג. אבער דער מעדיצינישער באנדיט איז א בעזונדערער טיפ.

מען זאָל איהם לאָזען אויסטראָפען, אויסטרוקענען און איהם בעהאל־טען אין א פערמאכט אָרט. מען קאָן געברויכען דעמזעלבען אירי־גאטאָר פאר א קליסטיר אָדער א שיידע־אוינשפריצונג, אויב מען פאסט אויף אז ער זאָל זיין ריין; אָבער ס'איז בעסער נישט צו געברויכען דיזעלבע רעהר פאר א קליסטיר ווי פאר אן אוינשפריצונג. עס פערשטעהט זיך אז די ק א נ י ל ע מוז זיין א ספעציעלע וועג־גען דער אוינשפריצונג. אויך איז עס א פעהלער אריין צו לעגען דאס ענדע פון דער רעהר אין דעם איריגאטאָר, ווי מאנכע טוען עס. די קאניל זאָל נאָך דער אוינשפריצונג ארויסגענומען און אויסגע־קאכט ווערען; זי זאָל אויך אויסגעקאכט ווערען פאר דער אוינ־שפריצונג.

וועהרענד דער אוינשפריצונג דארף די פרוי ליגען, נישט זיצען; ווייל וועהרענד זי זיצט, געהט דאס וואסער כמעט גאר נישט אריין. אויב זי האט א וואנע, איז דאָרט דאס בעסטע פלאץ פאר אן אוינ־שפריצונג. אויב נישט, און ווען זי קאָן ניט ארונטערגעהן פון'ם בעט, קאָן זי געברויכען א קאוטשוק־לייוואנד, אז דאס וואסער זאָל ניט באנעצען דאס בעט. (פיג. 51, 52, 53, 54.)

אין אָרדנונג, וואָס זענען — נאָך דעם טיטעל און נאָך זייער שטו־ דיום — ריכטיגע ערצטע, אָבער נאָך זייער אויפפיהרונג — די שרעקליכסטע רויב־פויגעל און היענען. און וועז אימיצער נעהמט אויף זיך איצט די אויפגאָבע געגען זיי אין פעלד צו געהן, דאַרף ער נישט בלייבען שטעהן אין מיטען וועג. ער דאַרף אויך פאָרגעהן געגען די אָרגאַנען, וועלכע העלפען זיי אַזוי געטריי צו פערשפּרייטען זייערע פערדונקעלעגדע וועדטער, אָרגאַנען וואָס זענען זעהר שטאַרק און געגען וועלכע עס וואָלטען זיך געדאַרפט פערייניגען די קרעפטען פון אַלע אינטעליגענטע און אויפגעקלערטע מענשען פון אונזער נייי־ יאָרקער אידישען קוואַרטאַל: דיזע אָרגאַנען זענען די ט ע נ־ ל י כ ע פ ר ע ס ע*). אָהן איהר וואָלטען די שווינדלער זיך נישט געקאָנט וועגדען צוי אזא גרויס פובליקום, זייערע געשעפטען וואָל־ טען נישט געווען א פערטעל פון דעם וואָס זיי זענען איצט. די טענליכע פרעסע נעהמט א טייל פון רויב פאַר'ן פערטראָגען די נייעס פון די שווינדלער'ס וואונדער איבער דער גאַנצער שטאָדט און פאר — שווייגען. האָט איהר אָפט געזעהן אין דער טענליכער פרעסע ארטיקלען געגען די באַנדיטען? ס'איז נאטירליך אונמעגליך אז די פרעסע זאָל קעמפען געגען זיי, אזוי לאַנג ווי זי איז פערציערט מיט די מיאוסע און ליגנערישע, אָבער גוט בעצאָהלטע אַנאָנסען פון די היענען. וועז מען אונטערזוכט די זאַך גענויער, הייסט עס אזוי: די לעזער וועלען פון דער צייטונג געשיקט צום שווינדלער, וועמען זיי געבען זייער געלד אוועק; א טייל פון דעם געלד געהט דערפאר געגעבען דער צייטונג. דאָסזעלבע בלאָט וועלכעס דער לעזער האָט ליעב און אין וועלכען ער לעזט פייערינג וועלטער נעגען אויסבייטונג און שווינדל, פערגיפטעט איהם און בעשווינ־ דעלט איהם, זייענדיג דער שותף פון די רויבער. דאָס בלאָט צע־

*) דיזע וועלטער זענען צוערשט געשריבען געוואָרען אין אָקטאָבער 1910, אין דער צייטשריפט „אונזער געזונד". פון דעמסטמאָל אָן האָט זיך די אידישע פרעסע אַבּיסעל אויסגעווינועט. אָבער אפילו ביז איצט, 1918, האָבען נאָך נוט אַלע אידישע צייטונגען אַרויסגעוואָרפען די שווינ־ דעל אַנאָנסען. און באָשט א נוי געזעץ (1917) אין שטאַט נויוּאָרק פערוואַלטרט צו דרוקען אַנאָנסען וואָס פערשפּרעכען הוילונגען, וועלען די אַנאָנסען אזוי געדרוקט אז די היטער פון ס'געזעץ זאָלען נוט קאָנען מאַרגעהן געגען דער צייטונג.

די רעקלאַמע פון מעדיצינישע באַנדיטען.

איך וויים וואָס פאר א שווערע ארבייט עס איז צו בעקעמפען די שווינדלען וואָס געהען אָן אין דער היילונגס־פראָפעסיע. איך וויים אז עס נויטיגט זיך א הערקולעס־כח כדי אויסצורייניגען אזעלכע אונערטרעגליך שמוציגע אויגיאס־שטאַלען. נאָר איך גלויב אז איך וועל נישט תמיד שטעהן אליין אין קאמף; איך האָף אז אין גיכען וועלען מיר נאָך קרעפטען קומען צו הילף, אזוי אז די מעדיצינישע פראָקסים אין דער אידישער בעפעלקערונג זאָל, וועו נישט אין גאַנצען זיך רעפארמירען, וועניגסטענס שטעהן אויף א העכערען צושטאַנד, צו וועניגסטענס זאָלען א טייל פון די קראַנקע פערשטעהן וואָס זיי האָבען צו פערלאַנגען פון דאָקטאָר. איך וויל קעמפען געגען דעם באַנדיטיזם פון די דאָקטוירים וואָס מאַכען זיך רעקלאַמע דורך אַנאַנסען, אָבער איך וואָלט ניט וועלען מען זאָל דענקען אז די וואָס דרוקען קיינע רעקלאַמען זענען אלע עהרליך. עס זענען דאָ צווישען זיי די בעסטע, עדעלסטע מענשען, אָבער ליידער אויך געפעהרליכע רויבער. דיזע דאָרף איך זיכער ניט שאַנעווען. און שרעקט זיך נישט פאר די וועלטער „רויבער" און „באַנדיטען"; זיי זענען נישט איבערטריבען. וויי אזוי קאָן מען אָנרופען איינעם וועלכער כאפט אייך אין א פינסטערער נאַכט, אויף א וועג וועלכער איז אייך אונבעקאַנט און וואו קיינער קומט אייך ניט צו־הילף, — און בעריבט אייך? ניין, דיזע אויסדרוקען זענען צו מילד, צו שוואַך, וויל די רויבער האָבען אָנגעטון א מאַנטל פון וואהלטעטער און האָבען זיך מאַסקירט מיט א פנים וואָס זאָל אייך געבען צוטרויען און זענען בעוואפענט מיט א דיפלאָם פאר וועלכען איהר האָט רעספעקט; און דערפאר קאָנען זיי בעסער רויבען און איהר קאַנט זיך גאָר נישט פערטיידיגען.

פאר אייניגע יאָהרען האָט א גרויסע אַמעריקאַנישע צייטשריפט צוגעצויגען די אויפמערקזאַמקייט פון׳ם עולם צו דער פראָגע פון די שווינדלערם אין דער מעדיצינישער פראָקסים, און צו דער פראָגע פון די שווינדלערישע פאַטענטירטע מעדיקאַמענטען. אין דער רייהע ארטיקלען איבער דער פראָגע איז אָבער נישט געוואָגט געווארען קיין וואָרט איבער די שווינדלערס וואָס האָבען דיפלאָמען

שלעכטלעך־קראנקען אדער דעם וועלבער האלט זיך פאר געשלעכטלעך־קראנק.

אט זענען אייניגע פהאבען פון זייער סטיל:

„מענער, ווערט שנעל פטור פון דעם אנשיקענויש; ווען דאס שיקזאל האט איך געשטראפט... א מענש האט נאר איין לעבען און דיזעם דארף ער אנפערטרויען דר..... וועלבער איז די איינציגע אויסארימעט אין דער וועלט... קומט היינט, פערליערט ניט קיין צייט..." „לאזט איך ניט פערבלאפען פון אנדערע..." „רעטעט אייער פריינד... האט אויף איהם רחמנות, זאגט איהם, ער זאל קיין איבריגע מינוט ניט פערליערן און זאל געהן צום בעוואוסטען ספע־ציאליסט דר..." „אונטערזוכונג פריי! שוואבע מענער, ערלויבט מיר אייך געזונד צו מאכען. איך האב אן עקסטרא פערגעניגען אויסצוקורירען קראנקע שנעל און זיכער... מעדיצין פריי... דער פא־ציענט בעקומט א געשריבענע גראנטיע..." „געהט ניט ארום פער־צווייפעלט, קומט זיך בעראטען מיט מיר וועז איהר ליידט פון קראנק־הייטען וואס קומען פון זינד..." „דער אלטער דר... גראנטירט די שנעלסטע הילונג פיר אימער". „לעזט מיינע ביכער"...

זיי בעטען זיך ביי אייך, זיי ווילען אייך געזונד מאכען, די גוטע מענשען, זיי טוען דאס צוליעב אייך; זעהט איהר נישט ווי זעלבסטלויז זיי זענען? און דאס איז דאך געדרוקט, שווארץ אויף ווייס, געדרוקט אין אייער ליעבלינגס־צייטונג? — און איהר טיט זיי אויך צוליעב און געהט צו זיי.

אז דומקעפ גלויבען דאס איז נישט קיין גרוים וואונדער; אבער אז אינטעליגענטע יונגע לייט זאלען, ווי מיר זעהן יעדען טאג, פערנארט און פערפיהרט ווערען פון אזעלבע אנאנסען, דאס איז שווער צו פערשטעהן, סיידען מען קאן אריין דרינגען אין זייער נשמה־צושטאנד און זעהן וואס עס קומט דארט פאר. עס שיינט דאך צו זיין אזוי קלאר אז אזעלבע אנאנסען קאנען נישט זיין אמת; נאר דער יונגער מאן האט נישט געהאט קיין סעקסואלע ערציהונג; ער ווייסט פון געשלעכטס לעבען נאר נישט אדער, ווען איז ארגער, ער האט געהערט, גענאשט, געכאפט, דא און דארט, אייניגע ערקונדיגונגען וואס זענען דאס געגענטייל פון אמת. ער דאט, אין זיין אינטימען לעבען, א פאר פעהלער זיך פארצואוארפען,

פליהט זיך היים פון דער פּרעסע, פון מיט נייעס און מיט ארטיק־לען, דער לעזער נעהמט עס מיט רעספּעקט אין האנד, מען גענפינט עס וואַרטענדיג ביי דער טיר, עס ווערט געלעזען פון יונג און אלט; די לעזער ווייסען אָבער נישט אז אין די שורות גענפינט זיך א שרעק־ליך גיפט, וועלכעס די צייטונג האלט זיי אין איין איינגעבען, האלט אין זיי אין איין אריינגיסען. ס'איז זיכער נישט ערלויבט אן עהר־ליכען רעדאקטאָר פון א צייטונג צו זאָגען: „וואָס גענהט מיך אָן די אנאנס? דאָס איז דעם פערוואלטער'ס זאך! דער וואָס גיט אריין די אנאנס צאָהלט, און דאָס איבעריגע איז נישט מיין גע־שעפט". ניין, די אנאנס איז זעהר א וויכטיגע זאך, דען יעדעס עקזעמפלאר, זי אווענטראגענדיג אין הייזער פון אונשולדיגע, אונ־ווייסענדיגע מענשען, קאָן די לעזער מעהר שלעכטס טון ווי זייערע ארגסטע שונאים זענען פעהיג.

א חוץ דעם זענען אויך פאראן א פאָר אידישע לימראטען וואָס זענען דירעקט פערבונדען מיט די שווינדלער, וואָס רעדיגירען זייערע אנאנסען און קריגען דערפאר גאלד. דיזע לימראטען זענען „אנ־געזעהענע" זשורנאליסטען וואָס ארבייטען אין אידישע צייטונגען.

די אידישע ארויסגעבער פון צייטונגען אין אמעריקא, ווי אויך מאנכע שרייבער, וועז מען וואַרפט זיי פאָר זייער מיטשולדיג־קייט מיט די מעריזיניישע באנדיטען, זאגען אז אזוי דאַרף עס זיין אין אמעריקא. אָבער אין דער אמת'ן איז די אמעריקאנער פּרעסע א סך ריינער ווי די פרעמד שפּראכיגע פּרעסע פון אמערי־קא. קיין שום אנשטענדיגע אמעריקאנישע צייטונג נעהמט ניט אָן קיין אנאנסע פון א בעקאנטען און זיכטבארען מעריזיניישען באנדיט.

און וואס איז רעוואלטירענדער איז דער פאקט אז די גרויסע אידישע צייטונגען וואלטען זיך געקאָנט בעגעהן אָהן דיזע אנאנסען, אָהן דעם דאזיגען שמוציגען גאלד. זיי זענען זיכער רייך גענוג ארויסצואוארפען אלע שעדליכע אנאנסען.

ארום דעם קראנקען מענשען האָבען זיך תמיד געזאמעלט אלערליי אויסבייטער און אויסזויגער, נאָר קיין מאל נישט אין אזא פּראפּאָרציע ווי אין אונזער צייט און איצט זענען די ארגסטע פון זיי די וואָס ספּעציאליזירען זיך אין רויבעריין ארום דעם ג ע־

ני אין די זאך. קאָפּ־שמערצען? דאָס איז דאָך שוין ביי איהם אן אלטע געשיכטע. און די אנדערע סמנים? עפּים האָט ער דאָך א מין אויספלום פון וועלכעם בעדייטונג ער ווייסט אזוי וועניג ווי וועגען זיין „שלעכטען בלוט" און וועגען זיינע נערוועז. נאָר וואָס אונבעקאנטער זיי זענען איהם, דאָס מעהר לידט ער אויף זיי. און אזוי ווייטער...

„קראנקהייטען וואָס קומען פון זינד", שרייבען די שווינדלער. וואָס הייסט „זינד"? יערער קען דאָס איבערטייטשען ווי ער ווילּ. און דאָס אונשולדיגסטע איינגעלּ ענטדעקט תמיד אז ער איז שולדיג אין שווערע „זינד"... און אזוי פאלט ער אריין אין די אויסזויגער'ס הענד.

נאָר דענקט נישט אז זיי זענען ווי אנדערע דאָקטוירים. זיי געבען אייך א געשריבענע גראנטיע אז זיי וועלען אייך אויסהיילען. פאר וואָס נישט? איהר קאָנט זיי סיי ווי סיי נאָר נישט טון, אויב זיי האלטען נישט וואָרט. תרוצים זענען לייכט צו געבען. ווי זאָגט יענער: גנבות זאָל נאָר גאָט באשערען!

וואָס אנבעלאנגט די „אומזיסטע מעדיצינס" וואָס איהר קריגט האָרט, קאָן מען זיי שנעל אָבפערטיגען: זיי זענען גליקליכערווייז קיין מעדיצינס, זיי זענען אונשעדליך, זיי זענען געפּאַרבט וואסער.

די גאנצע בעהאנדלונג קאָסט נאָר 10 דאָלאָר", שרייבען זיי אין אייערע צייטונגען; אָבער מיט דער צייט ווערט, אזוי ווי דורך א צויבער, פון די 10 דאָלאָר — 100 דאָלאָר און מעהר, גראָד אזוי ווי פון אייער געזונדען קערפּער און מח ווערט אונטער זייער בעהאנדלונג א קראנקער מענש אָדער פון א היילבארער קראנקהייט ווערט אן אונהיילבארע... איך גראטולירי די טעגליכע צייטונגען און בעזונדערס די ארבייטער־פרייגדליכע פרעסע, וועלכע העלפען אזוי גוט די באנדיטען!

און פערדיענען נישט פערברענט צו ווערען די צייטונגען וואָס שלעפען מאסען געלד פון אנאנסמן וועגען „ר ע צ ע פ ט ע ן" וואָס היילען שוואכע מענער פריי"? וואָס האָט איהר פון זייער פערגלאָצען די אויגען און רעדען וועגען א צוקינפטיגער גערעכטער געזעלשאפט, אז היינט נארען זיי אייך אָב מיט אזעלכע שווינדלעי?

וועלכע כמעט יעדער מאן האָט בענאנגען; ער דענקט אָבער אז: ער איז דער איינציגער. אז קיינע שלעכטע פאלגען זאלען פון דעם נישט ארויסקומען, קאן ער זיך נישט פארשטעלען. ער טראָגט זיין סוד מיט זיך און אלעם וואָס ער הערט שטארקט איהם אין גלויבען אז ער מוז קראנק זיין. און דער געדאנק מאכט איהם קראנק. אָדער ער האָט א רוכטיגע געשלעכטס־קראנקהייט אָדער א סעקסואלע אבנארמאליטעט. ער שעמט זיך נאטירליך דערמיט, ער פיהלט זיך איינזאָם און פערלאָזען, ווי א פערברעכער. דאָקטוירים זענען דאָ א סך; אפשר פערשטעהן זיי אָבער נישט זיין קראנקהייט? דער מאן וואָס שטעלט אריין די אנאנם פערשטעהט אָבער זיכער, דענקט ער זיך. ער וועט מיך אויסהיילען. פאָרט א דאָקטאָר מיט א דיפלאָם! א געבילדעטער מענש! און מיין לייבלינגס צייטונג דרוקט דאָך זיין אנאנם. עם קאן נישט זיין ער זאל זיין אזוי אונעהרליך... און דאן זעהט ער מעהרסטענס אז דעם דאָקטאָר'ס „ליטעראטור" פאסט זיך גענוי צו זיין צושטאנד. ער פיהלט, ער איז זיכער אז דער מאן וועט איהם היילען. די אנאנסען זענען אזוי איינגעריכטעט, אזוי רעדי־גירט אז יעדער זאל זיך אין זיי דערקענען, אז יעדער זאל דערפיהלען די סימפטאָמען אָדער די קראנקהייטען וואָס וועלען דאָרט אויסגע־רעכענט.

„נערוועז־צושטרייאונג, נערוועז־קראנקהייט, אויספלוס, פער־לוירענע מענער־קראפט, שוואכער זכרון, שלעכט בלוט, אבשוואכונג, בלוט־ארמוט, ווייטאג אין רוקען, קאפ־שמערצען, שוואכקייט, גע־היימע קראנקהייטען און אזוי ווייטער..."

ווער קאן נישט אין דיזע אזוי אונגענוי און פיעלזייטיג בעשרי־בענע פעהלער זיך אליין דערקענען? וועלכער גזונדער מענש וועט זיך האלטען פאר אזוי וועניג וויכטיג אז ער זאל נישט האָבען אפילו קיין ביסעל „נערוועז־צושטרייאונג", איבערהויפט אז ער האָט א פרעטענציע אויף אינטעליגענץ? און וויבאלד שוין יעדע „נערוועז־צושטרייט", פאר וואָס זאל ער זיך נישט פאר איין גאנג האלטען פאר דעם נערוועזסטען מענשען פון דער וועלט? און ער האָט אויך די אנדערע אויסגערעכענטע סימפטאָמען! שוואכער זכרון? יא, ער דערמאָנט זיך טאקע אז ער האָט פערגעסען

איך בין אַלט געווען 15 יאָהר האָבען מיר אַנדערע אינגלעך געזאָגט, אַז וועז דער זאָמען קומט ניט אַרויס ביים פערקעהר, וועלט מען קראַנק אויף גאָנארעע, דערנאָך אויף סיפילים און דערנאָך שטאַרבט מען. (ס׳איז אינטערעסאַנט צו זעהן וואָס פאַר אַ שרעקליכע אַבערגלויבענס עס הערשען צווישען אינגלעך! — רעדאַקטאָר.) איך האָב דאָס געגלויבט און וועז איך האָב געלערענט די מיאוסע געוואָינהייט פון אָנאַניזם און איך האָב אָנאַנירט אין דער שול, אין קלאַס, בין איך אין מאָל אַרויסגעגאַנגען און האָב אויסגעפונען, אַז קיין זאָמען איז נישט געווען. (ער איז נאָך געווען צו יונג. — רעד.) איך האָב דאָס גליד געצויגען און עס מיסהאַנדעלט אַ לאַנגע צייט, אָבער גאָר ניט איז אַרויסגעקומען. איך בין געווען שטאַרק אירגערעשאָקען, ערוואַרטענדיג צו שטאַרבען. איך האָב געפיהלט אַ שמערץ און דאָן איז מיר שווער געווען צו לאָזען דאָס וואַסער. דאָס האָט אָנגעהאַלטען 9 מאָנאַטען. אָבער ס׳איז מיר אַרויסגעפאַלען אין די הענד אַ ביכעל פון דעם קעניג פון אַלע שווינדלער דר. ל. ל.; אין יענעד צייט האָב איך ניט געוואוסט, אַז עס עקזיסטירען דאָקטוירים שווינדלער. און אַזוי שנעל ווי איך האָב געהאַט געלד בין איך אַוועק פון זיד־אַפריקאַ ספּעציעל צו זעהן דיזען שארלאַטאַן. וועז איך בין געקומען קיין ניו־יאָרק איז דאָס ערשטע וואָס איך האָב געטון, איז געווען צו געהן צו איהם. ער האָט מיך ניט אונטערזוכט, ניט בעשאַבט, ניט אָנגעקוקט. ער האָט פערלאַנגט 5 דאָלאַר, וועלכע איך האָב איהם געגעבען און ער האָט מיר געגעבען אַ פלעשעל מעדיצין צום איינגענעמען און מיר געהייסען קומען דעם נעכסטען מאָנטאָג. איך בין געקומען, ער האָט ווידער געוואָלט 5 דאָלאַר. און אַזוי איז עס געגאַנגען ביז איך האָב פערשטאַנען וואָס פאַר אַ בלוט־זויגער ער איז. איך בין געגאַנגען צום אַן אַנדערען שווינדלער, וואָס האָט ביי מיר צוגענומען 10 דאָלאַר און האָט מיך אַזוי פערבראַנט מיט זויַן בעהאַנדלונג, אַז איך בין שיער געשטאָרבען. אויך האָט ער מיך געקוועלט אויף עפּיס אַ מין עלעקטרישען שטול, וואו ער האָט מיך אַרויפגעזעצט. איך בין געגאַנגען צום אַנדערע שווינדלער און האָב זיי אַוועקגעגעבען יעדען סענט וואָס איך האָב פערמאָגט, אין דער צייט וואָס איך האָב געלעבט נאָר פון ברויט און קאַווע עטליכע חדשים. איך האָב ניט קיין קרובים אין ניו יאָרק און וועז איך בין, פון אַזאַ עסען, קראַנק געוואָרען אויף דעם מאָגען, בין איך אַרויסגעפאַלען אין די הענד פון אַנדערע שארלאַטאַנעס. איין שווינדלער האָט געזאָגט, אַז איך לייד פון אַן עכטצינדונג פון די טעפּטיקלען און זאָל מיר צוגעזאָגט מיך אויסצוהיילען. ער האָט אַ מין שפּיטאָל פאַר מענער־קראַנקהייטען און ער נעהמט אַ געוויסע סומע געלד יעדע וואָך. איך בין צוין איהם געגאַנגען עטליכע יאָהר; ער האָט מיך בעהאַנדעלט אויף אַלע אופנים, מיר געמאַכט איינשפּריצונגען, אויסרייבונגען אין רעקטום און אַנדערעס; איך האָב זיך יעדען טאָג געפיהלט אַרגער

דער סקאנדאל איז נאָך גרעסער דערפאר, ווײַל די פיהרער פון די צייטונגען ווי סען אז דיזע „רעצעפטען" זענען שרעקליכע שווינדלער.

אייגענטלעך וואָלט א גרויסע צייטונג געדארפט האָבען א בעסטען כדי צו קאָנטראָלירען אלע אנאָנסען, נאָר נאָך מעהר אזעלכע אנאָנסען וואָס האָבען צו טון מיט דעם לעזער'ס געזונד.

וועו איהר זעהט אן אנאָנסע, וואו קאפסלען העלפען אין „אויספלוסען אין „24 שטונדען", וועו דיזע אויספלוסען דויערען ביי דער בעסטער בעהאנדלונג אוו אונטער די גינסטיגסטע אומשטאנדען וועניגסטענס זעקס וואָכען, וואַרפט אוועק די צייטונג.

אדער, נאָך בעסער, שרייבט א שטרענגען בריעף צו אייער צייטונג. כאָטש וואָס די אידישע פרעסע אין אמעריקא, מיט וועניג אויסנאהמען, שעמט זיך ניט פיעל פאר דעם לעזער, וואָלט זי דאָך געמוזט זיין מיינונג אין בעטראכט נעהמען, וועו א גרויסע צאהל לעזער וואָלטען פראָטעסטירט געגען די שווינדעל אנאָנסען.

אוו ווילט איהר זעהן דעם רעזולטאט פון דער דאָזיגער שמוציגער אוו פערברעכערישער רעקלאמע? אָט האָט איהר דאָ צוויי בריעף פון בעשווינדלטע יונגע לייט, בלויז צוויי בריעף פון די הונדערטער וואָס זענען מיר אָנגעקומען, אוו וואָס דערען קלאָרע דבורים וועגען דער פראקטיק פון די שארלאטאנעס, וועלכע בעגיגען זיך ניט צו בעראבעווען די נאאיווע יונגע מענער פון אמעריקא, נאָר וואָס האָבען אויסגעשפרייט זייער נעץ אין אלע לענדער וואו עס זענען פאראן אידען, דען „זיי בעהאנדלען" דורך בריעף, מענער אין ענגלאנד, רוסלאנד, גאליציען, זיד אפריקא אוו זיד אמעריקא!

בריעף פון בעשווינדלטע מענער.

— אָרויסגענומען פון דער צייטשריפט „אונזער געזונד" —

(1914)

(טיפישע ביישפיעלען פון מעדיצינישע באַנדיטען)

ווערטהער הער רעדאקטאָר, איך בין געבוירען אין רוסלאַנד, האָב געלעבט א שטיק צייט אין זיד-אָפריקא אוו בין איצט אין ניו יאָרק. וועו

זענדיג אַן אַנדערע אידישע ציימונג, געפֿינ איך אַן אַנאָנס פון דר. ל. ל. און פון דעם זעלבען דר. פ., וועלכער האָט מיך „באַהאַנדעלט" מיט 4 יאָהר צוריק. דעם 18טען אויגוסט דיזען יאָהר בין איך ווידער אין נויאָרק און איך געה צו דר. ל. ל., נאָר עס האָט פאַסירט אַזוינס וואָס עס האָט מיך געוועטע פון ארויין צו פאַלען אין אַ דריטער פאַסטקע. איך בין צוגעגאנגען קוקפֿען אַ ציימונג, האָב איך בעמערקט אייער „אונזער געזונד", איך האָב זיך צוגעקוקט, איבערגעלעזען דעם אינהאַלט און עקזעמפּלאר. דאָס איבערלעזענדיג, האָב איך בעשלאָסען זיך נית מעהר צו לאָזען בעהאנדלען פון שווינדלער, נאָר אויף מאָרגען בין איך דאָך צוגעפאַהרען צו דר. ל. ל. נית מיט דער אבזיכט צו גלייבן געלט, נאָר אזוי זיך קאָנען דעם בעשעפֿינוש. קומענדיג צון אויהס, און אנשטאט צו טרעפֿען ל. ל., וועלכער איז מיר אונבאַקאַנט, טרעף איך גאָר מיין ערשטען דר. פ. איך האָב זיך נית גימאכט ווי‌סען, איך האָב איהם דערצעהלט. פערלאנגט ער פון מיר דאָס ערשטע 5 דאָלאר און נאכהער וועט מיך קאָסטען צו 2 דאָלאר יעדער בעזונד. פרעג איך איהם צי ער איז דאָס דר. ל. ל. ער האָט מיר עפּעס געענטפערט אונטער דער נאָז, אונפערשטענדליכעם. איך האָב איהם געזאָגט אז קיין 5 דאָלאר האָב איך יעצט נית בוי זיך, האָט ער פערלאנגט דערווייל א פּאָר דאָלאר. איך האָב איהם ווידער געפרעגט צי ער איז דר. ל. ל. ער האָט אויף מיר א שטאַרקען קוק געגעבען און איך האָב ווייטער קיין בעשטימטען ענטפער נית געקראָגען. איך האָב פערשטאנען אז בוידע זייענן שותפים און איך בין אַוועק. — איצט פרעג איך, איז דאָס מעגליך אז עס זאָל אַנגעהן אַזאַ אַפּענער שווינדעל? און איך וואָלט געקאָנט וועגען א סך אזעלכע שווינדלעי דערצעהלען. — ב. מ. ל. (דער נאָמען און די אַדרעס איז אין דער רעדאקציע.)

ס ו ף.

צוזעצונגען

צו זייט 154:

דער האַמאַסקוסאַליזם פערשפרייט זיך אויך דורך נאָכאָמונג און סוגעסטיאָן. אין די יאָהרען אין וועלכע מען רעדט און שרייבט אַ סך דערפון, פערמעהרען זיך די האַמאַסקוסאַלען. דאָס איז אַ באַווייז, אַז דער מין פאַרקעהר איז שטאַרק אָבהענגיג פון סוגעסטיאָן, פון אויבּ־רעדנים.

צו זייט 124:

צווישען די אורזאַכען פון מאַסטורבאַציע בוי קינדער זענען: אַלע מינים רייצונגען, לאַקאַלע און אַלגעמיינע, סעקסואַלע און אַנדערע. אויך קאַווע, טעע, אַלקאָהאָלישע גיטראַנקען, שמוץ אויף די געשלעכטס־אָרגאַנען, ווערים מיט דעם שטולגאַנג, אַנאַטאָמישע מיסבילדונגען, עגט־צינדונגען פון דער וואולווע אדער פון דער שיידע, פאַרשטאָפונג, זיצענ־דיגע געווואוינהייטען, אונגעניגענדע שפּילען און שטיפֿען, זיין צו פיל אין דער גיזעלשאַפט פון דערוואַקסענע וועריגדיג אַלט צו יונג.

צו זייט 169:

אייגע פון די בעסטע עצות, וואָס מען קאָן געבען אַ מאָן, וואָס לויפט פון אימפּאָטענץ, און אויך סיי וועלבען מאָן, כדי צו פערהיטען אימ־

עס האָט מיך שרעקליך געברענט. און מיר שיינט איך וואָלט נאָך געווען צון איהם געגאַנגען, ווען איך פּאַל ניט איין מיט אַ שטאַרקער לונגען־ענטצינדונג. איך בין אַריין אין אַ שפּיטאָל, און ווען איך בין ווידער אַרויס בין איך געגאַנגען צון אַן עהרליכען דאָקטאָר און איך בין זעהר איבערראַשט געווען צו הערען, אַז איך בין גאָר ניט קראַנק, אַז דאָס וואָס איך לייד קומט פון דער רייזונג פון צו פיעל בעהאַנדלונג און אַז דאָס בעסטע איז צו לעבען רוהיג און צו אונטערברעכען יעדע בעהאַנדלונג. און כאָטש איך האָב נאָך געהאַט אַנפאַלען פון שמערצען, האָב איך מיך אַבער ענטשלאָסען צו זיין מיין אויגענער דאָקטאָר און צו לעבען נאָך די פּאָרשריפטען פון יענעם לעצטען דאָקטאָר. איצט פיהל איך זיך בעסער ווי איך האָב זיך ווען־עס־איז געפיהלט און — זאָל מיין געשיכטע זיין אַ וואַרנונג פאַר אַנדערע יונגע לייט! — ק. (די רעדאַקציע האָט זיין נאָמען און אַדרעס.)

ווערטהער הער רעדאַקטאָר: — איך וויים ניט צו איך וועל קאָנען אייך דערצעהלען אַלעס, איך וועל אָבער זעהן אַז אַלעס זאָל זיין קלאָר. איך לייד פון „פערלוירענער מענער קראַפּט". קומענדיג אין אַמעריקאַ (דאָס איז געווען אין 1910טען יאָהר) האָב איך אָנגעפאַנגען צו זוכען אַ מיטעל ווי אַזוי געהיילט צו ווערען. עס האָט לאַנג ניט גענומען און איך האָב געפונען. לעזענדיג אַ אידישע צייטונג האָב איך געפונען אַן אַנאָנס פון דר. פ.; האָב איך זיך דערפרעהט; איך האָב בעשלאָסען צו פאָהרען צון איהם. איך אַייַן בין דאָן געווען אין דעם שטאָט אילינאי. איך בין געקומען צופאָהרען קיין ניו־יאָרק און האָב זיך געפונען אונטער זיין בעהאַנדלונג. ער האָט געפאָדערט געלד וואָס מעהר און מעהר. נאָך 3 מאָנאָטען האָב איך פערלאָזען ניו יאָרק. און געדענקט האָב איך אַז איך ווער קומען צון עפּים געלד ווער איך ווייטער קומען, נאָר אַזוי שנעל האָב איך ניט געקאָנט. עס זענען אַוועק קנאַפּע 3 יאָהר. פאַר דער צייט האָט ער זיך פון דאָרט אַרויסגעצויגען. געפּין איך ווייטער אַן אַנאָנס פון אַן אַפּאָטעק אין אַ אידישער צייטונג, אַז פאַר 50 סענט אַ שאָכטעל פּילען ווערט מען געהיילט פון „פערלוירענער מענער קראַפּט". איך בין אַוועק אויף דעם אָנגעגעבענעם אַדרעס. עפענענדיג די שאָכטעל געפין איך דאָרט אַ קליין ביכעלע, ווערשפּרעכט צו הייזלען גוט און שנעל. דאָס ערשטע האָב איך בעצאָהלט 15 דאָלאַר. און יעדע וואָך 1.50 דאָלאַר. איך בין געגאַנגען 5 מאָנאָטען צייט. נאָכהער האָט מען פון מיר געפאָדערט 25 דאָלאַר, האָב איך געפרעגט: צו וואָס? איהר האָט דאָך מיר פערשפּראָכען מיך אויסצוהיילען אין גאַנצען. האָט מען מיר געענטפערט, אַז איך נויטיג זיך אין אַן אויגשפּריצונג פון 606 זון דאָס קאָסט זעהר טייער. דאָ האָב איך אַרויסגעזעהן אַז עס פּוזט זיין אַ שווינדעל, ווי דאָס ערשטע מאָל, און איך בין ווייטער אַוועקגעפאָהרען. שפּעטער, לע־

אינדעקס:

זייט

א

אויבן — — — — — — 39, 40
אויעלעך — — — — — — 39
אָוואוּנען — — — — — 39, 156
אָוואוּנום — — — — — — 40
אורערטאַ — — —40, 41, 47, 52
אויערשטעק — — — 40, 42, 275
אורין בלאָז — — — — — 42
אויקויטער — — — — — — 44
אויערשטאָק־פּראָנז — — — — 44
אָבליוטענדער קאָנאַל — — — 48
אויבעל — — — — — — 51
אויי־הויטען — — — — — 59
אָרט — — — — — — 59, 77
אָנטאָגעניע — — — — — 60
אָראַנאָוואסקאיאַ — — — — 65
אַריסטאָט — — — — — — 65
אָטמונג (פּעטוס) — — — — 68
אויניריוסונגען — — 68, 94, 271
אָדערען (געשוואָלענע) — — — 72
אויסטריובונגס פּעריאָדע — — 76
אוינשפּריצונג (שוידע) — 85, 198, 273, 288.
אוינשפּריצונג (גליד) — — 241
אַנעסטעזיע — — — — — 89
אויסקראַצונג — — — — 94, 200
אָסטעאָמאַראַציע — — — — 98
אימפּאָטענץ — 103, 164, 169, 287
אָרגאָזם — — — — 121, 158
אָנאַניזם — — — — 122, 130
אַנאַמאַליען — — — — — 151
אָוון — — — — — — 182
אַבאָרטוס — — — — — — 192
אָלאָעס — — — — — — 197
אָבסטינענץ — — — — — 201

זייט

אָלטע מויד — — — — — 201
אויספּלוס — — — — 234, 273
אויטער — — — — — — 234
אַרגיראָל — — — — 239, 264
אַלקאָהאָל — — — — 244, 259
אָרכיטיס — — — — — — 247
אויבען־ענטצינדונגען — — 247
אַבסצעס — — — 252, 254, 271
אויבבילדונג — — — — 259
אָדענויטיס — — — — — 260
אויסשלאָג — — — — — 260
אָנוס — — — — — — 261
אָרסעניק — — — — — — 265
אַמענאָרעע — — — — — 274
אירריגאַטאָר — — — — — 289

ב

באָער — — — — — — — 40
בענדער (געבערמוטער) — — 41
בלאָז (אורין) — — — 42, 246
באַנד (אייערשטאָק) — — — 43
ברוך — — — — 49, 165
בריסט — — — — — — 52
ברוסט־וואָרצען — — — 53, 71
בעקען — — 63, 74, 98, 275
בעקען ־ ענד ־ לאַגע — — — 63
בעווענונג (פּעטוס) — — — 68
ברעכען — — — 69, 72, 73
בויך ־ מוסקלען — — — — 74
בלוטונגען — — — 94, 200, 274
בלוט פּערגיפּטונג — — — — 96
בלוט אונטערזוכונג — — 263, 266
בלאָזענמאָלע — — — — — 98
בעשניידונג — — — — — 171
ברעדלאָ — — — — — — 183
בלוטונגען — — — — — 273

פּאָטענץ, איז: ניט זיך אָנצושטרענגען צו האָבען פּאָרקעהר וועז מען פּיהלט. אַז מען קאָן ניט; און זיך ניט ערגערען דערפון; זיין מח ניט צו קאָנצענטרירען דערויף; דאָס אַליין קאָן אָפּט בעסערען דעם פּערקעהר. וואָס מעהר מען זאָרגט זיך איבער אונפּעהיגקייט, דאָס אונפּעהיגער ווערט מען. אָם אָנפּאָנג פּונ'ם פּאָרהיראַטען לעבען זיינען אַ סך נאָרמאַלע מענער צ י י ט ו י י ל י ג אונפּעהיג. דאָס רעגולירט זיך באַלד אויב מען ווערט ניט פּאַרצווייפעלט.

צו זייט 101:

ביי נאָר וואָס פּארהיראַטע אָדער ביי יונגע לייט וואָס האָבען זיך ניט לאַנג פּאַראייניגט — אין דער באַציאונג איז קיין אונטערשיד ניט צ'מ'איז א לעגאַלע היראַט צי ניט — איז פּאַראַן א פּעריאָדע פון צופּאַסונג ביי וועלכער מען פּארשטעט זיך ניט תמיד גוט אויף. אין דער צייט איז וויכטיג מען זאָל זיך ניט לאָזען אַוועקרייסען פון כעס, לייד־עגשאפט און קליינליכע מאַטוועז. מען דאַרף זיין וואָס רואיגער. אויך איז עס אַ פעלער צו לאָזען די עלטערען אָדער קרובים פון דער פּאַמיליע זיך אַרייני־מישען צווישען דעם פּאָר פּאָלק. זייער אויפּזלום איז מערסטענס שעדליך.

בייס פּאַרקער דאַרף דער קערפער זיין רויִן, וויל שמוץ קאָן ארוים־רופען עקעל און אומפּעאיגקייט צו דער סעקסואַלער באַציאונג.

אייפּערזוכט איז אָפּט אומפּאַרמיידליך. אָבער ראַציאָנאַלע מענשען קאָנען זיך אָדער אין גאַנצען בייקומען, אָדער זיי שטאַרק באַהערשען. אויב מאָן און פרוי זיינען אמת'ע פרייַנד און זיי האָבען צוטרויען אייניער צום אַנדערען, וועלען זיי געפּינען אַ וועג זיך אויסצופּארשטעהן וועז עס זאָל זיך אָפּילו טרעפען אז אייניער פון זיי ליבט אַ דריטע פערזאָן. מיט גע־וואַלט ארויפצווינגען ליבע קאָן מען ניט אין מען מענ דאַרף ניט. עס וואָלמ אויך ניט געטוגט. אויב אייניער פון די שותפים האָט אַמאָל פּאַרקער־מיט א דריסענדיגער פערזאָן איז ניט קיין אומגליק; עס באדויט ניט תמיד אַז די ווירקליכע ליבע האָט זיך געענדערט. עס קאָן זיין א פּאַרי־בערגעענדיגער קאָפּריס.

יעדענפאלס דארף מען ניט באטראכטען זיין שותף אַלס זיין פּריוואט־אייגענטום. יעדער דאַרף דעם אַנדערען לאָזען אַ גרויסע מאָס פּרייהיים. דורך צוואַנג האַלט מען ניט אויף קיין ליבע. די בעסטע באַוואַרענישׂ איז פּריוויליגיע איבערגעבענהיט. איבריגענס איז עס גאָר ניט גוט מען זאָל ניט מאַרען זען און באגעגענען קיין אנדערע מענשען ווי דעם אייגע־נעם מאָן, די אייגענע פרוי. מערסטענס איז די אייפערזוכט באַזירט אויף בלויזער שוינבאַרקייט און גאַנץ אומשולדיגע מענשען ווערען אָפּט בא־שולדיגט. יעדער שותף דאַרף דעם אַנדערען ערלויבען אן אייגן וויינקעל אין דער נשמה און ניט פּאָדערען אַז דער אַנדערער זאָל זיך מאַקע פול־שטענדיג אויבערגעבען אויב ער וויל ניט.

צו זייט 239:

אן אויסדרוק רייניגונג פון די געשלעכטס־אָרגאַנען באַלד נאָך דעם פּאַרקער מיט אַ פּארדעכטיגער פערזאָן קאָן זיין א גוטע פּאַרהיטונג פון וועניריישער קראַנקהייט: אַ פּשוט'ע אָפּוואַשונג מיט זייף און וואַסער אָדער מיט אַ זעהר שוואַכער לייזונג פון „פּאַטאַססיום פּערמאַנאַנאַט" (וועלכעם מען קאָן קויפען פּאַר עטליכע סענט, אַן אַ דאַקטאָר'ס פּארשרייבונג, איז סיי וועלכער אַפּאטעקע).

וואַסעקטאָמיע — — — — — 157
וואַלענטאַ — — — — — 160
וואַריקאָסעל — — — — — 163
וואַריקעזע אָדערען — — — 163
וויקערי — — — — — — 183
וואָן הוטען — — — — — 184
וויבער וואַנקער — — — — 252
וועראָל — — — — — — 256
וויגאָ — — — — — — 256
וואַסערמאַן — — — 263, 266
וואַסמאַן — — — — — 265
וויספער אויספלוס — — 273, 288
וואַגינאַלע דוש — — — — 288

ז

זאַמען־בלאָזען — — — 40, 246
זאַמען־וועגען — — — — 40
זאַמען־קאָנאַרען — — — — 48
זאַמען־רעהרלעך — — — — 48
זאַמען־פעדים — — — — — 48
זאַמען־שטראַנג — — — — 49
זאַמען־בריעזעל — — — — 49
זאַמען — — — — — — 51
זעמעלוויים — — — — — 81
זיץ בעדער — — — — — 284

ח

חלומות — — — — — — 280

ט

טעסטיקלען — 40, 48, 162, 163, 166, 236, 247
טובען — — — 40, 42, 44, 275
טובאַרע שוואַנגערשאַפט — — 45
טהורי — — — — — — 65
טוויליט־סליעף — — — — 89
טאַמפּאָנירונג — — — — — 94
טאַמפּאָן — — — — — — 94
טשעמבערלען — — — — — 97
טאַנץ שולען — — — — — — 219
טריפּער — — — — — — — 230
טאַבעס — — — — — — — 262
טראָפּאָנאַמאַ פּאַלידוס — — 263
טומאָרען — — — — — — 273

ו

וודזשענוקס — — — — — 107
ורושה — — — — 43, 108, 256

ל

לעוועהעק — — — — — — 39
ליפּען — — — — — — — 47
לאַך־גאַז — — — — — — 89
לוטאָ — — — — — — — 160
ליפּטוי — — — — — — — 160
לועס — — — — — — — 256
לאָקאָמאָטאָר אַטאַקסיאַ — — 262
לעהמונג — — — — — — 262
לויז — — — — — — — 266
לאַגע פּערענדערונגען — — — 272
לעוקאָרעע — — — — 273, 288

מ

מאַרך (אויערשטאָק) — — — 43
מילה — — — — — — 51, 171
מילך־דריזען — — — — — 52
מילך — — — — — — — 52
מעקאָניום — — — — — — 63
מאָרפין — — — — — — — 90
מאַנאַגאַמיע — — — — — 107
מאַנאַנדריע — — — — — 107
מענדעל — — — — — — 108
מענסטרואַציע — — — 112, 274
מאַנאַטליכע (דאָס) — — — 112
מאַסטורבאַציע — — — 122, 130
מאַזאַכיזם — — — — — 152
מיקראָסקאָפּ — — — — — 156
מענסינגאַ — — — — 160, 184

זייט

ביזענט — — — — — — 183
בולפי — — — — — — 185
בלאָסאָם — — — — — — 186
בעדער — — — — — 198, 287
בלינדקויט — — — — 206, 231
באָרדער — — — — 217, 227
בובאָן — — — — — — 236
בוזשיש — — — — — — 248
באָראָקס — — — — — — 254

ג

געבערמוטער — 40, 41, 74, 251, 273, 288
געלער קערפּער — — — — — 43
געוואונדענע זאָמען־רעהרלעך — 48
גזיבע זאָמען־רעהרלעך — — 48
גראָאָפ'שע פּאָליקלען — — — 43
געהירן — — — — — — 54
גאָסטרולאָ — — — — — — 57
געשלעכט (פּעטוס) — — — 61
גרויסע פּאָנטאָנעלע — — — — 63
גאָלען — — — — — 65, 230
גט — — — — — — 104, 105
גאָלטאָן — — — — — — 108
געבורט בעשרענקונג — 109, 180
גיוסטעס קראָנקהויטען — 153, 201, 262
גראָנזשאָן — — — — — — 185
גאָדמאָן — — — — — — 186
גאָנאָרעע — — — 206, 230, 288
גאָנאָקאָקען — — 235, 249, 256
גוממאָ — — — — — — 261
גאָשע — — — — — — 265
געשלעכטס לייז — — — — 266
גינעקאָלאָגישע קראָנקהייטען 271
געוויקסען — — — — — 273

ד

דוקטוס דעפערענס — — 48, 49
דרייליגען — — — — — — 69
דעמער־שלאָף — — — — — 89
דאָמרוס — — — — — — 94
דרוסדויל — — — — — — 183
דזשאָקאָבי — — — — — — 185
דעמענציאָ — — — — — — 262
דרייוו — — — — — — 265
דיסמענאָרעע — — — — — — 274
דוש — — — — — — — 288

ה

הימען — — — — — — 46
האָדען — — — — — — 48
הערניע — — — — — 49, 165
הויטען (אוי) — — — — — 59
היפּאָקראַט — — — — — 65
האַרץ (פּעטוס) — — — — 67
האַרץ קראַנקהויט — — — 249
העמאָראָידען — — — — — 27
הערעדיטעט — 37, 108, 256, 262
האָלמס — — — — — — 81
העמאָראַגיען — — — — 94, 200
האָמאָסעקסואַליזם — — — 153
היפּסאָפּאָדיע — — — — — 162
הערמאַפראָדיטיזם — — — 169
האַרמאָן — — — — — — 185
הערעדעטערע סיפּילים — — 262

ו

וואולוואַ — — — 40, 47, 271
וועגוסבערג — — — — — 47
וועסטיבול — — — — — 47
וואַרצע (ברוסט) — — — 53
וואַסער (פּרוטב) — — — — 59
וועהען — — — — 74, 75, 98
וואַבענפלום — — — — — 91
וועגדונג — — — — — — 96
וועהענשוואַבקויט — — — — 98
וועדעקינד — — — — — 136
וואַגיניזם — — — — — 151

זייט

זובערטעט — — — — — — — 53
פראַצענטאַ — — — 59, 77, 98
פוערפּעראַלע סעפּטיצעמיע — — 79
פראַסטיטוציע — — 107, 118, 212
פאַליגאַמיע — — — — — 107
פאַליאַנדריע — — — — — 107
פאַלוציע — — — — — — 111, 131
פעריאָדע — — — — — — — 112
פערוועדסיעס — — — — 151
פרויאַפּיזם — — — — — 152
פרויאַפּ — — — — — — 152
פעדעראַסטיע — — — — 153
פלויס — — — — — — — 182
פאַרן־דישאַטערע — — — — 223
פולווער — — — — — — 254
פאַקען — — — — — — 255
פאַזיטיוו (וואַסערמאַנס) — 266
פעטראַלעום — — — — — 267
פעסאַר — — — — — 272, 273
פראַאַפּס — — — — — — 273
פאַליפּען — — — — — — 273

פ

פאַיקלען (גראַאַף'שע) — — 43
פאַלאָפּישע טובען — — — 44
פראַנזען — — — — — 44
פימבריען — — — — — 44
פימבריאַ אָווארִיקאַ — — — 44
פאַרהויט — 51, 88, 171, 179, 180
פעטוס — — — — 59, 60, 67
פרובטוואַסער — — — — — 59
פיקאָגעניע — — — — — 61
פאַנטאַנערע — — — — — 63
פיערלינגען — — — — — 69
פערקעהר (אין שוואַנגערשאַפט) 72
פאַרוועהען — — — — — 75
פיבער (קינדפּעט) — — — 81, 96
פאַרצעפּס — — — — — — 69
פערדאַרבענהייטען — — — 151
פעטישיזם — — — — — 152

זייט

„פריהלינגס ערוואַכען" — — 136
פעטוש — — — — — — 152
פערבראַכער — — — — — 157
פעררי — — — — — — — 160
פיטאָזיס — — — — — — 180
פוט — — — — — — — 185
פריהגעבורט — — — — — 192
פעדים — — — — — — — 243
פראַקאַסטאַר — — — — — 256
פערערבונג — — — 73, 108, 256
פרויען קראַנקהייטען — — 271
פערשטאַפונג — — — — — 272
פאַרפאַל — — — — — — 273
פיבראַמען — — — — — — 274
פעטליביגקייט — — — — — 274
פרייד — — — — — — — 280

צ

ציליען — — — — — — — 45
צווילינגען — — — — — — 69
צוזאַמענציהונגען — — — — 74
צוואַנג — — — — — — — 96
צאַנגע — — — — — — — 96
צוריסונגען — — — — 94, 271
ציסטען — — — — — — — 273

ק

קאַרפּום לוטעום — — — — 43
קאַנצעפּציע — — — — — — 45
קליטאַריס — — — — — 47, 52
קיטצלער — — — — — — 47
קויפער שע דריזען — — — — 51
קאַראַסטרום — — — — — 53, 69
קריסטאַקטעריום — — — 53, 113
קאַסטראַציע — — — — — 54
קאַפּ־לאַגע — — — — — — 63
קווער־לאַגע — — — — — — 63
קלייַדער — — — — — — — 71
קינדפּעט־פיבער — — — 81, 96

זייט

מאַלטהוס — — — — — 180
מאַלטהוזיאַניזם — — — — 182
מילל — — — — — — 182
מפּיל — — — — — — 192, 262
מאַטעריע — — — — — 234
מאַסאַזש — — — — — 246, 272
מערקור — — — — — 263, 264
מיאַמען — — — — — — 274
מענאַראַגיע — — — — — 274

נ

נעבען־האַדען — — — — — 49
נערוון סיסטעם — — — 54, 262
נאַפּאָל־שנור — — — 59, 77, 98
נעגעל׳שע רעבענונג — — — 60
ניערען — — — — — 72
נאַפּאָל־שטראַנג — — — 59, 77, 98
נאַכגעבורטס־פּעריאָדע — — — 77
נאַכוועהען — — — — — 91
נימפאַמאַניע — — — — — 152
נימפען — — — — — 152
נעאַ־מאַלטהוזיאַניזם — — — 182
נאַולטאַן — — — — — 183
ניסטרעם — — — — — 184
נילענד — — — — — — 217
נייסטער — — — — — 256
נאַגוטשי — — — — — 263
נעאַ־סאַוואַרסאַן — — — — 265
נעגאַטיוו (וואַסערמאַנן) — 266
נעווראַסטעניע — — — — 279

ס

ספּערמאַטאָזאָאַן — — — 39, 48, 156
סקראָטום — — — 48, 162, 163
ספּערמאַ — — — — — 51
סעפּטיצעמיע — — — — 79, 96
סקאָפּאָלאַמין — — — — 90
סילוועסטער — — — — — 95
סעפּסיס — — — — 96, 200

זייט

סאַדיזם — — — — — — 152
סאַד — — — — — — — — 152
סאַכער־מאַזאָך — — — — 152
סאַדאָמיע — — — — — — 153
סטעריליטעט—155, 156, 162, 251
סטעריליזירונג — — — — 157, 164
כוספּענסאַריום — — — 165, 247
סאַנדען — — — — 171, 248
סענגער — — — — — — 186
סיפּילים — — — — 193, 255
סעקאַלע — — — — — — 197
סאַבינאַ — — — — — — 197
סטריקטור — — — — — 248
סיפּילאָפּאַביאַ — — — — 259
סטיראָקעטאַ פּאַללידאַ — — — 263
סאַלוואַרסאַן — — — — — 265

ע

עמפּענגניש — — — — — — 45
עקסטראַ אוטעריינע שוואַנגער־
שאַפט — — — — — 45, 98
עקטאָפּישע שוואַנגערשאַפט—45, 98
עפּידידימים — — — 49, 247
עפּידידימיטים — — — — 247
ערעקטילעס גלווועב — — — 51
ערעקציע — 52, 111, 171, 237
עמבריאָן — — — — — — 60
עפּענונגס־פּעריאָדע — — — 75
עטער — — — — — — — — 89
ענגלישע קראַנקהייט — — — 98
עוגעניק — — — — — — 107
ערציהונג (סעקסואַלע) — — 135
עקסהיביציאָניזם — — — — 152
עהרליך — — — — — 265
ענטבינדונג (איינשפּריצונג) 289

פּ

פּענים — — — — — — — 40
פּראָסטאַטאַ — 40, 47, 50, 51, 246

57 בילדער

אילוסטרירענדיג דאָס בוך „דאָס געשלעכטס לעבען".

ז ע ה:

דאָס קאַפּיטעל „געבורט בעשרענקונג" פּאַר פּיגור א, ב, ג, ד.

די אָבטיילונג „אַנאַטאָמיע און פּיזיאָלאָגיע" פּאַר פּיגור 1 ביז 22.

די אָבטיילונג „שוואַנגערשאַפט און ענטבינדונג" פּאַר פּיגור 23 ביז 38.

דאָס קאַפּיטעל „פּימאָזים" פּאַר פּיגור 39.

די אָבטיילונג „געשלעכטס קראַנקהייטען" פּאַר פּיגור 40 ביז 50.

דאָס קאַפּיטעל „אוינשפּריצונג אין דער שוידע" פּאַר פּיגור 51 ביז 54.

די בילדער זענען פון די ווערק פון פּיערסאָל (אַנאַטאָמיע), טיילאָר (סעקסואלע קראַנקהייטען), רונגע (געבורטס הילף) און אַנדערע.

זייט

קראַפּאַרם — — — — — 89
קאַטהעטער — — — — 93, 248
קרינינג — — — — — 94, 200
קירעמאַזש — — — — 94, 200
קינסטלינג אָטמונג — — — 95
קראַניאָטאָמיע — — — — 97
קאַיזערשניט — — — — — 97
קאַנסאַנגווינייטעט — — 154
קאַיטוס — — — — — 158
קריפּטאַרכיזם — — — — 162
קאַרלייל (ריטשאַרד) — — 182
קלאַנדעסטינע (פּראָסטיטוטירטע) 205
קאַמפּליקאַציעס — — — 234, 246
קאַנדאָם — — — — — 239
קראָכמאַל — — — — — 254
קאַנדילאָמען — — 247, 261, 271
קראַפּט־עבינג — — — — — 154
קאַלאָמעל — — — — — 263
קוועקזילבער — — — 263, 264
קאַרונקעל — — — — — 271
קאַרסעט — — — — — 272
קרעבס — — — — — 274
קאַניטץ — — — — — 290

ר

רעקטום — — — — 42, 245
רינדע (אייערשטאָק) — — — 43
רודימענטער — — — — — 61
רהאָביטיס — — — — — 98
רעגעל — — — — — — 112
ראָהלעדער — — — — — 160
ראָפּטשור — — — — 49, 165

זייט

רוינאַלדס — — — — — 184
ראָבען — — — — — — 184
ראָטגערס — — — — — 185
ראָבינסאָן — — — — — 185
רויטמאַן — — — — — — 186
רעגולירונג (פּראָסטיטוציע) — 224
רעומאַטיזם (גאַנארעעישער)—249
ריקאַרד — — — — — — 256
ראַק — — — — — — — 274

ש

שוידע — — — 40, 45, 271
שוואַנגערשאַפט — — — — 45
שוועל־קערפּער — — — — 51
שענק — — — — — — 65
שטולגאַנג — — — — 72, 115
שוועלונגען — — — — — 72
שולטצע'שע שווינגונגען — — 95
שווינגונגען — — — — — 95
שעפער — — — — — — 95
שיידונג — — — — 104, 105
שמערצען (רעגעל) — — — 115
שמערצען — — — — — 287
שטעקער — — — — — 184
שליימהויט — — — 233, 235
שאַנקער (וויכער) — — — 252
שאַנקער (סיפיליטישער) — 259
שאַנקראָיד — — — — — 252
שווינדזוכט — — — — — 259

ת

תורה — — — — — — — 255

די זעצער וואָס האָבען דירעקט געארבויט ביי דיזען בוך:

משה דזשארגאָווסקי

ס. שטיינוואָלף

פיגור א. — טאַלטהוס

מאַרגאַרעט סענגער

פיגור 1. — די לענגערע פיגורען מיט אַ קעפּיל אוּן אַן עק זענען די ספּערמאַטאָזאָען. די רונדע זענען צעלען וואָס האָבען זיך צופעליג געפונען אין דער זאַמען פליסוגקייט.

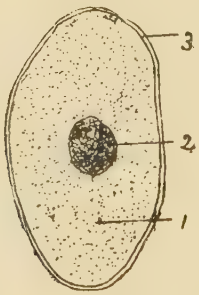

פיג. 2 — צעלע. — 1 פּראָטאָפּלאַסמאַ, 2 קערן, 3 הויט. (אַלע געוועבען פון לעבעדיגע וועזען בעשטעהען פון צעלען.)

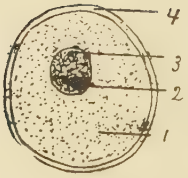

פיג. 3. — אַוואולום. — 1 פּראָטאָפּלאַסמאַ, 2. 3 קערן, 4 הויט.

פיגור ב.
דזשאַרדזש דריסדויל.

פיגור ג. — פּאָל ראָבעזן.

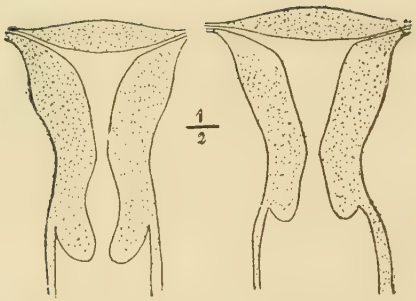

פיג. 6. — די געבערמוטער, פון אינוועניג. לינקס פאַר ענטבינדונגען און רעכטס נאָך מעהרערע ענטבינדונגען. העלפט פון דער ווירקליכער גרויס

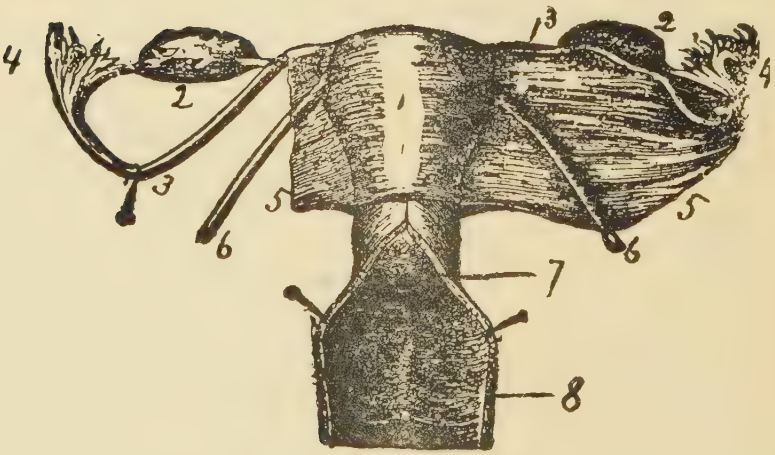

פיג. 7. — די אינערליכע געשלעכטס־אָרגאַנען פון דער פרוי. געזעהען פון פאָרנ. — 1 געבערמוטער, 2 אויערשטאָק, 3 טובע, 4 פראַנזען פון דער טובע, וואָס נעהמען אויף דאָס אָוואולום, 5 בריוטע באַנד, 6 רונדע באַנד, 7 עפענונג פון דער געבערמוטער אין דער שיידע אָדער דרויסענדיג מויל, 8 שיידע.

פיג. 4. — אַנאַטאָמיע פון די אינערליכע מענליכע געשלעכטס־אָרגאַנען.
(פון דער אַמעריקאַנישער פּאָכט־צעניזור אונטערדריקט).

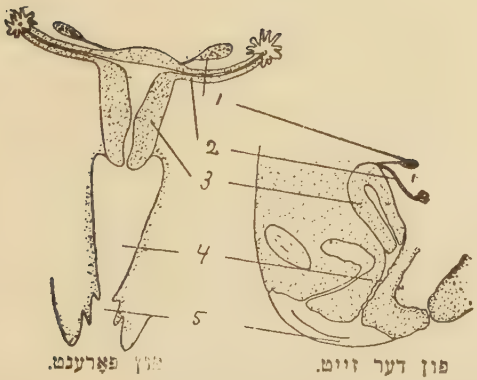

פיג. 5. — ווייבליכע געשלעכטס אָרגאַנען. — 1 אויער שטאָק, 2 טובע. 3 געבער־מוטער, 4 שוידע, 5 וואולוואַ.

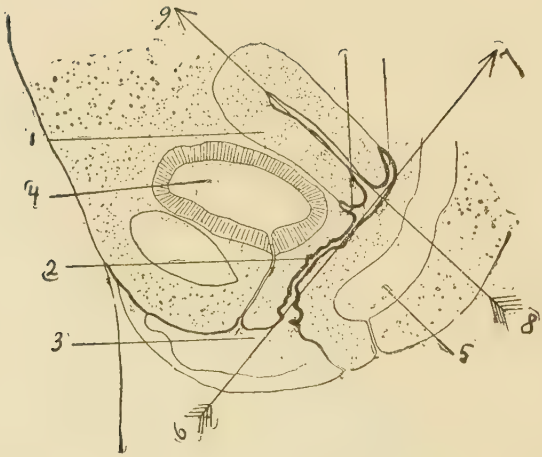

פיג. 10. — אַ בילד וואָס צייגט די ריכטונג פון דער געבערמוטער אין פערהעלטנים צו דער שיידע. די לינייען 6, 7 און 8, 9 צייגען ווי געבויגען די געבערמוטער איז געווען־הנליך קעגעניבער דער שיידע. 1, גע־בערמוטער; 2, שיידע; 3, וואולוואַ; 4, בלאָז; 5, רעקטום.

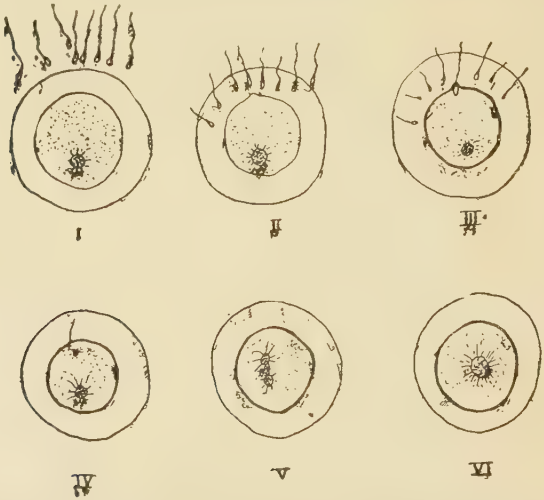

פיג. 13. — דאָס אַרויסגעהען פון די זאַמען־פעדים אין דעם אָוואָ־רום. — פון אַלע זאַמען־פעדים געהט אַם ענדע אויסן אַרויין. דאָן הויבט זיך אָן די ענטוויקלונג פון דער מענשליכער פרוכט.

פיג. 8. — די אויסערליכע עפענונג פון דער געבערמוטער. פון לינקס נאָך רעכטס: ביי אַ בתולה, ביי אַ פרוי וואָס האָט געטראָגען צוס ערשטען מאָל, ביי אַ פרוי מיט מעהר ווי איין שוואַנגערשאַפט.

פיגור 9. — אַנאַטאָמיע פון די אינערליכע וויבליכע געשלעכטס-אָרגאַנען. (פון דער אַמעריקאַנישער פּאָסט-צענזור אונטערדריקט).

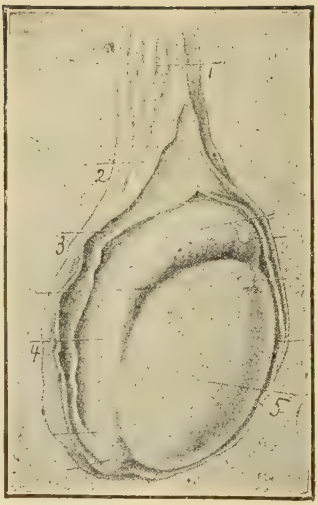

פיג. 14. — דער רעכטער טעס־טיקעל געזעהען פון פֿאַרענט; די הויטלעך וואָס וויקלען איהם איין זענען אויסגעשניטען און אַוועקגע־צויגען אין אַ זויט.

1, אונטערשטעס ענדע פון׳ם ספּערמאַטישען שטראַנג. 4, נעבען־האָדען. 5, טעסטיקעל.

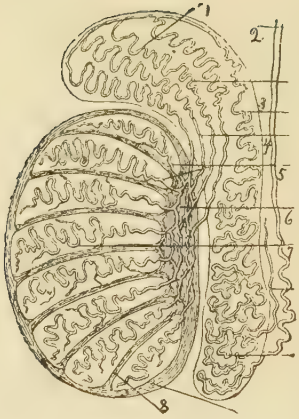

פיג. 15. — אַ פערוינפֿאַכטעס בילד פון די הויפּט־טיילען פון דעם האָדען און נעבען־האָדען. — 1, 3, גרוואונדעמע זאַמען־קאַנאַ־לען אין נעבען־האָדען. 2, דוק־טוס דעפערענס. 4, 5, גלוי־כע זאַמען־קאַנאַלען אין נעבען־האָדען און האָדען. 6, נעץ. 7, גרוואונדענע זאַמען־רעהרלעך אין האָדען. 8, אבטיילונגס־וועגטעל.

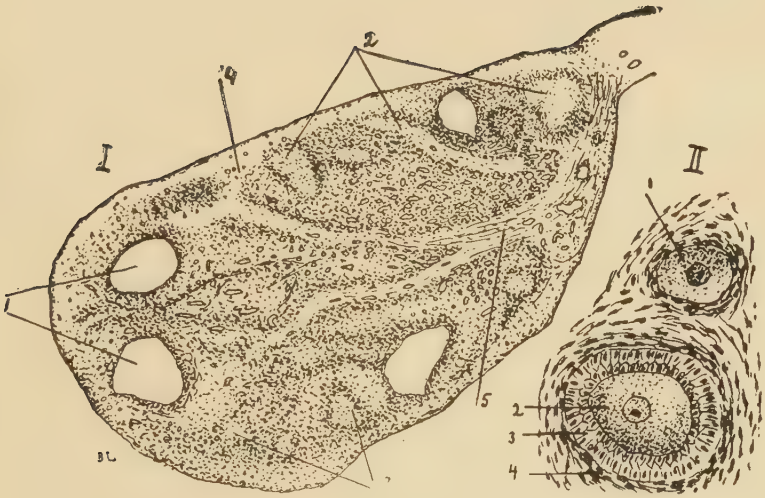

פיג. 11, 12. — 1) אַ שניט אין אויערשטאָק, אין דער לענג, 6 מאָל פערגרעסערט. 1, גראַאַף'שע פאָליקלען; 2, גלעט קערפער; 3, רעסטען פון צושטערטע גלאט קערפער; 4, רינדע; 5, מאַרק. — 2) פאָליקלען, 200 מאָל פערגרעסערט. 1, יונגער פאָליקעל וואָס הויבט ערשט אָן צו וואַקסען; 2, דאָס אויי; 3, 4, די צעלען פון דער וואַנד פון אַ כמעט אויסגעוואַקסענעם פאָליקעל.

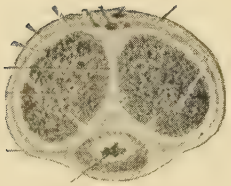

פיג. 18. — אַ שניט דורך דער מיט פון דעם פּענים, ווי דונקלערע טיילען זענען די דריי שוועל־קערפּער. אין דער מיט פון רעם אונטערשטען, קלענערען שוועל־קערפּער זעהט מען די אורעטראַ.

פיג. 19. — אַ שניט דורך דעם פּענים, פון אויבען נאָך אונטען; דער פאָדערשטער טייל, 1, פאַרחויט, 2, שוועל־קערפּער; 3, עפענונג פון דער אורעטראַ.

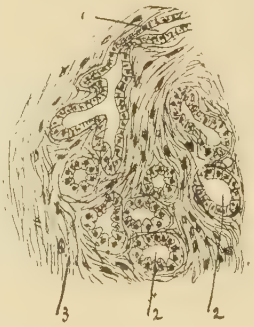

III

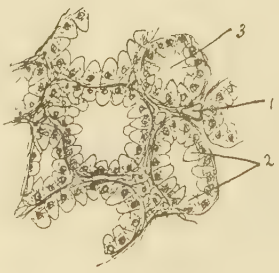

II

I

פיג. 20, 21, 22. — 1, אַ שניט דורך דער ברוסט, פון דער זייט. 1, מוסקעל, אונטער דער ברוסט; 2, בינדעגעוועבע; 3, מילך־דריזלעך; 4, מילך־רעהרלעך; 5, ברוסט־וואַרצע.

2. אַ מיקראָסקאָפּיש בילד פון אַ שטיק מילך־דריזעל. 1, פּוינע בלוט־אָדער, צווישען די מילך־רעהרלעך; 2, מילך־צעלען מיט די פעט־טראָפּען; 3, מילך־רעהרלעך.

3. אַ מיקראָסקאָפּיש בילד פון אַ שטיק מילך־דריזעל, וועו קיין מילך ווערט נישט פּראָדוצירט. 1. אויספיהרונגס־קאַנאַל; 2 מילך־רעהרלעך; 3, בינדע־געוועבע.

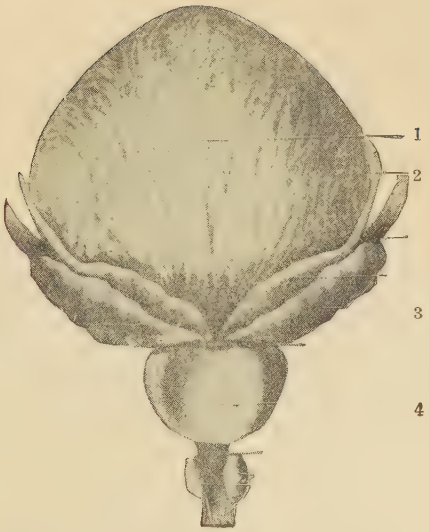

פיג. 16. — 1, בלאָז ; 2, זאַמען קאַנאַל (וואָס דעפערענס) ; 3, זאַמען־בלעזעל ; 4, פּראָסטאַטע ; 5, אורעטראַ. (אַלעס געזעהען פון ריק־ווערטס).

פיג. 17. — 1 בלאָז ; 2, זאַמען־בלעזעל ; 3, זאַמען־קאַנאַל ; 4, פּראָסטאַטע ; 5, אורעטראַ. (אָ שניט אין די אָרגאַנען, פון דער זייט).

פיג. 25. — פּוליטענדיג איי פון׳ם 10־טען שוואַנגערשאַפּטס מאָנאַט.
אַרויסגענומען פון דער געבערמוטער. פיגור פערקלענערט.

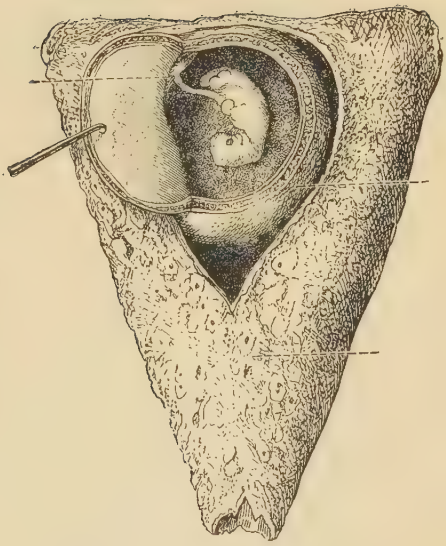

פיג. 24. — צוויטער מאַנאַט שוואַנגערשאַפט. די געבערמוטער אויפגעשניטען צייגט דאָס אויג, וועלכעס איז אויך אויפגעשניטען און צייגט דעם פעטוס מיט דעם נאָפּעל שטראַנג. נאַטירליכע גרויס.

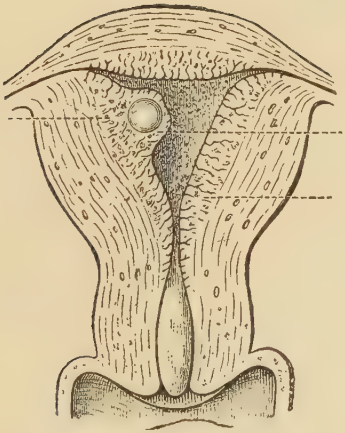

פיג. 23. — דאָס אויג פיקסירט זיך אין דער שליימהויט פון דער געבערמוטער.

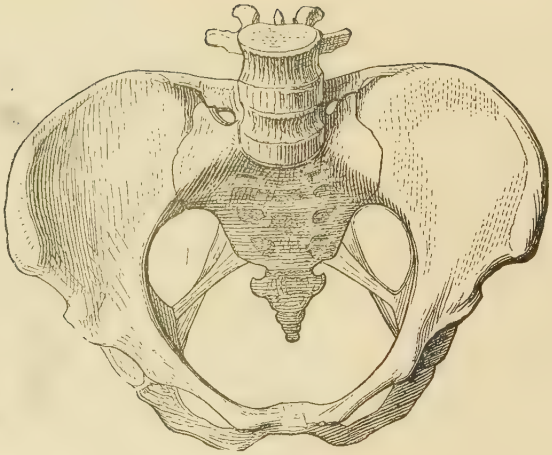

פיג. 27. — אַ נאָרמאַל פרויען־בעקען.

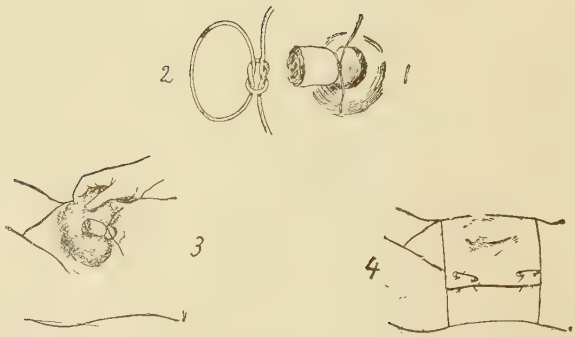

פיג. 28, 29, 30, 31. — ווי אַזוי צו פערזאָרגען דעם קינד׳ס נאָפּעל.
(זעה די בעשרייבונג אין טעקסט.)

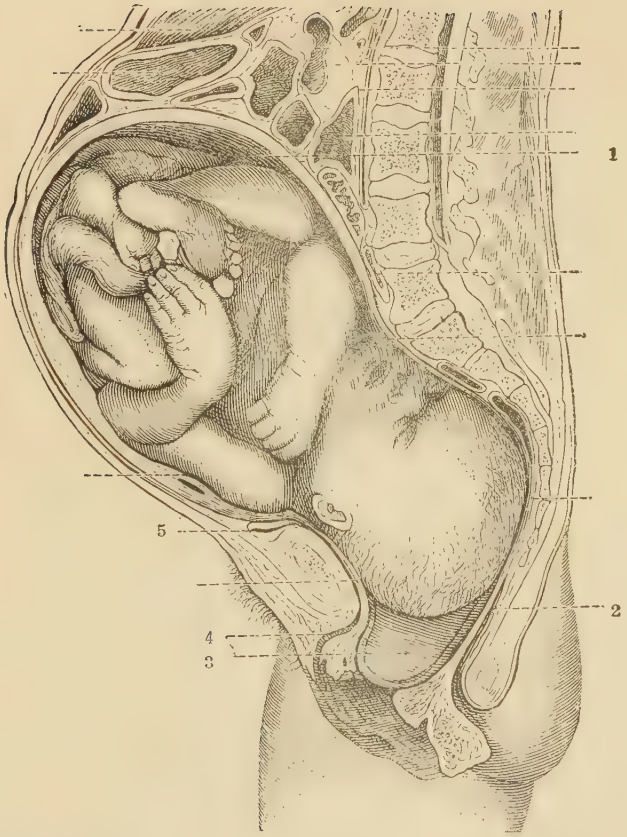

פיג. 26. — לאַגע פון׳ם קינד ביי דער ענטבינדונג אין דער ערשטער פּעריאָדע. דער קאָפּ איז אין בעקען. די וואַסער־בלאָז אין וועלכער דאָס קינד ליגט, צייגט זיך פּאַר דעם קאָפּ פּאַרטיג צו פּלאַצען. — 1, פּלאַצענטאַ; 2, רעקטום; 3, פּאָדערער טייל פון דער וואַסער־בלאָז אין וועלכער דאָס קינד ליגט; 4, אורעטראַ; 5, אורין־בלאָז, צונויפגעדרוקט.

פיג. 34, 35. — דער מוירפי ברוסט־בינדער פון קוק פערבעסערט; :: בער דער שולטער אין פֿאַרעגט בעפעסטיגט מיט זיבערהויט־שפּילקעס.

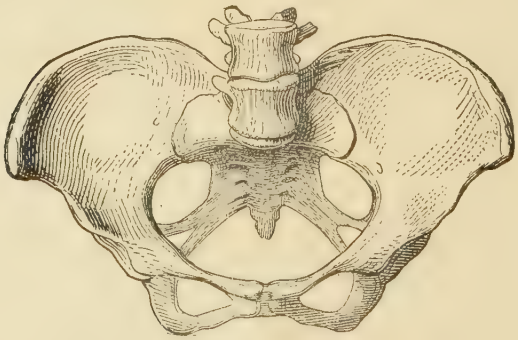

פיג. 36. — אַ ראַכיטיש בעקען, דאָס הויפּט פון אַ פרוי וועלבע האָט אין איהר קינדהויט געהאַט ראַכיטים (די ענגלישע קראַנקהייט). בער־מערקט ווי די אויבערשטע בעקען עפענונג איז שמאָלער פון פֿראָנט נאָך ריקווערטס ווי ביים נאָרמאַלען בעקען.

די ראַכיטים האָט זיך אין דער קינדהויט געהוילט, אָבער דאָס בעקען איז געבליבען ענג.

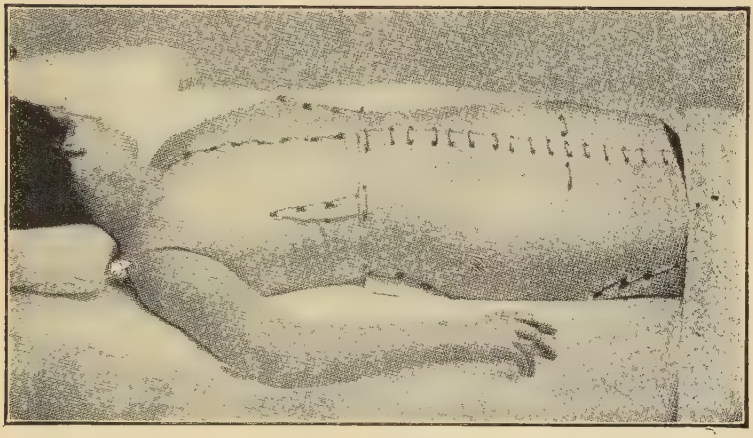

פיג. 32. — די פרוי ליגט באַנדאַזשירט באַלד נאָך דער ענטבינדונג.

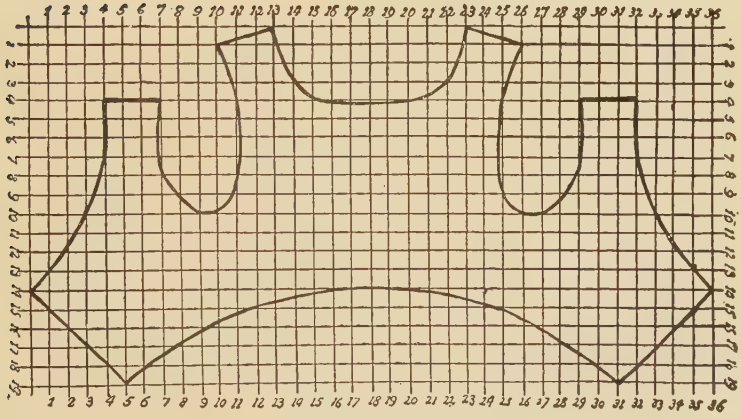

פיג. 33. — דיאַגראַם אָדער מאָדעל, נאָך וועלכען מען קאָן צושניידען דעם מוירפי־קוק ברוסט־בינדער. יעדער פיערעק (יעדעס קעסטעלע) שטעלט פאָר אַ קוואַדראַט אינטש. (צאָל).

פיג. 39. — פּימאָזוס בּוי אַ קינד. (פּין דער אַמעריקאַנער פּאָסט־צענזור אונטערדריקט).

פיג. 40, 41. — אַזוי זעהט אויס אַ שפּריצערויל (מיט אַ שפּיץ פון גלאָז אָדער קאָוטשוק) וועגען גאָנאָרעע.

פיג. 42, 43. — קאַטהעטער (אויבען), בוזשי (אונטען).

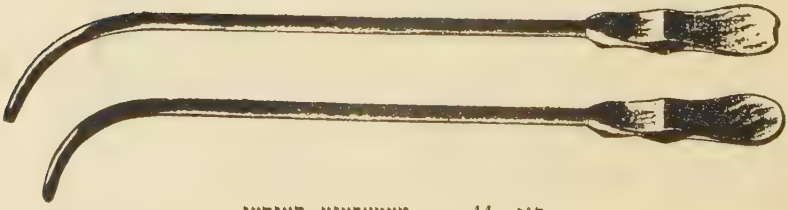

פיג. 44. — מעטאַלענע סאָנדען.

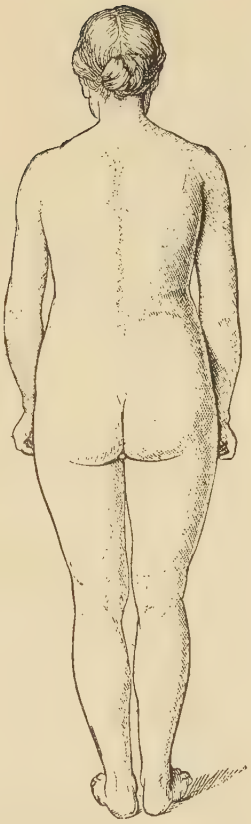

פיג. 37. — נאָרמאַלע שוואַנגערע פרוי.

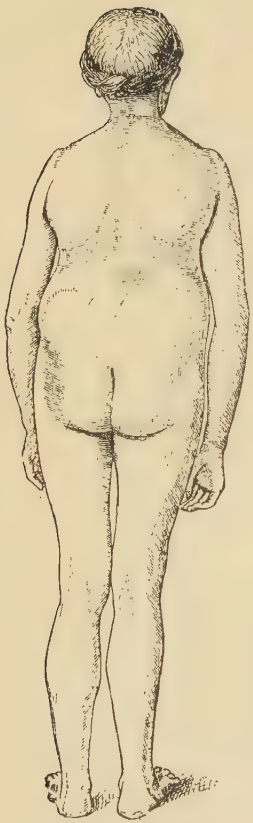

פיג. 38. — אַ שוואַנגערע פרוי מיט אָסטעאָמאַלאַציע, אַ קראַנקהויט ביי וועלכער די ביינער זענען צו וויך און זענען אַזוי דאָס גאַנצע לעבען, וועהרענד ראַביטים איז נאָר אַ קינדער קראַנקהויט.

פיג. 47. — גוממא.

פיג. 48. — גוממא.

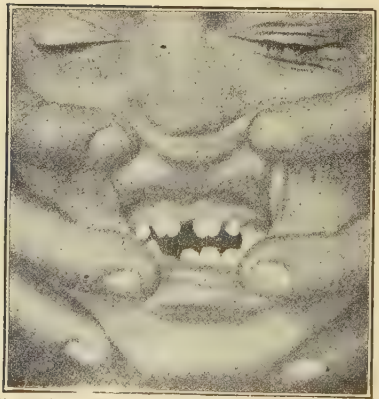

פיג. 49. — כאראקטעריסטישע ציוהן ביי העריידעטערער סיפיליס פון קינדער.

פיג. 45. — אויז פּאָרם פון האָר־אויספאַלען ביי סיפילים.

פיג. 46. — קאָנדילאָמען אַרום דעם רעקטום.

פיג. 52. — דאָס ערשטע ביי דער אויפריכטונג פון אַ בעט־שיסעל. מען לעגט אונטער אַ ברעט, כדי די מאַטראַץ זאָל ניט אויפזינקען; מען מאַכט אַ מין האַלבען בעגעל מיט אַ לייליעך.

פיג. 53. — דער האַלבער בעגעל ווערט אויפרגעדעקט מיט אַ קאַוו־טשוק לייוואַנד וואָס העגנט אַראָב אין אַ צובער. (אויב מען האָט אַן אמת׳ע פלאַבע בעט־שיסעל איז בעסער).

פיג. 54. — אַן אַנדערע פאָרם פון אַן אימפּראָוויזירטער בעט־שיסעל.

פיג. 50. — הערעדיטערע סיפילים ביי אַ קינד. די זיכטבאַרסטע סמנים: בויד אויגען קוקען נית גלויך; די נאָז איז אויסגעפאַלען.

פיג. 51. — ריכטיגע און אומריכטיגע אויסשפריצונג אין דער שוידע (פון דער אַמעריקאַנישער פּאַסט-צעגזור אונטערדריקט).

RATIONAL LIVING

A RADICAL HEALTH MONTHLY

B. LIBER, Editor

Rational Living is a revolution in thought, personal life, hygiene and treatment of disease through rational and simplified ideas, which are taken from everywhere; but, not fitting into any of the prevailing systems, they form a new philosophy.

A magazine published at a loss. No paid advertisements. No doctors, institutions, drugs, or curing methods to recommend. *Its aim is to teach its readers to become as independent from them as possible.* Limited circulation. Written for intelligent people only.

Subscription: 12 numbers $5.00 (Europe $2.00)

CONFIDENCE SYSTEM:

Those who cannot pay the full price may pay as much as they can.

Single copy 50c. (Europe 20c.)

Old sample copies FREE to new readers.

AS A DOCTOR SEES IT

By B. LIBER

an elegant volume of 173 poignant stories from proletarian life as seen by a physician, and illustrated by the author.

200 Pages — — — — — $1.50

FREE with a full subscription to Rational Living if requested.

THE CHILD AND THE HOME

By B. LIBER

The most radical and practical book on the upbringing of children. Third English edition appearing now. German, French, Rumanian translations have been published in Europe.

THE HEALERS

By B. LIBER

The story of a struggling, truth-seeking physician. All the healing professions without exception are described. The social background of disease is relentlessly pictured.

To appear in the fall of 1927.

Address: RATIONAL LIVING
Box 2, Station M, New York